

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 13/št. 138-139

december 2017–januar 2018

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Andrej Blatnik, Veronika Dintinjana, Nataša Golob, Andrej E. Skubic, Iztok Sitar, Blaž Vehovar, Maja Jug Hartman ...

bukla**plus**

Naslovna intervjuja ob izidu njunih novih romanov:

pisatelj, pesnik in dramatik **VINKO MÖDERNDORFER**

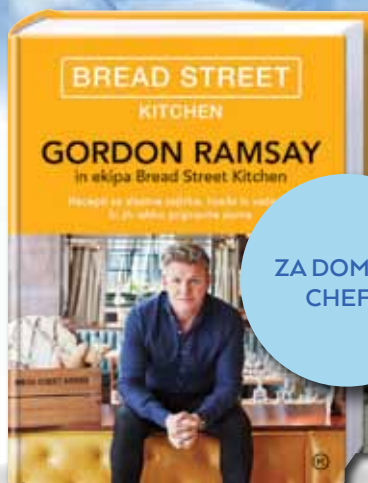
pisateljica in igralka **MAJA GAL ŠTROMAR**

Tokrat na 80 straneh predstavljamo 9 intervjujev in več kot 180 novih knjig. Beremo se spet februarja 2018!

Pričarajte pravljico



ZA ŽELJNE
ZGOBIC



ZA DOMAČE
CHEFE



ZA
LJUBITELJE
STILA

in izpolnite želje ...



ZA BRALCE
HARRYJA
POTTERJA



ZA
LJUBITELJE
ZGODOVINE



ZA
OBOŽEVALCE
MUCE
COPATARICE

... z darili iz Mladinske knjige.



IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Sabina Burkeljca, Jedrt Jež Furlan,
Iztok Ilich, Klara Jarc, Vanja Jazbec,
Aljaž Krivec, Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Vesna Sivec Poljanšek, Kristina Sluga,
Žiga Valetič

Gostujoči pisci:

Nada Grošelj, Tilka Jamnik, Manca Košir,
Tina Mahkota, Vesna Trobec, Vojko Zdravc

Strip:

Živa Šorn

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski uniji.**Fotografije na naslovnici:** Borut Krajnc
(slikano v Centru za poezijo Tomaža Šalamuna)

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590Brez pisnega dovoljenja izdajatelj je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.

buklaplus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v
BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

Skrb za knjige od Slovenije do Kitajske



Samo Rugelj

Bila je sončna, a hladna novembrska nedelja, ko sva se s prijateljem odpravila na kratek dopoldanski tek. Kako uro sva se podila po pobočjih Rašice, manjše vzpetine na robu Ljubljane, med tekom po gozdnih poteh pa prediskutirala zadnje aktualne dogodke. Zaključila sva s finišem v ciljni ravnini, kjer sem srečal pisateljskega kolega, ki me je spet vrnil nazaj v realnost in me spomnil, kaj vse me čaka v prihodnjem tednu.

Po teku sva si počila v roke in se poslovila. Zaželel sem mu srečo, saj se je odpravljal na zahteven službeni teren, vojno območje, kjer človek nikoli ne more biti dovolj previden. »Hvala enako!« je odgovoril, saj je vedel, da imam naslednji teden tudi jaz pred seboj svojevrsten teren.

Vrnil sem se domov, se stuširal, nekaj malega pojedel, potem pa se usedel za pisalno mizo. Čutil sem, da bom prihodnjih najmanj ducat dni večino časa preživel za njo. Pred mano, pred nami sta najzahtevnejša tedna v letu. Najprej je tu sedem dni, že tradicionalno poimenovanih »Buklin teden«, s poudarkom na tem, da se v poznojesenskem času iz slovenskih založb dobesečno zlije največ knjig v letu, potem pa še teden, ki mu daje ton in barvo knjižni sejem.

V teh tednih slovensko založništvo tradicionalno pokaže vso svojevrstnost, ki jo premore, to pa, v okviru možnosti in sposobnosti, skušamo predstaviti v kraljici leta, »sejemski« številki *Bukle*, ki po svojem obsegu narašča skoraj do zadnjega dneva pred oddajo v tisk. Letos se je sicer zdelo, da bo končni obseg nekaj manjši od prejšnjih let, a se je na koncu izkazalo, da bomo spet imeli 80 strani. 80 strani o slovenskih avtorjih in knjigah v slovenščini!

Ko tako naključni bralec lista novo *Buklo* ali se sprehaja skozi knjižni sejem in si ogleduje stojnice z novimi knjigami, se zdi da se v zadnjih desetih letih v slovenskem založništvu ni kaj dosti spremenilo. Stojnice se šibijo pod knjigami, nekatere še dišijo po tiskarni, na hodnikih Cankarjevega doma je živahno, udeleženci debatnih kavarn in drugih prireditvev pa se menjajo iz ure v uro.

Seveda pa je vsakdanja realnost celotnega leta, torej vseh 360 preostalih dni tega in tudi nekaj prejšnjih let, precej drugačna. Obseg založništva kot gospodarske panoge je v zadnjem desetletju padel skoraj za polovico, kar je gotovo med večjimi padci v slovenski ekonomiji. Kar nekaj čvrstih založb je zmanjšalo oziroma zožilo svojo produkcijo, nekaj jih je za zmeraj zaprlo svoja vrata. Realnost kaže, da se je struktura slovenskega založništva v tem času res močno spremenila. Tudi vpliv in domet slovenskih leposlovnih del se je močno zmanjšal, saj je le nekaj izvirnih knjig letno takih, da prebudijo širši krog bralcev, ob tem pa doživijo ponatis ali dva.

Če bodo gospodarski podatki za letošnje leto zdržali, bomo imeli približno 5-odstotno gospodarsko rast, kar neposredno pomeni tudi precej več denarja v državnem proračunu. To seveda vedo vsi. Vprašanje je

samo, kaj se bo zgodilo s tem presežkom. Že zdaj je videti, da si ga lasti marsikdo: na eni strani so tu javni uslužbenci, ki trdijo, da je treba te presežke nameniti za uskladitev plačnih nesorazmerij, ki so na tapeti že vrsto let. Upokojenci trdijo, da bi se moral ta presežek zliti v njihove v povprečju precej prenizke pokojnine. Vlada trdi, da bo dobršen del presežka namenila nadaljnemu spodbujanju gospodarstva.

Kultura ali še natančneje slovenska knjiga in njeno stanje na naših tleh v zvezi s temi presežki pač ni omenjena. Ne glede na to, da so obdobje zadnjega desetletja zaznamovali izraziti rezi v kulturni proračun in da je bilo najbolj na udaru ravno slovensko založništvo, ki je od vseh kulturnih dejavnosti najbolj povezano tudi s tržnimi zakonitostmi, se v fazi gospodarske rasti, ki prinaša tudi večje proračunske prihodke, o kakem povečanju sredstev za kulturo in avtorje ter knjige nasploh ne govori, niti potihoma. Kot da ogromnih sprememb, do katerih je prišlo, ne opazi nihče.

To ne velja za slovensko knjigo samo v smislu založništva in avtorstva, temveč tudi v smislu ključnih javnih, nacionalnih projektov. Med temi, ki so že dolgo časa, že več desetletij v »fazi razvoja«, je denimo NUK 2. Ideja nove univerzitetne knjižnice živi že od devetdesetih let prejšnjega stoletja, torej od časov, ko interneta in vsega, povezanega z njim, sploh še ni bilo, zaradi česar mnogi menijo, da je konceptualna zasnova nove stavbe že zdavnaj zastarela. A vendar: kaj bi se moralo zgoditi, da bi se ta – vsekakor velik, a obenem tudi pomemben – projekt končno premaknil z mrtve točke? Če k temu ne spodbudi obetajoča gospodarska rast, ki bi morala biti naklonjena tudi takim infrastrukturnim projektom, potem je težko verjeti, da se bo ta sploh še kdaj uresničil.

Vprašanje je pomembno tudi zato, ker se tovrstni projekti na drugih koncih sveta uresničujejo z največjo možno ambicijo, tako estetsko kot vsebinsko, ob tem pa tudi z veliko hitrostjo. Pred nekaj dnevi je bila tako, denimo, odprta nova knjižnica v kitajskem obalnem mestu Tianjin, kakih sto kilometrov jugovzhodno od Pekinga. Po fotografijah sodeč se zdi, kot da je oblikovana za kak vizionarski znanstvenofantastični film. Knjižnica na približno 34.000 kvadratnih metrih prostora, ki hrani 1,2 milijona knjig, odlikuje pa jo izjemna arhitekturna zasnova nizozemskega oblikovalskega studia, ki omogoča veliko interakcijo med knjigami in obiskovalci knjižnice, je bila povrh vsega končana v slabih treh letih. Zapisal sem besedi znanstvena fantastika. Ja, res je, tak projekt in v takem času lahko v naših krajih, četudi bivamo na tleh z dolgo kulturno zgodovino, žal uvrstimo samo v tak (skoraj nemogoči) žanr.

Bliža se konec leta in to je tudi čas želja. Moja je naslednja: kaj takega (lahko tudi manj futurističnega) bi rad videl v živo. Upam, da mi za to ne bo treba oditi na Kitajsko. Srečno!



Ljudje iz Maribora

Tone Partljič

Beletrina, 2017, t. v., 308 str., 29 €, JAK



Tone Partljič

V letu 2017 je mesto Maribor dobilo že kar nekaj glavnih umetniških vlog. Spomladi je izšel Jančarjev roman *In ljubezen tudi*, ki se večinoma dogaja v štajerski prestolnici in njeni okolici,

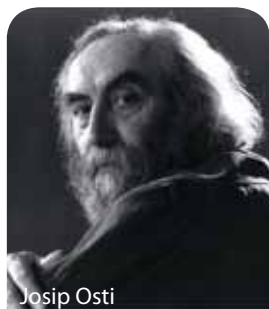
sem pa je prizorišče svojega novega filma postavil tudi Marko Naberšnik s satiro *Slovenija, Avstralija in jutri ves svet*. Malce bolj realističen, a še zmeraj šegavo humoren portret Maribora je zdaj napisal še Prešernov nagradjenec in vsestranski literarni ustvarjalec Tone Partljič. Njegova najnovejša knjiga *Ljudje iz Maribora* je zbirka novel, v kateri kot glavni liki nastopajo nekateri resnični prepoznavni mariborski ekscentriki, njihova življenjska zgodba pa je tako ali drugače našla pot do Partljiča (kar je včasih celo enako zanimivo kot zgodbe o njih samih). Od Pobreškega Prezidenta, o katerem je Partljiču po dolgotrajnem raziskovanju na koncu življenjsko zgodbo povedal kar sam »prezidentov« sin, prek Kneginje (Elizabete Obolenske), Rusinje, ki je v Mariboru Nemcem vodila knjižnico, do Lokalpratriota, ki je Maribor nosil v srcu, ne pa v denarnici, nas Partljič v svojem tekočem, zgodbarskem slogu pelje od človeka do človeka in s svojim literarnim prijemom dokazuje, da je tako rekoč vsaka življenjska zgodba lahko tudi prvovrstna literarna štorija. Hvalnica Mariborčanom! > SAMO RUGELJ

... vsaka življenjska zgodba je lahko tudi prvovrstna literarna štorija ...

Pred zrcalom

Josip Osti

Pivec, zbirka Branje. Proza, 2017, m. v., 269 str., 21,90 €, JAK



Josip Osti

Leta 1978, torej pred nekako štiridesetimi leti, je Charlesu Bukowskemu izšel polavtobiografski roman *Ženske*, v katerem njegov alterego Henry Chinaski naturalistično in brez lastnega olepševanja opisuje svoja srečanja z ženskami, ki ga nikoli niso povsem zadovoljila. V tem romanu in njegovem avtorju lahko najdemo odsev nove Ostijeve knjige *Pred zrcalom*. Osti, kot že v svoji prejšnji knjigi *Duhovi hiše Heinricha Bölla* (2016), kjer je anekdotično obdeloval svoje literarno ustvarjanje in svoje pisateljske sodobnike, v knjigi *Pred zrcalom* občuteno, z ženskimi imeni kot naslovi poglavij, tudi z erotičnimi vložki, izpisuje portrete žensk, ki so igrale pomembno vlogo v njegovem življenju. Ti se vijejo od njegove matere prek prvih simpatij in ljubezni do zrelega obdobja, ki sta ga zaznamovali dve ključni ženski njegovega življenja: prva in druga žena. Osti kot precizni ubesedovalec lastnega življenja. > SAMO RUGELJ

Leta 1978, torej pred nekako štiridesetimi leti, je Charlesu Bukowskemu izšel polavtobiografski roman *Ženske*, v katerem njegov alterego Henry Chinaski naturalistično in brez lastnega olepševanja opisuje svoja srečanja z ženskami, ki ga nikoli niso povsem zadovoljila. V tem romanu in njegovem avtorju lahko najdemo odsev nove Ostijeve knjige *Pred zrcalom*. Osti, kot že v svoji prejšnji knjigi *Duhovi hiše Heinricha Bölla* (2016), kjer je anekdotično obdeloval svoje literarno ustvarjanje in svoje pisateljske sodobnike, v knjigi *Pred zrcalom* občuteno, z ženskimi imeni kot naslovi poglavij, tudi z erotičnimi vložki, izpisuje portrete žensk, ki so igrale pomembno vlogo v njegovem življenju. Ti se vijejo od njegove matere prek prvih simpatij in ljubezni do zrelega obdobja, ki sta ga zaznamovali dve ključni ženski njegovega življenja: prva in druga žena. Osti kot precizni ubesedovalec lastnega življenja. > SAMO RUGELJ

Dve knjigi 71. letnika Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev

Po obsegu in vsebini monumentalna zbirka *Zbrana dela* slovenskih pesnikov in pisateljev, ki jo izdaja Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, ureja pa uredniški odbor z dr. Matijo Ogri- nom na čelu, je lani dočakala 70 let kontinuiranega izhajanja. Ob tem jubileju je postala bogatejša za 4 knjige – po eno delo iz opusov Primoža Kozaka, Boža Voduška in Zofke Kveder ter za prvo delo v novi pod- zbirki *Dela starejšega slovenskega slovstva*, *Kapelski pasijon* – v 71. let- nik pa je vstopila z dvema novima knjigama.

Primož Kozak – Zbrano delo

4. knj.; Dramski spisi III; Osnutki in delovni zapiski 1961–1967

Primož Kozak

urejanje: Dušan Voglar

ZRC SAZU, 2017, t. v., 556 str., 39 €, JAK



Literarni zgodovinar in urednik Dušan Voglar, pred leti eden od urednikov zbranega dela Ivana Cankarja, se je s Primožem Kozakom leta 2005 vrnil k zbirki. V četrto knjigo, ki je obenem tretja knjiga Kozakovih dramskih spisov, je uvrstil obsežen sklop osnutkov, frag- mentov in zapiskov za različna dramska dela iz let 1961–1967, ki so se v dveh rokopisnih zvezkih ohranila v avtorjevi zapuščini, ter mu dodal še nekaj vzporednega gradiva v rokopisni in tipkopisni obliki. V to obdobje po odmevni drami *Afera* spada snovanje drugih odr- skih del, tj. dram *Klement* in *Revolucija v Ciudadu do Sol* pa tudi *Prakongres*, pripravljala stopnja na dramo *Kongres*. Urednik v ob- sežnih komentarjih analizira oblikovanje likov v posameznih igrh in razmišljanja Primoža Kozaka povezuje tudi z njegovim sodelova- njem z revijo *Perspektive*.

Božo Vodušek – Zbrano delo

1. knj.; Odčarani svet; Izbrane pesmi; Pesmi; Pesmi v rokopisu; Žene ob grobu

Božo Vodušek

urejanje: Drago Bajt

ZRC SAZU, 2017, t. v., 352 str., 31 €, JAK



Ugledni prevajalec in izkušeni urednik Drago Bajt svoje sodelovanje v izpolnjevanju programa zbirke, potem ko je uredil tri zvezke zbra- nega dela Mirana Jarca, nadaljuje s predstavitvijo opusa Boža Vo- duška. Prva knjiga vsebuje vso njegovo poezijo, od edine objavljene samostojne zbirke *Odčarani svet* leta 1939 do ustvarjanja in revial- nih objav sredi petdesetih let, ko je Vodušek sklenil svoje pesniško ustvarjanje in se posvetil prevajanju, zlasti poezije, od Goetheja do evropskih modernistov. V knjigo je vključena tudi kratka igra v rit- mizirani prozi *Žene ob grobu*. Urednik med drugim navaja, da se je Vodušek uveljavil tudi kot jezikoslovec, čemur bo posvečena 3. knji- ga zbranega dela, ter ob analizi odmevov na njegovo poezijo opozar- ja na njeno presenetljivo skromno zastopnost v šolskih učbenikih.

Vinko Möderndorfer (1958) je eden najbolj prepoznanih slovenskih besednih ustvarjalcev, saj je skoraj enako produktiven kot pesnik, prozaist in dramatik. Ustvarja že več kot štirideset let, začel je s pesniško zbirko Rdeči ritual, kasneje pa je vseskozi dodajal tudi svoje knjižne zbirke kratkih zgodb (prva, Krog male smrti, je izšla 1993) in romanov (prvi je bil Tek za rdečo hudičevko, ki je izšel leta 1996). Dobil je večino slovenskih literarnih nagrad, od nagrade Prešernovega sklada leta 2000 za novele Nekateri ljubezni do nagrade modra ptica za mladinski roman Kot v filmu. Druga preteklost je njegova sedemdeseta knjiga in najobsežnejši roman doslej, ki je izšel tik pred letošnjim knjižnim sejmom, kar je (bila) seveda imenitna priložnost za kratek pogovor.

»Knjiga je edini mogoči in verjetni časovni stroj!«

Druga preteklost

Vinko Möderndorfer

Goga, 2017, t. v., 824 str., 34,90 €, JAK



Bukla: Za začetek, koliko časa ste pisali ta obsežni roman?

Möderndorfer: Fizično sem *Drugo preteklost* pisal leto in pol. V tem času nisem režiral v gledališču in nisem počel nič drugega. Ko se zdaj ozrem nazaj in prebrskam zabeležke, pogledam na goro materiala, ki sem ga nabiral in prebiral med pripravo na pisanje, ko se zazrem na datume, na dnevnik pisanja, vidim, da sem leto dni pisal vsak dan. Vsak dan nekaj ur. V letu dni se morda samo kakih deset dni nisem ukvarjal s pisanjem, pa še takrat sem brskal za podatki in podobno. Sicer pa sem to zgodbo nosil v sebi, v duši in v glavi, vse življenje.

Bukla: Bi lahko morda rekli, da gre za vaše najbolj ambiciozno delo doslej?

Möderndorfer: Vsak roman, ki sem ga napisal, je bilo moje najbolj ambiciozno delo. Vse, kar pišem, poskušam napisati najbolje. Tako da z *Drugo preteklostjo* nisem imel kakšnih posebnih ambicij. Se pa zelo natančno spomnim, kdaj sem našel zgodbo in kdaj sem se odločil, da jo bom nekoč napisal.

Bil sem še v gimnaziji. Prvi letnik. Se pravi, da sem bil star petnajst let, ko sem v mestnem parku, kamor smo hodili gimnazijci ob petkih zvečer na popivanje (vodka Trojka), povsem po naključju spregovoril s stariim gospodom, ki je sedel na klopci ob fontani, nedaleč od pijanih gimnazijcev (fontana v mestnem parku je tudi ena izmed pomembnih lokacij v romanu). Mojo pozornost je pritegnil predvsem zato, ker je bil zelo lepo oblečen, okoli vratu je nosil metuljčka, kar je bilo v tistih socialističnih časih buržujsko in malomeščansko smešno. Imel je tudi palico s srebrnim levom na vrhu in, ne boste verjeli, nosil je gamaše. Bil je kot klovn. Eleganten klovn. Kot figura iz nekega drugega časa. Iz *druge preteklosti*. Od daleč smo se mu posmihali. Zdel se nam je kot norec, ki je pobegnil iz norišnice. S punco (oba do vrha nalita s Trojko) sva se z njim nekako zapletla v pogovor. Irena se je kasneje dolgočaseno odmajala domov, jaz pa

sem obsedel na klopi poleg starca in ga poslušal z odprtimi usti. Gospod (takrat sem mu rekel *tovariš* in on se je vsakič rahlo nasmehnil) mi je začel, kar tako, na lepem, pripovedovati čudne zgodbe o čudnih ljudeh, o čudnih navadah, o čudnih usodah. *Gospod tovariš* je bil Nemeč, čeprav je slovensko govoril brez naglasa. Bil je rojen v tistih krajih in zgodbe o tragični usodi njegove družine in njegovega okolja so kar vrele iz njegovih ust. Kot da jih pripoveduje zadnjič. Kar usulo se je iz njega. Kot bi odprl vrata neke *druge preteklosti*, ki je nisem poznal. Pripovedoval je tako živo in zanimivo, kot bi pripovedoval že napisano knjigo. In ko sem se tisti večer odmajal proti domu, sem sklenil, pijano prisegel, da bom nekoč napisal takšno in tako zanimivo zgodbo. Takrat sem pisal gimnazijsko poezijo in še nisem napisal, razen šolskih spisov, nič daljšega. Še pisma ne. Sploh nisem vedel ali znam pisati. Ampak vseeno sem vedel, da bom nekoč napisal zgodbo; celovito zgodbo, v kateri bo nastopalo ogromno ljudi, zgodbo, ki bo pripovedovala o svetu, in to *kar o celem svetu*.

Potem sem šel še večkrat v mestni park, da bi spet srečal *tovariša gospoda* z gamašami, pa ga ni bilo več. Nikoli več ga nisem videl. Bil je kot prikazen iz *druge preteklosti*. Kot duh, ki je hotel še nekaj povedati, preden se ni povsem razblinil.

Tistega majskega večera leta 1973 so se na nitko spomina začeli nabitati biseri neke *druge preteklosti*. Naslednjih štirideset let sem jih zbiral in končno zbral.

Bukla: V času, ki ga zaznamuje hipna pozornost v dolžini tvitov, se Vinko Möderndorfer odloči napisati 800-stranski roman o slovenski polpreteklosti. Je v sodobnosti to neke vrste anahronizem?

Möderndorfer: Mislim, da ne. Morda nasprotno. Morda je prav v času *tvitov* in površnih, nepremišljenih sporočil potreba po temeljiti in vseobsežni zgodbi še večja. Sicer pa se s tem sploh nisem ukvarjal. Želel sem povedati zgodbo.

Bukla: Glavnina romana se dogaja v izmišljeni Dolini, ki jo spremljamo v času od začetka 20. stoletja. Tu so nemški veleposestnik, lastnik gozdov in žage, ter njegova hči, a tudi slovenski kmetje in delavci, tudi tisti, v katerega se zagleda mlada veleposestnikova hči ... Je ta Dolina izmišljena? Ali pa ste pri njeni konstrukciji črpali iz kakega realnega, arhivskega okvira, kot se vseskozi zdi med branjem romana?

Möderndorfer: V romanu *Druga preteklost* ni nič izmišljeno in hkrati je izmišljeno vse. To je v resnici skrivnost literature, skrivnost pisanja romanov.

REDNA ZBIRKA CELJSKE MOHORJEVE DRUŽBE 2018

Darilo za vse generacije²



Zbornik **MOHORJEV KOLEDAR 2018**

Branko Petauer: **PUŠČAVSKA VRTNICA** (Slovenske večernice 167)

Igor Cvetko: **OTROŠKE LJUDSKE IGRE**

Jože Ramovš: **SOŽITJE V DRUŽINI**

Marko Radosavljevič: **SLOVENSKA ORNAMENTIKA. Pobarvanka**

Mohorjev koledar 2018: **19,50 €**

Komplet petih knjig: **65 €**

1857

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
— Prva slovenska založba —

www.mohorjeva.org

info@celjska-mohorjeva.si



Roman, to so drobci resničnosti, ki pa so med sabo prepleteni tako, da vzpostavijo novo resničnost, ki je bolj resnična od resničnih dogodkov, ki so bili inspiracija za pisateljevo razmišljanje.

Model za kraj *Dolina* seveda obstaja, kot obstajajo (so obstajali) ljudje, ki so bili navdih za like v romanu. Bolj zanimivo pa je morda predvsem to, da mi, kot model za mnoge osebe, niso služili *ljudje iz preteklosti*, ampak iz sedanjosti. Vendar vse te *navdihe* pisateljska domišljija vedno oblikuje tako, da nastanejo povsem novi, izmišljeni ljudje, ki v romaneskni zgodbi reagirajo po svoje in popolnoma na novo. Prav zaradi takšne pisateljske imaginacije, ki združuje drobce resničnosti v novo, domišljijsko celoto, je roman lahko veliko bolj verodostojna slika življenja neke preteklosti, kot so to zgodovinski zapisi. Saj literatura vedno izrisuje ljudi, njihovo reagiranje, njihov psihološki stroj ... zgodovino pa zanimajo drugačna dejstva.

O ljudeh in načinu življenja v nekem zgodovinskem obdobju nam na primer Balzacovi romani povejo veliko več kot zgodovinske knjige. Še več: dobra literarna izmišljija je velikokrat bližje resnici kot zgodovina.

Zanimivo pa je tudi to, da pisateljska domišljija lahko včasih zelo natančno *ugane* resničnost dogodkov. Ko sem pisal enega najzanimivejših likov v romanu, to je lik mladega fanta Silvestra, ki sem si ga popolnoma izmislil, sem kasneje, ko sem brskal po lokalnih kronikah in iskal določene podatke, naletel na fanta, ki je imel zelo podobno tragično usodo kot moj literarni junak. V nekaterih detajlih sta si bili njuni življenjski zgodbi povsem identični. Pisateljska imaginacija je uganila resničnost.

Bukla: Včasih se zdi, da je o tem obdobju 20. stoletja, ki se je potem z drugo svetovno vojno in dogajanjem po njej preobrnilo v stanje na naših tleh, kjer se zdi, da še danes ni prišlo so sprave, že vse povedano. Kaj je bil osnovni razlog, da ste se lotili tako široko zastavljene zgodovinske freske? Se vam zdi, da literatura oziroma umetnost na to temo še ni rekla zadnje besede? Ali če obrnemo: mora na to temo ravno umetnost reči zadnje besede?

Möderndorfer: Slovenci imamo težavo s preteklostjo. No, mogoče je bolje rečeno: slovenska *politika*, takšna, kot se je vzpostavila s samostojno državo, ima težave s preteklostjo. Že petindvajset let politika zlorablja preteklost v svoje pritlehne, politikantske namene. Res pa je tudi to, da je zamolčani del preteklosti politikom omogočil, da še vedno lahko manipulirajo z njo. Nekaterim slovenskim politikom in političnim strankam stanje *permanentne državljanske vojne* zelo ustreza. Kar je neodgovorno, predvsem pa neproduktivno, škodljivo in zastruplja sedanost ter uničuje prihodnost. Življenje je namreč že zdavnaj zacelilo rane, ki jih politiki neprestano skušajo odpreti.

No, pa nisem napisal *Druge preteklosti* zaradi tega, ampak zaradi ljudi in njihovih usod v obdobju velikih zgodovinskih preizkušenj. Zanimali so me ljudje z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Ljudje s svojim zgodbami. Ljubeznimi. Razočaranji. Hrepenenji. Ljudje s pravimi in napačnimi odločitvami. O tem sem hotel pripovedovati. Preteklost sem želel postaviti ob bok sedanosti in tako spregovoriti tudi o prihodnosti. Samo to. In čisto nič drugega.

... ni večjega cinika od življenja ...

Bukla: Zgodba je podajana dvoplastno, tudi s sedanje perspektive, z raziskovanjem arhivov in rekonstruiranja zgodovine iz njih. V kakšnem kontekstu lahko torej razumemo naslov romana *Druga preteklost*?

Möderndorfer: Ja, veliko sem raziskoval, brskal po detajlih tistega obdobja, gledal fotografije, stare zemljevide, izbrskal sem celo vozni red železnice iz tistega časa, se še enkrat seznanil z zgodovinskimi in socialnimi okoliščinami ... Ko pa sem pisal, sem poskušal na vse te podatke pozabiti. V zgodbo sem jih vpletel samo toliko, kot je to potrebno za razumevanje zgodovinskega trenutka.

In v štirih desetletjih, odkar sem začel razmišljati (včasih bolj zavestno včasih manj) o zgodbi, sem v svojem spominu kopičil mnoge zanimive detajle iz življenja ljudi. Mnogo dramatičnih trenutkov, ki so v romanu zasedli pomembno mesto, izhaja iz zgodb moje ožje družine, pa so v romanu položeni v naročje drugih ljudi ...

Kar se pa preteklosti tiče ... Ne obstaja samo ena preteklost. Več jih je. Slovenska *preteklost* je tako živa, da se nikakor še ne mogla oblikovati v



Foto: Bont-Krajnc

Vinko Möderndorfer

objektivno podobo preteklost. Samo kadar preteče res veliko časa, ne se demdeset let, ne sto let, kadar preteče mnogo stoletij, šele takrat se iz vseh dogodkov lahko izlušči podoba resnice, podoba *prave in morda edine preteklosti*. Ko odpadejo vse človeške vezi, ko ugasnejo države, ko se rodijo druge, ko se svet spremeni ... šele takrat ostane nekakšna srž preteklosti, formula preteklega dogajanja, ki je najbrž še najbolj podobna resnici. Do takrat pa obstaja več preteklosti, dve, tri, štiri ...

Zgodovina ni povsem objektivna veda. To smo lahko spoznali v minulih dveh desetletjih, ko so zgodovinarji na novo *pisali zgodovino* in interpretirali preteklost vsak na svoj način. Ampak to je razumljivo. Osebnosti so živje in zato je pogled nazaj še vedno subjektiven, tudi pri tistih, ki jim je brskanje po preteklosti poklic.

Resnica pa ima v *resnici* čas. Ogromno časa, da se pokaže in izkaže. Ne mudi se ji. Šele nekoč, ko Slovenije in Slovencev ne bo več, bo morda zasijala resnica o naših zgodbah. Če bo takrat koga to sploh še zanimalo.

Bukla: Zdi se mi, da ste z romanom želeli tudi pokazati, da se preteklosti ne da povsem razumeti in je razčleniti. Vse, kar lahko ugotovimo za nazaj, je nujno že do neke mere reducirano. Se motim? Je to tudi eno od sporočil romana: preteklosti se ne da povsem doumeti?

Möderndorfer: Natanko tako. Pa še kaj več. Roman *Druga preteklost* govori tudi o tem, kako se preteklost na čuden način ponavlja. Bolj kot travmatični dogodki med drugo svetovno vojno in po njej so me zanimale usode ljudi, ki se prepletajo med sabo. Zanimali sta me usodi očeta in sina in kako sta se ponovili; fasciniralo me je predvsem to, na kakšen *literaren* način se življenje poigrava z nami. Življenje ima res neverjeten smisel za ironijo. In ni večjega cinika od življenja. Vse, za čemer človek strmi, vse, kar si želi, v kar polaga svoje upe in prizadevanja, vse se na kocu lahko obrne v svoje nasprotje. Nekakšna ironija življenja in njegova neulovljivost me je, če sem čisto iskren, še najbolj zanimala. Ja. Mehanizem življenja. Ne toliko preteklost kot skrivnost nepredvidljivosti človeškega bivanja, vpetega v zgodovino.

Pravzaprav se takšne obširne literarne forme, v eni katerih je napisana tudi *Druga preteklost*, ki je *pravzaprav družinska kronika, zgodovinski roman s primesmi družbenega in vojnega romana, pa tudi* (kot ugotavlja literarni kritik Aljoša Harlamov) *roman iz izrazito postmodernimi prijemi ...*, vedno želijo ukvarjati predvsem z odkrivanjem skrivnosti mehanizma življenja. Vsa ta nešteta življenja, ki se izvijajo in nikoli povsem ne izvijejo izpod brutalnega kolesja zgodovine, ta velika freska nešteti obrazov, vojakov, kraljev, predsednikov, kmetov, duhovnikov, gostilničarjev, delavcev, prešuštnikov, herojev, mučencev, profetov, izdajalcev in naivnežev ... je takšni obliki pripovedi pomembna samo za to, da bi pripovedovalec ujel in ubesedil skrivnost *toka življenja*. Zaman, seveda. Vendar vedno znova vreden poizkus literature, da bi razložila nerazložljivo in ujela neulovljivo.

Bolj kot preteklost (naj bo prva, druga, tretja, katera koli že), me je zanimala skrivnost življenja, dnk človekovega bivanja in ravnanja v svetu, ki ga je že davno zapustil celo bog.

Bukla: A kaj je potem najbolje narediti s preteklostjo – če je že ni najbolje pustiti na miru? Se je z zgodovino, še posebej tisto temačno, sploh možno pomiriti? Zdi se namreč, da zgodovinske teme, sploh tiste iz časa pred drugo svetovno vojno, vse močnejše vzkipevajo tudi drugod po svetu, tako v strokovnih zgodovinskih knjigah kot umetnosti.

Möderndorfer: Najbolje, kar lahko naredimo z zgodovino, je, da jo spremenimo v zgodbo. Pri pisanju zgodb, ki se ukvarjajo z zgodovino, pa nikakor ne gre za pomiritev s preteklostjo. Zakaj bi se jaz na primer pomirjal z vojnami in konflikti naših dedov?

Človeško življenje je v resnici samo po sebi spravno. In to zato, ker je smisel življenja v tem, da živi. Sovraštvo, negovanje zamer iz preteklosti ... to ni smisel življenja, vse to življenje ustavlja, to je doktrina smrti. Kdor se ukvarja z zamerami in maščevanjem, je prisegel smrti in ne življenju.

Vendar je vseeno treba pisati zgodbe o preteklosti. Poštene zgodbe.

Bukla: Katera zgodba pa je poštena?

Möderndorfer: Tista, ki se zaveda, da je človek dober in slab, da svet ni črno-bel in da ljudje marsikaj slabega naredijo v dobri veri in ne povsem zanalašč. Dobra zgodba je tista, ki si ne domišlja, da lahko deklarativno sporoča resnico. Dobra zgodba je tudi tista, ki samo iskreno opisuje, ki ne dela zaključkov, ki ni v službi aktualne politike in še manj v službi *poprave krivic*. Dobra in poštena zgodba je tista, ki je takšna kot življenje. Krivično, pravično, zanimivo, pomembno, nepomembno, smešno in tragično, včasih pa oboje hkrati.

Zgodbe v resnici pišemo zato, da bi se bolj zavedali, kako pazljivi moramo biti s svojim življenjem in kako sila odgovorni moramo biti do življenj drugih.

Najbrž pa zgodbe pišemo tudi zato (ali predvsem zato), da se preteklost ne bi ponovila. Če se preteklost ponovi, se po navadi ponovi v še bolj grozoviti različici.

... mnogo dramatičnih trenutkov, ki so v romanu zasedli pomembno mesto, izhaja iz zgodb moje ožje družine ...

Bukla: V vašem obsežnem literarnem opusu se zgodovinske teme seveda ne pojavljajo prvič – spomnimo se samo, recimo, ekranizirane *Pokrajine št. 2*. Imate morda ambicijo, da bi napisali tudi nadaljevanje *Druge preteklosti*, ki bi se raztegnila vse do današnjih dni?

Möderndorfer: V mojem pisanju se je *druga preteklost* pojavljala večkrat. Lahko bi celo rekel, da sem se v vsem svojem pisanju pripravljaj na pisanje tega romana. Že roman *Nespečnost* (2005) je pravzaprav nekakšen uvod v *Drugo preteklost*. Prav tako tudi mnoge novele, ki sem jih pisal v minulih desetletjih (*Nekatere ljubezni* – 2000, *Kino dom* – 2008, *Hvalnica koži* – 2011, *Vaje za tesnobo* – 2012, *Brskanja* – 2015 in druge). Lahko bi rekel, da je mnogo mojega proznega pisanja bila priprava na to knjigo.

Kar pa se tiče *nadaljevanja Druge preteklosti*, ki bi se raztegnilo vse do *današnjih dni*, pa naslednje: Roman *Druga preteklost* že zdaj, in takšen kot je, govori o *sedanjosti* in predvsem govori o *prihodnosti*. Ne moremo govoriti o *preteklosti*, ne da bi hkrati govorili tudi o *sedanjosti*, saj s perspektive *sedanjosti* zremo v *preteklost*.

Razlog, zakaj se *danes* ukvarjamo s *preteklostjo*, pa je brez dvoma *prihodnost*. *Prihodnost*, ki je v rokah bralca. *Jutrišnjega bralca*.

Knjiga je namreč edini mogoči in verjetni časovni stroj.

Danes pišemo zgodbo iz *preteklosti*, da bi jo brali še daleč v *prihodnosti*. Ko napišemo zgodbo, jo zamrzemo, jo arhiviramo za *prihodnost*.

Vsi trije časi pa so v resnici vedno tesno povezani v en sam čas: *Človeško življenje*.

To je pravzaprav najpomembnejše sporočilo romana *Druga preteklost*.

Bukla: Lahko poveste še kaj o svojih prihodnjih projektih?

Möderndorfer: Rad bi posnel še kakšen dober film in v gledališču naredil še kakšno dobro predstavo.

Upornica

Milenka Pungerčar

Morfemplus, 2018, t. v., 492 str., 33,90 €



Stavek »Ko človek raste, iz leta v leto, je vprašan vse več.« je Milenka Pungerčar izrekla v radijski oddaji Storž – Starejši v tretjem obdobju renesanse življenja. Pogovor je nastal pred šestimi leti, pred tem je že objavila kratko prozo *Rdeče marjetice* in *Trate preteklosti*, spominsko dokumentarni zapis. V najavi pogovora je bila tudi povezava na njen Facebook profil. Milenka Pungerčar je v pogovoru razkrila delček svojega življenja, predvsem pa iz vsakega njenega stavka vejejo mirnost, jasna stališča, širok humanistični pogled na življenje in ljudi. Artikulirana, modra, srčna in strpna gospa, ki se vseskozi izraža izbrano in odmerjeno. Kasneje je nastala kratka zgodba *Tomaževa pisma*, zgodba o ljubezenskih pismih iz zapora, še prej roman *Informbiro in oslovski kašelj*. Tokrat je pred nami njen roman *Upornica*. »Zgodbam, ki smo jih nekoč generacije, rojene po vojni, obravnavale pri pouku zgodovine, daje Pungerčarjeva človeški obraz. Obraz trpljenja, izgube, groze, a tudi ljubezni, sreče in veselja. Naj bo še tako uničujoča vojna, življenja ne more ustaviti, saj ljudje vedno hrepenimo po sreči in miru,« je v spremni besedi zapisala Tanja Tuma. Pisateljica pripoveduje v drugi osebi ednine zgodbo o Miri, osrednji junakinji romana. Rasla je na podeželju, z dedkom in babico. Ne prav v izobilju, kljub temu pa so redno naročali zbirke knjig. Komaj petnajstletna je bila aretirana in pred italijanskim vojaškim sodiščem v Ljubljani obsojena na 12 let in 6 mesecev strogega zapora. V italijanskih zaporih je bila do konca leta 1943. Roman je natančen popis njene življenja. Vsakdanjika v otroštvu, predvsem v zaporu (tu je še najbolj poetična), partizanih in času po tem. Dokumentarno natančno, namenoma na prvi vtis skopo, je dragoceno ravno zaradi spretnega tkanja vsakdanjega in hkrati najbolj kompleksnega tkiva življenja. Iz deklice hitro zraste v žensko. »Tiha si. Ti ni dobro?« je vprašal Marko v dolini. »Ne skrbi, dobro mi je,« je rekla Mira, nato pa se skozi vso vožnjo pogreznila vase. Odmislila je dogajanje dneva, se odmaknila od spominov preteklega življenja ter se zamaknila v pričakovanje prihajajočega, bolj mirnega in varnega,« Pungerčarjeva sklene obsežen in edinstven roman. > JEDRT JEŽ FURLAN

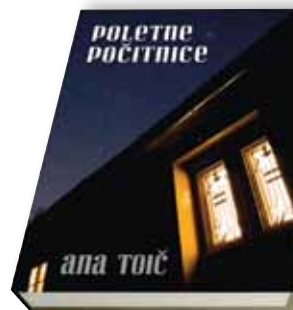
... »Ko človek raste, iz leta v leto, je vprašan vse več.« ...

... »Ko človek raste, iz leta v leto, je vprašan vse več.« ...

Poletne počitnice

Ana Toič

Amalietti & Amalietti, 2017, m. v., 256 str., 23 €



Zbirka zgodb, ujetih v obdobje enega poletja, je po romanu *Tisoč stavkov* iz leta 2003 drugo delo upokojene učiteljice razrednega pouka. Katarina se v jeseni svojega življenja vrača v rodno kostelsko vas, da bi v rojstni hiši preživela poletne počitnice v družbi mame, vnukov in sovaščanov. Vaške anekdote se prepletajo s spomini, opisi kostelskega značaja in izročila (začinjenimi s pristno kostelščino), slikovitimi orisi narave (ki so avtoričina specialiteta) ter samotnimi trenutki, v katerih se neutrudna raziskovalka življenja posveča globokemu razmišljanju o veri in znanosti, veselju in duši. Na videz kratek časovni okvir enega poletja Ana z vpletanjem preteklosti in prihodnosti spretno in lahkotno, v svojem značilno humornim tonu spreminja v večnost, ter tako zajame življenje in duha glavne protagonistke ter hkrati Kostela in njegovih ljudi. > PIA MARINCELJ

Umetnost lokostrelstva

Boris Jukić

Mladinska knjiga, Jubilejna zbirka,
2017, t. v., 253 str., 27,99 €, JAK

Pisatelj Boris Jukić nam tokrat v branje ponuja zbirko fragmentiranih novel z naslovom *Umetnost lokostrelstva*, ki so sestavljene iz štirih pripovedi (*Hiša, Orglar, Klavir in Umetnost lokostrelstva*). Novele lovijo posameznikove usode v nekih prelomnih oz. življenjskih obdobjih. Pripovedovalec sam praviloma ni viden, je nekako nevpleten. Način spletnja novel bi lahko primerjali kar z glasbeno kompozicijo – posamezne teme se pojavljajo in izginjajo, se ponovno pojavijo in zopet poniknejo. Vsak drobec odstre en prizor iz življenja junakov. Pisatelj sledi svojemu že iznajdenemu izrazu/pisanju, ki ga je razvijal v prejšnjih romanih in novelah. Knjiga je izšla ob njegovem visokem okroglem jubileju. > **SABINA BURKELJCA**



Puščavska vrtnica

Branko Petauer

Celjska Mohorjeva družba,
2017, m. v., 264 str., 18,50 €

Fotograf in pisatelj pater Branko Petauer, ki je leta 2012, še pred izbruhom vojne v Siriji, napisal potopisno knjigo *Romanje v Damask*, si je za nov literarni izziv izbral zgodovinsko tematiko. Romaneska povest z močnim simbolnim naslovom *Puščavska vrtnica* govori o premožni krščanski družini, ki v 3. stoletju našega štetja, torej v času zgodnjega krščanstva in kraljice Zanolije, trguje s pergamentom. Dvakrat letno se odpravijo sklepat posle v Palmiro, kar ob menjavi generacij na svoja pleča vzame najstarejši sin Johanan. Roman bogatijo predvsem tenkočutni in poglobljeni opisi narave – surove in obenem navdihujoče lepe, *Puščavska vrtnica* pa je tudi pripoved o romantični ljubezni med Johananom in mlado Šošano ter zgodba o spoštovanju vseh ver in vseh ljudi. > **ŽIGA VALETIČ**

Naključni trk

Ivanka Klopčič Casar

Ved, 2017, m. v., 192 str.

Po treh knjigah potopisne proze se je Ivanka Klopčič Casar v četrto podala v romaneskne vode oz. kot je sama povedala, se to ni zgodilo načrtovano, saj je bila na začetku kratka zgodba o dveh junakih s prelepega Goričkega, ki je naravno prerasla v roman. Naslov pove, da gre za naključno srečanje Jelke in Emila, dveh zelo različnih ljudi, ki ju družijo le odraščanje v prekmurskem okolju. Na začetku je še njuna govorica popolnoma različna, čeprav oba govorita v prekmurščini. Emil je v mladosti zapustil domačijo in odšel po svetu za zaslužkom, zato govori zelo arhaično ali kot ugotavlja avtorica, »pri preseljevanju ljudi, tudi jezik plačuje svoj davek, saj se začne izgubljati«. Zgodba, ki se dogaja v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, postopoma prehaja iz ednine v dvojino, iz osamljenosti in črnine proti razumevanju in svetlobi. Začasno zблиžanje glavnih junakov, ki sta prej živela vsak zase, je zdravilno za oba, čeprav nekaj, kar ni ljubezen, ne more boleti ali kot je zapisano vodilo na knjigi: »Bojda so duše vedno enake mlade, odrešene želja, slabih lastnosti in spomina!« > **BETI HLEBEC**



VINKO MODERNDORFER DRUGA PRETEKLOST

Druga preteklost je monumentalna prozna freska izmišljene Doline, arhetipske slovenske vasi v začetku dvajsetega stoletja. Roman o velikih življenjih malih ljudi, ki raziskuje meje med resnico, zgodovino in literaturo.

Trda vezava, 824 str., 34,90 €

AGATA TOMAŽIČ TIK POD NEBOM

Prvi roman pisateljice in novinarki Agate Tomažič prikaže večni boj med očeti in sinovi, pa tudi med novimi in starimi mediji.

Trda vezava, 203 str., 24,90 €



MAJA GAL ŠTROMAR ŽENSKA DRUGJE

Roman o treh ženskah, katerih usoda in njene metafore so prepojene s kuharskimi dišavami.

Trda vezava, 272 str., 24,90 €

MIHA MAZZINI SKRIVNOST NAŠEGA USPEHA

Nova knjiga najbolj branega slovenskega kolumnista.

Mehka vezava, 316 str., 24,90 €



Zagotovite si knjige po prednaročniški ceni na spletni strani www.goga.si ali po telefonu 07 393 08 01.

Poiščite nas tudi na knjižnem sejmu v prvem preddverju Cankarjevega doma, kjer bodo knjige na voljo po posebej ugodnih sejmskih cenah.

GOGA

www.goga.si

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Življenje za hrptom; Mejniki

Ljuba Prenner

Cerdonis in Knjižnica Ksaverja Meška
Slovenj Gradec,
2017, t. v., 222/336 str., 20 €/knjigo



Ljuba Prenner



Ljuba Prenner (1906–1977), gajstna odvetnica, ki je po drugi svetovni vojni več kot uspešno zagovarjala politične nasprotnike nove oblasti, je bila krščena kot Amalija Marija, a se je že v mladosti uradno preimenovala v Ljubo. Kljub ženskemu imenu se je doživljala kot moški; postrigla si je kite, začela kaditi in oblekla hlače ter srajco s kravato. Upala si je živeti, kot je čutila, ne glede na okolico. Neustrašna je bila tudi v izbranem poklicu: kot odvetnica, zaposlena v ljubljanski upravi in tajna sodelavka OF je v času okupacije reševala zaprte Slovence iz italijanskih zaporov in taborišč. Ko je bila leta 1942 zaradi liberalnih idej izključena iz OF, je že slutila nadaljnje težave s komunistično stranko; do političnega obračuna je prišlo leta 1947, ko je bila po dveh letih aktivnega zagovarjanja političnih zapornikov obsojena protirevolucionarnega delovanja, izbrisana iz Društva slovenskih pisateljev in kaznovana z odvzemom advokature. Sledile so aretacije in prisilno delo ... Leta 1954 se je lahko znova zaposlila kot odvetnica, še vedno pa je imela prepoved objavljanja del. Upokojila se je leta 1975, leto preden je bila znova sprejeta v Društvo slovenskih pisateljev. Sicer slavna odvetnica, a zapostavljena pisateljica je pisala, kolikor ji je dopuščal odvetniški klic. *Mejniki* (1936–38) in *Življenje za hrptom* (1938) sta njena pomembnejša romana, ki v ospredje postavljata moralo malomeščanske družbe, ki se malenkostno posveča sebičnim zadevam svojega malega gnezda. Zgodba se odvija v Podgorici, za imenom katere se seveda skriva Slovenj Gradec, in sicer v *Mejnikih* od leta 1867 do konca prve svetovne vojne, v *Življenju za hrptom* pa v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja. Romana sta periodično izhajala v sočasnih revijah za ženske, 40 let po smrti Prennerjeve pa je romana skrbno uredila Karla Zajc Berzelak in s tem osvetlila pozabljeni biser domačega romanopisja. > VANJA JAZBEC

... pozabljen biser domačega romanopisja ...

»Bojda so duše vedno enako mlade,
odrešene želja, slabih lastnosti in spomina.«



Ivanka Klopčič Casar **NAKLJUČNI TRK**

Roman lahko naročite po e-pošti: ved@svarun.org

Teorija pripovedi

Alojzija Zupan Sosič

Litera, 2017, t. v., 451 str., 29,90 €, JAK



Alojzija Zupan Sosič



V slovenščini že imamo nekaj dobrih prevedenih teoretičnih knjig o pripovedih in pripovedovanju ter njihovi evoluciji (denimo Wayne C. Booth:

Retorika pripovedne umetnosti in

Brian Boyd: *O izvoru zgodbe*) in tudi nekaj bolj aplikativnih priročnikov (John Gardner: *Umetnost pripovedništva* in Syd Field: *Scenarij* ter Robert McKee: *Zgodba*), zdaj pa smo dobili še izvrstno domače teoretično delo na to temo. V obsežni strokovni monografiji Alojzija Zupan Sosič, redna profesorica za slovensko književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, natančno obdela in analizira pripoved v vseh svojih razsežnostih, saj združuje tako pregled glavnih konceptov, ki so v rabi pri analizi in interpretaciji pripovedi, kot tudi prikaz metodoloških usmeritev, znotraj katerih so se ti koncepti razvili. Knjiga je razdeljena na sedem delov. V prvem avtorica tako obdela klasične in postklasične teorije pripovedi, v drugem pa načine pripovedovanja, od mimetičnosti pripovedi do digresij v njej ter esejizacije, in pa načine opisovanja, načine posredovanja govora, od realističnosti govora do dialoga in notranjega monologa. V tretjem delu pokaže na ključne razlike med literarnostjo in trivialnostjo pripovedi, saj opiše ključne značilnosti obeh načinov pripovedovanja, v četrtem delu pa se posveti prvinam pripovedi, od zgodbe in pripovednega diskurza (sižėja) prek analize vpliva in pomena začetkov in koncev pripovedi do različnih tipov pripovedovalca, fokalizacije ter karakterizacije literarnih oseb, literarnega dogajanja ter časa in prostora v pripovedi. Peti del je posvečen pripovednim vrstam (kratka zgodba, novela, roman) ter teorijam o njih in (romanesknim) žanrom, od potopisnega, kriminalnega do antiutopičnega. V šestem delu oriše razmerje med avtorjem in bralcem, obravnava različne tipe branja, tudi elektronskega, in se posveti različnim vidikom interpretacije pripovedi. Sedmi del je namenjen kazalom in geslovníkom. Delo ni le teoretična študija, saj avtorica skozi vso knjigo streže s primeri, s katerimi osvetljuje svoje trditve in analize. Tako knjiga prerašča teoretičnoštudijske okvire in je uporabna tudi za vsakogar, ki se z literaturo ukvarja bodisi v ustvarjalnem ali pa samo bralnoreceptijskem smislu. > SAMO RUGELJ

O slovenski književnosti v Italiji in Avstriji

urejanje: Katja Kleindienst

Slovenska matica, 2017, t. v., 100 str., 10 €



Gre za izdajo zbranih prispevkov, ki smo jih imeli priložnost poslušati na istoimenskem simpoziju 27. oktobra 2016 na Slovenski matici. Besedila, katerih avtorji so predstavniki slovenskih zamejskih skupnosti v Avstriji in Italiji, v veliki meri slikajo splošno stanje slovenske literature na drugi strani državnih meja ter nas soočajo z njeno zgodovino. V drugo kategorijo lahko umestimo besedila Marije Pirjevec, Tatjane Rojc in Mance Erzetič, saj se zdi, da skušajo do problematiko zamejstva obravnavati nekoliko bolj interno, ali drugače: z vprašanjem, kako se zamejstvo kaže skozi specifične književne naslove. Zbornik jasno izriše, da je zamejstvo močno vezano na vprašanje zavezanosti slovenskemu jeziku in posledično literaturi. > ALJAŽ KRIVEC

Najboljše v mestu.

December

Mednarodni kritiški simpozij Umetnost kritike

30. 11.-1. 12.

Cankarjev dom, Trubarjeva hiša
literature, Vodnikova domačija,
Slogi

Lutkovna predstava Kdo je napravil Vidku srajčico

Sobota / 2. 12. / 17h

Lutkovno gledališče Ljubljana

Decembrski sejem ilustracije

2.-30. 12.

Vodnikova domačija Šiška

Graditi ali pisati; živeti ali sanjariti?, pogovor

Torek / 5. 12. / 17h

Drama Kavarna

Pogovor z Ivom Svetino vodi Tanja Petrič

Antologija Aleša Debeljaka "Tukaj, zate, tam"

Sreda / 6. 12. / 19h

Vodnikova domačija Šiška

Predstavitev z Alešem Bergerjem, Urbanom
Vovkom, Urošem Zupanom, Eriko Johnson
Debeljak in Andrejem Ilcem vodi Dejan
Pušenjak

Literarni dialogi Slovenija : Španija

Četrtek / 7. 12. / 19h

Cankarjev dom

Pogovor z Isabel San Sebastian in Mojco
Kumerdej vodi Carlos Pascual

Podelitev nagrade MIRA

Torek / 12. 12. / 18h

Narodna galerija

Pogovor z dobitniki nagrade Zlata hruška 2017

Sreda / 13. 12. / 10h

Knjižnica Otona Župančiča

Film Oliver Twist

Sreda / 13. 12. / 17h

Slovenska Kinoteka

Projekcijo spremlja predavanje Andreja Špraha

Pogovor o knjigi Uvod v sociologijo Theodorja W. Adorna

Četrtek / 21. 12. / 17h

Filozofska fakulteta

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

Maja Gal Štromar je vsestranska ustvarjalka, igralka, pesnica in pisateljica, režiserka, prevajalka in moderatorka, ki živi kot svobodna umetnica. Je diplomirana romanistka in diplomantka Mednarodne šole za gledališče Jacquesa Lecoqa v Parizu. V gledališču, kjer dela že dve desetletji, je odigrala več kot trideset različnih vlog, igrala pa je tudi v skoraj tridesetih filmih. Do zdaj je napisala pet romanov, nazadnje 7 kg do sreče (2015), Potaknjenci (2014), Misli name, ko ti je lepo (2011) in štiri pesniške zbirke. Ob njeni novi leposlovni knjigi, trinajsti po vrsti, Ženska drugje, smo z njo opravili kratek pogovor in med drugim skušali izvedeti kaj več o njeni zadnji knjigi in kaj je vodilo njenega tako širokega ustvarjalnega opusa.

»Včasih je dovolj zunanja sapica, da se sproži notranji cunami.«

Ženska drugje

Maja Gal Štromar

Goga, 2017, t. v., 272 str., 24,90 €, JAK



Bukla: Je *Ženska drugje* roman ali so to tri vsebinsko in strukturno povezane novele? Se vam zdi, da se je v zadnjem obdobju definicija tega, kaj je roman, precej razširila?

Gal Štromar: Če človek od nekdaj stremi k varnosti in posledično k predalčkanju, tudi literarna teorija pri tem ne sme zaostajati (smeh). Življenje in zgodbe pa so tisti, ki s svojo unikatnostjo in prekipevajočo tvarino narekujejo formo. O stilu, formi se kot pisateljica nisem nikoli vnaprej odločala, četudi me velikokrat »obtožijo«, da sem velik stilist. Skratka, vodile so me zgodbe. In da, *Ženska drugje* so vsebinsko povezane zgodbe o treh ženskah. Slovenki Marjuti, Nemki Ute in Latvijki Gundegi. V prvi različici so bile zgodbe bolj povezane, kot filmski omnibus. Ne le glavni liki, tudi stranski so se bolj prepletali, vstopali in izstopali iz navidezne nepovezanosti, en tak literarni Kieślowski skozi tri barve, modra, rdeča, bela ... A kasneje sem ugotovila, da naših založb taka forma ne zanima ali pa vsaj ne nagovori. Zadevo sem nekoliko oklestila in izčistila. Tako zdaj roman ali knjigo *Ženska drugje* lahko beremo kot tri ločene zgodbe, tri pričevanja, lahko pa se poženemo nekoliko globlje in razumemo celoto kot pričevanje ene ženske in njene večplastnosti.

Bukla: Kje se skrivajo vzgibi vaših junakinj za njihova dejanja in kaj jih povezuje oziroma kaj imajo skupnega?

Gal Štromar: Vedno so me zanimala *odrasle zataknjenosti*, kot jih imenuje junak Peter Hauptmann v knjigi. Zakaj smo vedno *drugje*, le tam ne, kjer bi morali biti. Kaj je tisto, kar nas oddaljuje od realizacije naših potencialov, želja. Kako se soočamo z neizrečenostmi, ki bdijo v nas. Ali smo res ujetniki genskih zapisov, vzorcev iz otroštva, polpretekle zgodovine? Kaj pomeni sprememba, transformacija, in ali je res možna? Ali smo pripravljeni na *psihološki cunami*? In končno, s čim se hranimo, konkretno in v prenesem pomenu. Od tod tudi močno vezivo cele knjige, ki jo povezuje kulinarika. Knjiga kar poka od vonjav in okusov. Ponovno sem si drznila bogokletnost (smeh) in v zgodbe vključila čisto prave kuharske recepte. Mali EPP za oddih. (smeh). Vse tri junakinje namreč *okušajo svet* skozi svojo optiko. To čutno zaznavanje celote, ta prepust skozi telo, ne le skozi intelekt, to je tema, ki me zadnje čase močno naseljuje. Kot tudi teme življenje-smrt-hrana.

Bukla: So torej zgodbe povsem izmišljene ali temeljijo na realnih ženskah?

Gal Štromar: Pred leti sem nepričakovano prejela literarno rezidenčno štipendijo za mesečno bivanje v Latviji. V obmorskem mestecu Ventspils. V tistem času je bilo mesto skorajda prazno, temperature krepko pod ničlo, Baltik čarobno zamrznjen, in če sem čez dan pisala in se ure in ure sprehajala ob Baltiku, smo si rezidenčni pisatelji večere v rezidenci popestrili s kuhanjem in klepetanjem. Tako se je hrana, nemška, latvijska in slovenska, nehote zažirala v medvrstičje *Ženske drugje*. Osebe v knjigi so izmišljene, seveda. A na koncu se vedno srečamo na polju notranjih zemljevidov, kjer se sanje, projekcije, izkušnje, želje spremešavajo. Saj veste, včasih je dovolj zunanja sapica, da se sproži notranji cunami.



Maja Gal Štromar

Bukla: V knjigi se tudi literarno poigrate z eno od teh žensk, saj je zgodba druge ženske Ute, spisana s strani prve, Marjute. V načelu gre torej za »knjigo v knjigi« in tri zgodbe naj bi se povezale šele v epilogu. Zakaj ste se odločili za tak literarni prijem?

Gal Štromar: Da, toda tega do konca bralec ne izve. In v zadnji fazi tudi ni pomembno, ali je to res ali ni, torej ali je Marjuta res napisala Utino zgodbo ali ne ... Kdo pravzaprav piše naše zgodbe? Tu smo že na polju filozofije. Vse tri zgodbe lahko prebiramo kot sklenjene celote. Če pa jih povežemo, kot to povzemam v epilogu, potem se reči nenadoma preporazdelijo, ustvarijo nov poligon, neko novo strukturo in zahtevnejšemu bralcu odprejo novo vrzel razumevanja. Občutje povezanosti vsega, vse-enosti, a nikakor ne vseenosti. Ta zamisel Marjutinega zapisa se je sprva porodila urednici Jelki Ciglenički. In skozi pogovor se je nekako usidrala tudi vame. V psihološkem smislu se računica izide. Že pri romanu *Potaknjenci* (Goga, 2014) sem se poigravala s posebno strukturo, skorajda filmsko. Od nekdaj so mi bili vseh knjige ali filmi, ki so me na koncu zmogli presenetiti tako, da sem morala še dodatno razmišljati. Da so moja cono ugodja in varnosti dojemanja še dodatno prereševali. V svetu vsebinskega poploščanja, fastfooda in obče intelektualne lenobe bom najbrž za nekatere ponovno moteča. Večplastnost, preraščanje klasične dramaturgije življenja namreč zahteva napor. Gledati in tudi videti stvari z drugega zornega kota, igranje z iluzijo in deziluzijo pa je najbrž edini maraton, ki ga bom vedno pretekla z veseljem. (smeh)

Bukla: Slovenka Marjuta je neodločna, Nemka Uta je njeno nasprotje, Latvijka Gundega pa nekje vmes. Ali pri značaju teh treh žensk kakšno vlogo igra tudi to, od kod prihajajo?

Gal Štromar: Šment, na to pa še pomislila nisem. (smeh) Ko ste me zdaj to vprašali, bi lahko celo odgovorila, da je nekaj resnice na tem. Marjuta nedvomno trpi za klasičnim slovenskim sindromom žrtve, slabe samopodobe, ipd. In vzorec promiskuitete in manipulacije, četudi sem ga pripisala Nemki, ki bi naj bila, seveda po stereotipu, hladna in kruta, je samo naključje. Politične in nacionalne meje torej ne zdržijo. Gundega se na primer sooča s polpreteklo zgodovino, zamolčanostjo in družinsko neodžalovanostjo, ki je nastala po pogromu Judov med drugo svetovno vojno v Latviji. Koliko je še drugod neodžalovane preteklosti, tudi pri nas, ki jo vlečemo za seboj? Preveč. Da o političnih manipulacijah, ki iz tega izvirajo,

ne govorim. No, jaz se ji približujem strogo s psihogenealoške plati. Zunanje geografije so torej le naključja. Se pa liki v knjigi morajo od časa do časa tudi geografsko premakniti ali si vsaj predstavljati, da bo zunanji premik naredil spremembo, da bi se lahko notranje geografije bolje izkristalizirale.

Bukla: Ustvarjalno se izražate na različne načine, od literature do igralsva. Za bralce Bukle pa povejte kakšno vlogo imajo v vaši ustvarjalnosti knjige in literatura?

Gal Štromar: Če se izrazim v gledališkem žargonu – nosilno. Od nekdanje je bila knjiga moja strast. Tako branje kot pisanje.

Bukla: Že dolgo časa živite kot svobodna umetnica. Kakšno je bilo za vas zadnje desetletje?

Gal Štromar: V kreativnem smislu zelo pestro. Sprehajanj je bilo veliko od gledališča, kjer sem igrala, režirala, do filma, tako doma kot v tujini, pa literature, potovanj. No, tudi na polju pisanja radijskih iger sem bila plodna, pa v dramatik. Da ne omenjam pedagoškega dela, ki zavzema precejšen delež mojega časa. No, samopromocije, računovodstva, birokracije, izterjave neplačnikov in iskanja dela, ter drugega šmorna, ki vestno skrbi, da nam, svobodnim umetnikom, jetra ne zakrnijo, tega pa je bilo občutno preveč.

Bukla: Lahko poveste še kaj o vaših sočasnih in prihodnjih projektih?

Gal Štromar: Pred kratkim sem imela premiero zelo dinamične otroške ekološke didaktične predstave *Planet, od plastike zadet s soigralko Mirjano Šajinovič*. Poučna in zabavna predstava na temo onesnaževanja okolja, z odnosi vred. V Koroškem deželni teatru kmalu režiram politično satiro, osnova nam bo knjiga Slavka Pregla *Zgode na dvoru kralja Janeza*. Decembra pa v sodelovanju z glasbenikoma, pevko Jasno Žitnik in pianistom Andrejem Marinčičem, pripravljamo celovečerni sprehod po glasbenih pokrajinah pesnika Tomaža Šalamuna z naslovom *Človek naj bo sojen po sanjah*. V sodelovanju s Centrom Tomaža Šalamuna, JSKD in upam še koga, ki mu je mar.

Kosmati krimič

Nejc Juren, Izar Lunaček

Cankarjeva založba,
2017, m. v., 104 str., 19,99 €, JAK



Redko se zgodi, da kakšen strip slovenskih avtorjev najprej izide na tujem, toda prav to je uspelo risarju Izaru Lunačku in (so)scenaristu Nejcju Jurnu z zdaj prevedenim *Kosmatim krimičem*,

ki je v izvorni izdaji za kalifornijsko založbo IDW Publishing imel še za spoznanje bolj izzivalen naslov: *Animal Noir*. Živo pisana zgodba, polna antropomorfnih živalskih likov, daje varljivi vtis, da bi lahko šlo za zabavno mladinsko ali celo otroško zgodbo, dobimo pa štiri drzne epizode odraslih pogovorov in niansirane metaforike (smo na sledi »plenografski industriji«, ki v civilizaciji zatrtih plenilskih čustev ustvarja filme z igrano plenilsko vsebino), kjer avtorja prestopata žanrske vzorce

in se spretno izogibata predalčkanju. Izumita samosvoj basenski svet, ki v marsičem spominja na sodobno, pa vendar tudi že nekoliko retro Ameriko, glavni lik pa je zasebni detektiv Manny, žirafko, ki je v nasprotju z običajnimi detektivi zaradi svojega dolgega vratu kar malo preveč viden – to pa je le eden od mnogih ironičnih kontrastov inovativno zasnovanega mesta, ki je polno kriminala, družbene razslojenosti in razkroja. Ne glede na to, ali bosta Lunaček in Juren uspela dobiti morebitne nove založnike ali prepričati stare v nadaljevanje sage ali ne, lahko okusimo vsaj njen divji začetek. > ŽIGA VALETIČ



DOGODKI

Četrtek, 23. novembra

11.00

Narobe svet in druge poezije za mladino
Forum za obiskovalce

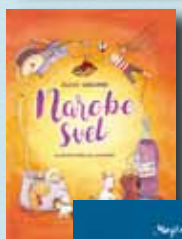
16.00

Od Tigra do Džihada, razmišljanja o terorizmu včeraj in danes
Debatna kavarna

Petek, 24. novembra

16.00

Jeziki brez teritorija v Evropi
Debatna kavarna



Sreda, 22. novembra
18.30

99 kuharic z dušo

Petek, 24. novembra

18.30

Repelce – Boljunec,
jezik in življenje nekoč in danes

Sobota, 25. novembra

14.00

Je več dnevou kot klobas



Založništvo tržaškega tiska

ul. Montecchi 6
34137 Trst, Italija
+39 040 76 00 954
info@ztt-est.it
www.ztt-est.it

SLOVENSKA KNJIGA V ITALIJI
Cankarjev dom (P1-13)



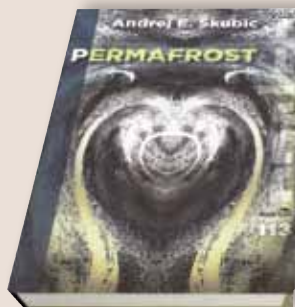
Andrej E. Skubic (1967) je pisatelj in prevajalec, trikratni dobitnik kresnika, prejemnik Sovretove nagrade, virtuozni roko-bitrec z jezikom, ki še posebej rad lomi trde anglosaške besedne orehe, pri slovenščini pa preizkuša njene meje. Njegov najnovejši roman *Permafrost* je žanrski hibrid, ki se odvija na preseku intimne problematike in družbene kritike, v njem pa upokojeni častnik izraelske vojske Avishai Bronfman med raziskovanjem podatkov za družinsko drevo naleti na dosje, ki ga je o njegovem dedu Levu zbrala izraelska varnostna služba. V dosjeju odkrije tudi del, posvečen Marku Potokarju iz Slovenije, učitelju kemije z uničenim zakonom in težavnimi odnosi s sinom, pri čemer je bil njegov oče med drugo svetovno vojno vpleten v pustolovščino, ko je kot mlad partizan med spremljanjem člana ruske misije na tajajočem se ledeniku našel zmrznjeno truplo iz bronaste dobe, ki so ga kasneje odpeljali na genetski inštitut v Sovjetsko zvezo. Z avtorjem smo se o romanu in pisateljevanju nasploh pogovarjali tik pred začetkom knjižnega sejma.

»Ali je mogoče iz satiričnega izhodišča poseči v nekatere najkrutejše teme? Poskusil sem!«

Permafrost

Andrej E. Skubic

Modrijan, zbirka Bralec,
2017, m. v., 302 str., 22,90 €, JAK



Bukla: Malce humorno za uvod: kdaj ste bili nazadnje na Triglavu? Sprašujem zato, ker ste enega od pomembnih motivov, zmrznjeno truplo, postavili na Triglavski ledenik? ☺

Skubic: Recimo, da je to podvig, ki me še čaka. Bil pa sem pa več kot enkrat na Šmarni gori, pa pomagal podžgati družino Pavle Jesih, da so njen pepel končno raztresli s Špika. ☺ Resno: Triglav je v zgodbi seveda simbol slovenstva. Njegov ledenik se zaradi podnebnih sprememb taja, iz njega pa se razkrivajo različne naše davno pokopane skrivnosti.

Bukla: Se vam kdaj morda zdi, da s svojim življenjem ponavljamo življenje nekoga drugega, da gre včasih za občutek děja vuja?

Skubic: Če kaj, se mi mogoče zdi, ko se bližam kakor srednjim letom, zdi, da v sebi odkrivam podrobnosti ljudi, za katere si nisem nikoli mislil, da se bom z njimi identificiral. Še danes sem alergičen na tisti ženin: »Zdaj se pa obnašaj kot tvoj foter!« ker jasno absolutno nisem tak kot on – hkrati pa vem, da sem (ali pa, mogoče, bolj kot mama). Recimo, da prihajam v leta, ko postaja srhljivo, kako ponavljam zgodbe, ki so jih dali skozi že drugi. Svoje čase bi se temu absolutno upiral, hotel bi biti popolnoma čisto svoj, danes pa sem zmeraj bolj sprijaznjen. Čisto v redu je pripadati svoji vrsti. Če bodo otroci kaj po meni, pričakujem, da se mi bodo absolutno upirali biti podobni, lahko pa upam, da bodo na koncu pristali nekje v pripadanju moji vrsti. Da se bodo spomnili mojih zgodb, kako zmešan je bil foter.

Bukla: Kako je torej prišlo do geneze tega romana, ki vzporeja več zgodb s podobnimi vsebinskimi elementi?

Skubic: V izhodišču je bila enostavna ideja: neki noriški Praslovenec, od nekdanj pričakovani odrešenik vseh fetišistov slovenske prazgodovine, se čudežno odtaja iz Triglavskega ledenika ... in ukradejo ga Rusi, pa seveda Židje. To truplo je središče vsega, kar je najbolj idiotskega v slovenski obsesiji z lastno avtohtonostjo. Potem je prišel preblisk o vzporeditvi zgodb v razmiku sedemdesetih let, ki omogoči čisto drugo perspektivo. In omogoči pokazati, da se ljudje tudi v razmiku dveh generacij, par tisoč kilometrov, sedemdesetih let, osupljivih novih tehnoloških iznajdb ostajajo v osnovi enaki. Ljudje.

Potem so se seveda sprožale vedno nove asociacije ... Vse nikdar prebavljene slovenske travme. Moje izhodišče je bilo satirično, ampak ali je mogoče iz satiričnega izhodišča poseči v nekatere najkrutejše teme? Poskusil sem. Vsaj toliko, da razčistim svoj lastni odnos do njih. Pisanje je potem šlo svojo pot.

Bukla: V knjigi se čuti kozmopolitski duh, suvereno prehajanje med slovensko in rusko-izraelsko zgodbo, med sedanostjo in

zgodovino. Kako je potekalo raziskovanje snovi za roman in kako njegovo prepletajoče pisanje?

Skubic: To je bolj moja osebna obsesija ... Po osnovni vzgoji in srednješolski izobrazbi sem naravoslovec, in vsa genetika in njene legende v romanu štímajjo. Dajte mi nekaj zlogov adenina in gvanina, pa mi bo domišljija podivjala ... Res, vse je že tam zunaj, v srednješolskih učbenikih, če jih seveda otroci pozorno preberejo. Pa na Googlu tudi.

Bukla: Koliko je roman, govorimo seveda o segmentu Marka Potokarja, učitelja kemije s težavnimi družinskimi odnosi, avtobiografski? Gre morda za nekakšno alternativno osebno zgodovino?

Skubic: Če že, potem je vsekakor zelo alternativna, ker je moj zakon prav srečen, z ženo te dni proslavlja tridesetletnico zveze, in oče je še zmeraj živ. Kar pa seveda ne pomeni, da ni v knjigi kopice anekdot s sinom, hčerko, ženo, očetom, bratom, tastom in taščo, prijatelji ... Razna moja osebna mnenja so tako ali tako raztresena že po vseh prejšnjih knjigah, ampak vedno relativizirana z različnimi absurdnimi situacijami, v katerih so izrečena. Končno sporočilo knjige pa je nazadnje zmeraj točno v tisti nezmožnosti dokončne rešitve, ko se vse kategorične trditve izkrešejo, ostane samo še neka želja po človečnosti, po bližini.

Bukla: V zadnjih letih vaša dela izhajajo tudi v prevodih. Se je v tem smislu začelo spreminjati tudi vaše pisanje? *Permafrost* čutim tudi kot roman, ki se spogleduje tudi z mednarodnim knjižnim prostorom. Se motim?

Skubic: To se mi sploh ne zdi ... V bistvu se mi zdi izhodišče tako osredotočeno na slovenske fiksacije, da bi si lahko samo želel, da bi tudi kakšni drugi bralci lahko sprejeli njeno univerzalnost. Recimo možnost tega, da bi bilo mogoče »katalonski gen« ali »škotski gen« ali »nemški gen« uporabiti kot biološko orožje.

... končno sporočilo knjige pa je nazadnje zmeraj točno v tisti nezmožnosti dokončne rešitve ...

Bukla: Kakšni nasploh so odzivi na vašo literaturo v tujini?

Skubic: Še kar sem bolj v fazi, ko mednarodne prevode zbiram bolj za točke pri domačih razpisih za štipendije. Večina, ki nismo ravno težkokategorijni tipa Jančar ali Šteger, nas sicer nabere kopico prevodov v vrsto jezikov, ampak pri majhnih nišnih, butičnih založbah, ki nimajo posebnega dosega. Mogoče je to problem politike promocije slovenske literature v tujini – ali res velja, da je treba podpirati vse prevode pri vsakomer, ki je to pripravljen izdati, pa bo nekoč že neki avtor doživel presenetljiv uspeh? Zdi se mi odlično, da JAK vzdržuje solidno mrežo dobrih prevajalcev slovenske literature v številne jezike, to so res ambasadorji, odlični poznavalci in vneti entuziasti, ampak prepogosto končni izdelki obtičijo v kakšnih založniških rovtah, izdani samo zato, ker so bili podprti. Seveda vsi ustvarjamo popolnoma iskreno, vlagamo vso svojo dušo, pišemo stvari, ki so usodnega pomena za ves svet, ampak na



Foto: Jože Stuhardtnik

Andrej E. Skubic

koncu potrebuješ nekoga, ki bo to prodal, spraviš med ljudi, ne samo bil tvoj sočudak. Prodaje ne mislim v smislu, da »se prodaš«, ampak v smislu, da sploh prideš do sočloveka, bralca, sogovornika. Menda sem imel neznansko srečo, da mi je uspelo dobiti nemškega literarnega agenta, ki je *Igre brez meja* spraviš do resnega založnika, in zdaj kar iznenada prvič dobivam resne odzive, recenzije, intervjuje; občutek, da moja ironija vsaj kdo razume. Medtem ko je sicer za moje pojme tehtnejši roman *Lahko*, katerega prevod je objavila majhna avstrijska založba, običal znotraj regionalnih okvirov. Dobro bi bilo razmisliti, kakšno bi bilo smotno razmerje vlaganj v kvantiteto (mrežo prevajalcev, ki seveda morajo preživeti) in kvaliteto (izbira založb, pri katerih je smiselno podpreti slovenski prevod). Tak premislek bi bil nujen za novo vodstvo JAK. Vsi se tega zavedajo, ampak kako to praktično izvesti, to pa terja genija.

Bukla: Lahko poveste še kaj o svojih prihodnjih projektih? Slišali smo, da v angleščino prevajate svoje *Igre brez meja*?

Skubic: To je samo majhna riskantna investicija viška prostega časa ... Rad bi koval železo, dokler je vroče. Bolj na pobudo nemškega agenta, ki je namignil, da ima zveze tudi v Franciji, ampak tam se jim ne ljubi brati nemško ... Tudi to je eden od paradoksov uveljavljene tradicije promocije slovenske literature – ti »vzorčni prevodi«. Noben normalen založnik se ne bo odločil za izdajo knjige na osnovi avtorske pole vzorčnega prevoda, ne? Ali si kdo v realni življenjski situaciji predstavlja urednika, ki bo prebral deset, petnajst strani nekega romana in rekel: »To je super, fenomenalno, ta roman bomo nujno objavili!«? Z *Igrami brez meja* sem imel posebno srečo, da se je Erwin Köstler prav zaradi kratkosti (in viška prostega časa) odločil, da prevede kar cel tekst, v bistvu je investiral »na lepe oči«, in nazadnje je tekst urednike prepričal. Se pravi, prevajam bolj v interlinguo za mednarodne urednike, ni mišljeno kot pravi angleški prevod, čeprav se imam za neka-ko srednje v redu angleškega prevajalca. Pravi prevod bi moral delati angleški domači govorec. Šele zdaj vidim, kako je tekst ... res zahteven za prevajanje.

Bukla: Morda še eno družbeno aktualno vprašanje za konec. Že dolgo časa živite kot samostojni kulturni ustvarjalec. Kakšno pa je bilo za vas zadnje desetletje?

Skubic: Postaral sem se za deset let. Dobil sina, kupili smo hišo ... Honorarji so šli v kapitalizmu v maloro ... Ne vem, kako bomo odplačali kredite. Ampak trudimo se. Otroci v šoli, midva pa doma za računalniki ... V glavnem, samostojni kulturni ustvarjalci so enaki kot vsi.



Mirko Bogomir Miklič

„Sredi krute sile nežno trajam“

Idejno-politična dediščina Edvarda Kocbeka in slovenski kristjani

448 strani, trda vezava, € 39,00

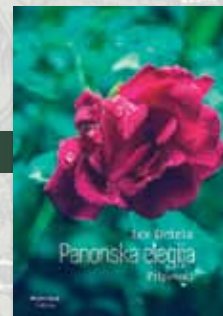
Knjiga o liku in politični zapuščini Edvarda Kocbeka.

Lev Detela

Panonska elegija

Deset pripovedi o begu, vojni, revoluciji in o travmatizaciji povojnih slovenskih izseljencev.

114 strani, mehka vezava z zavihki, € 22,00



Stefan Lesjak

Za to si še premajhna

Ilustracije: Marko Renko
32 strani, trda vezava, € 18,00

Zgodbica, ki daje odgovor na VELIKA vprašanja MALIH ljudi.

Niko Kupper

Zmaji na poti

Ilustracije: Katarina Štrukelj

32 strani, trda vezava, € 19,00

V rimani zgodbi se alpsko-jadranska zmajevska družina napoti, da poišče naraščaj. In ga najde v Postojnski jami.



Knjižni dar 2018 Mohorjeva Celovec

Koledar
192 strani, m. v.,
€ 18,00

Pratika
160 strani, m. v.,
€ 6,00

**Večernice: Rudi Mlinar,
Mati fabrika in njeni otroci**
376 strani, m.v., € 21,00



Cena v kompletu: € 36,00

Gremo na sejem...

Slovenski knjižni sejem 2017

vabljeni na obisk naše stojnice v veliki dvorani in naslednjih prireditvev:

■ **četrtek, 23.11., ob 19. uri, FORUM (2. preddverje): BORIS PAHOR** – v žrelu Udbe, okrogla miza ob izidu knjige. Sodelujejo: Igor Omerza (avtor), Andreja Valič Zver, Ivo Jevnikar in Renato Podbersič

■ **petek, 24.11., ob 20. uri, DEBATNA KAVARNA (1. preddverje): POGLED ČEZ**, okrogla miza o slovenskih in avstrijski literaturi. Sodelujejo: Janko Ferk, Lev Detela, Ana Jasmina Oseban in Irena Samide

■ **nedelja, 26. 11., ob 11. uri, FORUM (2. preddverje) SPOMINI**, pogovor s pravnikom, diplomatom in politikom Ernestom Petričem ob izidu njegove knjige. Sodelujeta: Andrej Rahten in Marko Pavliha

NAROČILA: Družina d.o.o., Krekov trg 1, Ljubljana, tel: (01) 360 28 28,
narocila@druzina.si

www.mohorjeva.com

Dihaj

Tone Škrjanec

Center za slovensko književnost, zbirka Aleph, 2017, m. v., 87 str., 20 €, JAK

Mojster pesniške, prevodne, tudi uglasbene, besede. Mojster mnogih poklicev, za katere sam pravi, da »se mu kar zgodili«. Tudi za pesmi se zdi, da se kar zgodijo. A naj vas to ne zavede. Najbolj enostavno terja najbolj večje oko in izurjeno roko. Občutek ob branju pesmi je podoben tistim dnevom, ko si vzamemo čas, sedimo sami v parku ali ob kavi, tihi in samo opazujemo. Tok pogleda preči in zajame vse. Kaj se ulovi v pogled, drugo polzi ali lebdi: »v vsaki pesmi se mora/ pojaviti drevo ali žival, / je enkrat rekel Matthew, / res je, in še vse ostalo, / cesar se komaj še kdaj spomnimo, / da obstaja in za kar bi / večinsko mnenje / trmasto vztrajalo, da tega / sploh nikoli ni bilo,« je del pesmi Matthew pravi. Že naslovi sami po sebi so poezija. Prvoosebne pesmi vzbujajo domačnost, skromnost, ki iz pesmi v pesem presenečajo z obrati, občutji, stališči, ki si jih zapomnimo, četudi se zdi, da so le utrinek v vetru. > **JEDRT JEŽ FURLAN**



Tukaj, zate, tam

Pesmi in eseji

Aleš Debeljak

izbor: Uroš Zupan, Urban Vovk
Mladinska knjiga, zbirka Kondor,
2017, t. v., 400 str., 32,99 €, JAK



Aleš Debeljak

Če slučajno doma (še) nimate nobene knjige pesnika, predavatelja in esejista Aleša Debeljaka (1961–2016), potem je *Tukaj, zate, tam* več kot primerna za to, saj z njo dobivamo vsebinsko relevanten vpogled v Debeljakovo ustvarjanje. Knjiga je razdeljena na dva, približno enakovredna dela: v prvem, ki ga je zasnoval, pesmi izbral in spremno besedo napisal pesnik in esejist Uroš Zupan, je predstavljen reprezentativen izbor Debeljakovih pesmi iz vseh njegovih pesniških zbirk, iz katerega je lepo razviden avtorski, tematski, emocionalni in intelektualni razvoj Debeljakove poetike. V drugem delu, ki ga je uredil, izbral ter s spremno besedo opremil literarni kritik in pisatelj Urban Vovk, pa je nanizanih nekaj najboljših Debeljakovih esejev, v katerih se avtor pokaže kot eruditski mislec, ki zna osebno izkušnjo sugestivno in nostalgичno povezovati z najrazličnejšimi kulturnimi, zgodovinskimi in družbeno angažiranimi tematikami. Na koncu je dodana tudi podrobna Debeljakova bibliografija, ki jo je sestavil Martin Grum. Odlična knjiga uglednega slovenskega literata za melanholičen čas s kratkimi dnevi in dolgimi večeri! > **SAMO RUGELJ**

... vsebinsko relevanten vpogled v Debeljakovo ustvarjanje ...



Vsi predsednikovi sonetje

Sonet-kurz za demokracijo

Jana Kolarič

Sanje, zbirka Aktivni državljani,
2017, m. v., 143 str., 5 €

Kar 133 sonetov, največ o starem/novem predsedniku Pahorju, je pesnica, pisateljica in aktivna državljanka Jana Kolarič pisala več let (2013–2017). V njih se zbadljivo, zafrkljivo pa tudi ironično loteva vseh Pahorjevih »podvigov«; od spornega vedenja na javnih dogodkih (*PredCednik pleše*) do fotografskih utrinkov »kralja instagrama« in njegove populistične prelevitve v gasilca, smetarja, kmeta itd. Ne izogne se niti tematiziranju predsednikovega vedenja na mednarodnem političnem parketu, predvsem v odnosu do drugih državnih voditeljev (Putin, Trump, Merklova) ali aktualnim družbenopolitičnim problemom (arbitražna, sprava, TEŠ, bodeča žica). Kritično se torej loti vsega, kar Pahorju očitajo njegovi kritiki, med njimi tudi filozof dr. Boris Vežjak, ki v spremnem zapisu h knjigi zapiše, da je Pahor populariziral vlogo predsednika na raven »politainmenta« in ji hkrati odvzel vsakršen pomen, saj se ne izreka o temeljnih vprašanjih in problemih današnjega časa. > **KRISTINA SLUGA**

Gestalt

Milan Deklava

Litera, zbirka Piramida,
2017, t. v., 71 str., 19,90 €, JAK



Milan Deklava

»Videz brezhibnosti ima ustanova zato, / da bi nesmisel absolutnega postal / absolutni nesmisel.« Vsaka vrstica vsake pesmi je stališče. Samostoječa pripoved. Manifest. Izjava. Milan Deklava je intenziven. Neizprosen, natančen, v enem zamahu objame zgodovino, intimno, sedanjost, človeka in sistem s široke perspektive časa. Čas kot naš skupni prostor, seštevek tu in zdaj, ki ima vedno zgodovino in zaledje, detajle in vezje. Poimenuje ga ustanova. Ta je lahko korporacija, gospodarski ali politični sistem. Tudi naš notranji prostor intime ali domišljije. Poziva nas k budnosti tega, kar nas določa, uokvirja, nam daje tempo, nas jezi, žalosti. Drama duše, kot sam pravi poeziji, je razpeta med čutom in čustvom, domačnostjo in tujostjo v nas in okoli nas.

»Pesnik z ironičnim naklonom, ki ga pogosto obarva s tonalitetami groteske, tudi sarkazma, vztrajno slači nova cesarjeva oblčila tako sveta kot slehernika,« je v spremeni besedi napisal letos preminuli pesnik Milan Vincetič. Nikakor enostavno, toda nujno branje. > **JEDRT JEŽ FURLAN**

> **JEDRT JEŽ FURLAN**



Celo leto časa imaš - imej ga v svojih rokah.
Pri tem ti lahko pomaga motivacijski rokovnik Imam 2018.
Naročila na mejl: rokovnikimam2018@gmail.com

O ljubezni

Zbrane pesmi (1969 - 2014)

Teodor Lorenčič

samozaložba, zbirka A,
2017, m. v., 294 str., 9,90 €

Knjiga Lorenčičeve zbrane poezije prinaša ponatis zbirk *O stenah in vijolicah* (1975) in *Transformator* (1979) ter prve natisne zbirk *Digitalizacija, Drobir prisotnosti* in *Iz divana*. Gre torej za poezijo, ki je nastajala v dolgem časovnem obdobju in specifičnih trenutkih pesnikovega življenja. Osrednji motiv Lorenčičeve poezije je naslovna ljubezen, ki nenehno biva na meji med telesno ljubeznijo in njenim tako rekoč filozofskim polom. Pesmi so deloma kontemplativne, deloma klepetave, zanje je značilen poseben lagoden melos za katerega se zdi, da skuša vzpostaviti nekakšno *čisto poezijo*, ki pa končno ni neodvisna od zunanjih okoliščin: najsi gre za nekdanjo politično ureditev ali današnji *tehnični čas*. Knjiga je opremljena tudi z obširno in pregledno spremno besedo Boruta Gombača. > **ALJAŽ KRIVEC**



Preveč vljudna

Nataša Velikonja

Književno društvo Hiša poezije,
zbirka Sončnica, vsa nora od svetlobe,
2017, m. v., 102 str., 21 €

Pesnitev publicistke, prevajalke in pesnice Nataše Velikonja *Preveč vljudna* prihaja v enem samem dolgem stavku, z namenom, da jo preberemo na

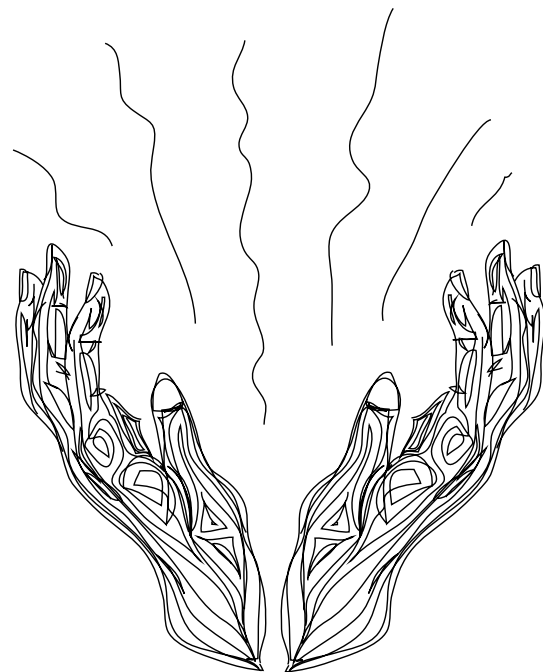
dah, da nas posrka v vrtinec avtoričinega miselnega toka, med bolečino in ironijo, med oblast in ljubezen, med izgon in samoizgon. Prav to slednje daje literarnemu uporu dnevnim möram – temu hibridu realizma in poetike – prečiščevalno moč za moraliziranje, ki je onkraj vsakega moralizatorstva, in vzpostavlja zrcalno podobo mračne dobe in duševnosti, ki se v boju za preživetje prebija skozi goščavo laži, sprenevedanj in lažne morale. Še bolj kot v predhodnih literarnih angažmajih briše Velikonja meje med osebnim in družbenim in na stežaj odpira vrata v svet mladih intelektualcev ter v lgbt-svet, tokrat skrajno kritično, samokritično in razosebljeno. Strasten, neprizanesljiv in brezkompromisen tekst, ki premeša predale in kliče po odmevih. > **ŽIGA VALETIČ**

Prvinska govornica

Aleš Jelenko

Kulturni center Maribor, zbirka Frontier,
2017, m. v., 151 str., 19 €

Gre za prvo samostojno pesniško zbirko po *Kontejnerju* (soavtorstvo s Heleno Zemljčič) in strokovni knjigi *Sopad z moralo* izpod peresa avtorja, ki je bil za svojo poezijo že večkrat nagrajen. Prvinska govornica skuša (že z naslovom) prelamljati z nekaterimi ustaljenimi razumevanji poezije danes. Zanj je značilno nenavadno prehajanje med izrazito razsrediščenostjo (pesmi je često mogoče brati na več načinov že na formalni ravni) in močno izraženo neposrednostjo, ki meji na zatrjevanje. Čeprav lahko slednje literaturo povsem zamaje, pa Jelenko najde pozicijo izrekanja (lirskega) subjekta, ki mu (nekaznovano) omogoča prav to. Hkrati gre za poezijo, ki se nenehno poigrava z aktualnimi temami, a kljub temu ne izpade aktualistično, saj uspe v njih najti točko, ki seže prek zamejene časovnega obdobja. > **ALJAŽ KRIVEC**



svet
ti prizadene
toliko bolečine
in samo poglej se
ti iz nje narediš zlato

- nič ni čistejše od tega



poezija, ki se je rodila na instagramu,
spregovorila o ljubezni, bolečini,
izgubi, ženskosti
in osvojila svet

Najhitreje do knjige:

v knjigarnah www.emka.si 080 12 05

Veronika Dintinjana (1977) je ena tistih pesnic, ki je pozornost tako kritikov kot bralcev pritegnila že s prvencem Rumeno gori grm forzij (LUD Literatura, 2008), za katerega je prejela nagrado Slovenskega knjižnega sejma za najboljši prvenec. Po dolgih, vsaj za slovenske razmere, osmih letih je izšla njena druga zbirka V suhem doku (LUD Literatura, 2016), s katero je spet požela navdušenje kritikov in bralcev ter zanj prejela Jenkovo nagrado. V vmesnem času je, poenostavljeno rečeno, osvojila še lovoriko vitezinja poezije na Pesniškem turnirju v Mariboru in še eno na 6. ljubljanskem pesniškem slemu, skupaj z Dejanom Kobanom organizirala vrsto Mladih rim ali najbolj rock'n'roll pesniških večerov v Sloveniji, ki so v prvi vrsti namenjeni mladim pesniškim silam, prevajala in, če za hip osvetlimo še njen prvi poklic, opravila specializacijo iz kirurgije.

»Nobena zgodba ni tuja, če se povežemo z besedami.«

V suhem doku

Veronika Dintinjana

LUD Literatura, zbirka Prišleki,
2016, m. v., 115 str., 19 €, JAK



Bukla: Za prvo zbirko ste prejeli nagrado za najboljši prvenec, za drugo pa Jenkovo nagrado, pri čemer je žirija v utemeljitvi napisala, da je bila letos odločitev zaradi odlične pesniške bere (S. Makarovič, M. Jesih, M. Komelj, A. Medved) zelo težka. Kaj vam pomeni nagrada?

Dintinjana: Občutek, da ne pišeš v prazno, je dragocen. Nagrada ne zadnje pomeni, da je knjigo nekdo pozorno prebral. Čeprav je tekmovanje poeziji tuje in so presoje vedno odvisne od številnih okoliščin, sem nagrade vesela. Seveda pa ne poznam dosti ljudi, ki se nagrad ne razveselijo.

Bukla: Ker je med eno in drugo zbirko minilo osem let, me zanima, kakšen je vaš pogled na obe zbirki. Kritiki namreč prvo večkrat opisujejo kot svetlejšo, bolj harmonično, medtem ko naj bi bili v drugi izrazitejši mračnejši toni.

Dintinjana: Osebnost mi je prva ljubša. Ne da bi bila boljša, drugačna je, nekakšen notranji mir vsebuje, nekakšno žarenje. Do druge imam gotovo manj odmika, te pesmi se mi šele razkrivajo. Tudi prva zbirka ima »temne tone«, zadnji razdelek tematizira smrt in končnost. Je pa res, da naredi to na »svetel« način, s sprejemanjem, razumevanjem minljivosti. Za prvo knjigo bi lahko res rekla, da je bolj harmonična, toda to ne pomeni, da je druga knjiga disharmonična. Všeč mi je oznaka, ki jo je uporabil pokojni Milan Vincetič: da je diskurzivna. Pesmi so si med sabo nasprotujoče, že naslednja spodnaša spoznanja predhodne, jih pogloblja, rekontekstualizira. To ni enovit pogled na svet. Morda bi lahko prvo knjigo primerjala z jasnostjo koral, drugo pa z bolj zapleteno strukturo polifonije, ki je izšla iz njega.

Bukla: Imate kar dva poklica: ste pesnica in kirurginja. Čeprav slednje neradi izpostavljate, vaš poklicni vsakdan včasih zelo izrazito vdre tudi v vašo poezijo, v mislih imam npr. pesem Telo brez srca iz prve zbirke o izkušnji presaditve srca. Zanima me, kje sta si po vašem mnenju poezija in medicina najbliže in kje (če sploh kje) sta najbolj oddaljeni?

Dintinjana: Najbolj sta oddaljeni v vsakdanjem življenju. Najbliže? Morda v pozornosti do Drugega, v poslušanju, ki je nujen del obeh umetnosti, pa morda v sposobnosti opazovanja in tolmačenja tistega, kar vidita. Omenjena pesem je nastala še v času študija. Transplantacija srca je zame kot bralko metafora za iskanje svojega mesta v pesniški tradiciji; gre za vstavljanje lastnega srca v drugo telo, ki je daleč starejše.

Bukla: V drugem delu pesmi Apologija iz nove zbirke upesnjujete traagično smrt deklice, ki jo je oče vrgel iz devetega nadstropja. Je poezija za vas tudi nekakšen filter za soočenje z marsikdaj preveč pretresljivim vsakdanom?

Dintinjana: Gre za dve ločene pesmi, ki si v knjigi sledita. Prva ima naslov, druga ne. Poezija ni filter. Vsakdanjik je pogosto grozljiv, filter je po navadi apatija ali brezbržnost, ignoriranje določenih dogodkov. Če so dražljaji premočni, preveč konstantni, jih naš um čez čas ne bo več opazil. Poezija

deluje ravno nasprotno od habituacije. Vsakdanjost ohrani živo. Tudi grozo, ne samo lepoto.

Bukla: Je vaš pogled na človeka/življenje drugačen, ko nanj gledate kot pesnica ali kot zdravnica? Ali je morda zaradi združevanja obeh izkušenj vaš pogled širši in globlji?

Dintinjana: Kakšen pogled ima pesnik, pesnica, zdravnik, zdravnica? Kakšnega bi naj imel? Ne vem. Tudi ne vem, ali lahko govorim o pogledu v ednini, vsakdo od nas nosi v sebi različne vloge, različne izkušnje, nešteto pogledov ... Morda je naš pogled na človeka, življenje, veselje in sploh vse kot oko muhe, sestavljeno iz drobnih očesc ...

Bukla: Posebej močna prva zbirka je upesnjevanje sodobnosti skozi antični mit; pesem Apologija o Agamemnovem žrtvovanju hčerke Ifigenije ali Itaka o razmišljanju o družini. Ste mitske prisprode uporabili zato, ker ste želeli povedati, da je življenje večno vračanje istega? Ali je morda, če govorimo o upesnjevanju lastne (tudi družinske) izkušnje, lažje, če to naredimo skozi tujo zgodbo in tako vzpostavimo nekakšno distanco do povedanega?

Dintinjana: Podob in mitov nisem uporabila z namenom; težko bi rekla, da sem jih uporabila. Vzniknile so iz tišine. »Kozmos je ubeseden v mitu, svet pa se razkriva kot jezik.« To je rekel Mircea Eliade. Robbe Grillet je enkrat na vprašanje, kaj je želel s tekstom povedati, novinarju odgovoril, da ni telegrafist, da bi imel sporočilo za nas. Je svet večno vračanje istega? Morda pa je to vprašanje za vas. Nobena zgodba ni tuja, če vstopimo vanjo. Če se povežemo z besedami. Kje je takrat distanca? Irski pesnik O'Riordain pravi, da brezbržnost ni dovoljena. Pravi pa tudi, da je ves svet njegov rojstni kraj.

Bukla: S pesmimi ste vpeti tudi v sedanost (begunska kriza, Fukušima itd.), tematizirate življenje od rojstva do smrti, razmišljate o domu, družini, prednikih, otroštvu, iskanju svobode in identitete ... Zapišete: »Svoboda gibanja se začne z mirovanjem.« Šele mirovanje je druženje s sabo, je čas ustvarjanja in razvezovanja vezi. Lirski subjekt se na neki način ves čas trga od korenin, doma, zato da bi se na koncu vrnil na svoj začetek. Kje torej najti svobodo?

Dintinjana: Res je, kje? Morda se je za začetek smiselno vprašati, kaj je svoboda. To je lahko intimno vprašanje. Je tudi politično vprašanje. Lahko ga razumemo tudi bolj preprosto, v pomenu kaj nas veže. V pozitivnem in negativnem smislu. V pesmi Sv. Peter in angel ameriške pesnice valižansko-judovskega porekla Denise Levertov, ki sem jo prevajala, sledimo apostolu trenutek po osvoboditvi iz mamertinske ječe. »Bolj strašljivo kot zapor: naenkrat ob sebi ne sliši več angelovih korakov, ostal je sam, sam je »ključ naslednjih vrat, naslednjih grozot svobode in radosti«. Fant in dekle v filmu Diplomiranec ubežita načrtom svojih staršev, pričakanjem družbe. Uspe jima ujeti avtobus. Toda njuna nasmeha, njuno veselje ob pobegu se do konca vožnje (in filma) razblini, vanju se naseli strah – svoboda prinaša odgovornost za lastno življenje in morda tudi za življenje drugih. To je zrelostni izpit. Morda pa je lažje, če odgovorim z verzom iz pesmi, za katero se zdi, da ve več kot jaz: »Svoboda je rojstni kraj, še eno vračanje domov.«

Bukla: Že v vaši prvi zbirki je pogost element voda, še večji pomen pa dobi v drugi zbirki – posredno že z naslovom. Voda v najširšem pojmovanju (kot neskončni ocean, v katerega se zazira Kolumb, plovba ali kot solze ob smrti ljubljenega) je ena temeljnih prvin. Zakaj ravno voda?



Veronika Dintinjana

Dintinjana: Morda, ker smo v 60 odstotkih iz vode? Ker se je življenje na Zemlji začelo v prahu? Ker plavamo devet mesecev v plodovnici? Ker se je civilizacija pogosto začela ob reki ali ob sotočju? Ker ni mogoče dvakrat stopiti v isto reko? Ker brez vode dehidriraš in umreš? Ker morje odseva modrino neba? Ker, kot pravi Tomaž Šalamun, voda najbolj ljubi?

Bukla: V poeziji se večkrat navdihujete tudi pri drugih umetniških vrsteh, še največkrat pri slikarstvu ... Zdi se, da skušate v teh pesmih (npr. *Saskia o Rembrandtovem portretu žene*) z besedami zajeti tisto, kar je slikar z barvami zajel na platnu.

Dintinjana: Rembrandt je bil premišljevalec. Njegove misli so barve, svetloba njegovi stavki in sintaksa. Njegov pogled pogosto seže globlje od filozofskega. Govori obema polovicama možganov. Likovna umetnost ima, tako kot druge umetnosti, številne premišljevalce o naravi stvarnosti, človeka, vesolja, božjega ... Moj nekdanji profesor Jiří Bezlaj pravi, da je umetniško delo tem popolnejše, čim bolj nagovarja človeka v vsej njegovi integralnosti. Tudi sama tako mislim.

Bukla: Ker že več kot desetletje prirejate *Mlade rime* ali najbolj rock'n'roll pesniške večere v Sloveniji, me zanima, kaj menite o mladi poeziji, so res na pohodu ženski pesniški glasovi? Ne nazadnje ste v zadnjih petih letih Jenkovo nagrado prejele kar tri pesnice: poleg vas še dvakrat Anja Golob in Kristina Hočevar?

Dintinjana: »Na pohodu« seliš zelo vojaško. Prej bi rekla, da se vzpostavlja ravnovesje. Nihče ne izpostavlja, če nagrado tri leta zapored dobi avtor moškega spola. Novih glasov je veliko in so raznoliki. Nočem opisovati ali opredeljevati njihovih poetik ali značilnosti – največ, kar lahko naredim, je, da jim pozorno prisluhnem.

Med in mleko

Rupi Kaur

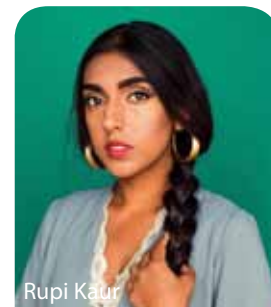
prevod: Frida Črmelj

Mladinska knjiga, 2017, m. v., 208 str., 19,99 €



... več kot milijon
bralcev po vsem
svetu ...

Prodorna in pogumna kanadska pesnica indijskih korenin, tudi nadarjena pisateljica, igralka in ilustratorica, je pri dvaindvajsetih letih na Amazonu sama izdala svojo prvo zbirko, mešanico pesmi in proze, opremljeno z avtorskimi ilustracijami. Knjiga je bila tako uspešna, da jo je v letu dni opazila večja založba in *med in mleko* je v roke dobilo več kot milijon bralcev po vsem svetu. Intimne izpovedi, razdeljene v štiri sklope, o trpljenju, ljubezni, razhajanju in okrevanju, brez ločil in velikih začetnic, držijo neverjeten ritem in tudi poezije manj vešč bralec bo kar zdrsnil skozi njeno trpko sladko izpoved. Petindvajsetletna Ruphi priznava, da navdih za svoje zapise črpa iz lastnega življenja ter pripovedi prijateljev in bližnjih. V knjigi je namreč na enem mestu zbranih toliko bolečine, grenkih trenutkov in srčnih težav pa tudi poguma, radosti in iskrene ljubezni, da bi jih bilo preprosto preveč za eno tako mlado življenje. Priporočam. > **RENATE RUGELJ**



Ruphi Kaur

Zakaj tonejo Benetke

Abdulah Sidran

prevod: Uroš Zupan

Mladinska knjiga, zbirka Nova lirika, 2017, pt. v., 96 str., 24,94 €, JAK

Čeprav je Sidran eden najpomembnejših bosanskih literatov, je večini še najbolj poznan kot scenarist dveh legendarnih filmov *Se spominjaš Dolly Bell?* in *Oče na službenem potovanju* Emirja Kusturice, s to izdajo pa se v slovenščini prvič srečujemo še z njegovo poezijo. Avtorja literarni zgodovinarji uvrščajo v »generacijo 68« in imenujejo »pesnik Sarajeva«, pripadnost mestu, ki je stalnica v njegovi poeziji, pa je nenazadnje izkazal tudi tako, da ga ni zapustil niti v času vojnega obleganja. Predvsem pa je v Sidranovi poeziji opaziti ukvarjanje z eksistencialnimi in etičnimi vprašanji, ki jih lirski subjekt, naj si bo v prvi osebi ali v mnogih drugih »vlogah« (kot Tolstojev služabnik, Gavrilo Princip itd.), upesnjuje v jasnem, preprostem, občutenem jeziku, kjer ni kaj dosti prostora za »jezikovne akrobacije«. Presunljivo doživljanje vojne, npr. v pesmi *Bosna na Novi Zelandiji* o srečanju dveh znancev: »/.../ Pri Bogu, kako je Svet majhen! / Ni Svet majhen, ampak je veliko Zlo, / ki nas je razmetalo po svetu.«, tragično očetovo usodo, izginjanje vsega poznanege Sidran izrisuje v nežnih in temačnih tonih, a treba je: »/.../ začeti še en dan. / Vsemu navkljub. / Ponovno.« > **KRISTINA SLUGA**



Razvratne muze; Francoska erotična poezija

izbor in prevod: Aleš Berger

Cankarjeva založba, 2017, t. v., 120 str., 19,99 €



Prva izdaja te knjige v prevodu Aleša Bergerja je izšla leta 1989, lepo oblikovana in opremljena z mnogimi ilustracijami pa je zdaj izšla na novo. Gre za reprezentativen izbor žgečkljive, vulgarne, svobodnjaške ter z erotiko dodobra začinjene francoske poezije, ki seže nekako do pesnikov z začetka 20. stoletja, pri čemer je središčna tema vseskozi jasno izražena: intimni telesni stik med moškim in žensko, ki je s sočnimi, a večinomoma visoko poetskimi izrazi ubesedovan v vsej svoji pestrosti, od primerjave seksa z ženo in hišno pomočnico (Melia de Saint-Gelais /1466–1502/), do »obdelovanja« pekovke, kjer pesnik ne skopari s pekovskimi metaforami (Guillaume Apollinaire /1880–1918/). Za dodatek je tu še odlomek iz knjige *Brezmadežno spočetje*, ki sta jo napisala André Breton (1896–1966) in Paul Éluar (1895–1952). Vroča poezija za zimske dni. > **SAMO RUGELJ**



VODNIKOVA
DOMAČIJA
ŠIŠKA



Jelko je okrasila Ana Maraž | f Vodnikova domačija

III.
decembrski
sejem
ilustracije

2. 12.—29. 12. 2017

Ilustracije
in izdelki
najvidnejših
domačih
avtorjev
in avtoric
na ogled
in v nakup.

Ilustracija je
prima darilo!

Vodnikova cesta 65, Ljubljana

Kaja Avberšek
Ana Baraga
Nenad Cizl
Zvonko Čoh
Milanka Fabjančič
Ančka Gošnik Godec
Teja Ideja
Anka Kočevar
Tanja Komadina
Neja Kotnik
Jernej Kovač Myint
Marjan Manček
Ana Maraž
Matija Medved
Silvan Omerzu
Maša P. Žmitek
Andreja Peklar
Miha Perne
Jelka Reichman
Hana Stupica
Marysia Szmatała Černe
Igor Šinkovec
Peter Škerl
Nina Štajner
Meta Wraber
Ana Zavadlav

Stebri zemlje

trilogija Kingsbridge, knj. 1, prvi del

Ken Follett

prevod: Uroš Kalčič

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 496 str., 34,99 €



Ken Follett



Sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja je bil Ken Follett (1949) že ugleden angleški pisatelj vohunskih kriminalk, nekatere so bile prevedene tudi v slovenščino (*Ključ za Rebeko, Iгла, Bomba* itn.), in videti je bilo, da bo pri tem tudi ostalo. V tistih časih je namreč veljalo, naj se avtor drži

žanra, s katerim je zaslovel, in naj se ne poskuša na novih literarnih terenih, saj je veliko možnosti, da bo na njih pogorel. A Follett ni bil povsem zadovoljen z obstoječim stanjem. Že v mlajših letih je bolj iz lastnega kot pa poklicnega interesa začel preučevati srednjeveško arhitekturo s posebnim poudarkom na britanskih katedralah, ki so bile zanj zgled arhitekturne dovršenosti. Ko je nekoč, takrat je delal kot novinar, odšel v mesto Peterborough, si je ogledal tamkajšnjo katedralo, eno najpomembnejših angleških stavb iz 12. stoletja. To je bilo eno tistih doživetij, ki mu je spremenilo življenje in začrtalo novo pot njegovemu ustvarjanju. Do tega je seveda moralo preteči še kar nekaj let, saj se Follett dolgo časa ni upal zastaviti tako kompleksne zgodovinske knjižne teme. Sredi osemdesetih let, ko je imel že dovolj pisateljske kilometrine, pa se je čutil avtorsko dovolj sposobnega, da se spusti tudi v to. Po dobrih treh letih pisanja je tako dokončal prvi

... okvir zgodbe je nemirno

12. stoletje, ko se je Anglija znašla
sredi političnega brezvladja ...

del kasnejše trilogije *Kingsbridge* z naslovom *Stebri zemlje*. Knjižni špeh, dolg več kot tisoč strani, je po izidu leta 1989 v nadaljevanju začel presenečati tako avtorja kot njegove založnike po vsem svetu. Literarni kritiki knjigi sicer niso namenili kake posebne pozornosti, a vedno novi in novi bralci so skrbeli za to, da je izginjala s knjigar-niških polic. Še posebej uspešna je bila v Nemčiji, kjer so se zelo potrudili tudi okoli celotne knjižne podobe. Follett je svoj zgodovinsko-pustolovski roman, ki ima v središču gradnjo katedrale, postavil v izmišljeno mesto Kingsbridge (za osnovo mu je bilo mesto Marlborough, ki sicer katedrale v resnici nima), okvir zgodbe pa je nemirno 12. stoletje, ko se je Anglija znašla sredi političnega brezvladja, ki je nastalo po tem, ko je kralj Henrik I. ostal brez potomstva. Na vrhu se torej med seboj spopadajo in spletkarijo plemiči, niže na družbeni lestvici pa se nahajajo trije Follettovi junaki. Prvi je iznajdljivi prior Phillip, ki si v glavo vtepe idejo, da bo zgradil največjo gotško katedralo na svetu, potem pa sta tu še zidar Tom, ki postane menihov arhitekt, in plemkinja Aliene, ki po očetovi smrti začena znova.

Zdaj je pri nas izšel začetni del (od treh) *Stebrov zemlje*, prve knjige v trilogiji *Kingsbridge*, po kateri je bila pred nekaj leti posneta tudi televizijska serija. Follet pa je kasneje napisal še enako obsežno nadaljevanje *Svet brez konca* (2007), ki se dogaja dve stoletji kasneje. Prav pred kratkim pa je izšel še zaključni in nekaj manj obsežni del trilogije z naslovom *Ognjeni steber* (2017), ki dogajanje potegne vse do 16. stoletja. Če se bodo bralci dobro odzvali na prvi in kasnejša dela *Stebrov zemlje*, bomo tako v naslednjih letih predvidoma v osmih knjigah dobili celotno zgodbo o mestu Kingsbridge, s tem pa – poleg Follettove trilogije *Stoletje* v štirih knjigah – tudi največji avtorjev knjižni projekt. > SAMO RUGELJ

Kaj je vedela Maisie

Henry James

prevod: Meta Osredkar

Miš, 2017, t. v., 320 str., 35,95 €, JAK

Ameriškega pisatelja Henryja Jamesa (1843–1916), ki je večino življenja preživel v Angliji, v slovenščini že dobro poznamo po tudi ekraniziranih romanih *Krila golobice*, *Portret neke gospe*, *Obrat vijaka ...* sedaj pa dobivamo še njegov roman *Kaj je vedela Maisie* iz leta 1897, ki pa ima tako aktualno vsebino, kot da bi bil napisan v današnjem času. Zgodbo spremljamo skozi oči šestletne Maisie, gre za enega prvih kompleksnih otroških likov v svetovni literaturi, s precej nezrelimi in za skrbništvo povsem neprimernima staršema, ki pa na sodišču glede nadaljnje usode njune hčerke dosežeta, da se bo ta selila med njima in pri vsakem preživela po pol leta. Žal pa se s tem težavno obdobje njenega življenja šele začne, saj nova partnerja staršev v Maisiejino življenje ne prineseta miru, ampak se kmalu podata v vrtinec novih afer. Roman o Maisie kot tragičnemu liku nekega zakona, ki pa na koncu, že kot nekaj bolj odraslo dekle, začne odločneje vleči tudi svoje poteze. Klasika za sodobno branje. > **SAMO RUGELJ**



Vaje v slogu

Raymond Queneau

prevod: Aleš Berger

fotografije: Sanja Janša

Cankarjeva založba,
2017, t. v., 144 str., 19,99 €

Raymond Queneau (1903–1976) je bil francoski pisatelj, kritik in urednik, ki ga tudi pri nas dobro poznamo po njegovih delih (*Cica v metroju*, *Modre cvetke* itn.), ne glede na to pa je po slovesu in branosti ostalo neprežeeno njegovo delo *Vaje v slogu* iz leta 1947 (dobilo je tudi odsko uprizoritev), ki ga je že leta 1981 prevedel letošnji Prešernov nagrajenec Aleš Berger, zdaj pa je izšla prenovljena izdaja z izvorno celotno grafično podobo Sanje Janša. Za tiste, ki morda (še) ne poznajo vsebine te knjige, samo kratek oris: gre za 99 različic zapisa nekega relativno banalnega dogodka, ki se nekega dne zgodi na pariškem avtobusu, pri čemer se Queneau virtuosno poigrava ravno z različnimi slogi, v katerih opiše ta dogodek (od tod tudi naslov). S tem briljantno pokaže, kako lahko sam slog zapisovanja bistveno vpliva na to, kako dojemamo in dojamemo zgodbo. *Vaje v slogu* tako še vedno predstavljajo izjemno duhovito branje, ki pa ob enem (še posebej mlademu bralcu) razkažejo vso raznovrstnost jezika in možnosti njegove uporabe za pripovedovanje in intonacije, s katerimi lahko poudarimo in izpostavimo določene segmente dogodka. Prvovrstno darilo za odraščajočega bralca! > **SAMO RUGELJ**



Sedem let

Peter Stamm

prevod: Slavo Šerc

Mladinska knjiga, zbirka Roman,
2017, t. v., 259 str., 27,99 €

Stamm (1963) je švicarski pisatelj in eden najprepoznavnejših glasov sodobne švicarske literature, v slovenščini pa ga že poznamo po romanu *Agnes* in zbirki kratkih zgodb *Onkraj jezera*. V romanu *Sedem let* iz leta 2009 tematizira nenavaden ljubezenski trikotnik, ki se razteza čez daljše časovno obdobje. Alexander je arhitekt, ki že kot študent postane par s Sonjo, privlačnim in omikanim dekletom iz visoke družbe, zdi pa se tudi kot nalašč za poroko. Ob tem pa ves čas vzdržuje težko razumljivo zvezo z Iwono, vase zaprto in na pogled prav nič privlačno Poljakinja, ki pa neke v svoji notranjosti skriva sprožilec, na katerega vedno znova pritiska Alexander. Vse skupaj se zaplete, ko s Sonjo nikakor ne moreta dobiti otroka, Iwona pa se mu končno popolnoma prepusti. Delo *Sedem let*, ki s svojim naslovom nedvoumno asociira na obdobje, ko v ljubezenskih stvareh pride do preobratov, je pisano razumljivo in premočrtno, ravno s svojo jasnostjo pa pred bralcem razkriva vse tančice na videz nerazumljivega odnosa Alexandra z Iwono. Roman o nepredvidljivosti ljubezni. > **SAMO RUGELJ**



Vaje

Vladimir Šarov

prevod: Lijana Dejak

Družina, zbirka Pretakanja,
2017, t. v., 272 str., 24,90 €

(Pravoslavna) religija in oktobrska revolucija sta prav gotovo med pomembnejšimi temami sodobne (in manj sodobne) ruske umetnosti, Šarov pa nam ponudi sintezo enega in drugega. Raziskuje, kako so verska vprašanja narekovala zgodovino revolucije in obratno, a pri tem ne ostane zamejen na krajše zgodovinsko obdobje. Pripovedovalčev »spomin« sega vse tja do 17. stoletja in k britanskemu režiserju Certanu, ki bi naj po Nikonovem naročilu režiral religiozno predstavo. Se zdi kot kup naključnih informacij? Bržkone je res, ampak takšno je pač Šarovo pisanje: nenehno prehajanje med fikcijo in realnostjo, preskakovanje med časovnimi obdobji in modusi pisanja ter nabitost z najrazličnejšimi podatki in premisleki o verskih vprašanjih in ruski zgodovini. > **ALJAŽ KRIVEC**

Vladimir Vauhnik
PODKRINKO
NA PREŽI ZA HITLERJEVIMI
VOJNIMI NAČRTI

Prevodil Štefan Vevar

Vladimir Vauhnik PODKRINKO

Spomini slovenskega Bonda

Vladimir Vauhnik
PODKRINKO
MED TZOJALCI,
VOHUNI IN JUNAKI

Prevodil Štefan Vevar

www.modrijan.siModrijan080 23 64

Sanatorij Pri peščeni uri in drugi spisi

Bruno Schulz; prevod: Jana Unuk
Beletrina, 2017, t. v., 471 str., 29 €, JAK



Schulz (1892-1942) je eden najpomembnejših poljskih prozaistov 20. st. (skupaj z Witkiewiczem in Gombrowiczem tvori »sveto trojico« poljskega proznega modernizma), njegov literarni jezik pa še danes neprešežen. Pisatelj, slikar in grafik (nekaj grafik je vključenih tudi v to izdajo) je v času svojega življenja izdal le dve deli. Velik uspeh je dosegel že s prvo prozno zbirko *Cimetove prodajalne*, ki mu je sledila pričujoča zbirka novel (1937), v kateri je zbral novele, ki so nastale pred objavljenimi v prvem delu, vendar ohranjajo isti pripovedni slog in osrednje protagoniste: očeta Jakoba, sina Józefa in služkinjo Adele. Schulz je vse življenje bival v majhnem provincialnem kraju Drohobyczu, v bližini Lvova, na stičišču treh držav in jezikov (Avstro-Ogrske, Poljske, Ukrajine) ter nenazadnje treh identitet kot Žid, ki je pisal v poljščini in znal tudi tekoče nemško. V ospredju njegovih del ni nikoli vsebina, ampak forma. S pripovedovanjem o preprostih vsakdanjih pripetljajih, ki jih ubesedi z zgoščenim, liričnim jezikom, parodiranjem resničnosti, nenehnim prepletanjem realnosti in lastnih (sanjskih) izmišljij, z ves čas vnikajočimi fantastičnimi podobami (npr. metamorfoze očeta v živali), ne želi upodabljati stvarnosti, ampak se vrniti k svojim mitološkim izvirom – k »polnosti in brezmejnosti otroštva« ali dobi, ki jo imenuje »genialna doba oz. mesijeve časi«. Obsežna izdaja, ki poleg novel iz druge knjige vključuje še nekatere druge zgodbe, eseje, nekaj drugih zapisov in delček pisemske korespondence s pomembnimi sodobniki ter nenazadnje poglobljena spremna beseda prevajalke, ponuja zanimiv in temeljit vpogled v življenje in ustvarjanje enega najizvirnejših literarnih glasov 20. stoletja. > KRISTINA SLUGA

Deklina zgodba

Margaret Atwood
prevod: Miriam Drev
Mladinska knjiga, zbirka Roman,
2017, t. v., 432 str., 32,99 €



Margaret Atwood



Ponovni mednarodni preboj briljantne distopije *Deklina zgodba* kanadske pisateljice, pesnice in esejistke Margaret Atwood me ne preseneča. Njena pripoved o razčlovečenosti totalitarizma, srhljivo opozorilo, kako naglo lahko zaradi brezbriznosti in

strahu pride do družbenega preobrata, je od prve izdaje leta 1985 kvečjemu pridobila na aktualnosti. Glavnina prebivalstva v državi Gilead je zaslužnena, ženske oziroma njihova telesa pa so namenjena samo še razplodu.

Moj prvi stik z *Deklino zgodbo* je bil električen. Na knjigo sem nalletela dve leti po izidu, v času svojega bivanja na Dunaju, ko smo z družino stanovali v bližini ene od končnih postaj podzemne in sem, takrat mlada mama z možem pogosto na terenu, le redko lahko šla po svoje v mestni center v kako kavarno, kino ali knjigarno. *Deklino zgodbo* sem, večno na preži za knjigami, zagledala v izložbi nekakšne »kulturne špecerije« z žepnicami, ploščami in revijami. Spomnila sem se intervjuja z avtorico v neki onkrajooceanski publikaciji, njenih preciznih stališč glede človekovih pravic, nabrala pest šilingov, kolikor je stala, in knjigo nato doma pogoltnila v dveh večerih. Naslednji korak je bil klic in Ljubljano, uredniku Alešu Bergerju, ki jo je po mojem recenzijem zapisu uvrstil v knjižni program.

Imela sem že status prevajalke, to je bil moj tretji knjižni prevod in prva prevodna strast. S pisavo Margaret Atwood sem vzpostavila notranjo vez, posebej s temačno poetiko njenih prispevkov, ki enakovredno z vrtoglavih suspensom dogajanja v *Deklino zgodbi* gradi sugestivno preteče vzdušje. Prav z asociativnimi slutnjami in besednimi igrami posejana prvoosebna pripoved daje dogajanju dodatno grozljivost in v tem ima ta roman svojo unikatno vrednost.

Prevajala sem ga v petelinje zgodnjih urah in zvečer, živela z njim, fascinirana nad gradnjo, jezikom in preroško vsebino. Moje delovno orodje je bil, leto dni pred nakupom prvega računalnika, ropotajoč pisalni stroj, na mizi ob njem dva slovarja: angleško-slovenski in angleško-angleški. Nobenega spleta, Googla ali drugih, zdaj nepogrešljivih pripomočkov. V zameno za to je obstajala velika predanost izvornemu besedilu in prevodu, zato sem v dobrem sodelovanju s tokratno urednico Natašo Müller v pripravi tega romanesknega teksta za ponatis, seveda z nekaterimi prenovitvami, ki jih terjajo v času spreminjajoči se jezik, lahko pustila ključne pasuse nedotaknjene.

Ob skoraj neverjetni branosti *Deklino zgodbe*, tudi po zaslugi televizijske serije z Elizabeth Moss v vlogi Odfrede – spomnimo pa se še filmske predelave Volkerja Schlöndorffa s prepričljivo Natasho Richardson, iz leta 1990 –, trenutek za slovenski ponatis ne bi mogel biti primernejši.



Deklina zgodba (2017–)

Ko je Margaret Atwood bivala v Berlinu in pisala *Deklino zgodbo*, je berlinski zid še stal. V romanu se dekline prav tako večkrat ustavi pred Zidom. In tudi v sodobni stvarnosti ima gradnja zidov nov zamah. > MIRIAM DREV



Največja izbira v najmanjši knjigarni.
Najboljše knjige po najnižjih cenah.
Na osrednjem trgu, a daleč od ponorelega sveta.
Decembra z dodatnimi popusti, akcijami in darili.
Pričakujemo vas.

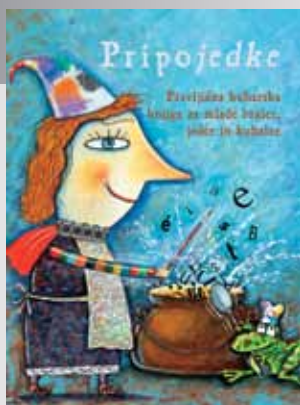
knjigarna
Beletrina*

Knjigarna Beletrina. Knjižno srce v srcu mesta.
Knjigarna Beletrina, Novi trg 2, Ljubljana

Jane Yolen (priredba zgodb), **Heidi E. Y. Stemple** (recepti),
Phillipe Béha (ilustrator)
PRIPOJEDKE

Pravljica kuharska knjiga za mlade
bralce, jedce in kugalce

Na odru **Kulinartfesta** (Slovenski
knjižni sejem, Cankarjev dom)
bomo v soboto, **25. 11. 2017**, ob **18.**
uri izvedli **kulinarično-literarni**
eksperiment. Vljudno vabljeni!



Dr. Vladimir Šlebinger, Breda Ilich Klančnik
PODOBE IZ ALBUMA DRUŽINE SIMONIČ-ŠLEBINGER

Nostalgčna, spominska publikacija na
čas, ko so slike bile izredna dragocenost,
in na družino, zapisano slovenstvu.

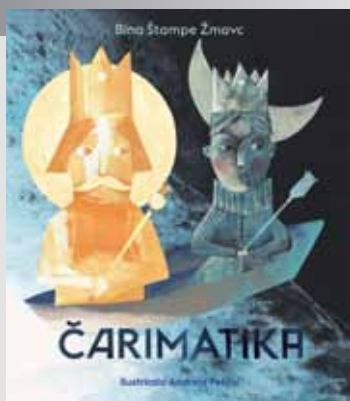
Vljudno vabljeni na pogovor z **Bredo Ilich**
Klančnik in **dr. Janezom Bogatajem** v
Debatni kavarni (Slovenski knjižni sejem,
Cankarjev dom) v soboto, **25. 11. 2017**, ob
10. uri. Z gostoma se bo pogovarjala **dr. Jerneja Ferlež**.



Bina Štampe Žmavc, Andreja Peklarič (ilustracije)
ČARIMATIKA

Pravljica matematika = poezija
števil + matematika besed

Knjiga je bila nominirana
za nagradi **desetnica 2017**
in **večernica 2017**



Bina Štampe Žmavc
VSE-STVAR-JE

Pesniška zbrika se razgrne pred
nas kot album pesniških definicij,
ki čarobno spontano izraščajo iz
predmetne stvarnosti kot njihova
vseskozi slutljiva, a doslej še
neizrečena ost.



Manica K. Musil
SLON STANE

Najnovejša Maničina šivanka
Slon Stane rad pripoveduje zgodbe,
a jih nihče ne želi poslušati. Kdo pa
se skriva za drobnim glasom, ki ga je
Stane preslišal?

Vljudno vabljeni na oder Cicifesta (Slovenski knjižni sejem,
Cankarjev dom) v nedeljo, **26. 11. 2017**, ob **16. uri**.
Stanetu bo glas posodil **Elvis Berljak**.



Marjeta Zorec (izbrala in uredila)
KLE SE ŠPEGLAJTE

Darilna knjiga
s pregovori o
številnih temah, z
izborom panjskih
končnic in izreki
o zdravnih
rastlinah.



Prevedi romanov z nagrado EU za književnost

Zbirka prinaša kvalitetna sodobna dela evropskega leposlovja.



Sofinancira program
Evropske unije
Ustvarjalna Evropa



Anna Kim
ZAMRZNJENI ČAS
(prevedla Tanja Petrič)



Emilios Solomú
DNEVNIK NEZVESTOBE
(prevedla Klarisa Jovanovič)



Piotr Paziński
PENZION
(prevedel Klemen Pisk)



Ioana Pârvulescu
ŽIVLJENJE SE ZAČNE V PETEK
(prevedel Aleš Muster)



Lada Žigo
RULETA
(prevedel Nino Flisar)

Zbirka *Moderni klasiki* nam že od začetka tretjega tisočletja prinaša vrhunske leposlovne prevode, ki jih po eni strani odlikuje pretehtan izbor knjižnih naslovov, po drugi pa estetsko oblikovanje ter koncizne spremne besede, ki literarna dela (gre za romane in kratke zgodbe, tudi kake novele so vmes), postavlja v širši, celo globalni in tudi zgodovinski kontekst. Zbirka, ki je sedaj prišla do svojega jubilejnega stotega naslova (običajno izhaja šest knjig letno, tri spomladi, tri pa jeseni), je bila zasnovana kot nasledek XX. stoletja, že ves čas pa je kot (so)urednik z njo pisatelj in predavatelj dr. Andrej Blatnik. Jubilejni naslov v zbirki je bil tako primerna priložnost za pogovor o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti te zbirke.



»Zbirka si je v 17 letih izhajanja ustvarila močan simbolni kapital.«

Bukla: Kako je prišlo do nastanka zbirke *Moderni klasiki*?

Blatnik: XX. stoletje, ki je dalo poimenovanje in koncept njeni predhodnici, se je izteklo. Treba je bilo pač razmišljati o nečem novem in še največji premik je bila odločitev uredniške ekipe, naj besedila v zbirki ne bodo nujno romani. Obdržali pa smo temeljite (za tedanje, še bolj za današnje čase) spremne besede, ki so se nam zdele pomembne tudi zato, da bi na dolgi rok čim bolje izrisale raznoliko podobo svetovnih literatur.

Bukla: Kaj je bilo merilo za uvrstitev knjige in avtorja vanjo? Se je to merilo v tem času kaj spremenilo?

Blatnik: Iščeš pač tisto, kar bi moralo biti prevedeno, pa še ni. Uveljavljeni moderni klasiki, vsaj tisti, ki pišejo v najbolj dostopnih jezikih, so s poglavitnimi deli večinoma prevedeni v slovenščino, zato se krepi usmeritev, začrtana že od začetka: več manj znanih literatur. Lani so izšli ukrajinski, indonezijski, kitajski, katalonski roman – velike književnosti, pa Slovencem malo poznane. Imeli smo prevod iz arabščine, največjega turškega modernega klasika, drugo leto prihaja malteški roman.

Vse to so seveda avtorji, ki so že dolgo prisotni na mednarodnem prizorišču, prevedeni v številne jezike ... Slovenci sicer prevajamo iz manjših literatur, vendar so te knjige velikokrat manj opažene, kot bi si zaslužile, in umestitev v *Moderne klasike* jim prinese nekaj več javne pozornosti. Dragoceno je tudi, da se v spremnih besedah lahko seznanjamo s skoraj povsem neznanimi književnostmi.

Bukla: Kako je v tem času potekalo sodelovanje med uredniki in prevajalci te zbirke? Morda kakšna prigoda ali anekdota?

Blatnik: Morda se spleča ob jubileju omeniti kak spodrselj ali omahovanje urednikov? Prvo je bilo že ob prvi knjigi: želeli smo si knjigo, ki bi opozarjala na pomen branja, in ob Schlinkovem *Bralcu* je bila v igri tudi knjiga tedaj malo znanega turškega avtorja z naslovom *Novo življenje*, ki je kot nalašč govorila o družbi strastnih bralcev knjig, kakršno smo si želeli za svoje romane. Vendar nismo imeli prevajalca iz turščine, ocenjevali pa smo tudi, da turški avtor ne bo tako privlačen kot nemški. Vendar je ta avtor, Orhan Pamuk, leta 2006 dobil Nobelovo nagrado ...

Ob tej skupni prepovednosti (ki je ne gre preveč obžalovati, Pamuk tekoče izhaja pri drugi založbi, Schlink pa se je odlično prodajal, Slovenijo tudi obiskal, čeprav ne mara kaj dosti potovati, in tu smo se skupaj z njim vsi imeli odlično) pa sem zagrešil tudi osebno: nisem podprl Zdravčevega predloga, da bi v zbirki izšel Aleksander Hemon, takrat se mi je zdel premlad za klasika. No, zelo hitro je to postal ...

Bukla: Kateri *Moderni klasiki* poleg prvega, Schlinkovega *Bralca*, so se najbolj prodajali? Kateri avtorji pa so se najbolj »prijeli« pri nas?

Blatnik: Nekateri so se prodajali v ponatisih, tudi kot žepne knjige (McEwan, Houellebecq, celo knjigi, kakršni sta *Hadrijanovi spomini* in *Laurus*, ki nista ravno branje za sprostitve!), nekateri pa so se zelo prijeli med mlajšimi bralci, recimo David Foster Wallace. Začuda kakega večjega odmeva ni doživel klasik svojega žanra H. P. Lovecraft; morda ciljno



Andrej Blatnik

Foto: Nada Žgank

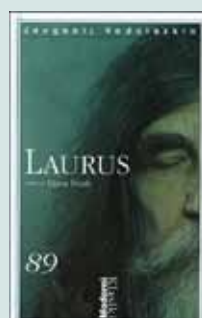
bralstvo izida sploh ni opazilo ali pa je slovensko bralno polje vsej globalizaciji navkljub vseeno precej drugačno od zares zahodnega, kjer je Lovcraft *hudo* kulten avtor ... Odlično so odmevali tudi Magrisova *Donava*, Galeano, Ferrante ...

Bukla: Kako se je v tem času gibalo število naročnikov zbirke? Koliko ljudi ima po vaše vseh sto knjig iz zbirke?

Blatnik: Število naročnikov vseh tovrstnih zbirk stalno pada. *Sto romanov* se je začela v 24.000 izvodih in se iztekla s 6300. XX. stoletje na začetku 3000, na koncu 800 izvodov in *Moderni klasiki* so morali prejeti subvencijo, ki jih je obdržala pri 500 izvodih, sto več ali manj, odvisno od leta, nekatere knjige s ponatimi preidejo v štirimestne številke. Po domovih je po mojem mnenju in glede na prodajne rezultate manj kot sto kompletnih zbirk, več jih je v splošnih knjižnicah. »Ne berejo več,« je rekel legendarni George Steiner. Tisti, ki preučujemo bralne navade, vemo, da ne berejo nič manj kot včasih, nasprotno – vendar se bere drugače.

Bukla: Bomo dočakali tudi 200. modernega klasika ali bo zbirka, podobno kot XX. stoletje, dobila svojo naslednico?

Blatnik: Osebno ne vidim razlogov za večjo modifikacijo zbirke, bi jim pa z veseljem prisluhnil, če bi jih kdo navajal, in jih z njim predebatiral. Nekaterim ni všeč veliki format, vendar morda kljub vsemu še nismo tako daleč, da bi sodili knjige predvsem po formatu? Še najbolj sem razmišljal o izteku zbirke takrat, ko se je od urejanja z nepričakovano upokojitvijo poslovil Zdravko, vendar vidim, da Aljoševe izbire zelo ustrezno dopolnjujejo moje in s tem nadaljujejo vzpostavljeno smer ter širijo obzorja. Seveda pa je prihodnost te zbirke, kot tudi drugih knjig, odvisna zlasti od zadovoljstva financerja, torej v našem primeru Javne agencije za knjigo in kupcev, pa tudi od podpore v založbi. Uredniško delo pri *Modernih klasikih* pa mi predstavlja posebno zadovoljstvo tudi zato, ker ima danes človek pri mnogih knjigah, ki izidejo, občutek, da jih skoraj nihče ni opazil – pri *Modernih klasikih* se to zgodi zelo redko. Očitno si je zbirka v 17 letih izhajanja ustvarila močan simbolni kapital in z resnimi bralci se je o teh knjigah mogoče precej pogovarjati.



Stvari, ki jih ne narediva

Andrés Neuman

prevod: Marjeta Drobnič

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2017, t. v., 132 str., 22,95 €



Andrés Neuman

Neuman (1977) je argentinsko-španski pisatelj, ki ga v slovenščini že poznamo po epsko zastavljenem in večkrat nagrajenem romanu *Popotnik stoletja* ter bolj intimnem in s treh prvoosebnih perspektiv pripovedovanem delu *Samogovori*, s čimer se je

mladi klasik že pokazal kot raznovrsten literarni ustvarjalec. V *Modernih klasikih* so zdaj izdali še njegovo zbirko kratkih zgodb z naslovom *Stvari, ki jih ne narediva*, za katero se zdi, kot da bi prišla iz pisateljske delavnice njegovega slovenskega urednika Andreja Blatnika. V njej se Neuman dokaže kot duhovit in inteligenten pripovedovalec, ki zlahka preklaplja med različnimi vsebinskimi koncepti. V središču njegovih zgodb so največkrat intimni odnosi takšnih in drugačnih parov, vendar avtor zlahka zajadra tudi drugam, recimo ko ironizira prevajanje v zgodbi *Stroj za prevajanje pesmi* (pesnik prejme svojo pesem, ki je prevedena v sosednji jezik, ker pa se mu zdi, da delo ni dobro opravljeno, jo da prijatelju prevajalcu prevesti nazaj v lasten jezik, da bi videl, kaj se bo zgodilo itn.) ali pa ko v skoraj borgevsko zastavljeni *Hotel gospoda predsednika*, junak v hotelih, v katerih se nastani, v knjigi gostov vedno znova naleti na kritične zapise nekega N. N. ki je tu bival pred njim. Kratke zgodbe, ki bodo zlahka nagovorile tudi »cerebralce«. > **SAMO RUGELJ**

Skrivnostne solidarnosti

Pascal Quignard

prevod: Suzana Koncut

Cankarjeva založba, zbirka Moderni klasiki, 2017, t. v., 188 str., 24,94 €, JAK



Pascal Quignard

Francoskega modernega klasika Pascala Quignarda (1948) v slovenščini že kar dobro poznamo po leposlovnih delih, kot so, denimo, *Skrivno življenje*, *Terasa v Rimu* in *Vila Amalia* ter po esejistični knjigi *Sovrašтво do glasbe*, zato je (bil) primeren kot stota knjiga v zbirki *Moderni klasiki*. *Skrivnostne solidarnosti* so Quignardov krajši roman iz leta 2011, v katerem ima glavno vlogo srednjeletna Claire, ki se po dolgem času vrne v kraje svoje rodne Bretanije, tudi kraje njene mladostne travme. Tu se na novo spozna z ljudmi, ki so jo že skoraj pozabili in jih tudi sama že sama težko prepozna, spet sreča svojo mladostno ljubezen in se ponovno srečuje z nekdanjimi prijateljicami. Quignard atmosfersko zgodbo pred nami plete s svojimi prepoznavnimi kratkimi, skoraj fragmentarnimi podpoglavji in ji v nadaljevanju vse bolj dodaja polifone pripovedi drugih likov v romanu. S tem ustvari podobo ženske, ki se vse bolj odmika od svoje preteklosti in civilizacije ter vse bolj nenavadnih, skrivnostnih in čedalje bolj divjih, a obenem molčečih odnosov. Spremnό besedo je napisala Quignardova stalna prevajalka v slovenščino Suzana Koncut. > **SAMO RUGELJ**

man iz leta 2011, v katerem ima glavno vlogo srednjeletna Claire, ki se po dolgem času vrne v kraje svoje rodne Bretanije, tudi kraje njene mladostne travme. Tu se na novo spozna z ljudmi, ki so jo že skoraj pozabili in jih tudi sama že sama težko prepozna, spet sreča svojo mladostno ljubezen in se ponovno srečuje z nekdanjimi prijateljicami. Quignard atmosfersko zgodbo pred nami plete s svojimi prepoznavnimi kratkimi, skoraj fragmentarnimi podpoglavji in ji v nadaljevanju vse bolj dodaja polifone pripovedi drugih likov v romanu. S tem ustvari podobo ženske, ki se vse bolj odmika od svoje preteklosti in civilizacije ter vse bolj nenavadnih, skrivnostnih in čedalje bolj divjih, a obenem molčečih odnosov. Spremnό besedo je napisala Quignardova stalna prevajalka v slovenščino Suzana Koncut. > **SAMO RUGELJ**

Očetova senca

Jan Dobraczyński

prevod: Lara Unuk

Družina, 2017, m. v., 349 str., 24,90 €



Poljski pisatelj Jan Dobraczyński je ustvaril topel in nežen roman o sveti družini, v katerem je glavni akter Jožef, krušni oče Jezusa in Miriamin oz. Marijin mož. Novozavezna zgodba z Jožefovega vidika prinaša sodoben in svež pogled na Sveto družino in okoliščine, v katerih so živeli. Posebno vrednost romanu prinaša Jožefovo in Marijino čustvanje, predvsem Jožefovi pomisleki, ali bo sploh kos svoji očetovski vlogi ali pa bo vekomaj (o)stal v Očetovi senci. Z ljubeznijo in predanostjo, s srčnostjo in toplino ter dobroto do vseh pomoči potrebnih Jožef postane dober oče in mož. Omeniti je treba Jožefov sodoben pogled na svet; zavzema se npr. za enakopravnost žensk v družbi in družini. Roman slika Sveto družino kot popolnoma človeško – po čustvovanju in notranjih bojih se ne razlikuje od običajnih družin. Roman *Očetova senca* je najuspešnejši roman poljskega pisatelja Jana Dobraczyńskega. > **SABINA BURKELJCA**

Zgodovina svetlobe

Roman o fotografu

Františku Drtikolu

Jan Němec

prevod: Tatjana Jamnik

KUD Police Dubove, zbirka Eho, 2017, m. v., 504 str., 24,90 €, JAK



Němec (1981), je mladi, a prodorni češki pisatelj, ki se je mednarodno prebil z romanom *Zgodovina svetlobe* iz leta 2013, za katerega je prejel Evropsko nagrado za književnost, do sedaj pa je bila knjiga prevedena že v dvanajst jezikov. Gre za razvojni, hkrati pa biografski roman o mednarodno znanem češkem fotografu Františku Drtikolu (1881–1961), pisan drugosebno, zgodba pa nas pelje vse od katastrofalne nesreče v fotografovem rojstnem mestu Příbram, ko je v rudniku zaradi požara umrlo več kot 300 rudarjev, prek Münchna v času secesije do prve Češkoslovaške republike, ko so se Drtikolovem ateljeju sprehajali goli modeli, saj so bili akti ena od najpomembnejših prvin njegovega ustvarjanja. Suvereno izpisan roman o mistiku, ki sicer ni imel sreče z ženskami, a je verjel v komunizem, zunanja nasprotja pa je združeval v notranji osebni sintezi. > **SAMO RUGELJ**

Ruleta

Lada Žigo

prevod: Nino Flisar

Pivec, zbirka Branje. Proza, 2017, m. v., 185 str., 18,90 €



Hazarderstvo je lahko rezultat notranjega vzgiba želje po tveganju, a tudi, kot kaže hrvaški roman *Ruleta*, uteha v post-traumatskem sindromu, ki se zažre v ljudi kot posledica njihove udeležbe v vojni. Roman *Ruleta* je napisala Lada Žigo, publicistka in pisateljica ter avtorica že kar nekaj proznih del, izšel je leta 2010, v njem pa tematizira tranzicijsko Hrvaško ter žalostne usode travmatiziranih ljudi v domovinski vojni, ki se po ponovno vzpostavljenem miru niso več znašli v preoblikovani družbi, zato so se nezačepeni in ponižani zatekli v hazardiranje, s tem pa nekateri postali tudi klinični psihiatrični primeri. Temna stran povojne Hrvaške, ki se manifestira v pisanem naboru likov, s katerimi avtorica ustvari podobo ljudi, ki se skušajo z iskanjem sreče rešiti iz svojega obupa. > **SAMO RUGELJ**

Iznajdba narave

Pustolovščine Alexandra von Humboldta, izgubljenega junaka znanosti

Andrea Wulf

prevod: Anja Radaljac

UMco, zbirka 'S terena',

2017, m. v., 680 str., 28,90 €, JAK



Andrea Wulf



Človeštvo je dolgo časa živelo v naravi in z naravo, vendar je šele Alexander von Humboldt (1769–1859) sistematično pristopil k njenemu raziskovanju in celovitemu popisovanju. Njegovega veličastnega življenja in dela – Humboldt je bil namreč v svojem času znan skoraj tako kot Napoleon – se je v knjigi *Iznajdba narave*, enkratni mešanici biografije, zgodovine

znanosti, družbeno angažirane freske in potopisne študije, ki je prejela več nagrad, lotila zgodovinarica in pisateljica Andrea Wulf, avtorica več odmevnih del s področja narave. V tej obsežni in bogato ilustrirani knjigi Wulfova pojasni, kako je Humboldt kot začetnik biogeografije, znanosti, ki združuje vedo o rastlinju in geografiji, s svojim prodornim raziskovanjem narave v temelju spremenil takratno razumevanje narave, znanosti in evolucijske teorije predvsem z



Alexander von Humboldt

idejo o naravi kot kompleksnem ter medsebojno urejenem in povezanem sistemu. V svoji drznosti je šel celo tako daleč, da je napovedal, da bo človekov poseg v naravo ključnega pomena za globalno spreminjanje klimatskih razmer. Avtorica v tej briljantno in razumljivo napisani knjigi Humboldta postavi tudi v širši družbeni kontekst njegovega časa in sodobnikov. Opiše njegove odnose z znanimi političnimi aktivisti takratnega časa, kot sta bila

Simón Bolívar in Thomas Jefferson, ter njegove vplive na druge velike osebnosti iz druge polovice 18. oziroma prve polovice 19. stoletja, kot so bili Darwin, Goethe, Thoreau in drugi. Kot pravi Wulfova: »Humboldt je scela predrugačil način, kako vidimo svet narave. Povsod je najdeval povezave. Na nič, niti na najdrobnejši organizem, ni gledal kot na posamičnost. 'V tej izjemni verigi vzrokov in posledic,' je rekel Humboldt, 'ne moremo niti enega samega dejstva premišljati v posamičnosti.' S tem uvidom je izumil mrežo življenja, koncept narave, kakršnega poznamo danes. Humboldt je bil tudi prvi znanstvenik, ki je začel govoriti o škodljivih klimatskih spremembah, ki jih povzroča človek s svojim delovanjem.« *Iznajdba narave* je v vseh pogledih velika knjiga o času in človeku, ki je bil po krivici spregledan, saj je zasnoval izvirne ideje, ki nas spremljajo in v veliki meri vplivajo na razmišljanje človeštva še danes. > RENATE RUGELJ



S poti po Vzhodni Evropi

Gabriel García Márquez

prevod: Marjeta Drobnič

Cankarjeva založba, zbirka S poti,

2017, m. v., 120 str., 19,95 €, JAK



Gabriel García Márquez



V petdesetih letih prejšnjega stoletja je kasnejši kolumbijski nobelovec Gabriel García Márquez (1927–2014) delal tudi kot novinar in leta 1957 se je skupaj s prijateljeva odpravil raziskovat svet za tedanja železno zaveso. Zapisi njegovih potepanj od Berlina in Prage prek Varšave in Moskve pa vse do

Madžarske se s sedanje perspektive berejo kot svojevrstno potovanje v preteklost. V njih se Márquez izkazuje kot pozoren opazovalec in spreten ubesedovalec socialistične realnosti – od najlonk kot statusnega simbola do večkratnih poskusov, da bi obiskal Leninov mavzolej – ki si je v tistih časih, še posebej za tuje obiskovalce in še posebej v Sovjetski zvezi, prizadevala dajati vtis, da je njihov družbeni sistem najboljši izmed vseh mogočih. Márquez svojo žurnalistično nalogo opravi suvereno: že v osnovi je nezaprljiv do fasade, ki mu jo kaže svet za železno zaveso, obenem pa se trudi najti razpoke v njej, bodisi ob druženju s tamkajšnjimi ljudmi, iz katerih izvabi ustrezne podrobnosti, bodisi z opazovanjem malenkosti, ki mu nakazujejo, da se kot tuji poročevalec večino časa giblje po nekakšni potemkinovi vasi, ki pa ponekod premore tudi kar nekaj avtohtone iskrenosti. Žlahtni potopis po okameneli preteklosti. > SAMO RUGELJ

Bojevnica ljubezni

Glennon Doyle

prevod: Jure Šešet

Primus, zbirka Romani,

2017, m. v., 248 str., 22 €



Ko je postavni Craig Melton pospremil lepo Glennon Doyle (1976) pred oltar, je bilo videti, da gre še za eno sanjsko ameriško poroko. Vse se je zdelo popolno, Craig je prejel Glennon iz rok njenega očeta in pred njima je bilo idilično ameriško življenje. A vendar že malce podrobnejši vpogled v njeno preteklo in prihodnje življenje pokaže, da temu še zdaleč ni (bilo) tako. Glennon Doyle je imela v mladosti veliko problemov tako s svojo telesno težo kot z bulimijo, alkoholom in drogami in tudi njen zakon s Craigom, v katerem so se rodili trije otroci, ni bil ravno idealen. Ko je leta 2009 začela pisati svoj blog, s katerim je zaradi svoje iskrenosti zaslovela po vsej Ameriki ter tudi širše, je odprla vrata tudi v svoj dom, svoje srce in svoj zakon, za katerega se je izkazalo, da je na trhljih nogah – mož jo je namreč varal z ženskami za eno noč. Soočenje s tem dejstvom, razmislek o tem, kam jo od tu naprej lahko vodi njeno nadaljnje življenje, nadaljnje raziskovanje svoje spolne identitete (v začetku leta 2017 se je po ločitvi od moža poročila z nogometiško Abby Wambach), je na koncu pripeljalo tudi do odmevnih memoarskih knjig *Carry On, Warrior* (Kar naprej, bojevnica, 2012) in *Bojevnica ljubezni* (2016), ki sta se zavihteli na vrh najbolj prodajanih knjig in pristali tudi v bralnem klubu Oprah Winfrey. Branje, ki je navdihujoče (tudi) za vse tiste, ki bi se radi soočili z bolečo resnico svojega življenja, pa se vam to zdi morda pretežko. > RENATE RUGELJ

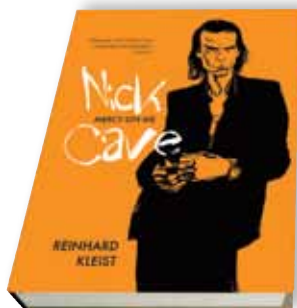
Nick Cave: Mercy on Me

Reinhard Kleist

prevod: Mojca Kranjc

V. B. Z., zbirka Tridvaena,

2017, m. v., 328 str., 27,90 €



Po tem, ko je Nick Cave s svojimi The Bad Seeds napolnil še Stožice in navdušeno občinstvo znova pahnil v svoj demonski svet temne rokerske poetike, zdaj k sledilcem in splošni javnosti prihaja še v podobi in besedi Reinharda Kleista, znanega nemškega ilustratorja in grafičnega romanopisca. Kleist je prepoznaven predvsem po specifičnem fiktivno-biografskem upodabljanju znanih oseb, od Castra do Johnnija Casha; slovenskemu prostoru pa se je približal s prevodi del *Johnny Cash: I See A Darkness* in *Sanje o olimpijadi*.

Nick Cave: Mercy on Me je Kleistova najnovejša stvaritev, ki je v izvirniku izšla konec letošnjega avgusta in si v tem času že nabrala širok nabor navdušenih odzivov. Kleist namreč v samosvojem biografskem grafičnem romanu ponuja vrtoglav vpogled v življenje in ustvarjanje avstralskega rokerskega velikana. Pri tem se zdi, kot da tokrat še globlje in še bolj suvereno zareže v biografski material, kajti tako na ravni grafičnega upodabljanja kot na ravni naracije, ki je premišljeno nelinearna, pred bralci nastaja skrajno intimen glas Nicka Cava, ki skozi dialog s svojimi fiktivnimi figurami – odlična avtorjeva domislica – kakršne je ustvaril v času štiridesetletnega vsestranskega ustvarjanja, o samem sebi govori na način, ki ga je zmožen le on: Nick Cave. Nič čudnega, če ta »on« Kleistovo delo pospremi z besedami: »Zagotovo bližje resnici kot katerakoli biografija!« > **ROBERT BOBNIČ**



Antoine Griezmann

Kako se je kalil francoski nogometni mojster

Luca Caioli, Cyril Collot

prevod: Maja Lihtenvalner

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 256 str., 10,90 €



Luca Caioli serijsko zapisuje življenjepis sodobnih nogometnih velemojstrov (letos je na primer napisal knjigo o Pogbaju), založba Učila pa jih tudi serijsko prevaja ter ponuja nogometnim zanesenjakom pri nas. Francoz Antoine Grizmann je v otroških letih pri trenerjih veljal za premajhnega in prešibkega, da bi se iz njega lahko razvil resen nogometaš, toda na eni od pomembnih tekem, ko je njegov lokalni klub gostoval pri mladi ekipi Paris Saint-Germaina, se je razigral in pritegnil pozornost nogometnih skavtov. Tako ga je pri rosnih štirinajstih letih v svoje vrste povabil baskovski španski klub Real Sociedad, štiri leta kasneje pa je že zaigral za njihovo člansko ekipo. Klicali so ga »Mali vrag«, tudi zato, ker je žurersko razposajenost včasih izživil zunaj igrišča. Leta 2014 je prestopil v madridski Atletico in kot napadalec v naslednjih letih klub popeljal v višave evropskega nogometa. Čeprav nikoli ni igral za francoske klube, je bil leta 2016 v dresu Francije, ki je dosegla drugo mesto, izbran za najboljšega igralca evropskega prvenstva. Zgodba o polnokrvnem golgeterju. > **ŽIGA VALETIČ**

Moj boj

Druga knjiga

Karl Ove Knausgård

prevod: Darko Čuden

Mladinska knjiga, zbirka Roman,

2017, t. v., 720 str., 37,99 €



Karl Ove Knausgård

Za tiste, ki morda ne vedo, o čem govori *Moj boj*, naj samo na hitro osvežimo spomin: Karl Ove Knausgård (1968) je tisti norveški pisatelj, ki je v šestdelnem ciklu *Moj boj* na več kot 3500 straneh izpisal eno od najbolj odmevnih literarnih avtobiografij zadnjega obdobja, s katero je zaslovel tudi mednarodno. V prvem delu (pri nas je izšel leta 2016) je bil v središču njegovega pisanja njegov oče in njegova kasnejša smrt ter soočenje z njo, v drugem delu, ki so ga v angleščini podnaslovili *Zaljubljeni moški*, pa Knausgård opisuje obdobje, ko se je poročil, dobil otroke in se preselil v Stockholm, kjer je skušal pisati in napisati roman. Ker gre za detajlno izpisano avtobiografijo, seveda ne pričakujte preobratov na vsaki strani, saj Knausgård zagrizeno, vendar z veliko literarnega talenta popisuje svoje vsakdanje življenje in odraščanje svojih otrok ter bolj ali manj običajne zadrege ob tem (ko, recimo, eden od njegovih majhnih otrok ne začne govoriti in ga v vrtcu že hočejo napotiti k logopedu, je sam odločno proti, saj, kot pravi, je tudi sam spregovoril šele pri treh letih, prej ga je razumel samo brat), vendar ob tem postreže tudi z obsežnimi pasusi o svojem pisanju in smislu pisateljevega življenja nasploh; ko je, recimo, končeval roman, se je tako rekoč preselil v pisarno, kjer je obsesivno pisal, tam ustvarjal dan in noč, s skodelico kave in cigareto hodil na klop pred bolnišnico ter tam sedel, kadil, razmišljal in opazoval dogajanje okoli sebe, potem pa spet odšel pisat – takrat je bil še posebno vesel, da mu je dve mesti v romanu uspelo izpisati veliko bolje, kot je kadar koli mislil, da jih bo lahko; dve mesti, ki ju kasneje, po izidu, ni opazil nihče, njemu pa sta pomenili uteho za petletno zgrešeno pisateljevanje, največjo srečo v življenju in nekaj, kar je poslej iskal v svojem pisanju. Knausgård je človek, ki nam je v obliki šestih romanov uspel »prodati« svoje življenje (tudi) zato, ker o njem piše nepričakovano in iskreno, s čimer pa nam ponudi vstopnico, da na podoben način raziščemo tudi svoje lastne bivanje: neraziskanega življenja namreč ni vredno živeti. Za potop v Knausgårdov svet seveda potrebujete kar nekaj kisika in bralne kondicije, a to je potovanje, ki ga najbrž ne boste nikoli pozabili. Čakamo na tretji del. > **SAMO RUGELJ**

... neraziskanega življenja namreč ni vredno živeti ...



Umetniška monografija o edini slovenski mednarodno priznani pasmi kraški ovčar prikazuje lepoto Krasa in sobivanje človeka in živali v tej edinstveni pokrajini, kot jo je opisal že Janez Vajkard Valvasor.

»Kras je kot celota poetski navdih narave in človeka. Tudi njegov nemi, mrtvi kamen. Tudi njegova nepredvidljiva burja.«

— Ciril Zlobec, ob izidu monografije

200 strani, 45 €, izid oktober 2017, angleško-slovenska izdaja
www.hartpublishing.si / hartpublishing@gmail.com / 041 636 503

Stripovski ustvarjalec Iztok Sitar se je v minulem obdobju bolj posvečal pisanju o sedanjosti in preteklosti stripa kot pa risanju samemu in kot kažete aktualni knjigi, ki sta pravkar izšli – *Zgodovina slovenskega stripa 1927–2017* ter *Kako je Jaka Racman postal fašist* –, je imel za to dobre razloge. Z novo izdajo prve je postavil trajen spomenik stripu na Slovenskem, druga knjiga, ki jo je v obliki časopisnih esejev sestavljala zadnjih nekaj let, pa je verjetno najboljši približek svetovni zgodovini stripa, kot ga je in ga bo kadar koli lahko napisal naše gore list.

»Strip je idealen za družbeno kritiko«

Zgodovina slovenskega stripa 1927–2017

Devetdeset let stripa na Slovenskem

Iztok Sitar

UMco, zbirka Dos Pesos,
2017, t. v., 232 str., 24,90 €, JAK

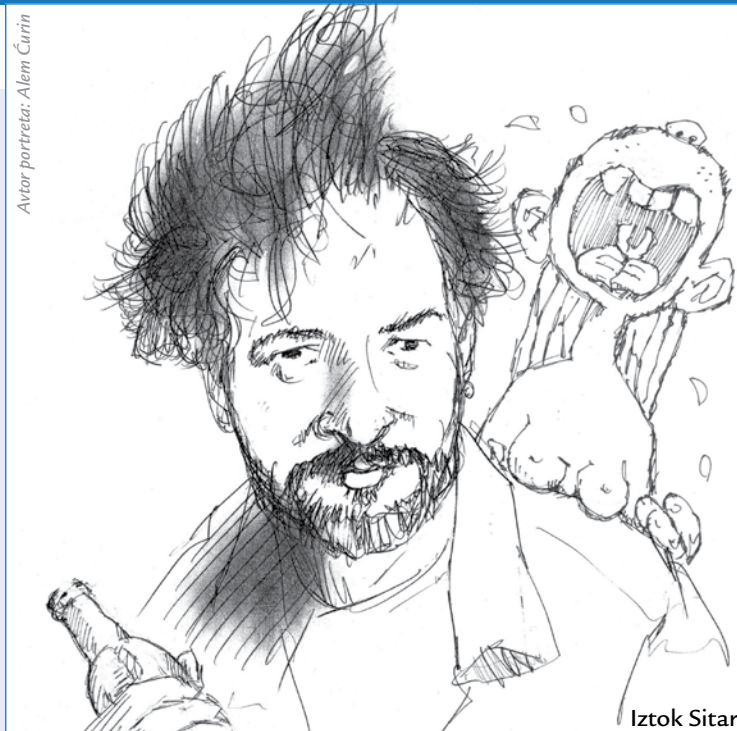


Kako je Jaka Racman postal fašist

Eseji o družbeni kritiki in politični (ne)korektnosti v stripu

Iztok Sitar

Založba /*cf., zbirka Varia,
2017, m. v., 320 str., 23 €, JAK



Avtor portreta: Alem Čurin

Bukla: Police vašega ateljeja se od stropa do tal, od leve proti desni in od znotraj navzven šibijo pod težo stripovske zgodovine. Kako in kdaj ste zaznali, da bo za nekaj časa treba odložiti čopič in se posvetiti zapisovanju vsega tega znanja in širše afinitete, ki jo imate do stripa?

Sitar: Stripe berem in kupujem že od otroštva in v teh letih se mi je nabralo kar precejšnje število stripovskih revij in albumov. Vedeti moramo, da je bila Jugoslavija ena od evropskih stripovskih velesil, tako glede avtorjev kot stripovskih publikacij. Vse glavne ameriške in evropske stripe smo lahko brali tudi v srbohrvaščini, nekatere celo premierno. Poleg tega smo imeli še ta privilegij, ker Jugoslavija pač ni bila bogata država in so bile skoraj vse revije v črno-belem tisku, da smo lahko vse stripe, ki so jih Američani ali Evropejci brali v kričečih barvah, brali v originalni črno-beli verziji, kar se mi zdi zelo pomembno za razvoj mladih avtorjev. V stripovskih, pa tudi drugih revijah je izšlo precejšnje število teoretskih tekstov o avtorjih in njihovih delih, ki sem jih kontinuirano shranjeval, in z leti je nastala manjša enciklopedija, ki mi je bila v veliko pomoč pri pisanju. Prvi obširnejši tekst, nanašal se je na Huga Pratta in njegovega (anti)junaka Corta Maltesa, sem napisal že leta 1995 v *Slovincu*, potem pa sem občasno pisal še za druge domače in tuje revije, tako da sem že ves čas poleg risanja tudi pisal. Ob 80-letnici slovenskega stripa leta 2007 pa sem ob jubileju najprej napisal zgoščen tekst o zgodovini slovenskega stripa v reviji *Strip Bumerang*, ki sem ga potem dopolnil še v novi knjigi.

Bukla: Razširjena izdaja *Zgodovine slovenskega stripa*, ki prihaja deset let po prvi izdaji, tokrat daje vtis prave celovitosti. V majhnem slovenskem prostoru je treba v takšno delo vključiti bolj ali manj vse, kar se je dogajalo. Ste v tednih po izidu morda odkrili še kaj, kar bi lahko sodilo v knjigo?

Sitar: Nova izdaja je precej bogatejša, tako likovno kot tekstovno, saj je še enkrat več besedila kot v prvi izdaji. Poleg tega so avtorji predstavljeni podrobneje in večji je tudi poudarek pri opisu njihovega dela in sloga risanja, manj pozornosti pa je posvečene zasebnemu življenju. Seveda nisem mogel predstaviti vseh avtorjev, ki so kadar koli narisali kakšno stran stripa, so pa med tistimi z manjšim opusom, ki včasih obsega samo en

strip, predstavljeni najbolj zanimivi in izvirni striparji. Vsekakor bi bilo zanimivo v knjigi likovno predstaviti še kakšne (proto)stripe starejših avtorjev, denimo Smrekarja, vendar je bil prostor zaradi večje količine besedila zelo omejen. Ob tem moram omeniti še kolega Cirila Horjaka, ki mi je priskrbel nekatere skene starejših avtorjev, predvsem Smrekarja, in Ano Bogataj z nekaterimi podatki pri ženskem stripu.

Bukla: Že ko smo brali esejistične zapise v *Pogledih*, je bilo slutiti, da pišete z neke vrste tlorisnim pogledom, z mislijo na širšo zgodbo. Knjiga *Kako je Jaka Racman postal fašist* je s svojo strukturo in vrstnim redom esejev to le potrdila. Ste to globljo povezanost esejev prepoznali sami ali jo je prepoznal kdo drug?

Sitar: Mene za razliko od žanrskega ali alternativnega stripa zanima predvsem družbeno angažirani strip. Ko sem lani v Vodnikovih domačiji kuriral razstavo »To je orožje!« o angažiranem stripu XX. stoletja na Slovenskem, se je izkazalo, da so skoraj vsi avtorji občasno risali tudi družbeno angažirane stripe. Sicer pa lahko družbeno kritiko najdemo tudi pri precejšnjem številu povsem komercialnih stripov, od *Asterixa* do *Zvitorepca*. Ko sem na povabilo Eve Vrtnjak začel pisati recenzije za *Poglede*, sem izbiral stripe, ki so bili bodisi družbeno angažirani ali pa so imeli poleg povsem pustolovske ali humoristične zgodbe ob robu tudi družbeno kritiko. Oba urednika, Boštjan Tadel in pozneje Andrej Jaklič, sta mi dala tudi povsem proste roke pri izboru stripov. Tako so se v knjigi znašli skupaj Lavričeve protivojne *Bosanske basni*, Kordejevi antiutopični stripi ali avtobiografija Samire Kentrić kot ameriški, francoski ali belgijski bestselerji, *Calvin in Hobbes*, *Asteriks* in *Tintin*. Vrstni red esejev pa sta postavili Ana Bogataj, ki je napisala tudi pronicljivo spremno besedo, v kateri analizira kritično pisanje o stripu na Slovenskem in ki jo lahko primerjamo z Vidmarjevimi uvodnikom v *Magni Purgji*, ter urednica Amelia Kraigher.

Bukla: Esej in knjigo *Kako je Jaka Racman postal fašist* ste naslonili na naslov znane čilske knjige *Kako brati Jaka Racmana*, ki je seveda kritika zavestne ali pač nezavedne desničarske agende v Disneyjevih stripih. V takšnem tonu nas vodite prek vseh zgodb, od *Tintina* do *Asterixa*, od *Pijanega zajca* do *Spominov in sanj Kristine B.* Ali je umetnost vedno politična ali pa lahko seže tudi onkraj tega?

Sitar: Naslov knjige sem dal po prvem eseju v zbirki, ki govori o znameniti knjigi Ariela Dorfmana in Armanda Mattelarta *Kako brati Jaka Racmana*, ki je izšla leta 1971 v Čilu, šestindeset let kasneje pa tudi pri nas, govori pa o imperializmu v Disneyjevih stripih. Po prihodu vojaške hunte na oblast leta 1973 so knjigo prepovedali in sežigali na grmadah, Jaka Racman pa se je zmagoslavno vrnil v čilske kioske, kar lahko razumemo tudi kot prevlado kiča nad umetnostjo. Jaka Racman se mi je zdel izvrstna metafora tako za stripovskega junaka kot strip nasploh. V stripu imamo namreč veliko kiča in šunda, pa tudi nekaj izjemnih del devete umetnosti. Umetnost je v osnovi seveda apolitična, lahko pa skozi njo opozarjamo na politične in družbene anomalije in ena od umetniških smeri je tudi strip, ki je zaradi svoje specifičnosti idealen za družbeno kritiko.

Bukla: Ta ostra politična orientiranost prida vestnemu faktografskemu popisovanju dramaturgijo, ki posrka bralca v vrtnice čistelega popkulturnega užitekstva. Zdi se, kot da ste za strip naredili nekaj podobnega, kot je Marcel Štefančič jr. s svojimi knjigami naredil za film. Se tu pozna vpliv *Mladine*, ki je kot tednik edina zares predana stalni obravnavi kulturnoumetniških vsebin in s tem tudi stripa?

Sitar: Vloga *Mladine* v slovenskem stripu je vsekakor izjemna, tako v devetdesetih letih, ko je bila na barikadah družbeno angažiranega stripa, kot zdaj, ko je ena redkih revij in časopisov, ki jih sploh še objavlja. Z Ivom Štandekerjem in njegovo rubriko XX. stoletje smo dobili kontinuiteto stripovske kritike, ki jo je zakoličil umetnostni zgodovinar France Zupan leta 1969 v *Problemih* z analitično študijo *Masovna kultura – strip*, kar se mi zdi zelo važno, in čeprav še zdaleč nimamo tako množičnega stripovskega periodičnega tiska kot v bivši

... kritika o kakovosti stripov tukaj in zdaj je izjemno pomembna ...

Jugoslaviji, je kritika o kakovosti stripov tukaj in zdaj izjemno pomembna. Vse (pre)večkrat se namreč zgodi, da o stripu pišejo ali govorijo ali se nasploh ukvarjajo z njim ljudje, ki se ne spoznajo najbolje nanj, in potem imamo primere, ko povsem povprečno delo ali celo kič razglasijo za umetnost, kar vsekakor ne pripomore k boljšemu poznavanju, vrednotenju in kakovosti stripa.

Bukla: Vas po takšnem intelektualnem zamahu, kot ga predstavljata kar dve aktualni izdaji, zdaj mika, da bi spet kaj narisali?

Sitar: Itak. Trenutno je bilo risanje res malce v ozadju, saj je bilo s pisanjem precej dela, sicer pa za drugo leto pripravljam nov album z delovnim naslovom »Tujci v nebesih«, ki skozi prizmo ksenofobije, rasizma, nacionalizma, šovinizma in seksizma govori o življenju takšnih ali drugačnih tujcev pri nas.

Likovno in simbolno

Kolektivni spomin slovenstva v likovni umetnosti

Damir Globočnik

Slovenska matica, 2017, t. v., 640 str., 57 €, JAK

Kulturnega zgodovinarja Damirja Globočnika poznamo kot odličnega poznavalca slovenske likovne satire, o kateri je napisal že vrsto knjig, v najbolj obsežni monografiji doslej pa satirični vidik likovne umetnosti postavi na stranski tir, saj so z izjemo nekaj esejev o karikaturi ter slikarstvu v ospredju zanimanja kipi in spomeniki: Vodnik, Jenko, Prešeren, Krek, padli vojaki v prvi svetovni vojni, kralj Peter I. Karadorđević, Napoleonova Ilirija, Cankar in drugi. Gre torej za kiparske izdelke z velikim simbolnim nabojem, in kot smo pri Globočniku vajeni, nam dosledno oriše čas nastanka vseh obravnavanih plastik, vključno s političnimi razmerami, življenjskimi potmi upodobljenih ter upodobiteljev in seveda kulturni odmev protagonistov ter njihovih izdelkov v današnjem času. Vsako poglavje je prevetrena enota, v kateri ne izostanejo povezani likovni, literarni in arhitekturni dosežki nekega časa, s čimer se knjiga spontano razraste v obravnavo ključnih trenutkov slovenske kiparske preteklosti. Knjigo sklene dolg seznam literature in seveda prikazanih reprodukcij. > ŽIGA VALETIČ



... Globočnik nam dosledno oriše čas nastanka vseh obravnavanih plastik ...

Družbena koreografija

Ideologija kot performans v plesu in vsakdanjem gibanju

Andrew Hewitt

prevod: Aleksandra Rekar

Maska, zbirka Transformacije, 2017, m. v., 232 str., 19 €, JAK

Knjiga *Družbena koreografija* iz leta 2005 je prva v slovenščino prevedena knjiga profesorja Andrewa Hewitta z losangeleške univerze UCLA, nasledila pa je njegovo delo *Fašistični modernizem* (1993). Dani eseji prepletajo politično s plesnim, torej ideologijo in gib, družbeni um s telesom individuuma, mrtvo realnost z živo estetiko, čemur nadene izraz »družbena koreografija«. Gre za svojevrstno analizo razvoja plesa od sredine 19. do sredine 20. stoletja – v odnosu do družbenih sprememb ali celo obratno, kako je torej plesna gibalnost spreminjala pogled na svet in s tem posledično svet kot tak ter kako ideologija, v Hewittovem primeru zlasti fašistična, vedno znova išče načine, da se narativno izrazi. Eruditsko besedilo, ki na vsakem koraku rokuje z zgodovinsko in teoretično prakso, ne izhaja iz plesne stroke, temveč iz smeri jezikoslovja, zato še mnogo globlje prodira v mehanizme odnosov med umetnostjo in politiko, to pa ga dela enako posebnega kot tudi dragocenega. > ŽIGA VALETIČ

... svojevrstna analiza razvoja plesa od sredine 19. do sredine 20. stoletja ...



Izbrana dela iz Hrenovih kornih knjig I

urejanje: Klemen Grabnar

ZRC SAZU, 2017, m. v., 80 str., 19 €

Kritična izdaja dveh dvozborskih maš s prehoda 16. v 17. stoletje, ohranjenih v kornih knjigah škofa Tomaža Hrena, sledi načrtu, da se objavi skladbe iz teh dragocenih kodeksov, ki še niso bile predstavljene v sodobnih glasbenih izdajah. Avtor pričujoče izdaje Klemen Grabnar je v 1. zvezek tako zastavljene edicije v okviru zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* vvrstil maši *Missa Benedicta omnia opera Domini* Annibaleja Perinija in *Missa Percussit Saul mille Pietra* Antonia Bianca, italijanskih skladateljev na dvoru v Gradcu. Uvod v izdajo pojasnjuje zgodovinske okoliščine nastanka skladb in vsebuje oris življenja in dela skladateljev, opis same glasbe ter revizijsko poročilo z opisom virov, uredniških načel in kritične opombe. Vsa besedila so v nadaljevanju prevedena v angleščino in nato predstavljena s faksimili izvornikov iz Hrenove zbirke. > IZTOK ILICH



Na brzicah življenja

Življenjska pot arhitekta Ivana Vurnika in slikarke Helene Kottler Vurnik

Boris Leskovec

Arhitektura in svetovanje,
2017, t. v., 155 str., 34,90 €



Dr. Boris Leskovec je življenje in delo Ivana Vurnika, enega izmed ustanoviteljev slovenske sodobne arhitekture, raziskoval že v doktorski disertaciji leta 1991, o ustvarjalnih zakoncih Vurnik pa je leta 2012 pripravil tudi scenarij za dokumentarno-igrani film režiserke Alme Lapajne, naslovljen *Iskalca*. Zdaj je o zakoncih pripravil z občutkom dodelano biografijo, ki obsega štiriindvajset tematsko in časovno zaokroženih poglavij. Smiselno začne z Ivanovim rojstvom in mu sledi skozi mladost, študij na Dunaju, poroko in povojni čas, ki se je iztekel v mnogih osebnih razočaranjih, tako za Ivana kot Heleno. Preberemo, kako sta se zakonca spoznala, iskrica je preskočila maja 1913, ko sta pri naravoslovcu Francu Megušarju risala močerade, gostitelj jih je namreč potreboval za predavanja. V zakonu sta se jima rodila hčerka Mira in sin Nikolaj, ki je tragično preminil; njegova smrt je zakonca in njuno umetnost močno zaznamovala. Tako nam je razkrita njuna življenjska usoda in nepotešena umetniška pot: Ivanu namreč nikoli ni uspelo doseči oz. preseči Plečnikove priljubljenosti, Helena pa je ostala v senci močevega ustvarjanja (prvo razstavo, posvečeno njenemu delu, je šele pred kratkim postavila Narodna galerija – ogledate si jo lahko do 3. decembra). V monografiji, ki vključuje še neznano arhivsko gradivo, so še posebej dragoceni spomini Mirjane Žumer Pregelj, vnukinje zakoncev Vurnik, ter bogato slikovno gradivo in pisma iz osebne korespondence. Knjiga bo vsekakor zanimiva za vsakogar, ki mu je pri srcu slovenska arhitektura. > VANJA JAZBEC

»Zaboga, saj sem vendar jaz na pol Slovenec!«

Naš najdražji gost kralj Aleksander I. Karađorđević v slovenski časopisni zapuščini (1918–1934)

Sara Špelec

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 201 str., 19,90 €



V obdobju med prvo in drugo svetovno vojno smo bili del Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je leta 1929 preimenovala v Kraljevino Jugoslavijo. Sedež je imela v Beogradu, šlo pa je za monarhijo, ki je imela sprva svojo ustavo in parlament z večstrankarskim sistemom in je že leta 1920 prepovedala delovanje komunistične partije (kar se je dve desetletji kasneje izkazalo za vprašljivo smotno), potem pa je leta 1929 prišlo do odprave parlamentarne demokracije in oblast je v šestojanuarski diktaturi prevzel kralj Aleksander I. Karađorđević. Knjiga je tako posvečena osebnosti, ki je v burnem zgodovinskem obdobju zaznamovala slovenski prostor z jugoslovansko idejo. Ta je bila v regiji že takrat eden od glavnih vzvodov za izogibanje naraščajočim nacionalizmom, njih pa je s pridom izkoriščala fašistična Italija. Medtem pa je Aleksander, čeprav zaveden Srb in pravoslavac, želel biti jugoslovanski, ne pa srbski kralj. Likovno bogata monografija se nekoliko povečujevalno, v osnovi pa zelo natančno posveti kraljevemu liku na zasebnem pa tudi političnem in javnem polju oziroma natančneje, v slovenski časopisni zapuščini, ki je avtorici služila kot glavni vir za raziskovanje. Nacionalisti so leta 1934 v Marseillu na kralja izvedli atentat. > ŽIGA VALETIČ

Rojstvo novih domovin

Bogata ustvarjalnost slovenskih beguncev v Italiji in Avstriji

Helena Jaklitsch,

Helena Janežič, Lenart Rihar

NUK in Družina, 2017, t. v., 142 str., 19,50 €



Maja 1945 je beg iz stare domovine z vso tragičnostjo, ki ga je spremljala, za mnoge begunce, še prepričane, da se bodo čez nekaj tednov vrnili, v resnici pomenil začetek negotove poti v nove domovine. Priprave na to novo življenje pa so se začele že v zbirnih centrih in taboriščih na avstrijskem Koroškem in v Italiji. V besedi in sliki jih predstavlja pričujoča knjiga, kljub bogati vsebini skromno imenovana katalog, s predgovorom akademika Kajetana Gantarja.

Formalno gre res za spremljevalno gradivo k razstavi z enakimi naslovom, ki bo v osrednji slovenski knjižnici, v Plečnikovem hodniku v pritličju, odprta še do 25. novembra. Postavili sta jo Helena Janežič z izbranim gradivom iz Zbirke tiskov Slovencev zunaj RS, ki jo vodi, ter zgodovinarica dr. Helena Jaklitsch, ki je izbrala 16 osebnih zgodb slovenskih beguncev v povojnih taboriščih. V ospredju je osupljiv razmah šolstva in kulturnega delovanja ter s tem povezane zapise besede, v skromnih razmerah begunskih taboriščih natisnjene ali razmnožene v knjigah, časnikih, revijah, na letakih in plakatih. To gradivo ilustrira izjemna galerija arhivskih fotografij, mnogih prvič predstavljenih javnosti, ki sta jih posnela Lojze Erjavec in Marjan Hočevar. Večino jih je prispevala Rafaelova družba, njen ravnatelj Lenart Rihar pa je napisal tudi uvod v knjigo, v kateri so predgovor in povzetki prevedeni v angleščino in španščino. > IZTOK ILIČ

Baletna ikona 20. stoletja

Maja Plisecka

Predstava Ana Karenina, Bolšoj teater, 1979

www.modrijan.si 080 23 64 Modrijan

Iz Slovenije, z upanjem

Izseljenska povest

Maria L. Videc

prevod: Niki Neubauer

Celjska Mohorjeva družba,
2017, m. v., 264 str., 21,50 €



Izseljenske povesti nastajajo v navezi s hrepenjem po matični domovini, jeziku prednikov ter domotožju po družini, prijateljih in znancih. Tudi v pričujoči knjigi, napisala jo je Maria L. Videc, rojena na Nizozemskem, sicer pa s slovenskimi koreninami, gre za tovrstno pisavo. Pisateljica je navdih iskala pri zgodbah, ki jih je slišala od svojih prednikov – knjiga pa prinaša priredbo, napisana je namreč kot povest. Dogaja se v Sloveniji, na Poljskem, v Nemčiji in tudi čez lužo – v Ameriki. Usode ljudi, ki so šli s trebuhom za kruhom in boljšim življenjem, popisuje z realističnim jezikom – domačo deželo, kulturo in ljudi pa orisuje skozi tančico hrepenja in idealiziranja. > SABINA BURKELJCA



Govorica tišine

Nagrobnik kot vir podatkov

Blaž Podpečan, Vid Podpečan

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2017, m. v., 164 str., 25 €

Znanstvena monografija, ki temelji na doktorski disertaciji, prinaša izsledke študije, ki je rezultat dolgoletnih raziskav novoveških nagrobnikov v slovenskem prostoru. Med novoveške nagrobnike uvrščamo vse nagrobnike od 16. stoletja do danes, s posebnim poudarkom na nagrobnikih med 16. stoletjem in koncem druge svetovne vojne. Pokopališča so hvaležni študijski vir za najrazličnejše vede: od arheologije, etnologije, slovstvene in umetnostne zgodovine do teologije, zgodovine ... Študija prinaša tudi dokumentacijski obrazec ter računalniško podatkovno bazo kot pripomoček pri prepoznavanju pomena novoveških nagrobnikov in pri njihovem dokumentiranju. Poglavitni namen raziskave je vzpostavitev in popularizacija celostnega pristopa obravnave novoveških nagrobnikov v slovenskem prostoru v teoriji in praksi. > SABINA BURKELJCA

Slovenske bajeslovne in pripovedne podobe

Jože Karlovšek

Društvo Slovenski staroverci,
2017, t. v., 220 str., 25 €



Jože Karlovšek je preučeval slovensko ljudsko ornamentiko in bajeslovje, poznan pa je tudi kot stavbenik in likovni ustvarjalec; deloval je pred drugo svetovno vojno in po njej. V knjigi so objavljene vse Karlovškove slike slovanskih bogov, boginj in demonov, ki so s to izdajo prvič predstavljene širši javnosti. Je eden redkih, ki je pri nas slikal na temo slovanske mitologije; na Slovenskem je bil verjetno prvi, ki je v slikah skušal zaokroženo predstaviti slovansko/slovensko vero pred pokristjanjevanjem. Knjigo zaokrožujeta strokovna prispevka Monike Kropelj Telban in Boštjana Kende, s katerima osvetlujeta Karlovškove bajeslovne in pripovedne podobe s perspektive sedanjosti ter kot dokument časa, v katerem so nastale. > SABINA BURKELJCA

Pojmovni svet slovenskega prava ... v eni sami knjigi

Več kot 30 avtorjev – pravnikov

z vseh področij prava, večinoma univerzitetnih profesorjev in sodelavcev slovenskih pravnih fakultet.

Več kot 20 recenzentov,

med katerimi so priznani slovenski pravni strokovnjaki, okrožni, vrhovni in ustavni sodniki, notarji in drugi vidnejši predstavniki stanovskih pravniških organizacij.

Več kot 10.000 slovarskih sestavkov

- Pravna teorija ●
- Delovno in socialno pravo ●
- Ekonomija v pravo ●
- Kazensko pravo ●
- Civilno pravo ●
- Mednarodno pravo ●
- Ustavno pravo ●
- Upravno pravo ●
- Pravo EU ●



Knjiga je v prednaročilu 49 € (redna cena 69 €).

Prednaročniška cena velja do 1. 3. 2018, slovar bo izšel 15. 3. 2018.

Založba ZRC
ZRC SAZU
Novi trg 2
1000 Ljubljana

Naročila:
t: 01/47 06-465, f: 01/42 57-794
e: narocanje@zrc-sazu.si
Naročila po spletu:
<http://narocila.zrc-sazu.si/>

Ali je kaj pošte zame?

Vojna pošta 1938–1945

Sabine Buchwald

Mohorjeva Celovec,
2017, t. v., 368 str., 29 €



Največji del zgodovinskega spomina Slovencev na drugo svetovno vojno zapolnjuje bratomorni razkol, le posamezni drobci pa govorijo o usodah desetisočev, ki so morali nositi nemške, italijanske, madžarske in še kakšne uniforme. Pričujoča knjiga se te v Sloveniji bolj ko ne tabu teme loteva tehtno in argumentirano. Pa tudi zelo osebno, saj prek dopisovanja – v slovenščini, kar je bilo zelo tvegano in obenem svojevrsten izraz kljubovanja – med Francem Buchwaldom, topničarjem na fronti, ter ženo Alojzijo in drugimi domačimi razkriva povsem konkretno zgodbo slovenske družine iz Nonče vasi na avstrijskem Koroškem. Današnjemu bralcu jo stvarno, vendar tudi osebno prizadeto posreduje vnukinja Sabine Buchwald, pred leti že avtorica dveh slikanic. Tukaj si je zastavila veliko bolj zahtevno nalogo: na načela novega historizma oprto analizo in razlago 83 v družinski zapuščini ohranjenih pism in dopisnic ter zapisov v dedovem dnevniku. S faksimili in prepisi pism ter z dokumentarnimi fotografijami opremljeno korespondenco 1938–1945, ki ji je vojna dala posebno izpovedno moč, obenem tudi aktualizira, tako da pokojnega deda nagovarja v tretji osebi. > **IZTOK ILICH**

Slovenija v vojni 1941–1945

Zdenko Čepič, Damijan Guštin, Nevenka Troha

Modrijan, 2017, t. v., 472 str., 34,90 €, JAK



Slovenci smo drugo svetovno vojno, največji svetovni spopad vseh časov, doživeli v vseh njenih razsežnostih, pri čemer je vsaka vpletena stran to vojno imenovala drugače. Nemci so jo razumeli kot spopad z banditi, za Italijane je bila to vojna proti odpornikom, odporniško gibanje pa je vojno imenovalo glede na njihov namen – osvobodilna vojna oziroma narodnoosvobodilni boj. Ta izraz je vseboval narodnostno osvobodilno noto, ob tem pa tudi opredelil, kdo so bili nosilci tega odpora: to je bilo narod oziroma ljudske množice kot nasprotje političnih elit. To je vojno obenem spremenilo tudi v željo po spremembi oblasti v takšno, v kateri bi imelo ljudstvo večjo vlogo, zaradi česar so jo v času vojne njeni akterji imenovali narodna, demokratična revolucija, njihovi slovenski nasprotniki pa komunistična zaradi odločilne vloge komunistov v osvobodilnem boju. Monografijo, bogato opremljeno s fotografijami ter tudi ključnimi zemljevidi (enot tega gradiva je več kot 150), so napisali Zdenko Čepič, Damijan Guštin in Nevenka Troha, ki so vsi trije zgodovinarji na Inštitutu za novejšo zgodovino in se strokovno ukvarjajo z drugo svetovno v Sloveniji (seveda s poudarkom, da Slovenija kot upravno-politični pojem pred drugo svetovno vojno ni obstajala). Knjiga je prinaša celovit pregled in oris vseh dejavnikov tega obdobja v Sloveniji, ki temelji na zgodovinskih dejstvih in okoliščinah. Avtorji v osemnajstih poglavjih obdelajo štiriletno vojno obdobje, najprej položaj Slovencev pred začetkom vojne, potem njihovo okupacijo, razkosavanje ozemlja, namene okupatorja in načine njegovega raznarodovanja, odzive na okupacijo in pojav (oboroženega) odporništvu ter njegove organizacije, pojav partizanstva in njegovih značilnosti, zatiranje tega odpora, revolucija, protirevolucija in državljanska vojna s kolaboracijo, kapitulacijo Italije in nemško zasedbo ozemlja, slovensko partizansko državo v obdobju 1943–1945 in vzpostavitev slovenske državnosti z zdravstvom, kulturo in šolami, stanjem partizanske vojske in situacije na Primorskem od leta 1944 do konca vojne ter položaj Slovencev v Avstriji v vojnem času. Sklepní poglavji sta namenjeni izgubam v vojni, od človeških žrtev do materialnega uničenja, in pridobitvam ter posledicam druge svetovne vojne za Slovence. Spremembam na političnem področju so se namreč kmalu pridružili tudi posegi v gospodarstvo. Prvi večji posegi v zasebno lastnino so bili izvedeni že konec leta 1944, ko so podpržavili lastnino jugoslovanskih Nemcev, splošna nacionalizacija pa je bila uzakonjena v začetku 1946, ki je sledila agrarni reformi iz avgusta 1945, ko so bili spremenjeni lastninski odnosi in posestne sestave na kmečki zemlji, Slovenci so na ta način počasi zajadrali v novo dobo. Referenčna zgodovinska monografija o enem najbolj prelomnih obdobjih v slovenski zgodovini. > **SAMO RUGELJ**



NOVO PRI MLADIKI

26 €



Narodna identiteta v sodobnem slovenskem romanu v Italiji, 1991-2015

Maja Smotlak

Ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem

ur. Marija Pirjevec



22 €

16 €



Odtisi v času

Evelina Umek

ALI JE V POSTFAKTIČNEM ČASU NARODNA IDENTITETA ŠE VREDNOTA?

Debatna kavarna na 33. knjižnem sejmu:
Marij Čuk, Vilma Purič, Maja Smotlak, Vinko Bandelj
22. novembra 2017, ob 17. uri

Založba Mladika se bo predstavila na 33. knjižnem sejmu
23. novembra 2017 ob 10. uri v dvorani M1

www.mladika.com

Ul. Donizetti 3 - Trst; tel. +39 0403480818; uprava@mladika.com

V Sloveniji distribuira Založba Primus: info@primus.si

Mateja Gomboc
v sodelovanju z Ekologi brez meja

Matic in Meta za ohranitev planeta

Tale naš planet Zemlja je star že na milijone, celo milijarde let. Dobro se drži za svojo starost, mar ne?

Toda v zadnjih desetletjih zanj ne skrbimo preveč lepo. Onesnažen zrak, umazana voda, smeti v naravi nam niso v ponos. Čas je, da vsi skupaj zavihamo rokave in odstranimo nesnago ter poskrbimo, da bo naša Zemlja zasijala v vsej lepoti.

Matic in Meta sta se že odločila – postala sta ekofrajerja. Najprej v šoli, nato doma, na ulici, v mestu, v gozdu, vsepovsod. Marsikaj sta naučila brata Anžeta (no ja, in on njiju tudi), mamo, očija, babico, dedka in še koga.

Zakaj bi bila samo Meta in Matic ekofrajerja? Pojdimmo skupaj na ekopot še mi!



Peter Jančič

Fake news

LAŽNIVE NOVICE

»V času socializma smo v medijih vse napisali po resnici. Celo tisto, kar ni bilo res. A ni bilo veliko drugače, kot je danes ...«

Ta knjiga predstavlja nekatere večje manipulacije velikih medijev in njihova ozadja v Sloveniji: zgodbo o Ultri Gregorja Golobiča, o neonacistih Sebastjana Selana, o »borcu proti korupciji« Goranu Klemenčiču, o domnevnem sinu Franceta Rodeta Petru Stelzerju, o mariborski vedeževalki Franca Kanglerja, o razlogih, da je Delo pisalo, da se je denar iz Patrie namesto pri Janezu Janši znašel na računu SDS, o migrantskih težavah Mira Cerarja, o farmacevtki in Stožicah Zorana Jankovića, o nastopu v Slaviji Milana Kučana.

Vseh manipulacij v medijih je preveč, da bi jih lahko predstavil.

Naročila in informacije:

Družina d. o. o.,

Krekov trg 1, Ljubljana

tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si



ZALOŽBA
DRUŽINA

(Ne)znani Slovenci

Darinka Kladnik

Cankarjeva založba,
2017, t. v., 304 str., 39,90 €

Upokojena novinarka in publicistka je v zadnjem obdobju napisala že dve knjigi o Slovencih, in sicer *Ljubljana z nostalgijo* (2010) in *Slovenija v zgodbah* (2015), pred tem pa je Slovence združevala v knjigah, kot so *Sto usod znanih Slovencev*, *Sto likovnikov na Slovenskem* itn. V svoji najnovejši, bogato ilustrirani in lepo oblikovani monografiji predstavlja 77 portretov Slovencev (v nekaterih nastopa tudi več portretirancev skupaj, ki so tako ali drugače povezani) z vseh področij delovanja, od katerih nekatere gotovo poznamo (denimo Boštjan Hladnik, Fran Milčinski, Anton Trstenjak, Ela Peroci itn.), vendar pa avtorica odkriva njihove neznane ali pa vsaj manj znane plati. Seveda pa nam Darinka Kladnik odkriva tudi kar nekaj manj znanih, a zato nič manj zanimivih osebnosti: tu je, recimo, pustolovec in rudosledec Fred Bahovec (1889–1889), ki se je zaljubil v Aljasko, se poročil tja in o svojem življenju napisal tudi biografijsko, pa antropologinja Branislava Sušnik (1920–1996), ki je neustrašno raziskovala indijanska plemena in postala pomembna strokovnjakinja, nadalje oče slovenske radiofonije Marij Osana (1880–1958), ki je na tem področju v začetku 20. stoletja poskrbel, da Slovenci nismo zaostajali za drugimi, pa fenomenalni matematik Josip Plemelj (1873–1967), ki je za zabavo množil petmestna števila in razreševal matematične probleme, ob katerih so ostali obnemeli. Knjiga, ki Slovcem zlahka dviguje samozavest! ...

la indijanska plemena in postala pomembna strokovnjakinja, nadalje oče slovenske radiofonije Marij Osana (1880–1958), ki je na tem področju v začetku 20. stoletja poskrbel, da Slovenci nismo zaostajali za drugimi, pa fenomenalni matematik Josip Plemelj (1873–1967), ki je za zabavo množil petmestna števila in razreševal matematične probleme, ob katerih so ostali obnemeli. Knjiga, ki Slovcem zlahka dviguje samozavest! > **SAMO RUGELJ**



Španija 1975–2015

Štirideset let tranzicije

urejanje: Urša Geršak et al.

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
zbirka Razprave,
2017, m. v., 182 str., 19,90 €



Nekako ob pravem času je izšel zbornik esejev, skozi katere slovenski in španski avtorji obravnavajo Španijo v zadnjih štiridesetih letih, torej po zatonu desničarske diktature generala Francisca Franca. Obdobje je v podnaslovu opredeljeno kot nekakšna demokratična tranzicija, toda glede na aktivno izražene težnje Kataloncev po odcepitvi – kar je vprašanje, ki se, kot vse kaže, ne bo razrešilo prav hitro – ni povsem jasno, kakšna Španija naj bi čakala na drugi strani te tranzicije. Avtorji zaobjamejo večji del tematik, ki zadevajo polpreteklo zgodovino: od ostankov frankizma v današnjem času do odmevov le-tega v literaturi in od nepremičninskega balona ter finančne krize do vpliva teroristične organizacije ETA na špansko družbo. Znatno delež besedil je posvečen literaturi, eksplicitno tudi baskovski, najbolj ganljiv pa je tekst Urše Geršak o množičnih grobiščih in o izginulih otrocih, ki so bili poražencem ukradeni in odvzeti po državljanski vojni, kar je skozi različne faze trajalo vse do konca diktature. Moderna Španija je torej bolj tradicionalna, kot se želi prikazati, predvsem pa razklana v kar nekaj potezah. > **ŽIGA VALETIČ**

Slovenija brez Patrie in Zvonov

Ivan Janez Štuhec

Celjska Mohorjeva družba,
2017, m. v., 324 str., 22,50 €



Eden najtrših intelektualcev z desnega političnega pola vseskozi piše za revije *Družina* in *Demokracija*, sodeluje z Radiem Ognjišče, nastopa na predvolilnih shodih in se kot politični komentator pojavlja na televizijah. Večina govorov in dnevopolitičnih komentarjev iz zadnjih sedmih let je zdaj zbrana v knjigi, za katero je predgovor napisal Janez Janša, med besedili pa najdemo tudi Štuhečeve govore na shodih v podporo zaporniku Janši. Prvi del knjige je, skladno z naslovom, posvečen primeroma Patrie in ekonomskega zloma v mariborski nadškofiji, v drugem in tretjem delu (*Družina*, država, civilna družba ter Cerkev med resničnostjo in lažjo) pa najdemo besedila, zapisana v pravičniško prostodušnem kolumnističnem duhu, ki izražajo civilnodružbeni pohod slovenske desnice skozi vrsto referendumov in drugih političnih vprašanj minulega obdobja. > **ŽIGA VALETIČ**

Založba Litera vabi

V času SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA vabljeni na našo stojnico v veliki sprejemni dvorani (V10), kjer vas čaka širok izbor knjig od 5 EUR naprej. Vse knjižne novosti bodo na voljo z 20% popustom.



Info in naročila
Založba Litera
tel.: 041 398 916

e-pošta: tajnistvo.litera@gmail.com

www.zalozba-litera.org

LITERA

SOPHIA

MIROSLAV KRLEŽA

Izlet v Rusijo leta 1925

18 €

Angažirano, eruditsko in poetično o Rusiji in svetu po letu 1917

Prevod: Mica Matković

Ilustracija: Tinka Volarič

Spremna beseda: Andraž Jež



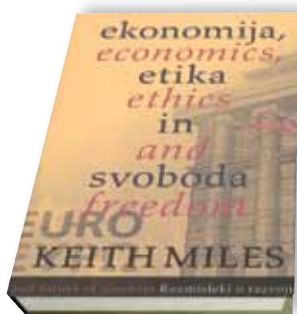
01/434 49 35, narocila@zalozba-sophia.si | www.zalozba-sophia.si

Ekonomija, etika in svoboda

Razmislek o razvoju in prihodnosti Slovenije

Keith Miles

prevod: Mojca Masterl Štefanič
Družina, 2017, m. v., 260 str., 22 €



Britanski finančni svetovalec, ki je zasedal pomembna mesta v slovenskih podjetjih in ekonomskih institucijah, nam tokrat v branje ponuja kolumne, ki jih je pred tem objavljaval v *Slovenskem času*, mesečni prilogi *Družine*. Zdi se, da sodobno finančno/bivanjsko problematiko često analiziramo s pomočjo dognanj ekonomske znanosti, medtem ko Miles ustvari nekakšen hibrid »krščanske ekonomije«. Kako se, denimo, opredeljevati do potez v podjetništvu in ekonomiji iz vidika krščanske morale? Zdi se, da gre za knjigo, ki premakne naš fokus ob spopadanju s tovrstnimi vprašanji: poda jim nujno vsebino, ki je ne moremo zaznati samo z ekonomskimi kazalniki, s tem pa jih tudi osmisli za vsakokratnega posameznika in vsakodnevno življenje. > **ALJAŽ KRIVEČ**



Šolstvo v krizi – kriza v šolstvu

Kolumne

Zdenko Kodelja

Šolski razgledi, 2017, m. v., 251 str., 18 €

Filozof Zdenko Kodelja, znanstveni svetnik na Pedagoškem inštitutu, sodi med najbolj pišoče premišljevalce pedagoških praks, njegova nova knjiga pa je zbirka kritičnih besedil o slovenskem šolskem sistemu, ki so med letoma 2011 in 2017 izhajala v reviji *Šolski razgledi*. Ukvarja se z vprašanji, kako naj se šola odziva na širšo političnoekonomsko krizo, pa tudi kako naj se izvleče iz lastne vsebinske krize. Posamezni teksti obravnavajo samosvoje probleme, od tega, kako referendumsko kampanja o družinskem zakoniku vpliva na učitelje ter njihovo delo, do varčevalnih ukrepov, po katerih je tudi danes, ko smo vsaj na nekaterih ravneh izšli iz krize, sredstev bistveno manj kot na njenem začetku. Avtor osvetljuje različne fenomene. Pogleda si med učiteljskim kadrom odmeven angažirani dokumentarni film *Abeceda*, sprašuje se o solidarnosti ter o lakoti v šolah pa tudi o pomembni razliki med definicijo predmeta domovinska vzgoja ter državljanjska vzgoja in etika. Eseji, ki skupaj tvorijo širšo sliko o poti, ki jo je v kriznem obdobju prehodilo slovensko šolstvo. > **ŽIGA VALETIČ**

Ameriška zunanja politika in njeni snovalci

Perry Anderson

prevod: Marjana Karer, Seta Knop
Sophia, 2017, m. v., 320 str., 20 €



Gre za več kot aktualno knjigo, saj je izvirno izšla spomladi leta 2017. Anderson (1938), mednarodni priznani britanski zgodovinar in publicist ter zaslužni profesor zgodovine in sociologije na Kalifornijski univerzi, nas v njej popelje v genezo ameriške zunanje politike in njenega (imperialističnega) snovanja. Pri tem najprej izhaja iz načina nastanka

Terenski vodnik po lažeh

Kritično razmišljanje v informacijski dobi

Daniel J. Levitin; prevod: Andrej E. Skubic

UMco, zbirka Angažirano,
2017, m. v., 335 str., 24,90 €



Daniel J. Levitin



Dezinformacije spremljajo človeško življenje že na tisoče let, dokumentirane so bile že v bibličnih časih in antični Grčiji. Novost današnjega dne je le, kako zelo so se razmahnile: na internetu in drugod so se čarobno prepletle z resničnimi informacijami, zato jih je težko razločiti. Naše vsakdanje življenje je nasičeno z informacijami, ki se zlivajo od vsepovsod, od znancev in medijskih novic do družbenih omrežij. V zadnjih

petih letih smo ljudje namreč ustvarili več informacij kot v vsej zgodovini doslej. Že nekaj časa smo tudi v dobi postresnice. Zato so dejstva in številke na temo česar koli na doseg naših oči in prstov. Vendar pa gre pogosto tudi za pristranske, popačene in dobesedne laži: od prirejenih številok o nezaposlenosti do volilnih rezultatov, od inteligenčnih testov do odstotkov razvez bombardirani smo z nečim, kar je videti kot povsem verjetna statistika v zvezi s tem, kako ljudje živijo in kako razmišljajo. Po bolj pretehtanem razmisleku pa se izkaže, da gre za prirejeno ali celo potvorjeno sliko sveta. Zato je v svetu, kjer vsak lahko postane »ekspert« s klikom na tipko, sposobnost, da vidite prek trikov – da ste torej sposobni kritičnega razmisleka in ovrednotenja tega, kar preberete ali izveste na tak ali drugačen način –, morda pomembnejša kot kadar koli doslej. Avtor knjižnih uspešnic je profesor psihologije Daniel Levitin, ki se je izobraževal na Medicinski šoli Univerze v Stanfordu in na Kalifornijski Univerzi v Berkeleyju in je avtor številnih knjižnih uspešnic; njegova prejšnja knjiga je *The Organized Mind (Organizirani um)*, 2014). Trenutno je predstojnik Oddelka za družbene vede na Minerva Schools na KGI v San Franciscu in član univerzitetnega osebja v centru za poučevanje izvršilcev na Haasovi Poslovni šoli na Kalifornijski univerzi v Berkeleyju. V knjigi *Terenski vodnik po lažeh* nas uči, kako biti kar se da učinkovit pri ključnih vprašanjih – Ali to res vemo? in Kako to vemo? – in med drugim pravi: »S statistiko in grafi je lahko lagati, saj so le redki, ki pogledajo pod površino, da bi videli, kaj je spodaj. To želim popraviti.« Tako se boste naučili: a) opraviti verjetnostni test pri raznih statističnih podatkih, b) razumeti, kako se poroča s številkami in kako se jih zbira, in c) razlikovati med eksperti in psevdoeksperti. Knjiga za vse tiste, ki želijo pozorneje gledati v drobne vsakdanjih informacij. > **SAMO RUGELJ**

ameriške države. Ta je temeljila na kombinaciji naseljenkega gospodarstva in ogromnega celinskega ozemlja, ki sta ga ščitila dva oceana, to pa je pripeljalo do pojavnosti najčistejšega kapitalizma. Ameriška zunanja politika je s prihodom Woodrowa Wilsona v Belo hišo pred nekaj manj kot sto leti doživela velik sunek, saj je Wilson začel aktivno in v imenu osvobajanja pošiljati čete v razne države, od Mehike, Kube in Haitija pa vse do Dominikanske republike in Nikaragve. Z vstopom ... aktualna knjiga ... Amerike v drugo svetovno vojno in obdobjem po njej pa je Amerika samo še razvijala svoje imperialistične težnje vse do današnjih dni. Anderson svojo celovito analizo namreč sklepa z izvolitvijo Trumpa, saj v zadnjem poglavju pretehta tudi to, kakšno Ameriko – in s koliko aktivnimi vojnimi področji – je novemu predsedniku zapustil Obama. Obvezno branje za vse, ki spremljajo zunanjo politiko! > **SAMO RUGELJ**

Kaj je populizem

Jan-Werner Müller

prevod: Tea Mejak

Mladinska knjiga, zbirka Premiki,

2017, t. v., 128 str., 22,98 €



V času splošnega vzpona narcisoidnih in brezkompromisnih ter v izključevanje drugih jasno usmerjenih voditeljev, od Trumpa in Orbana naprej, ki se jih gladko in avtomatično prijema oznaka populist, velja za hip postati in razmisliti, kaj ta oznaka sploh pomeni. V aktualni in bistro ter analitično napisani monografiji se je tega pojma lotil Jan-Werner Müller (1970), nemški profesor, ki predava na Princetonu. Njegova knjiga iz leta 2016, za katero je (po izvolitvi Trumpa) napisal še svež predgovor, temelji na zgodovini in opisih primerov iz Latinske Amerike, Evrope in Združenih držav Amerike, v njej pa opredeli značilnosti populizma in globlje vzroke za njegov vzpon. Po njegovem mnenju je ena od pomembnih značilnosti populistov pri njihovem vzponu in kasnejšem vladanju ta, da ne napadajo samo obstoječih elit, temveč so vedno usmerjeni tudi proti pluralizmu. Trdijo namreč, da samo oni predstavljajo ljudstvo. Müller pri tem, denimo, navaja primer turškega predsednika vlade Recep Tayyipa Erdoğan, ki je na strankarskem zborovanju v brk svojim številnim kritikom doma, čeprav je seveda vedel, da so tudi oni Turki, izrekel: »Mi smo ljudstvo, kdo ste pa vi?« Slovenska izdaja knjige prinaša tudi spremno besedo novinarja in publicista Alija Žerdina, ki analizira, zakaj populizem v Sloveniji ni vzletel v enakem obsegu kot drugod, obenem pa v tem kontekstu analizira retorične manevre Slobodana Miloševića na mitingih resnice ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja. Več kot aktualna knjiga za naš čas! > SAMO RUGELJ

Zombi

Od Romera do Romera; Esej o noči živih in mrtvih, bolje mrtvih
Marcel Štefančič, jr.

UMco, zbirka Angažirano,

2017, m. v., 237 str., 18,90 €



Knjiga bi morala iziti ob letošnjem Grossmanovem festivalu, ko je bil kot glavni gost festivala najavljen George A. Romero, utemeljitelj zombijevskega filmskega žanra, vendar je potem odpovedal obisk zaradi bolezni in na dan, ko bi moral priti v Slovenijo, v resnici umrl. Zato je izšla pred letošnjo nočjo čarovnic in ob jubilejni deseti obletnici Noči grozljivk v ljubljanskem Kinodvoru. Štefančič, jr. je svoj esej o zombijih zastavil precej širše od njihove filmske pojavnosti, saj ima zombije za prvovrstno metaforo in ogledalo novodobnega kapitalizma in njegove prihodnosti. Zombi po Štefančiču ni alegorija sodobnega prekarnege, fleksibilnega, postfordističnega človeka, ki se bori z odtujenostjo, temveč alegorija človeka, ki se bori za golo preživetje. Kapital ga je tako razlastil, da mu je ostalo le še golo telo – »vse bolj utrujeno, vse bolj izmučeno, vse bolj rigidno, vse bolj degradirano, vse bolj mrtvo. Nenehno je prižgano. Stalno je vklopljeno. Nikoli ne ugasne. Nikoli ne zaspi. Vdalo se je kapitalu – totalno. Ne more se več upreti – moči in energije ima le še za zombie walk. Preživi lahko le tako, da se odreče svoji identiteti, svoji integriteti, svoji subjektivnosti in svojemu spominu.« Prvovrstni esej, ki filmsko realnost tega žanra izvirno položi na sodobno družbeno realnost. > SAMO RUGELJ

... Štefančič ima zombije za prvovrstno metaforo novodobnega kapitalizma ...

Mednarodni kritiški simpozij

Ljubljana, 30. 11. – 1. 12. 2017

UMETNOST KRITIKE:

vključevalne/izključevalne prakse kritike

www.ludliteratura.si/umetnost-kritike

Timo Brandt — Aljoša Harlamov —

Franca Mancinelli — Tadej Meserko —

Mojca Pišek — Božena Správcová —

Maja Šučur — John Taylor

Partnerji v dialogu:
LUD Literatura • Društvo slovenskih literarnih kritikov • Javna agencija za knjigo RS • Cankarjev dom • Mestna knjižnica Ljubljana | Trubarjeva hiša literature • Slovenski gledališki inštitut • Divja misel | Vodnikova domačija Šiška • Hotel Park

LO LUD LITERATURA POTOCO JEDRT LAPUH M
IČ JERNEJ ŽUPANIČ PETER SVETINA PRIMOŽ ČU
K MITJA DRAB PRIŠLEKI ARJAN PREGI VERONIK
NTINJANA BLAŽ IRŠIČ MIKLAVŽ KOMELJ IZTOK
JNIK MA
JERNEJ
AITJA DR
BLAŽ IRŠI
ELLO PO
ANČ PE
ARJAN
AIKLAVŽ
CO JEDRT LAPUH MALEZIC JERNEJ ŽUPANIČ PE
SVETINA PRIMOŽ ČU
L VERONIK
IELJ IZTOK
PUH MALEZIC
MOŽ ČUČNIK MITJA D
DINTINJANA BLAŽ IRŠIČ MIKLAVŽ KOMELJ IZTOK
OSOJNIK MARCELLO POTOCO JEDRT LAPUH M
IČ JERNEJ ŽUPANIČ PETER SVETINA PRIMOŽ ČUČNIK
K MITJA DRAB ARJAN PREGI VERONIK DINTINJANA
BLAŽ IRŠIČ NAGRAJENI AVTORJI IZTOK OSOJNIK
MARCELLO POTOCO NAGRAJENA ZBIRKA MALI
JERNEJ NA KNJIŽNEM SEJMU PRIMOŽ ČUČNIK



Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

Utopija pravil

O tehnologiji, neumnosti in skrivnih radostih birokracije

David Graeber

prevod: Seta Knop

Beletrina, zbirka Koda, 2017, t. v., 222 str., 27 €, JAK



David Graeberja (1961), anarhističnega antropologa, ki predava na Londonski poslovni šoli, v slovenščini že poznamo po njegovem monumentalnem delu *Dolg: prvih 5000 let* in po knjižici *Fragmenti anarhistične antropologije*. V zbirki esejev *Utopija pravil* se je Graeber lotil birokracije, pri čemer jo obravnava z različnih perspektiv; po eni strani kaže, kako se je ta že tako razbohotila in zažrla v naše vsakdanje življenje, da jo že skoraj sprejemamo za nekaj vsakdanjega (kar kaže zmanjšanje pogostosti njenega omenjanja

v medijih), po drugi strani pa se je njena navzočnost v našem življenju povečuje in privzema različne oblike, na kar kaže povečevanje števila obrazcev in druge papirologije v zadnjem obdobju (to se seveda ne nanaša samo na javne institucije, temveč tudi na zasebni sektor, denimo banke). Graeber birokracije seveda ne interpretira le negativno, saj, denimo, ugotavlja, kako je bila nemška birokracija nekoč celo zelo učinkovita, vendar ob tem, tudi z navedbo Webrovega citata »Birokratska uprava je po svoji naravi vedno uprava, ki izključuje javnost. Birokracija prikriva svoje znanje in početje pred kritiko, koliko je to le mogoče ... Pojem uradne tajnosti je njena posebna iznajdba in ničesar ne brani bolj fanatično kot prav to držo, ki je zunaj teh specifično opredeljenih področij ni mogoče povsem trezno utemeljiti« ugotavlja, da potem, ko enkrat vzpostavite birokratski sistem, ne morete več brez njega, ne morete se ga – že od časov starega Egipta naprej – več znebiti, ta pa vse bolj začne živeti po svoje in se krepi tako močno, da brez njega ne more delovati še tako absoluten monarh. *Utopija pravil* je več kot aktualna knjiga, ki je kot nalašč za nenehno vrednotenje ustreznosti potrebnosti birokratsko administrativnega dela. > **SAMO RUGELJ**



David Graeber

Žvižgači, mediji in korupcija

Od Snowdena do Breclja

Alma M. Sedlar

UMco, zbirka Angažirano, 2017, m. v., 264 str., 21,90 €

V Sloveniji ni človeka, ki bi bil bolj verodostojen za pisanje knjige o žvižgačih, junakih in junakinjah našega časa. A ne le žvižgačih, temveč tudi o medijih in korupciji. Alma M. Sedlar je namreč tako teoretično kot praktično od kolikor je mogoče blizu spoznala vse našteteto.

Dolga leta je bila (nagrajena) novinarka, ki je s svojim pogumom in neposrednostjo odprla vrata številnih zgodb, ki bi drugače morda ostale »nedotaknjene«. Tudi sama je bila žrtev umazanih gospodarskih iger, ki so uničile Delo Revije in posledično zamajale velik del slovenskih tiskanih medijev – svoj sodni epilog je namensko izčrpavanje revij (in zaposlenih) dočakalo šele pred mesecem dni.

Kot namestnica predsednika Komisije za preprečevanje korupcije (2014–2017) je Sedlarjeva – s hojo po izjemno tankem robu – ves čas javno izpostavljala nekompetentnost in neprimerno delovanje lastne institucije, ki jo je politični vrh v strahu pred razgaljenjem (svojih) umazanih rabot spremenil v impotentno lužo. Alma je tako tudi sama postala *žvižgačica*.

Knjiga *Žvižgači, mediji in korupcija: Od Snowdena do Breclja* je napisana na temelju doktorske disertacije, ki jo je Sedlarjeva zagovarjala pred poldrugim letom. Razdeljena je na teoretični del (regulativa zaščite žvižgačev v mednarodnem okolju, pravna ureditev zaščite žvižgačev v Sloveniji) in empirični del, v katerem nam avtorica izjemno podrobno, za možnost »bralnega užitka« morda malce preveč akademsko, predstavi, kdo so žvižgači in v kakšnem družbenopolitičnoekonomskem okolju delujejo. Ob analizi najbolj »razvpitih« primerov – tujih in domačih – spoznamo tudi posledice, s katerimi se soočajo najbolj glasni izmed njih. Od Edwarda Snowdena, Chelsea Manning in Juliana Assangea do zdravnika Erika Breclja in mnogih skritih in odkritih virov, ki so pripomogli, da so bile napisane nekatere najbolj odmevne novinarske zgodbe vseh časov.

Natančna in podrobno analitična knjiga na izkustveni pogon, ki jo je brez težav mogoče postaviti ob bok istoimenskega dela Florence Hartmann, francoske novinarske in nekdanje tiskovne predstavnice haaškega sodišča za vojne zločine, storjene na območju nekdanje Jugoslavije. > **BV**



BESEDNE POSTAJE V KNJIGARNI FILOZOFSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

petek, 24. 11., ob 17. uri
Izabela Morska, (NE)MOŽATOST V
POLJSKI LITERaturi
(KUD Police Dubove)

sreda, 29. 11., ob 17. uri
Ellen Meiksins Wood,
OD DRŽAVLJANOV DO GOSPODE.
SOCIALNA ZGODOVINA ZAHODNE
POLITIČNE MISLI OD ANTIKE DO
SREDNJEGA VEKA (Sophia)

četrtek, 7. 12., ob 17. uri
Jasna Podreka, BILA SI TISTO,
KAR JE MOLČALO: INTIMNOPART-
NERSKI UMORI ŽENSK V SLOVENIJI
(Znanstvena založba FF)

sreda, 13. 12., ob 17. uri
Kazimir Kolar, GLAS NOČI
(Litera)

četrtek, 21. 12., ob 17. uri
Theodor W. Adorno,
UVOD V SOCIOLOGIJO
(Sophia)

PRIJAZNO VABLJENI!

Dogodki so del kulturnega programa
knjižarne, ki ga sofinancira
Javna agencija za knjigo
Republike Slovenije.

Knjižarna FF (v pritličju Filozofske fakultete),
Aškerčeva 2, Ljubljana
T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si
<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Priznajemo si pravico do spremembe programa.



- ponedeljek, **20. 11. 2017 ob 18. uri**, **RAZISKOVANJE ŠKOCJANSKIH JAM**
Predstavitel knjige *V neznano*, Bogdana Kladnika in predstavitev rezultatov največjega srečanja s čistilno akcijo outdoor športnikov v Evropskem podzemlju.
- sreda, **12. 12. 2017. ob 18. uri**, **OGENJ, RIT IN KAČE, NISO ZA IGRAČE – 2. del**
Uspešnica Milene Miklavčič je dobila nadaljevanje – *Babice, hčere in vnukinje*.
- ponedeljek, **27. 11. 2017 ob 18. uri**, **ZVEZDNE PRAVLJICE**
Predstavitel knjižnega prvenca Matica Slapšaka, zbirke pravljic *Zvezdne pravljice*.
- sreda, **6. 12. 2017 ob 18. uri**, **AZRA ŠIROVNIK, PUSTI OTOKOM, NAJ SE SMEJEJO**
Pusti otrokom, naj se smejejo je rahločutna, pronicljiva pripoved o čustvenem, duhovnem in telesnem zorenju mlade žene. Z Azro Širovnik se bo pogovarjala Katarina Modic.
- četrtek, **23. 11. 2017 ob 17. uri**, **OTROŠKI ABONMA**
Kamišibaj z Igorjem Cvetkom, ki bo predstavil pravljico *O Treh kozicah*, in Jeleno s pravljico o miški.
 - četrtek, **21. 12. 2017 ob 17. uri** – Kamišibaj z Jeleno
 - četrtek, **18. 1. 2018 ob 17. uri** – Kamišibaj z Jeleno
- torek, **28. 11. 2017 ob 18. uri**, **HOSPICKAFE**
PROSTOVOLJSTVO – OPLEMENITENJE ŽIVLJENJA. Z gostoma Majo Boh Hočever in Mihom Zimškom se bo pogovarjala Carmen L. Oven.
 - torek, **23. 1. 2018 ob 17. uri** – več o dogodku na spletni strani knjigarne Konzorcij
- sreda, **29. 11. 2017 ob 18. uri**, **OD PRVE DO ZADNJE STRANI**
Pogovor o romaneskem svetu Muanisa Sinanovića v *Anatrofi*, bo usmerjal Jernej Tersegjav.
 - sreda, **31. 1. 2018 ob 18. uri** – več o dogodku na spletni strani knjigarne Konzorcij
- četrtek, **30. 11. 2017 ob 18. uri**, **KNJIŽNI POBEGI Z NINO**
Nina je za iztočnico Knjižnih pobegov izbrala knjigi, ki tematizirata družbeno emancipacijo žensk, *Med in mleko*, Rupi Kaur in *Deklina zgodba* Margaret Atwood.
 - četrtek, **25. 1. 2018 ob 18. uri** – več o dogodku na spletni strani knjigarne Konzorcij
- sobota, **2. 12. 2017 ob 11. uri**, **MED PLATNICE DO RESNICE**
Moč pravljic - o moči pravljic se bo Carmen L. Oven pogovarjala z urednico knjige *Schönwerthove pravljice*, Zariko Snoj Verbovšek in pripovedovalko ljudskih pravljic Ireno Cerar.
 - sobota, **13. 1. 2018 ob 11. uri** – Čudež možganov
- torek, **5. 12. 2017 ob 18. uri**, **ČAJANKA Z MANCO KOŠIR**
Decembrska čajanka bo razbijala različne stereotype o starosti in mladosti s pogovorom o dveh knjigah: francoske pisateljice Colette *Svitanja* in ameriške aktivistke Ashton Applewhite *Lepota let: Manifest proti starizmu*. Gosta bosta Zora A. Jurič in igralec Branko Jordan. Večer bo glasbeno obogatil Rudi Bučar. Dogodek bo v Pavčkovi dvorani Mladinske knjige, Slovenska 29.
 - torek, **9. 1. 2018 ob 18. uri** – pogovor o knjigi *Strmenje v sonce* Irvina D. Yaloma z Majo Gal Štromar in Miranom Možino
- četrtek, **7. 12. 2017 ob 18. uri**, **ZNANOST MED KNJIGAMI**
Kako dobro poznamo svojih 100 bilijonov celic? Predavala bo izr. prof. dr. Mateja Erdani Kreft.
 - četrtek, **4. 1. 2018 ob 18. uri** – več o dogodku na spletni strani knjigarne Konzorcij
- ponedeljek, **11. 12. 2017 ob 18. uri**, **FEJSTBUKERJI**
Fejstbukerji se bodo pogovarjali o knjigi *Indijanec s polovičnim delovnim časom*.
 - ponedeljek, **8. 1. 2018 ob 18. uri** – več o dogodku na spletni strani knjigarne Konzorcij
- sreda, **13. 12. 2017 ob 18. uri**, **KNJIGA SPREMINJA ŽIVLJENJE. NA BOLJE.**
Tokratni gost Damjane Bakarič bo priljubljeni hrvaški sociolog Bruno Šimleša.
 - sreda, **10. 1. 2018 ob 18. uri** – Gostja bo dr. Veronika Podgoršek.
- četrtek, **14. 12. 2017 ob 18. uri**, **POTEPANJA S KNJIGO IN KOMPASOM**
Potopisno predavanje: Malezija z Borneom
 - četrtek, **11. 1. 2018 ob 18. uri** – Potopisno predavanje: Nova Zelandija in Fidži

več o dogajanju v KNJIGARNI KONZORCIJ:

www.konzorcij.si

Nesmrtnost in neumrljivost

Krščanska posmrtna nesmrtnost, knj. 2
Tine Hribar

Slovenska matica, 2017, t. v., 444 str., 41 €, JAK



Po prvem delu trilogije s krovnim naslovom *Nesmrtnost in neumrljivost*, v katerem se je slovenski filozof Tine Hribar (1941) tej temi najprej posvetil v splošnem filozofskem smislu, potem pa jo obdelal od šamanov naprej ter jo sklenil s kristjani (izšel je leta 2016). Tem se posveti v drugem delu, kjer natančneje obdela krščansko posmrtnost. Tako najprej analizira mučeništvo in mučenike, puščavniške menihe in klerike, interpretira Avgušтина, po katerem naj bi se vstajenje duše začelo že zaživa in Akvinskega, ki jemlje vstajenje spet bolj dobesedno, hkrati pa tudi ljuodožerstva ne vidi kot ovire za vstajanje, poglobljeno bere Danteja in raziskuje njegovo hierarhijo pekla, vic in nebes, knjigo pa zaključuje že povsem v sedanjosti s primeri nenavadnih ateističnih duhovnikov, kot je denimo (bivši) ameriški duhovnik Campolo, ki je po prometni nesreči spoznal, da »posmrtno življenje ne obstaja«. > SAMO RUGELJ

Zgodovina starega Egipta

John Romer; prevod: Uroš Gabrijelčič

Slovenska matica, 2017, t. v., 515 str., 39 €, JAK



Druga knjiga priznanega angleškega arheologa, ki je pol stoletja posvetil raziskovanju starega Egipta, je izvirno izšla leta 2016, s čimer smo ujeli priključek pri izdajanju te monumentalne trilogije, saj tretji del avtor še piše. Drugi del se nadaljuje v obdobju po izgradnji velikih štirih piramid, pri čemer avtor to obdobje Srednjega kraljestva, ki je trajalo do neke leta 1600 pr. n. št., začne s ključno spremembo v primerjavi s časom poprej – to je pojav pisanja, hieroglifov, ki so, tako trdi Romer – spremenili vse. Pri tem nas vodi od Jeana-François-a Champolliona (1790–1832), ki je kot eden od prvih začel učinkovito razvozlati to pisavo pa vse do kraljevske naselbine v Itj-towyju, katere lega je ena izmed največjih skrivnosti. Za vse ljubitelje Starega Egipta. > SAMO RUGELJ

Platonovo maščevanje

Politika v dobi ekologije

William Ophuls

prevod: Janez Penca

Penca in drugi, 2017, m. v., 233 str., 23,90 €



Kako gresta skupaj ekologija in politika? Ali politika sploh misli ekologijo v njenem najširšem (antičnem) smislu, kot modrost velike verige bivanja, kot neskončno pretakanje življenja v prihodnost in kot samozadostni sistem, ki se lahko obnavlja in razvija brez grožnje po sesutju? William Ophuls (1934), je ameriški politolog, ekolog, pisatelj in neodvisni raziskovalec, v svoji knjigi *Platonovo maščevanje* iz leta 2011 pa skuša ovrednotiti sodobno (politično) zavedanje ekološkega stanja in njegovo dolgoročno usodo. To počne iz različnih perspektiv, tako iz miselne pozicije sodobne, kvantne fizike, ki temelji na nedoločenosti in s tem posledično na nedefiniranosti posameznih ekoloških ukrepov, kot iz vzporejanja starodavnih in sedanjih principov kmetovanja, pri katerih so prvi temeljili na vzdržnosti obdelovanja zemlje brez škodljivih učinkov zanj, drugi pa na pospešenem izkoriščanju s katastrofalnimi posledicami zanj. Knjiga, ki kot prihodnji princip življenja na Zemlji, zagovarja pičlost, oziroma zadostnost, ne pa nenehno gospodarsko rast, in v kateri avtor lepo pokaže, da vzhodnjaški metafori, kot sta tao in Indrina mreža veliko boljši ekološke stvarnosti, kot za vzhodnjaški miselni koncepti. > SAMO RUGELJ

... skuša ovrednotiti sodobno (politično) zavedanje ekološkega stanja in njegovo dolgoročno usodo ...

Socialna ustavna demokracija

Andraž Teršek

Založba Univerze na Primorskem, 2017, m. v., 360 str., 25 €



»V ospredje dajem povabilo k razpravi o socialni liberalni demokraciji, ne da bi skrival tiho pričakovanje k njeni obuditvi in razvoju. Vabim k univerzalni družbeni razpravi o socialni ustavni demokraciji – v teoriji in praksi. Upam na kritični odziv, na presojo in pogovor. Želim misliti ta vprašanja in izpolniti pogoje, da bi jih lahko mislil. In rad bi jih mislil z drugimi ljudmi.« Tako Andraž Teršek v uvodu vabi k branju svoje nove knjige. Delo je več kot učbenik in ni pisano kot tipična strokovna monografija. Z esejističnim pripovednim slogom razumljivo odslikava avtorjevo strokovno suverenost in nadvse berljivo nagovarja najširši krog bralcev. Zato bi to delo lahko bilo temeljna državljanska čitanka, poenoten politični program, obvezno čtivo za predstavnike sodne veje oblasti ali/in konsenzualno sprejeta razlaga temeljnih načel, vrednot in pravil za delovanje slovenske države.

Recenzent dr. Patrick Vlačič je o knjigi zapisal, da je »treba priznati, da je predvsem za drugi del knjige treba imeti pogum in da pomeni izplutje iz varnega akademskega zaprtega morja. Dr. Andraž Teršek vas s svojim pisanjem bodisi veseli, bodisi jezi, včasih tudi oboje, gotovo pa vas ne pusti ravnodušnih ... Koristno, zanimivo in intrigantno branje.«

»Ni odločilno, kaj točno je predmet prepričanja in koliko se prepričanja med seboj razlikujejo. Odločilno je oblikovati prepričanja v kakovostnem procesu informiranja, učenja in mišljenja. Odločilno je ne biti idiot, nepremišljen in neveden človek,« zapiše Teršek, ki seveda ni idiot. Knjiga pa je odličan prispevek k skrbi vseh, da ne bi bili idioti. > RENATE RUGELJ



Božidar Jezernik, Ingrid Slavec Gradišnik (ur.)
DRŽAVE PRAZNUJEJO

Državni prazniki in skupnosti na področju bivše Jugoslavije
(Zupaničeva knjižnica)
cena: 24,90 EUR



Helena Konda
GRAFITI V LJUBLJANI

Zgodovina, grafitarji, mesto
(Zupaničeva knjižnica)
cena: 25,00 EUR



Darja Fišer, Michael Beisswenger (ur.)
INVESTIGATING COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION

Corpus-based approaches to language in the digital world
(Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje)
cena: 20,00 EUR



Eva Boštjančič, Marjeta Žagar Rupar (ur.)
RANLJIVE SKUPINE NA TRGU DELA
Psihološki pogled na izzive in priložnosti
cena: 24,90 EUR

ZNANSTVENA ZALOŽBA FILOZOFSKE
FAKULTETE NA KNJIŽNEM SEJMU

O DRŽAVNIH PRAZNIKIH

Debatna kavarna, sredo, 22. 11., ob 15. uri

GRAFITI V LJUBLJANI

Forum za obiskovalce, petek, 24. 11., ob 16. uri

SLOVENCIS IN SLOVENŠČINA NA NOVIH MEDIJIH

Debatna kavarna, sobota, 25. 11., ob 17. uri

IZZIVI IN OVIRE PRI ZAPOSLOVANJU RANLJIVIH SKUPIN

Debatna kavarna, nedelja, 26. 11., ob 15. uri



Po darilo v Felix



ZLOMLJENI PRINC
Cena: 12,90 EUR

Izd: 8. 12.



OŽGANNA KRILA
Cena: 12,90 EUR



STEKLENI PRESTOL
Cena: 14,90 EUR



BILI SMO LAŽNIVCI
Cena: 10,90 EUR



**HYGGE – UMETNOST DOBREGA
POČUTJA PO DANSKO**
Cena: 16,99 EUR



**SVOBODA
ROKOVNIK COELHO 2018**

SUPER CENA!
€14,99
UČILA



**DEKLE IZ SUMMER
HILLA** Cena: 12,90 EUR



BULVAR HREPENENJA
Cena: 12,90 EUR



**HČERKA TRGOVCA
S SVILO**
Cena: 12,90 EUR

Izd: 8. 12.



GORA MED NAMA
Cena: 10,90 EUR



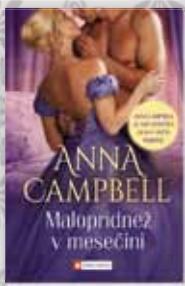
**NEYMAR
MLADINSKA
BIOGRAFIJA**

SUPER CENA!
€14,99
UČILA



**LINDSEY VONN
MOČ JE NOV
LEPOTNI IDEAL**

SUPER CENA!
€19,99
UČILA



**MALOPRIDNEŽ
V MESEČINI**
Cena: 17,90 EUR



SILOVITI UDARNIK
Cena: 12,90 EUR

Izd: 8. 12.



ODINOVİ VOLKOVI
Cena: 12,90 EUR



POD ČRNO ZASTAVO
Cena: 12,90 EUR

Izd: 8. 12.



BARÇA
CENA: 29,90 EUR



**RIPLEY
SAJ NI RES, PA JE!**

SUPER CENA!
€19,99
UČILA



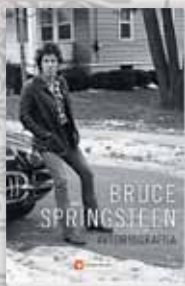
KREMPLENI NOROSTI
Cena: 12,90 EUR



ŽIVLJENJE V ROŽNATEM
Cena: 12,90 EUR



ROSSI, LEGENDA
Cena: 12,90 EUR



BRUCE SPRINGSTEEN
Cena: 16,90 EUR



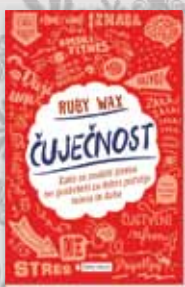
**GUINNESSOVA KNJIGA
REKORDOV 2018**

SUPER CENA!
€19,99
UČILA



**BOŽIČKOVO
PRENEČENJE**

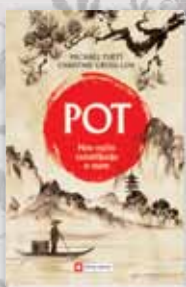
SUPER CENA!
€5,99
UČILA



ČUJEČNOST
Cena: 10,90 EUR



**ZAKAJ JE VREDNO
ŽIVETI**
Cena: 10,90 EUR



POT
Cena: 10,90 EUR

Izd: 8. 12.



KOŽA OD BLIZU
Cena: 14,90 EUR



**SANJSKI
SVET LEPOTE**

SUPER CENA!
€9,99
UČILA



**ČAROBNI SVET
MITOLOŠKIH BITIJ**

SUPER CENA!
€9,99
UČILA



ŽEPNA KNJIGA

UČILA

Felix KNJIGARNA

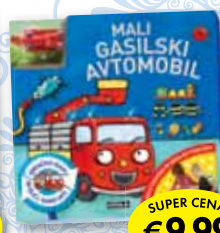
www.felix.si

Kartonke z igračko in igralno podlogo!



MALO LETALO

SUPER CENA!
€9,99



MALI GASILSKI AVTOMOBIL

SUPER CENA!
€9,99



NA KMETIJI JE LEPO

SUPER CENA!
€9,99



BOŽIČKOV DELOVNI VEČER

SUPER CENA!
€6,99



JELENČKOV PRVI LET

SUPER CENA!
€6,99



SNEŽAKOVO POPOLNO DARILLO

SUPER CENA!
€6,99

Priljubljene zvočne kartonke!



ŽIVALSKI ZVOKI

SUPER CENA!
€14,99



ŽIVALI NA KMETIJI

SUPER CENA!
€14,99



GLASNI LJUBLJENČKI

SUPER CENA!
€12,99



MOJ SLIKOVNI SLOVAR
Cena: 5,90 EUR



NAJLJUBŠE ŽIVALI
Cena: 5,90 EUR



MOJ DAN
Cena: 5,90 EUR



MOJA VOZILA
Cena: 5,90 EUR



MOJE ŽIVALI
Cena: 5,90 EUR



ŠE MALO SE POCRKLJAJVA

SUPER CENA!
€9,99



RAD TE IMAM, OČKA

SUPER CENA!
€9,99



RAD TE IMAM, MAMI

SUPER CENA!
€9,99



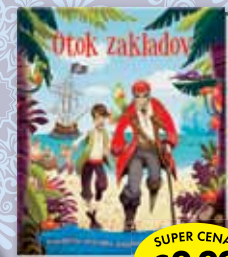
RADA TE IMAM IZ VSEGA SRCA

SUPER CENA!
€9,99



NE MOREM ZASPATI

SUPER CENA!
€14,99



OTOK ZAKLADOV

SUPER CENA!
€9,99

Čudoviti knjigi z lutko!



PINGVINČKOVA VELIKA PUSTOLOVŠČINA

SUPER CENA!
€9,99



PRINCESA SNEŽNA IN SAMOROG

SUPER CENA!
€9,99



MALI KUŽA

SUPER CENA!
€12,99



MEDVEDEK ZA LAHKO NOČ

SUPER CENA!
€12,99



NAJLEPŠE ANTIČNE ZGODBE

SUPER CENA!
€9,99



ZNANSTVENI POSKUSI ZA OTROKE

SUPER CENA!
€12,99



NEKEGA PRIJETNEGA BOŽICA

SUPER CENA!
€14,99



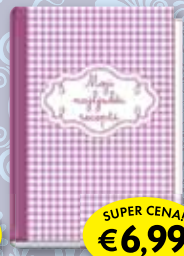
NAJLEPŠE BOŽIČNE ZGODBE

SUPER CENA!
€9,99



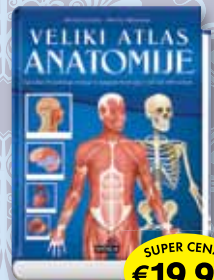
MOJI NAJLJUBŠI RECEPTI - PIKE

SUPER CENA!
€6,99



MOJI NAJLJUBŠI RECEPTI - KARA

SUPER CENA!
€6,99



VELIKI ATLAS ANATOMIJE

SUPER CENA!
€19,99



KONJI
Strast · lepota · eleganca · moč
Cena: 24,90 EUR

V septembrski in oktobrski številki Bukle smo že predstavili po tri najožje kandidate za Sovretovo in Jermanovo nagrado, v novembrski številki zaokrožuje skupinsko sliko portret prejemnika nagrade Radojke Vrančič. Prejemnike nagrad smo zaprosili, naj kratko očrtajo svoj osebni prevajalski credo. Povabili so se odzvali na najrazličnejše načine, od globoko občutene refleksije do stvarne samoanalize in pronicljivega aforizma, celo pesništva. Prav v tem pisanem mozaiku mislic pa točno – lahko bi rekli, skoraj prevajalsko točno – odseva mnogostranskost prevajalskega ustvarjanja, ki ima kljub različnim poudarkom bistven skupni imenovalec: ljubezen, še več, očaranost nad jezikom, ki ji stopata ob strani stanovski ponos in obenem ponižnost pred neizčrpnimi izzivi jezika, književnosti – človeškega duha.

Nekaj misli letošnjih nagrajenih prevajalcev o prevajanju in prevodu

SAŠA JERELE

Sovretova nagrada 2017
za prevod romana
Splet večnosti
Marguerite Yourcenar



Saša Jerele

»V Careyjevem romanu *Oscar in Lucinda* ima zaletavi, zaljubljeni nekdanji semeniščnik blazen načrt: po reki splavlja stekleno katedralo, ki bi jo rad preselil v puščino. Vsakič, ko prenašam kak literarni svet v svoj jezik, imam občutek, da selim takšno krhko katedralo, ki se nevarno ziblje na valovih sredi divjine. (Naj mi bo v opomin, da Oscar nazadnje v njej zaspi in utone.) Rada berem o različnih pristopih k prevajanju, rimskem tekmovalnem posnemanju, sedmerih korakih krščanske spoštljivosti, romantičnem potujevanju, a se mi zdi, da se na vseh brveh med njimi učim predvsem umetnosti padca. Ritmizirani stavek M. Yourcenar je težko dostopen, ker spominja na poezijo, hipnotičnost dosega z množico sintaktičnih retoričnih figur v periodah, obvladanih flaubertovskih opisih in eleganci maksime.«



URŠA ZABUKOVEC

Sovretova nagrada 2017
za prevod romana
Mjausk
Tatjane Tolstoj



Urša Zabukovec

»Prevajanje je predvsem vaja v združevanju ponižnosti in ustvarjalnosti. Ponižnosti pred avtorjem, njegovim doživljanjem sveta in duhovno naravnostjo, kar se vse izraža v njegovem slogu. Tega prevajalec ne sme potvarjati, nadvladati s svojim glasom, mora se mu predreči. A kljub temu – ali pa ravno zato – mora biti prevajalec neskončno ustvarjalen: s svojim jezikom mora verodostojno (po)ustvariti avtorjev svet za bralce iz drugega kulturnega okolja, z drugačnim dožemanjem sveta. Brez ustvarjalnosti ni ponižnosti.

To velja tudi za prevajanje romana *Mjausk* Tatjane Tolstoj. Pisala sem tako rekoč svoj roman, gradila svoje imaginarne svetove, odkrivala jezik, za katerega nisem vedela, da ga (po)znam – a vse to znotraj posebne galaksije, kjer se vse giblje po miselnih zakonih ruske pisateljice.«



BRANKO GRADIŠNIK

Jermanova nagrada 2017
za prevod priročnika
Psihoanalitična diagnostika
Nancy McWilliams



Branko Gradišnik

»Pri prevajanju strokovne literature mi ni mar načel ekvivalence, tako da po potrebi opravi vse tisto, kar bi bil moral opraviti urednik izvirne izdaje: to se tiče slovnice, sloga, umljivosti, živosti in stvarnih napak.

Držim se sicer načela, da naj prevajalec ne beza v tisto, kar se je v domači stroki že uveljavilo, vseeno pa pri največjih kiksah (kalkih, prevedkih brez inherentne možnosti tvorjenja izpeljank ipd.) po navadi zapišem tudi svojo ustreznico. Recimo, zdaj se že kar piše »stendap« za podvrsto komikov, čeprav bi povsem ustrezal izraz »podijski« (komik). Res smešno.

Pač ponudim, kakor sem dolžan.

Vsak ima svojega mojstra. Na terminoloških minskih poljih se mojstri, na katere se obračam, menjujejo glede na zadevno polje (pri Diagnostiki je bil tak vrli psiholog in psihoterapevt Bojan Varjačić, dr. sc., tudi sam prevajalec). Ne glede na področja pa vselej bdi nad mano kot etimološki faktorjem prijatelj dr. Marko Snoj.«



BOGDAN GRADIŠNIK

Jermanova nagrada 2017
za prevod razprave
Večni človek
G. K. Chestertona



Bogdan Gradišnik

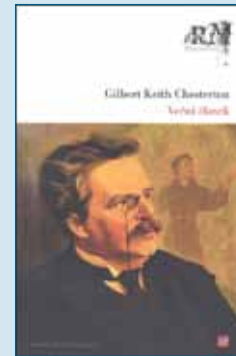
CREDO QUIA NON CREDO

Kje naj danes kupim kredo, da napišem ta svoj credo na nevidno tablo znanja brez cincanja in jecljanja?

Izvirniku naj bom zvest, če nočem, da me peče vest? Hkrati pa jezik svoj slavim, različnih regul se držim?

Kako pri vsej tej tiraniji pobegnem naj shizofreniji? In to zdaj, ko *linguo franco* častimo kakor nebeščanko!

Traduttore: traditore!
Naj se znajde, kdor se more.
Kdo se bo ovenčal s slavo – kdo izdajo plačal za glavo?



Po podelitvah Sovretove in Jermanove nagrade v oktobru in novembru bo na Slovenskem knjižnem sejmu podeljena še ena tradicionalna nagrada Društva slovenskih književnih prevajalcev: nagrada Radojke Vrančič za posebno uspele prevode leposlovnih, humanističnih in družboslovnih besedil iz tujih jezikov v slovenščino, ki se podeljuje prevajalcem do vključno 35. leta starosti.

RUBRIKO PRIPRAVLJA:



Jernej Županič – prejemnik nagrade Radojke Vrančič za leto 2017



Foto: Maj Povčec

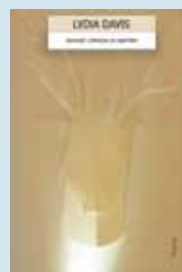
Jernej Županič

Letošnji nagrajenec je Jernej Županič za prevode izbranih pesmi C. D. Wright *Skritost* (Beletrina, 2015), kratke proze Lydie Davis *Samuel Johnson je ogorčen* (LUD Literatura, 2015) in romana *Srce parajoče delo neizmerne globine Dava Eggersa* (Cankarjeva založba, 2015).

Jernej Županič (rojen 1982 v Ljubljani) je po izobrazbi diplomirani filozof in literarni komparativist, po poklicu pa vsestranski besedni ustvarjalec, saj deluje ne le kot prevajalec iz angleščine v slovenščino (in obratno), temveč tudi kot avtor spremnih besed, lektor in literarni kritik. Županič, danes samozaposlen v kulturi, se je v vlogi kritika začel uveljavljati že ob koncu študija in bil nato v letih 2012 in 2013 eden izmed selektorjev Festivala Pranger. Leta 2016 je izšel njegov pesniški prvenec, zbirka *Tatar*. Kot prevajalec se že od prvih revialnih objav naprej osredotoča na vrhunske in zahtevne sodobne avtorje proze (Irvine Welsh, Lydia Davis, Dave Eggers), poezije (Louis Zukofsky, Philip Levine, C. D. Wright, Anne Sexton, Togara Muzanenhamo, Sharmistha Mohanty) in esejistike (Jonathan Franzen, David Foster Wallace).

Društvena komisija za nagrade in priznanja (letos v sestavi Majda Kne, Tina Mahkota, Nives Vidrih, Primož Vitez in Nada Grošelj, predsednica) utemeljuje odločitev takole:

»Po zaslugi Jerneja Županiča smo v enem samem letu v slovenščini dobili tri odlične, zvrstno kar se da raznolike in nadvse zahtevne prevode mnogoterih registrov in razponov sodobne ameriške književnosti. Prevajalec se je večje spoprijel z zgoščenostjo, besedno varčnostjo, duhovitostjo in abstraktno zazankanostjo Lydie Davies (rojena 1947, prejemnica številnih uglednih nagrad, mdr. Man Booker International Prize 2013). V spremni besedi k edini knjigi njene kratke proze v slovenščini *Samuel Johnson je ogorčen* je jedrnato pojasnil svoje strategije razvozlanja mestoma nepredeljivega izvornika (zgodba o subjektivnem naklonu), (po)ustvarjanja neologizmov in iskanja zvočno in pomensko ustreznih rešitev (zlasti v zgodbi *Kratka trata*). Tudi reprezentativni izbor pesmi C. D. Wright (1949–2016), ene najbolj inovativnih in priznanih ameriških pesnic, izdan v dvojezični knjigi *Skritost*, v Županičevem prevodu tankočutno reflektira mnogoternost in asociacijskost njene poezije, poustvarja bogati smisel in pomen, skrit za vrati, skozi katera vstopa Županič najprej kot pozoren in tankočuten bralec. Pravcati dolgo-progaški podvig pa se je Županiču posrečil s prevodom obsežnega romana *Srce parajoče delo neizmerne globine Dava Eggersa* (1970), literarizirane avtobiografije s 430 stranmi, ki jo odlikujejo intenziven pripovedovalski zamah, zaznamovanost z aluzijami in referencami na lokalno pop kulturo, samonanašalno reflektiranje, razgradnja postmodernističnih prijemov in uporaba raznorodnih metaliterarnih upovedovalnih postopkov. Vrhunski izziv za prevajalce z dolgo kilometrino, zato je še toliko bolj razveseljivo, da se je z njim tako uspešno spoprijel letošnji prejemnik nagrade Radojke Vrančič. Vznemirljivi roman pisatelja, ki danes velja za enega glavnih predstavnikov tako imenovane šole Nove iskrenosti, je Županič z dovršenim prevodom in spremno besedo (*O vsem tem*) suvereno približal slovenskim bralcem.«

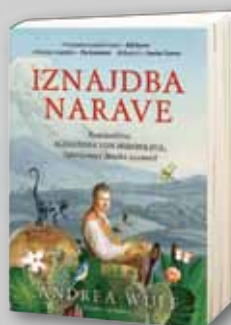


SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM 2017, DEBATNA KAVARNA, PRVO PREDDVERJE. Založba UMco vas vabi na pogovor ob izidu aktualnih knjig!



**KRITIČNO RAZMIŠLJANJE
V POSTRESNIČNI DOBI**
petek, 24. 11. 2017
19.00–20.00, Prvo preddverje

Pogovarjali se bodo:
• Samo Rugelj (moderator)
• Marcel Štefančič, jr.
• Boštjan Videmšek



IZNAJDBA NARAVE NEKOČ IN DANES
sobota, 25. 11. 2017
20.00–21.00, Prvo preddverje

Pogovarjali se bodo:
• Blaž Mazi (moderator)
• Anja Radaljac
• Irena Štaudohar
• Maja Videmšek Prijatelj

Schwentnerjeva nagrada 2017: STANKA GOLOB

Kot Trubarjev antikvariat, ki je lansko leto praznoval petdesetletnico obstoja, ni le knjigarna, trgovina ali zbiralnica starih knjig, temveč ugledna slovenska kulturna ustanova, kjer se srečuje umetniška, založniška, bibliofilska in zbirateljska srenja, tako tudi **Stanka Golob**, dolgoletna vodja Trubarjevega antikvariata, njegovo poosebljenje, duša in srce, še zdaleč ni le knjigarka, antikvarka in knjižna poznavalka.



Stanka Golob

S svojo strokovnostjo, razgledanostjo, izjemno pripadnostjo, požrtvovalnim delom in obilico življenjske in delovne strasti človeka, ki mu je uspelo harmonično združiti konjiček in poklic, je vse od leta 1970, ko se je zaposlila v takratni Cankarjevi založbi, še posebno pa od leta 1981, ko je prevzela vodenje, skrbela, da je Trubarjev antikvariat iz trgovinice s starimi tiskami prerasel v pomembno zbirališče vseh, ki se profesionalno ukvarjajo s knjigo, in drugih ljubiteljev pisane besede.

Naj gre za iskanje starih tiskov, dragocenih in redkih knjig, inkunabul, rokopisov, lesorezov, bakrorezov, posredovanje novejših rabljenih knjig, novih znanstvenih knjig ali zahtevnejše literature, starih fotografij in razglednic, starih zemljevidov, za založniško in izobraževalno dejavnost, posredovanje med prodajalci iz Slovenije in tujine ter domačimi ustanovami ter pomoč pri sooblikovanju zbirk, za vzgajanje novih zbirateljev, ravno strokovni in osebni pečat Stanke Golob je bil nemalokrat tisti, zaradi katerega je Trubarjev antikvariat nenehno širil meje svojega delovanja, dobival vse pomembnejše mesto v slovenskem in mednarodnem prostoru ter vse večje število zvestih prijateljev in privrženec.

Stanka Golob, ena največjih slovenskih strokovnjakinj na področju starih knjižnih izdaj, je antikvarstvu, ki zahteva popolno predanost, posvetila življenje. Poleg delovnih obveznosti je Stanka Golob v Trubarjevem antikvariatu ves čas skrbela tudi za pester prireditveni program z razstavami, literarnimi in glasbenimi večeri. Svoje neprecenljivo znanje je vsa leta nesebično prenašala tudi na sodelavce. Čeprav se je leta 2010 upokojila, ostaja neločljivo povezana tako s sodelavci kot z dejavnostjo Trubarjevega antikvariata, predvsem pa z zbiratelji, bibliofili in drugimi ljubitelji starih knjig in pisane besede.

Stanka Golob je leta 2009 prejela nagrado za najboljšega knjigotržca, leta 2011 Trubarjevo priznanje za pomembne prispevke k ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine, letos plaketo glavnega mesta Ljubljana, lansko leto pa je »njen« Trubarjev antikvariat prejel najvišje državno odlikovanje, Medaljo za zasluge, za visoko strokovno delo pri zagotavljanju dostopnosti knjig in prispevek k bralni kulturi. Letos Stanka Golob prejema še Schwentnerjevo nagrado za življenjsko delo na področju založništva in knjigotrštva. Čestitamo!

Nagrada najprvenec: ANA SCHNABL

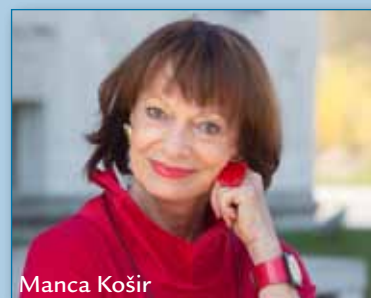
Zbirka kratke proze *Razvezani* Ane Schnabl na nobeni ravni ne kaže morebitne pisateljske omahljivosti ali naivnosti, ki smo jo bralci prvencem praviloma pripravljani odpustiti. Njen prvenec je drzno delo, ki lahko brezkompromisno stoji ob boku najboljši, že uveljavljeni slovenski kratkoprozni produkciji, kar žirija ugotavlja enoglasno. Pisavo Ane Schnabl namreč poganjajo redko videni etičnost, humanizem in empatija, hlastajoče branje njenih pripovedi pa na ključnih mestih prekinjajo le dobro umeščeni streznitveni momenti, ki pričajo o odličnem poznavanju izbrane tematike. Čestitamo!



Ana Schnabl

Posebno priznanje SKS 2017: MANCA KOŠIR

Če vam v teh krajih kdo reče, da povejte pet asociacij, ki se vam utrnejo ob besedi branje, bo ena zagotovo Manca. **Manca Košir** je neskončna navdihovalka branja, ki verjame, da so knjige fizični dokaz za to, da so ljudje sposobni neverjetnih stvari, da so vzgoja srca.



Manca Košir

Je prava renesančna ženska, saj se ukvarja s toliko različnimi stvarmi, je avtorica petnajstih knjig, televizijskih, pogovornih oddaj, prostovoljka hospica, ustanoviteljica Hospickafeja, kolumnistka, borka za boljšo šolo, ekologinja, ambasadorica staranja in seveda tudi ambasadorica in pobudnica akcije Slovenija bere.

Kadar na svojih Čajankah v Konzorciju ali na prireditvah Berimo z Manco Košir pred številno zvesto publiko na različnih koncih Slovenije predstavlja kako knjigo, je jasno, da bo ta postala uspešnica. Ta njena srečanja z bralci so kot pravi pariški saloni, in ko na koncu pogovora pridejo na vrsto vprašanja, ni nikoli neprijetne tišine kot po navadi, njen avditorij namreč sestavljajo radovedni in pogumni bralci, ki si želijo debate, ki povedo, kaj si mislijo, ki razmišljajo s svojo glavo.

Še eno neverjetno lastnost ima ta tajfun neskončne energije - ker vse prebere in ker jo vse zanima, že od nekdaj zelo nesebično spodbuja mlade pisatelje, novinarje, založnike, gledališnike, umetnike vseh vrst, in če te s svojimi modrimi besedami pohvali Manca Košir, je to idealna spodbuda za rast samozavesti. Kajti v Sloveniji so pohvale kot ogrožena živalska vrsta.

Njena trmasta energija in njena ljubezen do znanja sta v času, v katerem kronično primanjkuje idej, še posebej dragoceni. Politika nima vizije. Strategije vlade o prihodnosti so birokratske floskule; papirnati zmaj, ki se vrti v krogu in žre svoj rep. Država se obnaša kot podjetje: krči stroške, meri učinkovitost in ukinja javno dobro. Takšno mišljenje ne ponuja prostora za kreativnost, zato je branje, ki ga spodbuja Manca Košir, tudi odlični borilni šport proti takšnemu mišljenju in sebičnosti, saj z branjem urimo empatijo in zmožnost, da čutimo s tistimi, ki niso mi ali naši. Čestitamo za nagrado!

Knjiga leta - velika nagrada Slovenskega knjižnega sejma 2017



Že četrto leto zapored na Slovenskem knjižnem sejmu podeljujejo nagrado knjiga leta – velika nagrada Slovenskega knjižnega sejma 2017. Knjigo izberejo obiskovalci, ki na sejmu oddajo svoj glas knjigi, ki jih je najbolj navdušila.

Strokovna žirija v zasedbi Stojan Pelko, predsednik, Irena Štaudohar, Domen Fras, Riko Rižnar, Vlasta Vičič je iz seznama novih knjižnih izdaj, ki so izšle med obema sejmoma pripravila listo petih nominiranih del, ki vključujejo knjige ne glede na njihov žanr (učbeniki so izvzeti).

Nominiranke:

1. **Boris A. Novak:** *Vrata nepovrata (epos)* (Založba Goga)
2. **Miha Blažič – N'toko:** *Samoumevni svet* (Mladinska knjiga založba)
3. **Tomaž Šalamun, Metka Kraševc:** *Šepetanje* (Mladinska knjiga založba)
4. **Noah Charney:** *Plečnik, večni arhitekt, Življenje in delo Jožeta Plečnika, modernističnega mistika* (Totaliteta)
5. **Črt Poglajen:** *Skozi oči prekariata: Brez konsenza* (samozaložba)

Slovesna razglasitev »knjige leta« bo v nedeljo, 26. 11., ob 12. uri na pri-zorišču Debatne kavarne.

Države v fokusu

- v sredo, 22. 11. bo v Ljubljani znameniti založnik umetniških knjig in založnik Guenterja Grassa, izjemno zanimiva oseba, **Gerhard Steidl** (Steidl Books). Imel bo predavanje na temo »The Beauty of Analogue Media in the Digital World«, v Lili Novy ob 13.00.
- gost bo tudi **Wolf Biermann**, vzhodnonemški pesnik/šansonjer, aktivist v 70. in 80-ih. Imel bo dogodek in sicer v četrtek, 23. novembra, na Pisateljskem odru s Tanjo Petrič. Njegova avtobiografija (2016) se je v Nemčiji prodala v milijonski nakladi ...
- zanimiva debatna kavarna bo tudi v soboto ob 11.00 - ustvarjanje v manjšinskem jeziku - gost bo pisatelj **Sepp Mall** iz Alto Adiga (IT), kjer je nemška manjšina in on piše v nemščini. Gost bo tudi **Miran Košuta**.
- na Pisateljskem odru bo nastopila tudi avstrijska pisateljica **Katharina Winkler**, ki je precej znana tudi pri nas.

Pisateljski oder

- Kooperativa THD: *Čemu Hegel v tem bornem času?* (SR, 22. novembra, ob 15. uri)
- Pisateljstvo: *Nova knjiga Ervina Fritza* (SR, 22. novembra, ob 16. uri)
- *Zamenite mi glavo – prva antologija slovenske punk poezije*, (ČE, 23. novembra, ob 16. uri)
- Povej: *Pisatelj v medijih* (SR, 22. novembra, ob 19. uri)
- Povej: *Provincializem* (ČE, 23. novembra, ob 11. uri)
- *Slovenski center PEN, Ženski odbor Mira* (SO, 25. novembra, ob 15. uri)
- Povej: *50 centov na uro*, SO, 25. novembra, ob 16. uri
- *To pa ni nobena poezija!* (SO, 25. novembra, ob 20. uri)
- *Ljubljana, Unescovo mesto literature* (NE, 26. 11. ob 14. uri)

Ilustratorski kot

Porisovanje knjig z ilustratorji

Ilustratorski kot na ogled in v nakup pri naša knjižne ilustracije najvidnejših domačih avtorjev in avtoric, originale in printe, okvirjene in brez okvirjev.

V **petek 24. 11. med 18.00 in 19.30** bo v Ilustratorskem kotu v drugem preddverju Cankarjevega doma Porisovanje knjig z ilustratorji. Vsi na kupu bodo risali, klepetali z nami ter porisovali in podpisovali knjige, ki so jih opremili s svojimi ilustracijami.

Ne pozabite prinesiti s seboj knjigi! In seveda pridite, to bo fantastično!

Debatne kavarne (izpostavljam)

Debatne kavarne potekajo vsako uro, ves čas sejma, na živahni lokaciji v srcu sejma, v prvem preddverju.

- SR, 22. novembra, ob 11. uri
Sreča je v knjigah: 100 let slovenske slikarice
Gostje: dr. Milena Mileva Blažič, Judita Krivec Dragan, Barbara Pregelj in Pavle Učakar, povezuje: Alenka Urh
- SR, 22. novembra, ob 15. uri
O državnih praznikih
Gostje: dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Janez Bogataj, dr. Božidar Jezernik, povezuje: dr. Ambrož Kvartič
- ČE, 23. novembra, ob 12. uri
Ali potrebujemo belo knjigo o knjigi?
Gostje: Slavko Pregl, Samo Rugelj, Ivo Svetina, Luka Novak, povezuje Orlando Uršič
- ČE, 23. novembra, ob 19. uri
*"Fake news" (*Lažne novice)*
Gostje: Peter Jančič, Tino Mamič, Peter Lah, povezuje: Manica Ferenc
- PE, 24. novembra, ob 17. uri
Psihogeografija, ko te napiše kraj
Gostje: Teresa Cremisi, Mathias Rambaud, Luka Novak, povezuje: Mimi Podkrižnik Tukarič
- PE, 24. novembra, ob 18. uri
Resnica med zgodovino in literaturo
Gostje: Vinko Möderndorfer, Božo Repe, povezuje: dr. Aljoša Harlamov
- SO, 25. novembra, ob 19. uri
Vse resničnosti literarnih žanrov
Prireja: Mladinski program SKS
Gostje: Anja Golob, Špela Frlic, Dino Bauk, dr. Aljoša Harlamov, povezuje: Nika Kovač
- NE, 26. novembra, ob 12. uri
Podelitve nagrade Knjiga leta 2017
Prireja: Slovenski knjižni sejem
- NE, 26. novembra, ob 14. uri
Nasad oranžencev
Gostje: Jaroslav Skrušny

Založniška akademija

Sreda, 22. novembra

- 11.00 Martin Salisbury, *Najlepše otroške slikarice*
 - 12.00 Andrew Cowan, *Vzpon ustvarjalnega pisanja*
 - 13.00 Gerhard Steidl: *Tisk ni mrtev*
- Četrtek, 23. novembra
- 16.00 *Pogovor Axlom Schefflerjem*, Klub CD
 - 17.00 *Pogovor ob izidu knjige Založniški standardi*

Petek, 24. novembra

- 10.00 Predavanje Tima Parksa: *Pisanje in branje v času globalizacije*
- 11.00 Pogovor s *Thereso Cremisi*

Gospodarska
zbornica
Slovenije 

Zbornica knjižnih založnikov
in knjigotrotzev

 **cankarjev dom**



KAJ DRUŽI TEH 100 LJUDI?

Kozma **Ahačič** Esad **Babačič** Gabriela **Babnik** Tamara **Bach** Wolf **Biermann** Andrej **Blatnik** Janez **Bogataj** Suzi **Bricelj** Lukas **Bärfuss** Lev **Centrih** Jelka **Ciglenečki** Andrew **Cowan** Teresa **Cremisi** Zvonko **Čoh** Ivo **Daneu** Milan **Dekleva** Veronika **Dintinjana** Mladen **Dolar** Zdravko **Duša** Ervin **Fritz** Anja **Golob** Tadej **Golob** Žiga X **Gombač** Boštjan **Gorenc** Niko **Grafenauer** Maja **Haderlap** Aljoša **Harlamov** Arne **Hodalič** Nikolai **Jeffs** Peter **Jančič** Christian **Just** Aksinja **Kermauner** Zdravko **Kobe** Anton **Komat** Manca **Košir** Tina **Košir** Polonca **Kovač** Miroslav **Košuta** Nina **Kožar** Lenart J. **Kučič** Feri **Lainšček** Davorin **Lenko** Florjan **Lipuš** Izar **Lunaček** Sepp **Mall** Janez **Markeš** Miha **Mazzini** Ervin Hladnik **Milharčič** Zvezdana **Mlakar** Vinko **Möderndorfer** Bernard **Nežmah** Silvan **Omerzu** Tibor Hrs **Pandur** Tone **Partljič** Tim **Parks** Saša **Pavček** Ernest **Petrič** Zoran **Pevec** Veronika **Podgoršek** Andrej **Predin** Zoran **Predin** Slavko **Pregl** Mathias **Rambaud** Jelka **Reichman** Božo **Repe** Samo **Rugelj** Martin **Salisbury** Axel **Schäffler** Barbara **Simoniti** Jure **Simoniti** Jaroslav **Skrušny** Adi **Smolar** Peter **Stamm** Gerhard **Steidl** Đurđa **Strsglavec** Primož **Suhodolčan** Barbara **Stegel** Hana **Stupica** Peter **Svetina** Irena **Štaudohar** Igor **Šinkovec** Peter **Škerl** Janez **Škrabec** Anja **Štefan** Marcel **Štefančič** Primož **Šterbenc** Veno **Taufer** Rok **Terkaj** Agata **Tomažič** Tadej **Troha** Nataša **Velikonja** Boštjan **Videmšek** Ičo **Vidmar** Jani **Virk** Jože **Vogrinc** Uroš **Zupan** Vlado **Žabot** Ali **Žerdin** Robert **Waltl** Katarina **Winkler**



Slovenski bibliofili in poznavalci onstran meja, ki so si omislili, denimo, posebne izdaje faksimilov Dalmatinove Biblije ali Valvasorjeve Slave ter zbirke grafičnih listov pod naslovom Iconotheca Valvasoriana – večinoma ne toliko zaradi branja kot zaradi simbolne pa tudi tržne vrednosti ali kot dragoceno darilo –, imajo novo priložnost. Knjiga S črnilom in zlatom dose- danje posebne izdaje te vrste celo prekaša in ni faksimile že objavljenih knjižnih del, temveč izvorna knjiga. Z izborom rokopisov, fragmentov, prvotiskov, listin, ki jih dopolnjuje nekaj grafičnih listov, detajlov iz tiskov in knjigoveških zanimivosti, prvič celostno predstavlja velik del bogastva knjižnega slikarstva v rokopisih in prvotiskih od 850 do 1550 iz slovenskih arhivov in zbirk. Približno tretjina izbranih del je prvič objavljena z besedo in sliko – večino fotografij je posnel Marjan Smerke; 125 spomenikov je neposredno opisanih, še 25 pa jih je vpletenih v razlage. Sijajna celota je dokument naše kulturne in posebej knjižne dediščine, kakršnega še nismo imeli.

»Gre za dela, ki so tako ali drugače prepletena z našimi kraji in ljudmi«

Avtorica v vseh pogledih izjemne izdaje s predgovorom dr. Franceta M. Dolinarja je umetnostna zgodovinarica in do upokojitve redna profesorica na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani ddr. Nataša Golob. Je naša najvidnejša strokovnjakinja za srednjeveško likovno umetnost in ob tem za kodikologijo – preučevanje srednjeveškega in starejšega rokopisnega gradiva –, ki jo je predavala študentom bibliotekarstva. Zaslužna je tudi za vpeljavo umetnostne zgodovine kot obveznega izbirnega predmeta v zadnjem triletju in osnovnem šolstvu; zanj in prav tako za srednje šole in umetnostno zgodovino na maturi je napisala tudi učbenike. Naša in mednarodna kulturna javnost pa Natašo Golob najbolj pozna kot avtorico in soavtorico odmevnih razstav, znanstvenih razprav ter mednarodnih znanstvenih srečanj in publikacij, ki postavljajo dediščino srednjeveških rokopisov in knjižnega slikarstva na Slovenskem ob bok drugim evropskim narodom.

S črnilom in zlatom

Srednjeveško knjižno slikarstvo iz slovenskih zbirk
Nataša Golob

fotografije: Marjan Smerke et al.
Cankarjeva založba,
bibliofilska oštevilčena izdaja,
ročna vezava v usnje,
2017, 368 str., 1990 €



Bukla: Posebno pozornost že trideset let namenjate usodi knjižnih cistercijanske opatije Stična in Žičke kartuzije. V njunih skriptorijih nastale ali z njima povezane srednjeveške rokopise ste širši javnosti približali na samostojnih razstavah v Narodni galeriji v letih 1994 oziroma 2006 ter v vrsti monografij. katero odkritje vas je osebno najbolj prevzelo?

Golob: Čeprav so cistercijani in kartuzijani spadali med reformirane redove, je Stično in Žiče nemogoče primerjati, tudi značaji knjižnic dveh redov so bistveno različni, pa še težišče moje pozornosti ni identično. Stična je bila v času opata Folknanda, okoli 1180, povsem moderna monastična ustanova malone na robu cistercijanskega cerkveno-političnega interesa, rokopisniki, ki so prišli k nam, pa so bili izsolani v različnih pisnih in slikarskih tradicijah, tako da se njihovi slogi prepletajo. Ta sestavljen rokopisni organizem je po značaju še najbliže delovnim skupnostim v velikih mestnih središčih in v bližini univerz, v delovanju tedanjih cistercijanskih samostanov pa so posebnost. Sodelovali so namreč laiki, konverzi in menihi, vsi pa predani cilju, da bi ustvarili odlične rokopise. Nastali so kodeksi, ki so izjema v svojem cistercijanskem okolju. So živobarvno okrašeni, ker se niso pustili omejiti asketskemu navodilu Bernarda iz Clairvauxa. Zato so polni žlahtne poznoromanske lepote in samozavesti, saj prav iz Stične poznamo imena in upodobitve, tako rekoč avtoportrete teh rokopisnikov, najstarejše iz naših krajev.

Žička kartuzija je imela drugačno zgodovino; začela se je s priorjem Beremundom, vojvodo Cornwallskim, torej aristokratom kraljevskega rodu. O vseh pomembnih dogodkih tukaj ni mogoče govoriti, ne smemo pa pozabiti, da je

bil samostan med 1391 in 1410, v času priorja Štefana Maconija, sedež kartuzijskega reda (ne pa Grande Chartreuse), da je bila nova žička cerkev v parlerjanskem slogu – ki danes nujno potrebuje obnovo – arhitekturna krasotica in da je knjižnica v kratkem prerastla v eno največjih samostanskih knjižnic v Evropi. Tukaj so živeli in ustvarjali nadvse pomembni avtorji – pesnitev o Marijinem življenju Filipa Žičkega je bila prodajna uspešnica – in mnogi so tudi po vstopu v samostan ohranili stike s svojim prvotnim aristokratskim in univerzitetnim okoljem. V rokopisih iz Žičke kartuzije je poleg osupljivega števila besedil znanih dosti imen pišočih, tako da so tudi asketski kartuzijani ohranjali svojo, z imeni izpričano individualnost. Ko sem pred nedavnim analizirala Santoninove besede o 2000 rokopisih, sem na temelju ohranjenih signatur iz poznega 15. stoletja lahko rekla, da je to prenizka številka. V Žički kartuziji so imeli precej več kodeksov, ne samo – sapo jemajočih – 2000.

Bukla: Preučevali ste tudi pri nas in na tujem ohranjene srednjeveške kodekse, listine in prvotiske ter sledili izgubljenim primerkom iz drugih samostanov na Slovenskem. kateri so po pomembnosti najbližji stiškim in žičkim?

Golob: Vsak rokopis je samostojna stvaritev, je enkratna in neponovljiva, celo napake so v vsakem rokopisu vedno nove. Kaj je lepota? kateri vatel naj vzamem, da bi lahko odgovorila? Govorimo o rokopisih, ki so nastali v sedmih stoletjih, in časovni lok je nedvomno pomemben določevalc estetik. Ko gledam iniciale v rokopisu *Moralij o Jobu* papeža Gregorja Velikega, so prizori Jobovega trpljenja vse prej kot ožarjeni s harmonično lepoto, v njegovih udratih licih in zmršenih laseh je brezmejno trpljenje. Ti prizori so zrcala globokega doživljanja besedila o Jobu: naslikal jih je Heinrich Aurhaym, ki je okoli leta 1410 delal za župnika v Kranju in pri njem živel. Aurhayma cenim kot slikarja z velikanskim ustvarjalnim razponom: približno sočasno je v pesmarici Huga de Montforta (v Heidelbergu) naslikal ljubke, vilinsko lahkotne like, v upodobitvah Joba pa je razkril povsem drug svet. To je prostranstvo občutij, ki se dotikajo človekove eksistence, bil je močan slikar. Prav tako ni mogoče postaviti v drugi plan upodobitev v Brevirju škofa Žige pl. Lamberga, kjer ima zasluge slikar Bartolomeo del Tintore ali – s starejšim imenom – Picov mojster. Na Vaše vprašanje ne morem odgovoriti, ker dela niso primerljiva.

Bukla: Do vaših raziskav je bilo znanega razmeroma malo – ali sploh nič – o knjižnih zakladih škofijskih in plemiških knjižnic ter arhivov. Katera dela, poleg brevirja prvega ljubljanskega škofa Sigismunda Lamberga, inkunabule iz leta 1481, so med njimi najpomembnejša?

Golob: Mislim, da smo v zadnjem stoletju dobili nekaj objav, kjer so vsaj detajli o nekdanjih arhivih in knjižnicah; za vse moramo biti hvaležni, tudi če si rečemo, da bi avtorji lahko glede na svoje možnosti in znanje zapisali kaj več o knjižnih zbirkah višjega meščanstva, plemstva in o rokopisih v cerkvah na podeželju, skratka o stanju, kakršno je bilo ob koncu 19. stoletja pa do začetka druge svetovne vojne. – Dokaj zanesljivo ovrednotenje bi dali knjižnični katalogi, a takih neposrednih dokumentov žal nimamo. Knjige so navsezadnje prehajale iz rok v roke, tudi knjižnice so se spreminjale. O povsem neznanih knjižnicah lahko včasih sklepamo na temelju posrednih podatkov: ko je kolega Anton Janko analiziral pesmi viteškega lirika, znanega kot »Žovneški«, je razgrnil njihovo visoko raven, kar je očitno v primerjavi s pesmimi drugih odličnih viteških lirikov – (Konrad I.) Žovneški je nedvomno imel v svoji knjižnici njihova dela, a se ni ohranila niti beseda. Prav tako sklepamo, da je imel gospod Ludvik z gradu Kozjak precejšnjo knjižnico, ker



ddr. Nataša Golob

je trebanjski kopist Hermann Talner na koncu dveh velikih zgodovinsko-političnih epov zapisal, da je kodeks last gospoda Ludvika. Torej še en posreden podatek o domnevno kar lepi knjižnici nižjega plemiča. Knjige in bralci – neskončna zgodba, po mojem vedenju je mogoče kolikor toliko dobro rekonstruirati osebne fonde naših humanistov, ki so bili profesorji na dunajski univerzi. A knjižnice niso nikoli imele dokončne podobe, pomislite, koliko sprememb so doživele zbirke Auerspergov, Erbergov, Gallenbergov itd. – O tem bom celoviteje pisala v eni od naslednjih knjig, ki bo že v naslovu imela razmerje med literarnimi vsebinami, ustvarjalci in bralci.

Bukla: V posameznih rokopisih se je ob robu ohranila tudi kakšna poznejše pripisana slovenska beseda – osebno ime, ime meseca itn. Kaj pomenijo ti primeri za razvoj slovenskega jezika?

Golob: Jezikoslovne analize je treba prepustiti strokovnjakom, jaz jih lahko zabeležim in posredujem, se prepustim veselju, ko preberem »rožencvet« za mesec junij ali »knjiga od stvarjenja«, in se razjezim, da so jo protestanti zapisali kot 1. Mojzesovo knjigo in ji s tako oskubljenim naslovom odvzeli vsebinski naboj. Slovenske besede se sporadično pojavljajo od ok. 880 dalje in se, tako kot je pri živem jeziku, izgubljajo, zamenjujejo, spreminjajo. Navsezadnje smo še do sredine 20. stoletja imeli lepo besedo »koženica«, ki smo se ji odrekli in pristali na »mednarodni« besedi »pergament«. Nepreklicno slovenska so ostala ledinska imena, osebna imena (kako lepo se sliši »Matjaž Jurčič iz Kapele«), sem in tja je zapisovalcem ušla iz spomina latinska beseda, pa so zapisali po slovensko. V tej knjigi, ki je v resnici osredotočena na knjižno slikarstvo, se nisem ukvarjala s slovskimi deli, navsezadnje niso ne kot besedila ne kot izdelki povezana z estetskimi nagibi. Vendar je srednji vek mnogojezičen in Martin iz Loke je v enem delu pisal (leta 1466) po latinsko, nemško in slovensko, v medivistični literaturi velja za odličnega avstrijskega (!) pesnika astronomsko-astroloških vsebin, pri nas pa kljub vsemu, kar sem objavila, ostaja neznan. Seveda je tudi slovenščina posredno prisotna, npr. iz zapisa o pokristjanjevanju (ki se je moralo odvijati pred letom 813) razumemo, da so naši predniki izgovarjali psalme in molitve v svojem jeziku, ne v latinščini, pa tudi v nemščini ne.

Bukla: Dr. Dolinar v predgovoru opozarja še na eno vašo odliko: »V prikupni pripovedni obliki, kot zna samo ona, pred nami zaživijo žive osebe ustvarjalcev srednjeveških kodeksov, v mnogih primerih z imenom in priimkom, zraven odkriva še posebnosti njihovega rokodelskega in umetniškega ustvarjanja, njihovih značajskih posebnosti in odnosa do življenja ...« Torej imate pri pisanju poleg strokovnjakov vedno pred seboj tudi manj učene bralce?

Golob: Knjiga ima smisel, če sledi potencialnim bralcem: založba je izrazila svoje vidike, ki sem jih spoštovala in upoštevala. Predvsem pa je šlo za skupno odločitev, da je snov namenjena slovenskemu bralcu, da gre za dela, ki so tako ali drugače prepletena z našimi kraji in ljudmi. Nekaj desetletij, ko je bil zgodovinski pogled na našo preteklost okrnjen, je pustilo v občih zavesti (in v šolskih knjigah) praznino, kot da med Brižinskimi spomeniki in protestanti ni bilo pri nas nobenega intelektualnega dogajanja. Posledice so za zgodovinsko zavest in samozavedanje velikanske, izginilo je tudi razmišljanje o mehanizmih tedanjega življenja. Zato še vedno poslušamo neumnosti, kot je npr. tista o premetenem Trubarju, ki je knjige pripeljal v sodih: to je bila običajna embalaža. Ali bo čez sto let kakšen učenjak rekel, da sem bila presneto iznajdljiva, ker sem pismo dala v kuverto?

Nova knjiga avtorja uspešnice *Požgani možgani*



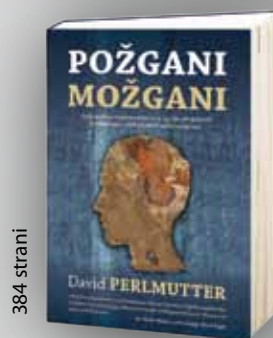
360 strani

»Knjiga ponuja vse, kar morate vedeti o tem, da boste poskrbeli za zdravje svojih možganov – in zdravje svoje družine – takoj.«

– dr. Christiane Northrup

Ta knjiga je enostavno zaklad.«

– dr. Bernie Siegel

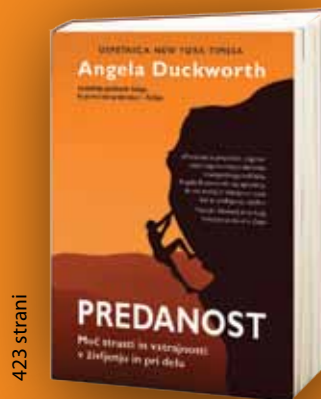


384 strani

Zdravi možgani je navdihujoča knjiga, ki vas skupaj s *Požganimi možgani* popelje na pot dolgoročnega vzdrževanja vitalnih in učinkovitih možganov.

DAVID PERLMUTTER je priznani ameriški nevrolog in nutricionist. Pri svojem delu se osredotoča na celosten pristop k zdravljenju različnih bolezni možganov.

(P)ostanite uspešni – v življenju in pri delu!



423 strani

»Predanost je prepričljiv odgovor vsem zagovornikom merjenja inteligenčnega količnika. Angela Duckworth nas opominja, da sta značaj in vztrajnost tisto, kar je podlaga za uspeh.«

– Malcolm Gladwell



710 strani

Najboljša poslovna knjiga 2016

Knjiga Nobelovega nagajenca za ekonomijo



256 strani

Obvladajmo svojega največjega nasprotnika

Kmalu po prvi predstavitvi velike barvne dvojezične umetniške monografije o kraških ovčarjih, ko so strokovna javnost, ljubitelji te avtohtone pasme in mediji do zadnjega kotička napolnili čudovito dvorano v Narodni galeriji, smo se pogovarjali z avtorjem knjige Blažem Vehovarjem, predsednikom Kluba kraških ovčarjev Slovenije, in Majo Jug Hartman, urednico knjige in direktorico založbe Hart. Zanimalo nas je predvsem, kakšna zgodba se skriva za knjigo in kaj nam lahko kraški ovčar pove o naši preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

»Jaz v sebi nosim vse skrivnosti svoje zemlje ...« (C. Zlobec)

Kraški ovčarji – sinovi burje

Blaž Vehovar

fotografije: Blaž Vehovar

prevod: Maja Mugerle

Hart, 2017, t. v., 200 str., 45 €



Bukla: Za začetek povejte kaj o nastanku tako obsežne in precej edinstvene monografije, kakšno je bilo njeno rojstvo in v kakšen »žanr« bi lahko uvrstili to knjigo?

Blaž Vehovar: Knjiga je nastajala več kot dve leti in pol. Fotografije sem posnel sam, skorajda izključno na območju Krasa, moram pa poudariti, da so člani Kluba kraških ovčarjev Slovenije (KKOS) zelo pomagali pri fotografiranju. To izjemno skupno delo in velika pripadnost naših članov ter ne nazadnje naše iskreno prijateljstvo je poglavitni razlog za tako izjemen končni izdelek. Gre za sploh prvo monografsko izdajo knjige, posvečene naši edini (preostali) avtohtoni pasmi psov – kraškimi ovčarjem. Ta knjiga v marsičem presega okvire standardnih monografij, saj je sestavljena podobno kot izvorno okolje našega kraškega psa. Tako kot na Krasu se tudi v knjigi prepletajo specifična pokrajina, kraška arhitektura, kultura in umetnost. Vse to pa daje dober vpogled v okolje, ki je skupaj s kraškim človekom izoblikovalo našo edinstveno, prečudovito pasmo kraškega psa – odličnega varuha čred drobnice in človeku zvestega prijatelja. Kljub temu, da je danes ta pes v največji meri družinski pes, pa mu je uspelo ohraniti vse odlike pastirskega psa. Okoli trideset kraških ovčarjev v Sloveniji varuje črede ovac, koz in konjev na območjih, kjer domujejo tudi naše velike zveri; volk, medved in, sicer skorajda izumrli, ris. In prav noben kmet, ki poleg električnega pastirja uporablja tudi kraškega ovčarja, ne beleži napadov na čredo. Pogosto rečemo, da so monografske knjige neke vrste fotoalbumi, zato je treba tukaj posebej poudariti, da ta knjiga vsebuje veliko zanimive vsebine. Pristop k besedilu je pripoveden, anekdotičen in tako kot fotografije nam prek starih citatov in opisov podrobno izrisuje vizualno in karakterno podobo našega kraškega ovčarja. Sam pa sem, kot akademski slikar, dodal še nekaj slik in grafik, tematsko vezanih na varovanje čred in prikaze boja psov z zvermi in podobno.

Maja Jug Hartman: Knjiga je umetniška monografija, z besedilom v slovenskem in angleškem jeziku. Bogastvo fotografij in umetniških del, ki zadihajo v razkošju beline velikega formata, jo uvršča med monografije, pripovedno, tudi kronološko zapisano in ponekod anekdotično besedilo z vključenimi citati, pa ji podeljujejo tudi vrednost zgodovinskega vira (kraškega ovčarja ne nazadnje omenja tudi Janez Vajkard Valvasor v *Slavi vojvodine Kranjske*). Lahko rečemo, da gre celo za referenčni dokument o obstoju naše edine avtohtone pasme psov. Želeli smo, da bi bil naš Kras in z njim tudi »kraševec« predstavljen še zunaj meja Slovenije, zato je slovensko besedilo pospremljeno z odličnim angleškim prevodom. Tako prestižna izdaja nacionalnega pomena dobiva tudi mednarodni pomen.

Bukla: Kako ste k sodelovanju pritegnili gospoda Cirila Zlobca?

Blaž Vehovar: Prepričan sem, da mora za odličnim izdelkom stati ravno tako odlični tim. Štejem si v veliko čast, da je Maja Jug Hartman predstavila naš projekt cenjenemu kraškemu pesniku Cirilu Zlobcu, ki je za to knjigo napisal uvodni nagovor in nam podaril rokopis pesmi *Avtoportret*, kar smo uporabili tudi kot del naslovnice.

Maja Jug Hartman: Ob nastajanju tako izrazito »kraške« knjige, kot je monografija *Kraški ovčarji – sinovi burje*, se je spontano porodila misel, da bi bilo prečudovito, če bi se tega dela dotaknila tudi poezija našega kraškega pesnika Cirila Zlobca. Ta je bil naši ideji naklonjen, še več, podal je nekaj uredniških predlogov in celo zapisal besedilo knjigi na pot. Pesem *Avtoportret* je zapisala mojstrova roka prav za objavo v tej knjigi. Posamezni segmenti besed iz pesmi so reliefno vtisnjeni na naslovnici kot tihi spremljevalci kraške pokrajine. Zlobčeva pesem izjemno lepo zveni tudi v angleškem prevodu. Iskrena zahvala Cirilu Zlobcu za ta dragoceni prispevek.

Bukla: Kakšno pa je bilo avtorjevo osnovno vodilo pri snovanju knjige?

Blaž Vehovar: Želel sem narediti knjigo, ki ne bo namenjena le kinološki, strokovni javnosti, temveč bo nagovorila kar se da širok krog ljudi, tudi prek meja Slovenije. Kot kinolog sem profesionalno vpet v to pasmo in jasno mi je, da moramo nekaj storiti za promocijo kraškega ovčarja in ga približati ljudem. Vse prevečkrat opazim, da ljudje sploh ne poznajo pasme ali pa imajo o njej povsem napačno, zgrešeno mnenje. Zavedati se moramo, da imamo čudovitega psa, ki mu po lepoti in značaju ni para. Je del naše naravne dediščine in zato je naša naloga, da ga spoštujemo in ohranimo tudi za naše zanamce. Pogosto je naš odnos do kraškega ovčarja še vedno preveč mačehovski!

Bukla: Katere pa so značilnosti glavnega junaka te knjige in kakšna je vloga kraškega ovčarja pri ohranjanju naravne dediščine?





Maja Jug Hartman in Blaž Vehovar na predstavitvi knjige

Blaž Vehovar: Na srečo je v zadnjem času več govora o avtohtonih vrstah živali in pomenu biotske pestrosti pri nas. Morda se počasi začenjamo tudi mi zavedati, da nas kot narod ne determinirata le jezik in okolje, temveč tudi naša naravna in kulturna dediščina, na katero moramo biti ponosni in jo ohranjati, tako kot to počno normalno razviti narodi. Veseli me tudi, da smo navezali pristen stik z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oz. z ministrom Dejanom Židanom, ki je za knjigo napisal tudi posvetilo.

Naš kraški ovčar nikakor ni hlapec, je suveren pes, ki zna misliti s svojo glavo, svoji družini pa je povsem predan in jo je pripravljen zaščititi tudi za ceno lastnega življenja, tako kot bi to storil na pašniku za svoje ovce ali koze. Sam imam doma dva kraška ovčarja in leto in pol staro hčerkico Brino. Lahko vam zagotovim, da ni bilo prav nobene potrebe po kakem posebnem seznanjanju psov z dojenčico. Takoj, ko smo jo pripeljali iz porodnišnice, sta jo domača kraševčka Cvetka in Mak povohala in polizala, kar je pomenilo, da bo del njune družine, in od tistega dne se plete med njimi zares posebno prijateljstvo, polno iskrene ljubezni, ki jo premorejo le živali in otroci. Zdi se, da psa nagonsko čutita otrokovo ranljivost in sta zato do nje zelo zaščitniška.

Bukla: Kako ste zadovoljni s končnim knjižnim izdelkom in komu je namenjena knjiga?

Blaž Vehovar: Zares si ne bi mogel predstavljati ali želeli lepšega noveletnega darila, kot je ta knjiga! Maja Jug Hartman (založba Hart) ima zares izjemen smisel za to tematiko in takoj je bilo videti, da ima iskreno rada pse in jih razume. V hipu je vedela, kaj bomo naredili in kako, zato je v ekipo povabila tudi izjemno oblikovalko Nino Hercog (oblikovalski studio Hercog Martini), ki je svoje delo opravila več kot odlično! Ko so podporo potrdili še Kinološka zveza Slovenije (KZS), ministrstvo, pa ne nazadnje že omenjeni pesnik Ciril Zlobec, smo vedeli, da bo iz te moke nastal izjemen kruh! S knjigo sem izjemno zadovoljen in upam, da bodo tudi bralci.

Želim si, da bi bila pot knjige kar se da dolga in svetla in da bi na svoji poti pomagala pri ohranjanju ter razumevanju našega kraškega bisera, ki sta ga izoblikovala in krepila kraška burja in kraški človek na skalnatih tleh Krasa. Naš kraški ovčar si to prav gotovo zasluži!

Maja Jug Hartman: Knjiga ni le vsebinsko, pač pa tudi oblikovno, tehnično in tiskarsko dovršena izdaja (natisnjena na slovenskem papirju), zato lahko rečem, da je vsakdo, ki se je je pri nastajanju dotaknil, pustil svoj pečat. Njen izid je bil napovedan kar nekaj časa, vendar nihče ni pričakoval tako lepega končnega izdelka. V ponos je tudi kraškim občinam, katerih pokrajina je ujeta v brezčasnosti čudovitih fotografij. Poleg Pivke, Lipice, Komna, Sežane, če naštejemo samo nekatere kraje, kjer bo v prihodnje knjiga tudi predstavljena.

Monografija je berilo za danes in za prihodnje rodove, ter seveda »obvezna« literatura za vse lastnike (in prihodnje lastnike) »kraševcev«. Za Slovenijo pa spodbuda in opomin, da smo lahko, ne, da moramo biti, na svojo kulturno in naravno dediščino zares ponosni!

oddaj na NATEČAJ V MKL (15. 11. 2017–15. 3. 2018)

V želji po čim širšem literarnem ustvarjanju, smo se v Mestni knjižnici Ljubljana odločili, da razpišemo literarne natečaje na temo proze, poezije in dramatike pod skupnim imenom **Oddaj na natečaj v MKL**. Gre za projekte spodbujanja ustvarjalnega pisanja in izražanja mladih avtorjev med 15. in 25. letom v slovenskem jeziku. Razpisi vseh treh natečajev so odprti do **15. marca 2018**. Več informacij je objavljeno na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana na www.mklj.si.

metaFORA

literarni natečaj kratke zgodbe

Natečaj za najboljšo kratko zgodbo razpisujemo v sodelovanju s Knjižnico Vladimira Nazora – Knjižnice grada Zagreba.

Letošnja tema zgodbe je mesto; mesto kot prostor, kot identiteta, tudi kot iskanje urbanih fenomenov in odkrivanje urbanih legend.

Kratka zgodba ima lahko največ 5.400 znakov s presledki in ne sme biti predhodno objavljena. Pošljite jo na naslov metafora@mklj.si.

poHAIKUjmo

literarni natečaj haiku poezije in fotografije

Haiku je posebna pesniška oblika, ki naj jo dopolnjuje tudi umetniška fotografija. Haiku in pripadajoča fotografija tvorita celoto – komplet, ki predhodno ne sme biti objavljen. Haiku in fotografijo pošljite na naslov haiku.natecaj@mklj.si.

preDRAMI se

literarni natečaj dramskega pisanja

Leto 2018 bo v znamenju 100. obletnice smrti znanega pisatelja in dramatika Ivana Cankarja. V okviru te častitljive obletnice vabimo k pisanju dramskega dela (enodejanke), skeča, scenarija, satire na delo in življenje Ivana Cankarja. Dramsko delo naj največ 8.000 znakov s presledki, predhodno ne sme biti objavljeno. Pošljite jo na naslov predramise@mklj.si.



Poljubila sem grofa

Julie Anne Long

prevod: Anja Bakan

Hiša knjig, Založba KMŠ,

2017, m. v., 509 str., 13,99 €



Violet Redmond po čistem naključju posumi, da se je njen pogrešani brat prelevil v pirata, ki krađe in potaplja trgovske ladje. Na sledi mu je novopečeni grof Ardmayski, sicer kapitan Fortune in nezakonski otrok angleškega porekla. S piratom Le Chatom ima neporavnane posle, poleg tega pa je kljub nazivu bolj na tesnem z denarjem. Violet podkupi člana njegove posadke, da jo pretihotapi na ladjo, saj je odločena, da bo našla svojega brata in da za vso zmedo obstaja razumno pojasnilo. Ko jo grof na odprtem morju nejevoljno odkrije, se začne igra mačke z mišjo. Toda Violet ni samo lepa plemkinja, pod privlačno zunanostjo skriva tudi bistroumno zvitost, ki grofu kravžlja živce in ga obenem zabava. > **KLARA JARC**



Očarljivi malopridnež

Maloryjevi, knj. 7

Johanna Lindsey

prevod: Ljubica Karim Rodošek

Hiša knjig, Založba KMŠ,

2017, m. v., 477 str., 12,99 €

S pisano družino glasne in simpatične družine Mallory tokrat spremljamo, kako bo ljubezni podlegel Jeremy, Jamesov nezakonski sin, ki je svojo mladost, preden je poiskal očeta, preživel v pristanišču. Zdaj je seveda zaželen (in zaprisežen) samec, na katerega je vrglo oko spletkarsko dekle. Toda Jeremyju se po glavi pletejo misli o Danny. Kot služkinjo jo je zaposlil, potem ko ga je izsledila in mu očitala, da so jo vrgli iz tolpe, ker jo je »ugrabil«, medtem ko ga je preoblečena v fanta poskusila oropati. Zapleteno? Danny se je za preživetje petnajst let pretvarjala, da je tatinski fant, saj se je pri rosnih letih brez spomina znašla v zakotnem delu Londona. Ko se pokaže priložnost za boljše in pošteno življenje, jo zgrabi z obema rokama in se poskuša upirati čarom zapeljivega in neulovljivega Malloryja. Toda pozabljena preteklost jo znova zasleduje ... > **KLARA JARC**

Ostani z mano

Jennifer L. Armentrout

prevod: Barbara Golubovac

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 447 str., 12,90 €



Prvoosebna pripoved enaindvajsetletne Calle je svež roman izpod peresa ameriške pisateljice, ki je napisala že vrsto priljubljenih ljubezenskih uspešnic. V tej se zopet osredotoči na mlado junakinjo, tokrat je to malce plašna Calla, ki je imela precej težavno otroštvo. Zaradi tega ne nosi le duševnih, ampak tudi marsikatero telesno brazgotino. A njena od mamil odvisna mama jo preganja tudi zdaj, ko Calla študira na fakulteti; pobrala ji je namreč ves denar za šolnino in jo spravila v dolgove. Ker s tem Calla ostane brez izbire, se mora vrniti domov, v mamin bar, kjer izve, da je njena mama v bistvu izginila. Bar zdaj vodi postavni točaj Jax, ki Calli z veseljem priskoči na pomoč. A preden Calla kogar koli spusti blizu, bo morala poračunati s strahovi iz preteklosti. > **VANJA JAZBEC**

Princesa na papirju

Erin Watt

prevod: Eva Žerjav

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 344 str., 12,90 €



Psevdonim Erin Watt sta si ga nadedli mladi avtorici, ki sta vsaka zase že napisali kar nekaj ljubezenskih romanov. Moči sta združili za serijo Royals, v kateri so v izvirniku za zdaj izšli štirje naslovi, Princesa na papirju pa je prvi v slovenščini. Gre za mladinski ljubezenski roman, ki se malce spogleduje z erotiko in odenki sivine. Ella Harper se po mami smrti kot nekakšna nezaželena Pepelka znajde pri disfunkcionalni družini milijonarja s petimi sinovi. Vsi so neskončno privlačni, vsi imajo svoje težave in vsi jo želijo čim prej spraviti iz svojega življenja. V svetu bogatašev z zvenečimi imeni, kjer veljajo posebna družbena pravila, si mora Ella s svojo dvomljivo preteklostjo izboriti svoje mesto. Kot vsaka najstnica pa tudi ona ne more obvladovati svojega srca in hormonov, kar po navadi pomeni težave. Nestrpnost pričakujemo nadaljevanje, ki bo razkrilo, kako se Ellina zgodba razpleta. Privlačno in neodložljivo branje. > **KLARA JARC**



Sreča je, če vseeno ljubiš

Petra Hülsmann

prevod: Klementina Logar

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,

2017, t. v., 414 str., 32,96 €

Mlada in prikupno ekscentrična cvetličarka Isabelle ima rada predvidljivo življenje in zelo je zadovoljna s svojo šefico, čeprav jima posel z rožami ne gre preveč dobro. Vsaka sprememba v njeni rutini jo vrže iz tira, in ko se v restavraciji čez cesto zamenja lastnik in s tem tudi njene malice, je niti dobrodušen humor novega kuharja Jensa ne more potolažiti. Po spletu naključij ji pot prekriža še kuharjeva najstniška sestra in v njuno življenje se vplete bolj, kot je kadar koli načrtovala. In ker so spontane stvari najlepše in se »idealni fant« izkaže za ne tako optimalno izbiro, se odloči za malo manj načrtovanja in planiranja. Nemško pisateljico odlikuje sveže igrivo in pristrčno pisanje o ljubezenskih težavah, slovenski bralci pa smo jo lahko spoznali že v prvencu *Brenčanje v srcu*. > **BETI HLEBEC**

Skrivni dotiki

Prepovedana ljubezen, knj. 2

Sophie Jackson

prevod: Katja Mikelj

Mladinska knjiga, zbirka Strasti,

2017, t. v., 400 str., 34,99 €



Drugi del serije *Prepovedana ljubezen* pripoveduje zgodbo Maxa, namesto katerega je Carter iz prvega dela služil kaznen v zaporu. Max je po rojstvu mrtvorojenega sina postal hud odvisnik od heroina. Po nekaj mesecih ga je zapustila še zaročenka, ki ravno tako ni znala preboleti izgube, in Maxa je to dokončno zlomilo. Ko ga je Carter spravil v program za odvajanje, je tam znova začel odkrivati svojo strast do slikanja. Po zaključku programa se je preselil v manjše mesto k stricu, kjer je spoznal natakario in fotografkinjo Grace. Tudi ona je sem prišla, da bi znova začela po težki preteklosti in Max je tisti, v katerem najde prijatelja, poleg tega pa se tudi privlači. Tisto, kar je sprva le seks za sprostitev, pa se lahko razvije tudi v nekaj več, nekaj, kar bo obema zacelilo rane. > **KLARA JARC**

Pusti otrokom, naj se smejejo

Azra Širovnik

Mladinska knjiga, zbirka Oddih, 2017, t. v., 296 str., 29,95 €



Pisateljica Azra Širovnik, ki je že v devetdesetih letih pisala romane v slovenščini, znana pa je tudi po precej žgečkljivih in težkih ali provokativnih temah, nam tokrat predstavlja eno svojih zgodnejših del, ki je nastalo v njeni materinščini, vse smernice njenega kasnejšega ustvarjalnega zanimanja pa so bile v njem že nakazane. Gre za intimno in iskreno pripoved o dozorevanju mlade Nerme, ki pride iz Bosne na študij ekonomije v Ljubljano, kjer se mora poleg jezika priučiti tudi manj prijaznih podalpskih navad. Zaradi številnih karakterističnih detajlov delo spominja na avtobiografski zapis (v resnici avtoričinega življenja ne poznam). Lepa in bistra junakinja bralca hitro povleče v vrtinec čustvenih izpovedi, mladostne razigranosti in idealizma, sklepanja novih prijateljstev pa tudi študijske zagnanosti, spoznavanja slovenske literature in strastne ljubezni s postavnim športnikom Matjažem. Študentska poroka s kuhanja nevesčo Bosanko ljubljanski tašči ni pogodu, še manj pa je zadovoljna, ko se njen ljubi sin z ženo in dojenčkom odseli v zakotni Gradec, a mlada družinica si želi poiskati in zgraditi samostojno pot. Poleg zapletenih partnerskih in družinskih razmerij si morata mlada dva urediti še položaj v službi, v novem okolju in v družbi, kar pa seveda ne gre brez težav. Kmalu začneta bolje razumeti življenje, pa tudi besede njenega očeta, ki jih je avtorica premišljeno izbrala za naslov romana ... > **RENATE RUGELJ**



Azra Širovnik

Srečni doma; Gorski zdravnik, knj. 3

Andreas Kufsteiner; prevod: Anja Furlan

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 265 str., 10,90 €

Nove zgodbe z idiličnega bavarskega podeželja prinašajo obilo zanimivega branja, v katerem igra glavno vlogo priljubljeni gorski zdravnik, dr. Martin Burger.

V prvi zgodbi zdravnikov sin Filli dokaže, da je ustvarjen iz podobnega testa kot njegov oče: neustrašni deček s svojim pogumnim dejanjem preseneti celo odrasle, ko se odpravi reševati svoj izginulo prijateljico Geli. Druga zgodba bralcu razkrije nesrečno življenje mlade Heidrun, ki se sklone ločiti od svojega bogatega moža, zapusti mesto in se s hčerko z downovim sindromom preseli nazaj na podeželje. A kaj, ko ne gre vse tako, kot bi si Heidrun želela! Tretja zgodba iz nove zbirke dogodivščin gorskega zdravnika pa pripoveduje o skrivnosti, za katero mlada vdova Katrin Steghofer izve po spletu okoliščin. Bo njena mala hčerkica Sofia, ki vse od očetove nesreče v gorah trpi za posledicami travmatičnega dogodka, sploh še kdaj vesela? Ji pri tem lahko pomaga dr. Burger?

Vse tri nove zgodbe iz serije o gorskem zdravniku znova prinašajo obilo prijetnega branja, podčrtanega z romantiko, idiličnimi opisi okolja dogajanja in veliko srčnostjo glavnega povezovalnega člana – dr. Martina Burgerja. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**



Ljubezen je vse, kar potrebuješ

Green Mountain, knj. 1

Marie Force; prevod: Maša Zupančič

Hiša knjig, Založba KMS, 2017, m. v., 425 str., 12,99 €

Prvi naslov v seriji *Green Mountain*, ki v izvirniku šteje že devet knjig, je sveže prevedena uspešnica priljubljene ameriške pisateljice. Zgodba se začne *in medias res*: Cameron Murphy se na poti iz New Yorka v Vermont, kjer jo čaka nova stranka, kateri mora izdelati spletno stran, pripeti nesreča, za katero si nikoli ni

mislila, da se lahko zgodi. Njej ali komur koli drugemu. Pot ji prekrži ogromen los in ji uniči avto. K sreči ji na pomoč priskoči Will Abbott, prijazen in predvsem zelo čeden moški. A kmalu ugotovita, da jima zvezde niso naklonjene; Will je namreč sin Cameronine nove stranke ... In ne samo to, Will odločno nasprotuje njenemu delu, saj meni, da družinska trgovina s tem ne bo nič pridobila. A par si kljub nasprotnim mnenjem drug drugega ne more izbiti iz glave. Bosta lahko premostila razlike in se prepuštila trenutku? > **VANJA JAZBEC**

Hiša knjig

BREZPLAČNA
dostava za vse
nakupe romanc
že nad 25 €.
Uporabite kodo
POSTNINA25



Tančica z viticami
Tille Cole



Izgubiti v štirih
sekundah, K. A. Tucker
zbirka Deset kratkih vdihov



Preprosto ljubezen
Tammara Webber
zbirka Obrisi srca



Darilo
Johanna Lindsey
zbirka Maloryjevi



Očarljivi malopridnež
Johanna Lindsey
zbirka Maloryjevi



Ljubezen v jeseni, Marie
Force, zbirka McCarthyjevi
z otoka Gansett



Ljubezen je vse,
kar potrebuješ, Marie Force,
zbirka Green Mountain



Ko se prebudi ljubezen
Ruth M. Lerga
zbirka Trije mušketirji



Ko strast počaka
Ruth M. Lerga
zbirka Trije mušketirji

Distribucija Avrora

e: info@galarna.si

t: 040 922 521

WWW.GALARNA.SI

Kremplji norosti

B. A. Paris

prevod: Ana Koren

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 346 str., 12,90 €

Po izjemno uspešnem in v številne jezike (tudi v slovenščino) prevedenem romanu *Za zaprtimi vrati* se avtorica vrača z novo shrljivo knjigo. Cass ob vožnji domov naleti na parkiran avto, v katerem sedi na prvi pogled neznana ženska, ki jo naslednji dan najdejo umorjeno. Bi jo morala vprašati, ali potrebuje pomoč? Je žrtev morda poznala? Čigavi so klici, ki jih od usodnega dogodka prejema vsak dan, in ali jo res nekdo zalezuje? Kakor koli že: Cass začne dogajanje razumevati sama, stvari bodo prej ali slej padle na svoja mesta. Ne gre za roman, ki bi presenečal z vsakim stavkom, prav tako mu ne moremo pripisati kopičenja dogodkov. Osrednja značilnost te več ali manj tradicionalne kriminalke je predvsem izgradnja suspenza s pomočjo grajenja atmosfere (na ravni jezika) ter repetitivnosti dejanj nastopajočih. > **ALJAŽ KRIVEC**

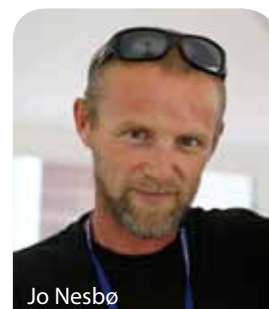


Žeja

Jo Nesbø

Primož Ponikvar, Polona Meglič

Didakta, 2017, m. v., 557 str., 17,99 €



Jo Nesbø

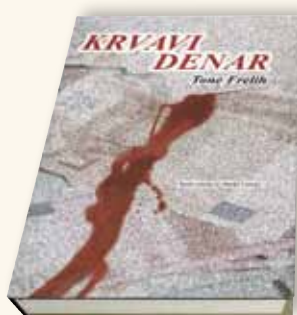
Pred nami je nov triler, enajsti po vrsti, iz uspešne serije o robatem detektivu Harryju Holu, ki enega za drugim rešuje na videz nepovezane primere, lovi bančne roparje, za rešetke pošilja serijske morilce, gangsterje in po vsem svetu preiskuje zločine, nasploh velja za velikega junaka, a v resnici se, poleg alkohola, ves čas bori še z lastnimi demoni. Tokrat se pojavi morilec, ki ga v preteklosti ni uspel ujeti, in čeprav je ljubljani ženi obljubil, da se v policijo ne bo več vrnil, so zastrašujoči umori, ki si sledijo, in nedolžne žrtve tisti, ki Harryja znova potegnejo v temačni vrtinec odkrivanja skrivnosti in lova na morilca. Napeto od začetka do konca in mojstrsko zapisano, kot smo pri Nesbøju, najbolj priljubljenemu norveškemu piscu kriminalk, že vajeni. > **BETI HLEBEC**

Krvavi denar

Umori, knj. 6

Tone Frelih

Studio Print, 2017, m. v., 269 str., 17 €



Tone Frelih

V že šesti avtorjevi kriminalki se najprej srečamo s ponesrečenim planincem (klasična zgodba iz Tamarja), ki pa jo prvemu bralskemu trzlaju navkljub odnese »le« s hujšimi poškodbami. Truplo? Ja, truplo najdemo v Ljubljani, v podzemni garaži v Dvorčakovi ulici. Kriminalist Janez in forenzik Miha sta že tam. Ali bosta na videz popolnoma nepovezana pripetljaja dobila skupno ozadje? Uveljavljeni slovenski pisatelj se je leta 2010 (po več »resnih« romanih) posvetil kriminalnemu žanru, za katerega se zdi, da v domačem prostoru v zadnjem času doživlja svojevrsten preporod, če ne kar vrhunec. Tokrat nam (ponovno) v branje ponuja več ali manj klasično strukturirano kriminalko, napisano v tekočem slogu, brez okolišenja, a kljub temu z vsaj nekaj malega obzgodbe, ki fabulo nekoliko dosoli. > **ALJAŽ KRIVEC**

V sencih zla

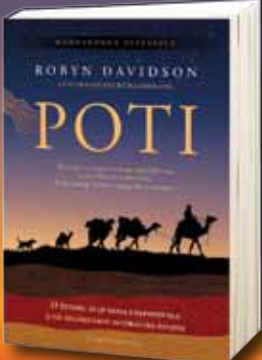
Luca D'Andrea

prevod: Vasja Bratina

Mladinska knjiga, zbirka Krimi, 2017, t. v., 501 str., 34,99 €



D'Andrea (1979), italijanski pisatelj, rojen v Bolzanu, je najprej delal kot učitelj, dokler ni mednarodno prodrl z romanom *V sencih zla*, ki je bil še pred lanskoletnim italijanskim izidom prodan v trideset držav in je predviden tudi za filmsko priredbo. Nastavek je povsem mednarodni: Jeremiah Salinger je ameriški ustvarjalec dokumentarnih filmov, vedno na lovu za zgodbo, ki se za nekaj časa zateče v rodne kraje svoje tirolske soproge pod italijanskimi Dolomiti. Tam v spletu okoliščin postane tudi krivec za gorsko nesrečo, pri kateri kot edini preživi. To ga potisne v depresijo, iz katere ga sem ter tja potegne le njegova petletna hčerka. Voljo do življenja pa mu vrne zgodba o primeru izpred treh desetletjih, ko je nekdo v tamkajšnjih gorah zverinsko umoril trojico študentov. Izvrstna kriminalna shrljivka, ki bi pri nas morala pasti na plodna tla! > **SAMO RUGELJ**




Robyn Davidson

POTI

»Ena najboljših knjig o raziskovanju in potovanju.«
– DORIS LESSING, Nobelova nagrajenka za literaturo

»Nepozabno močna knjiga.«
– CHERYL STRAYED, avtorica knjige *Divja*



Mikael Lindnord

ARTUR

»Med najzahtevnejšo pustolovsko dirko na svetu se je švedski ekipi pridružil potepuški pes – kar se je zgodilo zatem, vas bo ganilo do solz!« – The Local



Stekleni prestol

serija Stekleni prestol, knj. 1

Sarah. J. Maas

prevod: Katarina Žakelj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 427 str., 14,90 €



Sarah. J. Maas

Stekleni prestol je prvi del izjemno uspešne mladinske fantazijske serije, ki je letos v izvorniku prispela že do šeste knjige. V izmišljeni deželi Erilea spoznamo osemnajstletno Celaeno Sardothien, ki že leto dni dela kot sužnja v rudniku soli. Toda Celaena ni navadno deklica, navzlic rosnim letom

se njeno ime izgovarja s strahospoštovanjem. Je namreč izurjena morilka, ki si je s svojimi veščinami pridobila že legendaren status. A nekaj je moralo iti narobe, saj ji je tiranski vladar dežele, ki si želi podjarmiti ves znani svet, izrekel smrtno kazen. Začuda pa ji sam mladi princ, malo za lastno zabavo in malo zato, da kljubuje očetu, ponudi sponzorstvo na tekmovanju, kjer bo zmagovalec postal nov kraljev bojevnik oziroma bojevnica ... Maasova je idejo za knjigo dobila po tem, ko si je zamislila, kaj bi bilo, če bi bila Pepelka morilka. Iz tega osnutka je sicer kasneje nastala izvirna fantazija, ki pa bo zaradi svojega »chic lit« pristopa bržda najbolj ogrela žensko občinstvo. Kljub svojemu slovesu Celaena, namesto da bi brusila nože, pogosteje razmišlja o razkošnih oblekah in gala zabavah, ki jih na dvoru, kjer poteka tekmovanje, ne manjka. Ob tem pa ji očarljivi princ postaja vse privlačnejši, tu pa je tudi postaven poveljnik straže ... Ne prese- neča torej, da se roman kljub *Igram lakote* podobni osnovi po tonu in vzdušju bolj približa seriji *Izbira* Kiere Cass. Da pripoved vendarle ne zaide v povsem romantične vode, pa poskrbijo okrutni umori so- tekmovalcev. Maasova dobro vzdržuje napetost in pri grajenju sveta pretkano ohranja skrivnosti. Napisala je široko dostopen, lahkoten in berljiv roman, ki sledi trendu zadnja leta priljubljenih fantazijskih ali distopičnih del z močnimi ženskimi junakinjami, v pripravi pa je tudi televizijska nadaljevanka. > ALEŠ CIMPRČ

Vsak napačen dan

Elan Mastai

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 393 str., 12,90 €



Prvenec kanadskega scenarista se od- vija v dveh paralelnih svetovih oz. v dveh paralelnih časih. Najprej bralca v leto 2016 uvede Tom Barren, ki pripo- veduje o svojem svetu, kjer je tehnolo- gija rešila vse težave. Odkar je Lionel Goettreider pred enainpetde- setimi leti iznašel revolucionaren način, kako proizvesti neomejeno, robustno in povsem čisto energijo, ni več vojn, lakote ali kakršnih koli nesreč. Vse gre kot po maslu. A Tom v tem svetu ni srečen, saj je izgubil ljubezen svojega življenja. V želji, da bi jo ponovno osvojil, izkoristi časovni stroj in pristane v letu 2016, kot se ga še spomni- mo mi. Ne preveč mamljiva različica doma ga sprva ne mika, a ko v njem odkrije srečnejšo različico svojega življenja, s čudovito dru- žino, uspešno kariero in ljubečo ženo, ki bi znala biti tista prava ..., pozabi na vrnitev. Sčasoma postavljen pred izbiro, ali naj ostane ali naj se vrne in ne spreminja zgodovine, se mora najprej soočiti z la- stno odgovornostjo in vsemi možnimi posledicami. Roman bo pra- va poslastica za vse ljubitelje znanstvene fantastike. > VANJA JAZBEC

Zavrženi

Assassin's Creed, knj. 5

Oliver Bowden

prevod: Samo Kuščer

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 376 str., 12,90 €

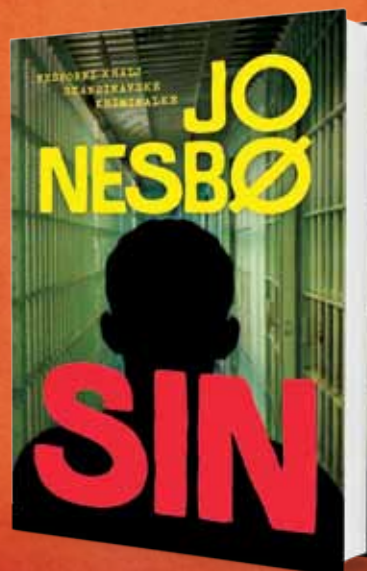


Assassin's Creed je priljubljena seri- ja videoiger, akcijskih pustolovščin, ki opisuje boj za prevlado sveta med redoma templjarjev in morilcev. Gre za zgodovinsko fikcijo (mimogre- de: eden izmed navdihov prvega dela igre, umeščene v čas tretje križar- ske vojne, je bil po navedbi avtorjev roman *Alamut* Vladimirja Bartola), ki je tekom nadaljevanj posegla v raz- lična časovna obdobja. Konec okto- bra izdani že deseti del z naslovom *Assassin's Creed Origins* bo lastnikom igralnega ploščka s skokom v pto- lomejsko obdobje starega Egipta morda razkril izvor omenjenega spora, tiste, ki radi (tudi) berete, pa bo pričujoči roman prestavil v 18. stoletje med prigode, ki se vrtijo okoli ameri- ške revolucije. *Zavrženi* so napisani kot dnevniški zapisi Haythama Kenwaya (enega izmed likov v AC3), od njegovega desetega leta v Angliji, ko mu ubijejo očeta in ugrabijo sestro, do njegove kasnejše življenjske poti, ki jo tke želja po maščevanju. Izurijo ga templjar- ji, a ne zaupa nikomur. Napeta pripoved, polna zarot, ki tistim, ki so to zgodbo že »preigrali«, ponudi svež pogled in nov zorni kot na nekatere že znane dogodke. > ALEŠ CIMPRČ



junak romana Haytham Kenway v prizoru iz igre *Assassin's Creed III* (2012)

ZBIRKA NAJBOLJŠIH KRIMINALK NA SVETU!

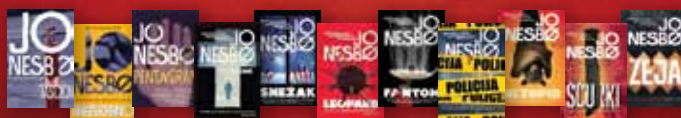


www.jonesbo.si

didakta

Eden Nesbøjevih najboljših, najglobljih in vsebinsko najrazkošnejših romanov. - Kirkus Reviews (ZDA)

Prodanih že 36 milijonov izvodov.



Na voljo v vaši knjigarni in na www.jonesbo.si.

Neskončna širjava v nas

Samantha Young

prevod: Petra Breclj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 360 str., 12,90 €



Samantha Young

Iz sončne Kalifornije se mora osemnajstletna India Maxwell zaradi mamine poroke z bogatim odvetnikom Theom čez noč preseliti na drugi konec države – v Boston. Že res, da je skromno življenje zamenjala za prej nepredstavljivo razkošje, a kaj ko Indii sploh ni mar

zanj. Življenje ji greni Eloise, Theova hčerka Indiinih let, ki jo odkrito prezira in o njej po šoli namerno raznaša laži. In za nameček je tu še Finn, prikupen Eloisin fant, ki Indii takoj postane všeč. Da bi bilo vse skupaj še bolj zapleteno, Finn neke noči Indii v zanosu potlačeni čustev razkrije Eloisino skrbno varovano skrivnost. Bo na novo odkrita resnica spremenila odnos med Finnom in Indio? In bodo vsi skupaj končno kos demonom preteklosti, ki jih še vedno preganjajo? Privlačna zgodba, polna zapletov, skrivnosti in nenavadnih odkritij!

> VESNA SIVEC POLJANŠEK

Bili smo lažnivci

E. Lockhart

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 262 str., 10,90 €



Mladinski roman, ki je v hipu zasedel vrhove lestvic najbolj branih knjig, je navdihnila uspešnica Gillian Flynn *Ni je več*, ki ravno tako presenetli s končnim preobratom. Zgodbo lažnivcev pripoveduje protagonistka Candence Sinclair, ki ima zaradi nesreče delno izgubljen spomin na prejšnje poletje. Spomni se le bežnih delcev. Ve, da je preživljala idilično poletje na privatnem otoku v lasti njenih starih staršev v družbi prijateljev, ki so svojo skupino poimenovali Lažnivci. Ve, da je tu spoznala Gata, svojo ljubezen, ki ga družina zaradi indijskega porekla ni sprejela. Ko se ji spomin počasi vrača, ne prinaša le lepih spominov. Namreč, ko se končno vrne na otok, je ta popolnoma spremenjen. Kaj se je zgodilo in kako je to povezano z njeno nesrečo? Po romanu, ki ga ne boste mogli odložiti pred zadnjo stranjo, že pripravljajo scenarij za istoimenski film. > VANJA JAZBEC

Ajda, vila z obzidja

Natalija Šimunovič

Celovec Mohorjeva,

2017, t. v., 158 str., 20 €



Glasbenica in pisateljica Natalija Šimunovič letošnjemu prvencu, zbirki kratkih zgodb, s to knjigo dodaja še mladinski roman – skupinski portret družine Skok iz Kamnika. V njem oriše življenjske zgodbe vseh, očeta pilota, mame kirurginje, babice in edinke Ajde – seveda z najmlajšo v osrednji vlogi. V devetem razredu je še odličnjakinja, a težave so že na obzorju. Puberteta! V tako skrajni obliki, da iztiri vso družino: bolešno prenašanje, slabe ocene v šoli, neskončni prepiri doma, nesrečna zaljubljenost ... Stisko še poglobi očetova poškodba v spopadu z ugrabiteljem letala, ki ga pilotira. Preživi, a zdrsrne v brezno depresije. Na robu brezupa pa se mu Ajda začne približevati, kar počasi pomaga obema. On se spet postavi na noge, ona se uspešno vpiše na arhitekturo in glasbeni konservatorij, prijateljstvo s Timotejem pa se razvije v ljubezen. V trenutkih, ko gre Ajdi najbolj za nohte, ji, kot namigne pisateljica, pomaga čudodelna barvica jolly ... > IZTOK ILICH

Zima zima bela

Tri božične romance

Maureen Johnson,

John Green,

Lauren Myracle

prevod: Neža Božič

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 292 str., 29,99 €



Na božični večer idilično mestece Gracetown zajame največji snežni metež v zadnjih petdesetih letih. Snežna odeja kot pravljicih kulisa omogoči, da se prepletejo zgodbe na videz nepovezanih posameznikov; tukaj je Jubilee, pogumna mladenka, ki nezavedno sproži verigo dogodkov in spremeni kar nekaj življenj.

... odlična zgodba za prebiranje ob zasneženih večerih! ...

Potem so tu trije prijatelji, ki v snežnem metežu dirjajo do prodajalne vavljev, in barist z zlomljenim srcem, ki se mora odločiti, kaj storiti z ljubkim hišnim ljubljencem. Kako se njihove zgodbe prepletejo in razpletejo, preberete v knjigi, ki so jo podpisali trije priljubljeni ameriški pisatelji, med njimi tudi John Green, verjetno bralcem najboljše poznane po romanu *Krive so zvezde*. Odlična zgodba za prebiranje ob zasneženih večerih! > VANJA JAZBEC

... odlična zgodba za prebiranje ob zasneženih večerih! ...



Mesto bere ... azijske pisave

3. december 2017–3. maj 2018

V novi sezoni branj v okviru projekta Mesto bere ... literature sveta se osredotočamo na literaturo Azije. Na seznam literature azijskih avtorjev in avtoric so, med drugimi, velikani svetovne književnosti Rabindranath Tagore (Indija), Haruki Murakami (Japonska), Kahlil Gibran (Libanon), Amos Oz (Izrael), Khaled Hosseini (Afganistan), Han Suyin (Kitajska), Arundhati Roy (Indija) in drugi. Na bralnem seznamu je ponovno 60 knjig avtorjev in avtoric Azije, ki skozi svoje zgodbe zrcalijo raznolikost, duhovnost, družbene razmere in nemirno politično dogajanje na tem velikem kontinentu.

Zgodbe iz Indije, Japonske, Kitajske, Tajvana, Malezije, Pakistana, Nepala govorijo o revščini, nepravčnosti, boju za odpravo kri-



vic in političnih turbulencah, o preprostem življenju na podeželju in o borbi za preživetje v mestu. Intimne pripovedi govorijo o družini, odnosih in čustvenih vrtincih, ki jih sprožajo nečimrnost, sram, ljubosumnje, zavist, hrepenenje ... in so univerzalni ne glede na kraj bivanja.

Literatura Azije odseva bogastvo kulturnih, etničnih, zgodovinskih in družbenih okoliščin, ki so oblikovali ta največji, najbolj naseljen in kulturno neverjetno raznolik kontinent. Morda najbolj prepoznavna tema literature tega kontinenta pa je vendarle občudovanje narave, ki sega od najbolj vsakdanjih do mističnih oblik slavljenja življenja, večnega krogotoka rojstev, umiranja, staranja. Na drugi strani pa literatura zrcali življenje v megalomanskih velemestih in prenaseljenosti, revščino, socialne razlike ter borbo za preživetje, odtujenost, osamljenost ter hrepenenje po sreči v urbanih prenaseljenih okoljih.

Petmesečni bralni projekt bomo začeli na »Ta veseli dan kulture« 3. decembra 2017 in ga zaključili 3. maja 2018. S sodelujočimi bralci pa se bomo srečali na že tradicionalni prireditvi na prostem meseca junija na Stritarjevi ulici v Ljubljani. Namen bralnega projekta je promocija kakovostne literature in aktivno sooblikovanje stanja na področju bralne kulture in bralnih navad prebivalcev Ljubljane.



LINDBERGH

GRLICA

Čudovita zgodba o velikem podvigu malega Miška

To je zgodba o pogumu, iznajdljivosti in vztrajnosti, podprta s čudovitimi ilustracijami T. Kuhlmanna. Njegovi mojstrski akvareli spodbujajo radovedno otroško domišljijo in ustvarjajo čudenje pri vseh generacijah bralcev.

Izid: oktober 2017,
trda vezava, 96 str., 22 x 28 cm
Cena: 27,95 €

Desk d.o.o.
Kosovelova 36, Izola
tel.: 05 169 90 72
info@zalozba-grlica.si

zalozba-grlica.si

Kruharije & cukrnije

Tomislava Hodak et al.
fotografije: Tomo Jeseničnik
Cankarjeva založba,
2017, t. v., 212 str., 24,94 €

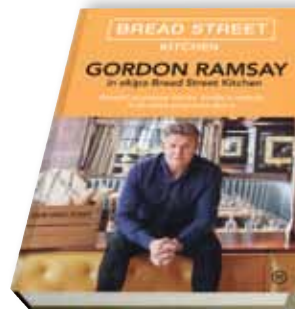
Bi radi, da ob dolgih jesensko-zimskih popoldnevih in večerih iz domače pečice ali peči zaadiši po čem slastnem, sladkem ali slanem? Vzemite v roke knjigo pekovskih in slaščičarskih mojstrov z Biotehniškega izobraževalnega centra (BIC) Ljubljana, ki dnevno pripravljajo imenitne stvari, in naj vas njihove stvaritve nagovorijo k ustvarjanju. Avtorji receptov so učitelji, ki poučujejo v omenjenem centru ter svoje bogato znanje in izkušnje delijo med dijake, zdaj pa jih preko več kot sto objavljenih receptov za pripravo različnih vrst kruha in peciva rado daro tudi drugim. Med njimi so številni zelo preprosti, naši pa boste tudi takšne, ki ljubiteljem ustvarjanja domačih dobrot predstavljajo izziv – takšnega, ki na koncu vendarle zagotavlja uspeh! Prvi del knjige, ki jo bogatijo slikovite fotografije, bo navdušil vse, ki bi radi na mizo poleg tradicionalnih vrst kruha dali še kakšne manj običajne, denimo pletenko s krompirjem, česnom in peteršiljem, pirine bučke, poprtnik ali morda Miklavžev kruh. Drugi del knjige bo navdušil zaprisežene sladkače: na svoj račun bodo prišli tako ljubitelji nežnih piškotov, kot so razpokančki, španski janeževi obročki, ajdovi srčki in še kaj, kot oboževalci vseh vrst pit, zavitkov, kolačev ter drugih sladkosti. Prava paša za oči in obenem odlični navdih za vse, ki imajo v sebi vsaj kanček želje po peki! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**



Bread Street Kitchen

Recepti za slastne zajtrke, kosila in večerje, ki jih lahko pripravite doma

Gordon Ramsay in ekipa Bread Street Kitchen
fotografije: Jamie Orlando Smith
prevod: Srđan Milovanović
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 256 str., 32,96 €



Gordona Ramsaya nekateri morda poznate kot preklinjajočega in temperamentnega kuharja v šovih kot sta *Peklenska kuhinja* in *Masterchef*. Če je v vizualno-slušni različici za vas malce preveč začuden, bodo v knjižni obliki njegovi recepti gotovo zazveneli v pravih okusih. V zajetni zbirki receptov za prehrano v vseh delih dneva in vse priložnosti je z ekipo zbral klasike in novotarije, jih pokombiniral, moderniziral ali nadgradil ter nam jih serviral v sliki in besedi. Smutiji? Imamo. Ovsena kaša? Imamo. Juhe, solate, steak? Imamo. Imamo pa tudi jedi za družbo, za konec tedna, prigrizke, hitre večerje in še in še! Jasna navodila, malce drugačna organiziranost kuharice in ščepec preproste genialnosti bodo zanetili navdih pri starih mačkah in kuharskih začetnikih. > **KLARA JARC**



Sladki recepti z vrtnicami

Katja Kogej, Vida Rojšek
Armulin, 2017, t. v., 91 str., 19,50 €

Katja Kogej, izvrstna poznavalka vina in jedi, ki jih na Goriškem že vrsto let zlahtnijo s cvetnimi listi in popki kraljice rož, se po knjigi *Z okusom vrtnic* (2008), tokrat v delovni družbi hčerke Vide Rojšek, znova vrača na področje, kjer je najbolj doma. Vrtnice, ki so, tako gojene kot divji šipki, ena njenih ljubezni, tukaj predstavlja z novimi domiselnimi recepti s sladkim skupnim imenovalcem. V uvodnem poglavju se posveča ključnim sestavinam, v nadaljevanju pa niza 33 izbranih receptov – nekaj jih je prispevala hči Vida – za posladke, ki so predstavljeni tudi na fotografijah. Razdeljeni so v štiri sklope: Rožni zajtrk, Sladki grizljaji, Omamni napitki in Razkošje sladice. > **IZTOK ILICH**



Mmm... med

Dobrote iz medu, voska in propolisa

Claudia Bentzien, Claudia Salata
fotografije: Martine Dittus
prevod: Irena Stanek
Mladinska knjiga,
2017, m. v., 128 str., 19,99 €

Med, to vsestransko uporabno živilo in dobrodošlo naravno zdravilo, je v naši prehrani nepogrešljiv. Da bi uživali v sladkem tekočem zlatu, že stoletja premagujemo strah pred čebeljimi piki. Temu namenjeni so slastni recepti; tisti, ki si želite izdelati aromatiziran med, različne sirupe in čatnije, vam je namenjen prvi del priročnika. V drugem delu se avtorici posvetita okraševanju doma z voski; kdo se želi naučiti sam uliti sveče? V zadnjem delu pa k zdravju; v domači lekarni poleg medu v sirupih in voska v mazilih ne sme manjkati propolis, s katerim lahko izdelamo pomirjujoče milne kroglice, losjone, kreme ali mazila. Slastno in uporabno, sploh v času, ko prehlad že trka na vrata. > **VANJA JAZBEC**

... slastno in uporabno ...

NOVO Založba Kmečki glas

sveže, lokalno, sezonsko



Saša Drobnič Škrjanec

JEDI IZ SKLEDE

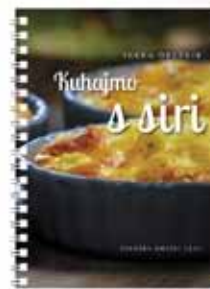
152 strani, 19 EUR



Mirjam Grilc

SLADICE Z ZELIŠČI

88 strani, 15 EUR



Irena Orešnik

KUHAJMO S SIRI

146 strani, 12,50 EUR

Naročanje: 01/473 53 79, karmen@czd-kmeckiglas.si / zalozba.kmeckiglas.com

BREZPLAČNA POŠTNINA

Jedi iz sklede

Saša Drobnič Škrjanec

fotografije: Mitja Škrjanec

Kmečki glas, 2017, t. v., 152 str., 19 €

Avtorica te imenitne kuharice, ki tako z besedo kot fotografijo mami in vabi k ustvarjanju, je knjigo napolnila z recepti jedi, tematsko vezanimi na letne čase. Tako si bralec najprej cedi slino ob (bralnem) okušanju dobrot iz skled, obloženih s solatkami, juhami pa tudi sladkimi grizljaji, ki jih je navdahnila svežina pomladi. Nato uživa ob pestrosti poletne mize, na kateri se v skledah znajde bogastvo z vrtov in iz gozda, iz katerih avtorica knjige pričara zares imenitne dobrote. Jesen prinaša polnost in zrelost okusov najboljšega iz narave in vabi k uživanju jedi, ki v mrakobnih dneh pogrejejo dušo in telo, za konec pa nas zima zaziba v boljše razpoloženje in nam podarja energijo z dobrotami, vezanimi na našo tradicijo in oplemenitenimi z izvrstnimi ustvarjalčinami domislicami. Vse dobrote, ki se na koncu znajdejo v skledah in skledicah, so pripravljene iz svežih, sezonskih živil lokalne pridelave. Ljubezen, ki jo je avtorica te knjige prelila tako v ustvarjanje svojih dobrot kot tudi v samo knjižno delo (sicer pa brez ljubezni ne gre in v potrditev tega že v uvodu navede stari slovenski pregovor, ki pravi: »Skleda zelja v ljubezni je boljša kot pitan vol v sovraštvu.«), se bo med prebiranjem zagotovo dotaknila tudi vas in vas nagovorila k pripravi slastnih jedi, s katerimi boste mojstrsko polnili sklede in navduševali vse okrog sebe.

> VESNA SIVEC POLJANŠEK



Pripojedke

Pravljična kuharska knjiga za mlade bralce, jedce in kugalce

priredba zgodb: Jane Yolen

recepti: Heidi E. Y. Stemple

ilustracije: Philippe Béha

prevod: Zala Stanonik

Pivec, 2017, t. v., 174 str., 24,90 €

Ste kdaj opazili, da pravljice zelo pogosto omenjajo hrano in da ima ta včasih zelo pomembno vlogo? Kot na primer Jakčevi čudežni fižolčki, pa repa velikanka, Sneguljičino zastrupljeno jabolko in kaša, ki jo neumorno kuha lonček? Avtorici, ena strastna pripovedovalka, druga pa mama in ljubiteljska kuharica, sta za *Pripojedke* zakuhali nekaj novega. Jane Yolen je zbrala in malce priredila klasične pravljice z vsega sveta ter jim dodala nekaj poznavalških opomb o izvoru in vrsti pravljice – povsem razumljivih tudi za najstniške bralce. Heidi E. Y. Stemple je knjigi dala pečat z recepti, v katerih nastopajo »junaki« iz pravljic – vse od košare dobrot Rdeče kapice do Čarobne hruškove pite. Nekaterih receptov se lahko mladina loti kar sama, za druge pa bodo mlajši morda v kuhinji potrebovali pomočnika – mamo ali očeta. Nikakor ne smemo pozabiti na izvrstne ilustracije Philippeja Béhaja, ki s svojim edinstvenim slogom junakom vdihne življenje in nas ob tem pogosto zabava. Kaj se zgodi, ko združimo pravljice in kuhanje? Knjiga, ki bo na plano potegnila nekaj otroške nostalgije ter dala staršem in otrokom obilo navdiha za skupno ustvarjanje v kuhinji. > KLARA JARC



Teresamisu

25,90
EUR



Tereza vas v svoji prvi knjigi *Zdravo, Tereza!* vabi na potovanje čez Novo Zelandijo ter z vami deli okusne, hranične in polnovredne recepte, ki jih je pripravljala vsako nedeljo na POP TV v kuharski oddaji z enakim naslovom. V knjigi najdete recepte vseh njenih najbolj priljubljenih jedi, od sladkih do slanih, ki zajemajo bistvo njene preproste filozofije; adijo, beli sladkor, bela moka, neželeni dodatki, konservansi in sestavine, ki jih ne moremo izgovoriti.

Trda vezava, 168 strani

POSEBNA UGODNOST

cena pri nakupu paketa obeh kuharskih knjig je 40 EUR

19,90
EUR

V drugi knjigi *Zdravo, Tereza!* najdete vse recepte iz druge sezone oddaje in tehnike, kako z lahkoto kuhati okusne, zdrave jedi s sestavinami, ki jih ima čisto vsak v svoji shrambi in so prijazne za vsak žep. Iz vaše kuhinje bodo zadišale omamne zdrave rižote, športni prigrizki, barviti krožniki za otroke in tudi slovenske jedi, narejene na Terezin način.

Mehka vezava, 127 strani



Zagotovite si super knjigi

na spletni strani www.teresamisu.com

ali po telefonu 041 646 375!

Irena Mušič Habjan in Vladimir Habjan sta hribolazca in alpinista, ki sta prehodila in preplezala marsikatero goro v Sloveniji in v tujini. Vladimir Habjan je do zdaj podpisal že več planinskih vodnikov po gorovjih, kjer sta hodila oba, Vzhodne Alpe, ki pokrivajo izbrane vršace od Dachsteina v Severnih apneniških Alpah do štiritisočaka Bernine na meji med Švico in Italijo, pa sta podpisala skupaj. Ob izidu te izjemne knjige, ki kar vabi v gore, smo z njima opravili kratek pogovor.

»Bolj se moraš potruditi za dosego nekega cilja, večjo vrednost ima.«

Alpe brez meja

Najlepši vrhovi Vzhodnih Alp

Vladimir Habjan,

Irena Mušič Habjan

Sidarta, 2017, pt. v., 256 str., 34,90 €



Bukla: Ko izhaja slovenski planinski vodnik o tujih hribih in gorah, je najbrž najprej na mestu vprašanje: Zakaj v tuje gore? Ali niso naše najlepše? ☺

Irena Mušič Habjan: Seveda so naše gore najlepše. (smeh). Lepe so zato, ker so nam blizu, do njih imamo poseben odnos pripadnosti, ker imajo svetlo sivo kamenino namesto temne in rjave, ker so v primerjavi s tri- in štiritisočaki hitreje dostopne. To je verjetno še bolj pomembno v današnjih časih, ko bi radi vse opravili na hitro. Doma srečujemo naše ljudi in se pozdravljamo po domače, v kočah se počutimo domače, v vodnikih imamo na razpolago vse možne opise, lahko se do neskončnosti pogovarjamo o prispelih na vrhove, možnostih dostopa, razgledih, ki pogosto segajo tja čez mejo ... Vendar ravno zaradi teh razgledov na gore, ki ležijo onstran meje in jih lahko občudujemo, si želimo nanje povzpeti, kajti s teh gora se odkrivajo novi in novi pogledi naprej. Za prehod čez mejo moramo imeti nekaj raziskovalnega duha, ki nas žene tja, kjer še nismo bili.

Vladimir Habjan: Odgovor na to vprašanje nikakor ni preprost. Treba je priznati, da je tudi okraj meje veliko gora, ki so nepopisno privlačne, pa naj se potikamo po odročnih Karnijskih, občudujemo nazobčane grebene in pokončne stolpe Dolomitov, plezamo po gladkih ploščah bergellskih gora, se razgledujemo s prostranih ledenikov Engadinskih in Ötztalskih Alp, Ortlerja, Silvrette, Visokih Tur ali pa plezamo po feratah divjih Lienških Dolomitov in skalnega grebena nad Orlovim gnezdom Hoher Gölla. Razlogov je toliko, kolikor je vrhov, vsak je po svoje privlačen in vreden našega obiska. Šele ko se bomo vrnili iz tujine in se ponovno zazrli v naše lepe vršace, bomo slovenske gore še bolj cenili. Z obiskom tujih gora dobijo naše gore večjo širino.

Bukla: To sta lepa odgovora. Kaj bi svetovali nekomu, ki še ni hodil v tujih gorah: na kaj mora biti najbolj pozoren? Kje naj začne?

Irena Mušič Habjan: Tudi za tuje gore je vprašanje, kaj bi kdo rad: ali bi se vzpel na vrhove po markiranih poteh, preplezal ferato, stopil na tritisočak ali opravil ledeniško turo. Težavo predstavlja jezik, večina opisov v tujih vodnikih je namreč v italijanščini ali nemščini, angleški vodniki so večinoma le za trekinge. Slovenski vodnik Tomaža Vrhovca (s sodelavci) *Najvišji vrhovi v Alpah* (2005) je specifičen in v tem času že nekoliko zastarel, posebej v svetu visokih ledeniških gora, kjer se svet hitro spreminja. Veliko tehničnih informacij najdemo tudi na svetovnem spletu. Za cilje, ki so od doma oddaljeni štiri ali več ur vožnje, si bo treba vzeti dva dneva. Koče v tujini je nujno predhodno rezervirati, saj se je tudi nama že zgodilo, da sva namesto v sobi prespala v »drvarnici«, kljub temu da sva prenočišče rezervirala. Če prenočimo v koči, po navadi naročimo polpenzion in s tem odpade nošnja odvečne hrane. Priporočljivo se je zavarovati za primer nesreče. Če nimamo veliko izkušenj, se je na tuje gore bolje odpraviti v družbi prijateljev ali vodnika.

Vladimir Habjan: V tujih gorah je vrsta zadev drugačnih, od jezika, daljše in pogosto zapletene vožnje, prehrane v kočah, ki je nismo vajeni, pogosto drugačnih razmer, posebej v ledeniškem svetu ..., pa do pomanjkanja



Vladimir Habjan, Irena Mušič Habjan

opisov. Ravno tu bo prav prišel novi vodnik, kjer je zbranih cela vrsta uporabnih podatkov, ne samo pri opisih, pač pa tudi v uvodnem delu, kjer sva nanizala veliko nasvetov iz prakse, na primer: članstvo v planinskem društvu, zavarovanje, kako do informacij, odločanje o cilju, s kom na turo, kje prespati, o vremenu, opreми, vožnji, razmerah na turi, ledeniškem svetu, aklimatizaciji, varnosti. Vse to naj uporabnik vodnika podrobno prebere, poišče na svetovnem spletu še dodatne informacije – tam je veliko tega, od slik do posnetkov, kjer bo dobil dovolj podatkov za na pot. Z vsako uspešno opravljeno turo bo lahko bolj samozavesten. Če pa si prvič ne upa na turo sam, naj si priskrbi spremstvo gorskega vodnika, kar večkrat priporoča tudi v vodniku. Tako bo tura potekala varneje, gost pa bo pridobil potrebne izkušnje. Za tujino velja preveriti delovanje mobilnega signala in dostopa do svetovnega spleta, saj imamo brez tega lahko težave s pridobivanjem informacij in s tem tudi potrebne varnosti.

Bukla: Katere pa so posebnosti hribolazenja po sosednjih alpskih državah?

Irena Mušič Habjan: Prva posebnost je, da so nekatere gore precej višje od 2864 metrov, kolikor je visok naš Triglav. Ledeniškega sveta pri nas nimamo, kar terja dodatna znanja. Na višinah nad 3000 metri lahko posameznika že muči pomanjkanje kisika, nastanejo glavobol, slabo počutje, vrtoglavica – kar so simptomi začetne višinske bolezni. Marsikje v Italiji vas ne bodo razumeli, če boste govorili angleško. Poti do izhodišč so dolge in lahko pogosto stresne (npr. zastoji na avtocestah). Na nekaterih vrhovih bomo lahko tudi sami na gori kljub visoki hribovski sezoni, na drugih pa se bo trlo obiskovalcev, na primer na Veliki Cini v Dolomitih ali na Großglocknerju v Visokih Turah. Velik čar je srečevati domačine in tuje planince ter navezovati stike z njimi in tako spoznavati njihov način razmišljanja, kako se lotevajo tur, kako

imajo organizirano planinstvo v njihovih deželah itn. Dragocenih izkušenj, ki jih pridobimo v tujih gorah, je nešteto.

Vladimir Habjan: Čim višji so vrhovi, daljše ture bodo, saj so dostopi daljši. To je prva posebnost, druga je ledeniški svet, ki ga pri nas ne poznamo več. Še najbolj podobne našim razmeram so Karnijske Alpe. A že v Dolomiti in bližnjih Visokih Turah nas bodo presenetile poti, ki niso tako dobro markirane, kot smo vajeni pri nas, in lahko se bo zgodilo, da bomo tudi na označenih poteh imeli probleme z iskanjem prehodov. V ledeniškem svetu pa je tako ali tako poti težko vzdrževati, saj jih voda, sneg in led pogosto dobesedno odplaknejo. V tako priljubljenih gorah kot so Dolomiti, se bomo na feratah še počutili podobno kot pri nas na zavarovanih poteh, čim pa bomo stopili v svet, kjer ni uhojenih poti, bomo imeli opraviti z brezpotjem in alpinizmom. Na celo vrsto pomembnih vrhov bomo namreč morali krepko poplezati, saj lažjih pristopov pač ni. Pri nas je tako npr. v Martuljkovi skupini ali v Loški steni, s tem da so v Dolomiti višine čez 3000 metrov.

Bukla: Kateri od vzponov, predstavljenih v knjigi, so najbolj ljubi vama osebno in zakaj?

Irena Mušič Habjan: Najbolj so se mi vtisnili v spomin vzponi, kjer sem doživela kakšno zanimivo izkušnjo ali pa je bilo bolj naporno, kot sem pričakovala. Npr. vzpon na Olperer naj bi po moje potekal v suhi skali, z lepim poplezavanjem, pa je bilo na koncu kar sitno zaradi novega snega. Pizzo Badile ima čudovito kamnino, vzpon na Hohe Gaisl je bil naporen, ker je bil tudi tehnično kar zahteven, greben Stüdlgrat, ki se zaključni na vrhu Großglocknerja, pa izjemno lep in razgiban. Najbolj uživam v skalnem plezanju, čeprav je včasih kar sproščujoče samo hoditi.

Vladimir Habjan: Pri meni velja pravilo, bolj se moraš potruditi za dosego nekega cilja, večjo vrednost ima. Prisegam na Dolomite, kjer je res za vsakega nekaj, od pristopov na vrhove, do ferat in plezalnih vzponov na najzahtevnejše tritisočake. Tura »grande course« je bila na Hohe Gaisl celo malo potovanje, ki ga zlepa ne pozabiš. Podoben je Dreishusterspitze, ki pa je tehnično lažji. Ture v Karnijskih Alpah imajo zaradi redkega obiska in odročnega sveta prizvok raziskovanja. Tam mi je bil posebej všeč Duranno. Pristrčne so Zillertalske Alpe, ki imajo lepo pokrajino, blage ledenike in sladkorčke, kot je Zigmundspitze. Štiritisočak Piz Bernina je pika na i dolgega potovanja po Vzhodnih Alpah.

Bukla: Kako pa se je v tretjem tisočletju spreminjalo zanimanje za planinske vodnike? Kaj je zdaj drugače, kot je bilo pred petnajstimi, dvajsetimi leti?

Vladimir Habjan: Drugače je to, da je veliko informacij na svetovnem spletu, česar pred leti ni bilo. Na voljo so opisi, fotografije, videoposnetki. Dobiš informacije o kočah, dostopih, celo jedilnikih. Rezervacijo lahko opraviš kar po spletu. Vse deluje. Ne glede na to je v tujini na razpolago cela vrsta tiskanih vodnikov, ki pa so večinoma izbirni. Svoje čase so izdajali največ enciklopedične, to pomeni da so opisani vsi vrhovi in vsi pristopi določenega območja, kar pa danes ni več praksa, saj jih tako rekoč ne najdemo nikjer več. Podobno je pri nas, čeprav Planinska založba takšne vodnike še izdaja. V tujini so priročni mali vodnički posameznih območij, kjer so na kratko opisani posamezni vzponi z veliko simboli, da uporabnik hitro dobi vpogled v zahtevnost in značilnosti ture. Nekaj podobnega je tudi najin vodnik, kjer pa založnik Sidarta vseeno prisega na bogatejšo podobo in večji format z veliko fotografijami, ki potegnejo in zvabijo tako na turo kot k nakupu.

Bukla: Bosta s pisanjem o tujih gorah nadaljevala? Kateri je vajin naslednji skupni projekt?

Irena Mušič Habjan: Mogoče bom napisala kak članek za najstarejšo slovensko revijo, ki še vedno izhaja, *Planinski vestnik*. Skupni projekt pa je kot vedno vsak konec tedna, izbrati hrib, kjer še nisva bila.

Vladimir Habjan: Zadnje obdobje sva se osredotočila na bližnje Karnijske Alpe. Kot vedno ko greva v svet, kjer še nisva bila, si sproti piševa opise. Kdo ve, če nama bo to kdaj prišlo še prav, do zdaj nama je. Sicer sem si že pred začetkom vodnika po Alpah rekel, da imam pisanja vodnikov dovolj. A vedno me potem zvabi kakšna dobra ideja. Moja želja je še vedno tudi nova leposlovna knjiga. Ideje so, vprašanje pa je, če bo v bližnji prihodnosti za to tudi dovolj časa.

Bukla: Hvala za pogovor. In vso srečo na vajinih poteh!

Mingma in še sto drugih

Viki Grošelj

Didakta, 2017, m. v., 222 str., 14,90 €



Viki Grošelj

Vikija Grošlja, legendarnega himalajca in avtorja mnogih knjig o alpinističnih podvigih in lastnih avanturah, v tej zbirki nekaj več kot stotih besedil spoznamo malce širše, kot človeka, ki se spontano odziva na življenje okoli sebe – seveda je to največkrat v

povezavi s športnim udejstvom. Naslov *Mingma* je povzet po enem izmed člankov, gre pa za sina legendarnega šerpe Anga Phuja, ki je bil leta 1979 z našimi alpinisti na strehi sveta, potem pa je pri stopu nesrečno zdrsnil in se smrtno ponesrečil. Grošelj in Stipe Božič sta nanj po naključju naletela v Nepalju in Mingma je, da bi spoznal drugačne kraje, obiskal tudi Slovenijo, vendar je ob tem pustil življenjsko lekcijo tudi Grošlju. In k temu težijo tudi druga Grošljeva besedila: izražajo njegova prepričanja in stališča, hkrati pa poanto včasih spretno obrnejo in postavijo v širši okvir, bodisi da govori o kadilcih in kritizira njihovo poudarjanje, da so v bistvu žrtve oni, ne pa nekadilci, bodisi da gre občudovanje muzeja Reinholda Messnerja, ki ga ima za enega izmed junakov našega časa. > SAMO RUGELJ

Nevarno proti vrhovom

Priročnik o nevarnostih v gorah

Jani Bele

Didakta, zbirka Med gorskimi reševalci, 2017, t. v., 261 str., 29 €



Obiskovanje hribov in gora je še vedno ena izmed najnevarnejših športnih aktivnosti pri nas, saj morajo naši gorski reševalci posredovati približno 250-krat letno (preračunano torej vsak delovni dan v letu, razen v soboto in nedeljo). Dolgoletni reševalec Jani Bele v monografiji *Nevarno proti vrhovom* (sicer deveti knjigi iz zbirke *Med gorskimi reševalci*), mešanici strokovne knjige in osebnih utrinkov ponesrečencev, reševalcev in drugih, nasmeje že na začetku, ko navede, da

... knjiga, ki lahko močno zmanjša število nesreč v hribih – samo prebrati in upoštevati jo je treba ...

se nesreče na delu po navadi začnejo z enim od dveh stavkov: a) do nesreče je prišlo zaradi neizkušenosti ponesrečenega ali pa b) do nesreče je prišlo kljub izkušenosti ponesrečenega. Podobno velja tudi v hribih, kjer nesreča ne počiva, kar pa še zdaleč ne pomeni, da jo bodo slabo odnesli tisti, ki so manj izkušeni. Bele v knjigi svetuje, kako se pripravimo na turo in jo načrtujemo tako, da bi jo opravili brez težav, potem pa sistematično obdelala vse nevarnosti, ki se lahko zgodijo v gorah (v različnih letnih časih), od najbolj običajnih žuljev in utrujenosti prek nesreč, do katerih pride zaradi fotografiranja, ko fotograf išče

najboljšo položaj ter omahne v dolino, klopov in drugih živali, ki lahko prekrizajo načrte, pa vse do padcev ter seveda jesenskih in zimskih nesreč, ko pohodnike presenetijo tako megla kot opasti, sneg, led ipd. Knjiga, ki lahko močno zmanjša število nesreč v hribih – samo prebrati in upoštevati jo je treba. > SAMO RUGELJ

Otroške igre na Slovenskem od A do Ž

Igor Cvetko

Celjska Mohorjeva, 2017, t. v., 176 str., 23 €

Kar 131 tradicionalnih otroških iger je Igor Cvetko zbral, opisal in z ilustracijami ponazoril v priročniški knjigi, ki je nastajala vse od leta 1993, torej vse od poziva Ljubice Marjanovič - Umek v spremni besedi k slovenski izdaji *Iger sveta* k pisanju nacionalne antologije otroških iger. Toliko jih je, da je že njihova razvrstitev zahtevno delo, zato si avtor pomaga z dolgim naborom znakov, ki ponazarjajo, za kakšne vrste igre gre. Kadar igra terja pesem, jo pospremi enostavno notno črtovje z besedilom, medtem ko najdemo pri gubanju papirja (origami) ali pri namiznih igrah nazorne sheme in barvne ilustracije. Zares dragoceni so kratki in jasni opisi pravil za igre, kar ni povsem samoumevno. Cel kup iger je še vedno aktualnih in veliko tudi pozabljenih. Enih morda upravičeno, saj se naslanjajo na staro slovensščino, ki se danes ne bi niti obnesla, spet druge pa bi lahko ponovno obudili prav s pomočjo knjige. Naklada je za slovenske razmere razmeroma lepa (2700 izvodov), cena pa takšna, da si jo lahko privoščijo vsak vrtec ali šola. > ŽIGA VALETIČ



Kako deluje telo

Dejstva na dlani

prevod: Barbara Kregel

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 255 str., 29,95 €

Saj veste, kaj pravijo? Za vsako tehnično igračo dobiš navodila za uporabo, za naše telo pa taka navodila žal ne obstajajo, zato je zares pomembno, da svoje telo kar najbolj poznamo in se o njem čim več naučimo. Če se ukvarjate s športom, je dobro malo bolje vedeti, kako je sestavljeno vaše okostje, kaj počnejo katere mišice, ali je tetiva dovolj močna in kako so sestavljeni sklepi. Morda se vam zdi pomembno zdravo prehranjevanje, v tem primeru se le poučite, kako so sestavljena prebavila, kam potuje hrana in zakaj imamo tanko in debelo črevo. Če želite ostati zdravi in v formi, pa se je treba boriti tudi proti nevidnim sovražnikom, ki so včasih tudi naši prijatelji, bakterije, virusi, glive, zajedavci so ves čas prisotni v našem življenju, od našega imunskega sistema pa je odvisna njihova aktivnost. Dihala, prebavila, sečila, endokrini sistem, mišice in živci ... in vse glavne funkcije nadzirajo možgani. Osupljivo enostavno zapisana dejstva z barvnimi preglednicami in razumljivimi shemami bodo dala tako mladim kot starim odličen vpogled v stroj, imenovan človeško telo. > RENATE RUGELJ



Učimo se šivati obleke in krila

15 preprostih modelov za edinstvena oblačila

Clémentine Lubin; prevod: Maja Lihtentalner

Mladinska knjiga, 2017, m. v., 96 str., 19,95 €

Vse ustvarjalne po duši, ki si želite popestriti garderobo ali prijateljici sešiti čisto posebno unikatno darilo, a ne veste, kje in kako začeti, ta uporabni priročnik je namenjen prav vam. Obleke in krila so namreč idealna izbira za prvo krojenje, saj so kroji enostavnejši kot, recimo, za hlače, srajce ali vrhnja oblačila. S šivanjem oblek in

kril se naučite osnovnih linij in znanje kasneje laže prestavite na zahtevnejša oblačila. Priročnik predstavlja 15 preprostih modelov, vključno z idejami za barvne kombinacije, priložene pa so tudi krojne pole. Na prvih straneh so seveda smiselno predstavljeni osnovni napotki in koristni namigi, od tod pa do klasične črne obleke ali pisane plesnega krila pa naj vas popelje vaša domišljija. > VANJA JAZBEC



SERIJA 500 RECEPTOV



Založba Pivec

www.zalozba-pivec.com

Christine Watson
500 SOKOV IN SMUTIJEV



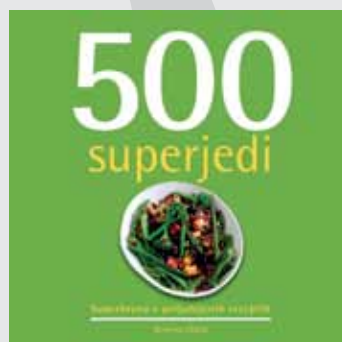
Zbirka receptov zajema tako klasične kot nove ideje za sokove in smutije.

Carol Beckerman in Deb Wheaton
500 JEDI BREZ GLUTENA



Brezglutenska dieta ni več ovira pri pripravi najljubših jedi, kot so pica in palačinke.

Beverly Glock
500 SUPERJEDI



Superživila za vsak obrok

Wendy Sweetser
500 KOKTAJLOV



Mešajte, pretresajte in precedite koktajl v kozarec, kot pravi barmani to počno.

www.zalozba-pivec.com

Tradicionalna goveja juha in slovenska narodna pesem z roko v roki



Slike so simbolične.

Slovenske narodne

50 narodnih pesmi v žepni knjižici. Da na zabavi ne boste v zadregi, ker ne poznate besedila! Minimalno naročilo 10 izvodov.

0,99 €

Bi radi zapeli, pa vam vedno nekaj zmanjka?

V knjižici so besedila, na zgoščenki pa ob spremljavi zapetih 100 prvih kitic narodnih in ponarodelih pesmi.

13,90 €



Uporaba luninega koledarja v vsakdanjem življenju

Prva knjiga na svetu, ki daje celovite nasvete za uporabo luninih ritmov! Priloženi so lunini koledarji.

03 492 34 40 / 040 886 672
zal-mavrica@siol.net

Mavrica

KNJIGE NA VOLJO V VEČINI KNJIGARN PO SLOVENIJI.



Zdravje iz Božje lekarne

Dragoceni napotki in izkušnje za uporabo zdravih zelišč pri najrazličnejših tegobah in boleznih.

PRODAJNI HIT

21,07 €

PRI NAROČILU PO POVZETJU NAD 25 € VAM STROŠKA POŠTNE NE ZARAČUNAVAMO

PRODAJNI HIT

18,10 €



Koledarji luninih ritmov

V tej knjižici so zbrani lunini koledarji od leta 2017 do 2020.

5,55 €



Za zdravje in vitko linijo!

Zdravje gre skozi želodec...in kri!
Recepti in tabele z najbolj primernimi živili za posamezno krvno skupino.

19,05 €



Uspesi pri zdravljenju

Avtorica je zbrala številna pričevanja bolnikov o uspešni rabi napotkov iz knjige "Zdravje iz Božje lekarne"

13,07 €



AKTUALNO!!!

Avtor razkriva srhljiv načrt genskega spreminjanja najpomembnejših rastlin in živali. V ozadju tega peklenkega načrta je nadzor nad človeško družbo.

19,05 €



Vaje za izboljšanje vida po metodi dr. Batesa

S preprostimi vajami lahko zadržite dober vid ali pa ga celo izboljšate.

13,96 €



Preprečevanje in zdravljenje bolezni

Avtor iz Lastnih izkušenj zagotavlja, da organizem ob daljšem postu lahko sam uniči rakaste tvorbe.

13,60 €

Gospodar smrti in trije Načiketovi ognji

Adrian Predrag Kezele

prevod: Ana Ptičar

Chiara, 2017, m. v., 326 str., 25 €



V naši kulturi velja smrt še vedno za nekaj temačnega in v večini ljudi vzbuja občutek tesnobe in strahu. A če želimo ta strah razbliniti in v smrti prepoznati samo obliko metamorfoze, se je treba okrepiti z znanjem, že takoj na začetku te knjige njenega avtorja razsvetli Ganeš, indijski duhovni učitelj. V pisateljevem življenju se začne (znova) pojavljati z enim samim jasnim namenom: da bi slehernika, kakršen je tudi avtor knjige, sicer priznani hrvaški ustvarjalec del o duhovnosti in vodja številnih delavnic, miselno preobrazil, da bi spoznal lepoto in moč prehoda na ono stran. Med drugim mu pojasni, da lahko dan svojega tuzemeljskega konca spoznamo ob pomoči džjotiša, spretnosti iz vedske Indije, ki osvetljuje življenje. Avtorju te knjige se zdi ta misel sprva odbijajoča, a bolj ko potuje skozi različne faze učenja, bolj odkriva, v čem se skriva smisel starodavnega indijskega védenja o prehodu iz življenja v smrt in srečanju z Gospodarjem smrti, ki določa nadaljnjo pot posameznikove duše. Mistična zgodba, prepletena z avtorjevimi osebnimi izkušnjami ...

džjotiša, spretnosti iz vedske Indije, ki osvetljuje življenje. Avtorju te knjige se zdi ta misel sprva odbijajoča, a bolj ko potuje skozi različne faze učenja, bolj odkriva, v čem se skriva smisel starodavnega indijskega védenja o prehodu iz življenja v smrt in srečanju z Gospodarjem smrti, ki določa nadaljnjo pot posameznikove duše. Mistična zgodba, prepletena z avtorjevimi osebnimi izkušnjami, doživetji in videnji, ter obogatena s pridihom starodavnega indijskega izročila in avtorjeve domišljije, vodi k številnim razmišljanjem o našem bivanju ter o njegovi zadnji postaji. Je pravzaprav to res zadnja postaja ali pa le vmesna faza, ki vodi do nečesa novega, svežega in morda (še) bolj radostnega?! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Zakaj je vredno živeti

Matt Haig; prevod: Samo Kuščer

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 219 str., 10,90 €



»Depresijo je težko pojasniti ljudem, ki niso nikoli trpeli za njo. To je približno tako, kot bi želeli Zemljo opisati bitju na drugem planetu. Ničesar ni, na kar bi se lahko oprl. Uporabiti moraš prisposodbe. Ujet si v predoru. Na dnu morja si. Goriš.« Matt Haig stanje depresije opisuje skozi vsakdan. Opazuje sebe, druge, komentira knjige, ki jih je vmes bral na to temo ali pa romane, ki mu v določenem stanju pomagajo. Da se še bolje sooči ali za trenutek pozabi. Gleda filme, posreduje spletne (Facebook in predvsem Twitter) izjave. Dela spiske stvari, zaradi katerih mu je slabše, opiše tudi tiste, ki mu pomagajo. Se stavi spisek slavnih, ki so bili depresivni. Opisuje znake tesnobe, panike. Natančno, po najbolj prepoznavnih znakih. Poskuša razmeti tiste, ki ga ne razumejo; tudi tokrat s konkretnim spiskom. Nadvse dejavno, vsem razumljivo, tudi duhovito, predvsem pa natančno opiše vsako stanje, spremembe (na bolje ali ne). Skupaj z njim se potopimo globoko, plavamo po dnu, slalomiramo iz stanja v stanje. Do svetlobe. Nadvse praktična mojstrovina. > **JEDRT JEŽ FURLAN**



Bolezen je nekaj drugega!

Mark Pfister, Simona Cella

prevod: Dean Rajčič

Sanje, 2016, m. v., 67 str., 6,95 €

Drobna knjižica popisuje pet bioloških zakonov, ki jih je odkril dr. Ryke Geerd Hamer; poimenoval jih je »nova germanska medicina«. S pomočjo teh zakonov naj bi bili zmožni prepoznati vzroke in razvoj »boleznih« in z njimi odgovoriti na vprašanje »Zakaj ravno jaz?«. Učinkovito pomoč pa lahko prejmejo le odgovorne osebe, ki se odločijo zbuditi se iz hipnoze in prevzeti odgovornost za lastno zdravje. Tu ne gre za novo alternativno zdravljenje, niti ni to teorija, temveč vodi k spremembi gledišča, podobno kot bi se preselili v popolnoma novo sobo. Gre za novo paradigmo, ki razlaga kompleksen niz pojavov na področju tega, kar bi lahko opredelili kot »bolezen ali zdravje«. > **SABINA BURKELJCA**

Angeli na zemlji

Laura Schroff, Alex Tresniowski

prevod: Petra Berlot Kužner

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 326 str., 12,90 €



Laura Schroff je navdušila že z iskreno resnično pripovedjo *Nevidna nit* (letos izšla pri isti založbi kot njena naslednica), v katero je vpletla močno sporočilo, lahko bi rekli celo svoj življenjski moto: ko pomagaš enemu, pomagaš vsem. Laura je namreč na vrhuncu uspešne kariere sredi belega dne na ulicah New Yorka spoznala dečka, ki je prosil za hrano. Eno kosilo se je razvilo v močno prijateljstvo, ki je zaznamovalo tako njeno kot življenje enajstletnika. Po izidu *Nevidne niti* so bralci z vsega sveta začeli avtorici pripovedovati zgodbe o tem, kako so jim naključna srečanja z neznanci spremenila življenje. Te zgodbe, od upokojenca, ki je nesebično odprl vrata neznanki sredi snežnega viharja, do tete, ki je z neizmerno izboljšala življenje svojega nečaka, je v soavtorstvu zbrala in sklenila v nauk zgodbe: prav vsak izmed nas lahko z izkazovanjem dobrote in prijaznosti živi srečnejše in izpolnjeno življenje. > **VANJA JAZBEC**

Je skrivnost smrti mogoče spoznati že za časa življenja?

Adrian P. Kezele

GOSPODAR SMRTI

Cena: **25,00 € + brezplačna poština**

Adrian P. Kezele

GOSPODAR SMRTI

IN TRIJE NAČIKETOVI OGNJI

Naročila
www.zalozba-chiara.si
E: peter@zalozba-chiara.si
T: 01/53 41 252
M: 040 614 095

ZALOŽBA CHIARA

Kjer so dobre knjige doma!

Strmenje v sonce

Kako premagamo grozo pred smrtjo

Irvin D. Yalom

prevod: Helena Marko

UMco, 2018, m. v., 270 str., 22,90 €



dr. Manca Košir

Vse se uglasli in izpolni

Logoterapija v poznejšem življenjskem obdobju

Elisabeth Lukas

prevod: Janko Jeromen,

Tadeja Petrovič Jerina

Celjska Mohorjeva družba,

2017, m. v., 110 str., 15 €



trepetajo, živijo v tesnobi in paniki, imajo moraste sanje in slabo spi. Ko bodo prebrali dragoceno pričevanje in iskreno samorazkrivanje Irvina D. Yaloma, jim bo odleglo, saj »nebrzdano grozo lahko zvedemo na stopnjo vsakdanje, obvladljive tesnobe. Ne le da ob ustrezni podpori strmenje v obliče smrti obrzda našo grozo, naše življenje naredi tudi bolj ganljivo, bolj dragoceno, bolj vitalno.« In prav za

slednje gre! Da znamo ob zavedanju lastne umrljivosti bolj ceniti dejstvo, da smo živi! Da zaživimo radostno, polno in izpolnjeno življenje, ko pred zadnjim izdihom mirno rečemo: »Ničesar ne obžalujem.« Izpolnjeno življenje je namreč dobro življenje. In dobro življenje napoveduje lepo smrt.

»Od uspešnega, posrečenega življenja se lahko dobro poslovimo, celo zelo dobro – od zavoženega življenja pa ne. Najpoznejše ob smrtni uri, ko je že za vse prepozno, nam bo kot težek kamen obležalo na prsih,« opozarja na pomembnost polno živete sedanjosti tudi logoterapevtka Elisabeth Lukas (1942). V ganljivi, spodbudni in navdihujoči knjižici *Vse se uglasli in izpolni* radikalno zastopa smiselnost bivanja zdaj in tukaj: »Sedanjost je naša posebna dragocenost, ki jo moramo uporabljati z vso modrostjo, da se bomo vedro starali in se z lahkoto poslavljali, tako v velikih stvareh kakor v majhnih, vsakdanjih in tudi takrat, zadnjikrat.« Z metaforami o vonju zrelega klasja, žetvi in našega življenja kot (notranje) kašče, v katero ves čas nalagamo izkušnje in doživetja – najbolj zažari doživetje doseženega vrha –, nas z nežnostjo vodi v leta, ki so lahko naša najlepša. Če smo živeli »osrečeno« življenje, kar se kaže v hvaležnosti, zadovoljnosti, skromnosti. Pa tudi modrosti in spokojnosti, »ki si jo zares lahko privoščijo le tisti, ki se stopa, saj mu ni treba 'ničesar več hoteti'«. Osrečenost namreč pomeni, da smo izkusili bistveno. Z njim smo napolnili svoj nahrbtnik, ki ga pregleda smrt. »Kdor se odpravi na pot s polnim nahrbtnikom, se ne more vrniti s praznim,« je čudovita popotnica za sleherno potovanje, tudi za naše zadnje zemeljsko.

O Yalomovi knjigi *Strmenje v sonce* bomo govorili na Čajanki z Manco Košir v knjigarni Konzorcij v Ljubljani v torek, 9. 1. 2018, ob 18. uri.

Ljudje se bojijo misliti nanjo. Ljudje se bojijo govoriti o njej. Mnoge je groza pred njo – neizbežno smrtjo. Zanje je dr. Irvin D. Yalom (1931) napisal knjigo, katere naslov je navdihnila La Rochefoucauldova misel: »V sonce in smrt človek ne more gledati naravnost.« Ameriški profesor psihiatrije, izjemen psihoterapevt in pretanjen pripovedovalec, ki ga v številnih knjigah nagovarjajo filozofi in književniki, vedno znova pa njegovi sopotniki, kot pravi klientom, je tudi v tem delu globok, presunljiv in prepričljiv. *Strmenje v sonce* je Yalomova tretja knjiga, prevedena v slovenščino. Prva je bila *Rabelj ljubezni in druge psihoterapevtske zgodbe* (2016), druga *Darilo terapije* (2017) in obe sta kmalu po izidu postali uspešnici. Močno upam, da se to obeta tudi *Strmenju v sonce*. Demografska podoba tako imenovanega razvitega sveta kaže, da nas je vse več starejših in starih ljudi, ki že sestopamo v dolino,

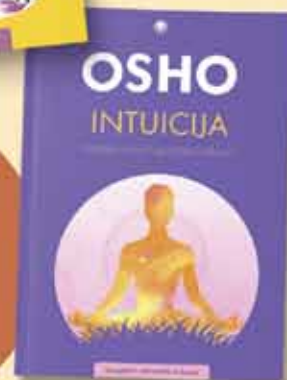
... da znamo ob zavedanju lastne umrljivosti bolj ceniti dejstvo, da smo živi! ...

kjer nas čaka smrt. Za nas je skrajni čas, da pogumno pogledamo na bližajoči se konec življenjske poti. In da zaupamo, da bomo lahko odšli dostojanstveno, obdani s sočutjem in spoštovanjem. Tega pa ne bo, če tudi mlajše generacije ne bodo pripravljene odpreti oči in srce za procese umiranja in smrti.

Na smrt bolan klient podporne terapevtske skupine za obolele z rakom, v kateri je Yalom deloval več kot petnajst let, je zagrenjeno ugotavljal: »Naša kultura na umirajočega gleda kot na golazen ali smeti, posledično pa se vsi umikamo pred umirajočimi.« Ljudje umirajo v domovih za ostarele in bolnišnicah in vse več je tistih, ki še nikoli v življenju niso videli mrtveca. Tudi zato ima groza pred smrtjo tako moč, da ljudje



PRIMUS
izbrane knjige



Vabljeni na knjižni sejem v II. predverje Cankarjevega doma od 22. do 26. 11. 2017 Primus

Zakladnice brezčasnih modrosti



Spletna knjigarna izbranih knjig
www.primus.si

Brezplačna telefonska številka 080 21 41

Glasna tišina poželenja

Ona in On – fenomen Adama in Eve

Božidar Veljković

Primus, 2017, m. v., 418 str., 29,90 €

»Tako pri moških kot pri ženskah je znanje o spolnosti zelo omejeno. Poleg tega menim, da poznavanje različnih izrazov ljubezni lahko prepreči mnogo predsodkov,« so besede profesorja Coolsaeta, ki so se domačemu avtorju, profesorju, novinarju in kolumnistu dr. Božidarju Veljkoviću zapisale kot eden od uvodnih citatov v njegovo novo knjigo. Dovolj, da je pritegnil mojo pozornost in sem se zatopila v skupek prirejenih in predelanih člankov oziroma razmišljanj o spolnosti. V knjigi jih je zbral in uredil z željo, da njegovi zapisi ne bi šli v pozabo in da bi svoje poglede to kompleksno in zelo pomembno področje človekovega življenja predstavil kar se da preprosto, razumljivo in zabavno. V prispevkih se avtor pogosto sklicuje na razne strokovnjake in umetnike (med drugim citira Fromma, Rumija, Freuda, Moravio, Košička, Milivojevića, Galimbertija), ki so pisali o ljubezni, strasti, odnosih med moškim in žensko itn. Ves čas se zaveda, da stopa na izjemno občutljivo polje, in pričakuje tudi gnev bork in borcev za enakopravnost. Dr. Veljković je prepričan, da je »kakovost človeškega življenja primarno določena s kakovostjo njegove spolnosti«, zato se mu zdi raziskovanje in poznavanje spolne komunikacije izjemno pomembno. > RENATE RUGELJ



Čarobni odnos

Jana Pristovšek

Chiara, 2017, m. v., 220 str., 17 €

Jana Pristovšek, avtorica uspešnice *8 moških, zakaj pa ne?*, tokrat piše o pomenu dobrega odnosa. Ljudje smo socialna bitja, in ko z ljudmi prihajamo v stik, z njimi razvijamo različne oblike odnosov. Energija nekega razmerja je lahko tako močna, da nam ni živeti brez nje, ali pa tako uničujoča, da iz njega pobegnemo zadnji trenutek pred popolnim sesutjem. V dobri zvezi se počutimo varni, zaželeni, ljubljeni, osebno napredujemo, si upamo tvegati in izražamo svoje želje, sanje, čustva in občutke. V slabi pa nazadujemo, kar postavlja vprašanje, zakaj v njej ostajamo. Zakaj dopuščamo, da nam nekdo dneve, tedne, mesece in leta znova in znova kaže, da zanj nismo pomembni, dopoveduje, da smo krivi, slabi, nevhvaležni, nesposobni. Namesto da bi iz takega odnosa odšli, se trudimo dokazati, da nima prav. Zakaj zdravi, finančno stabilni, sposobni, inteligentni ljudje ostajajo v takšnih razmerjih? Prvi in najpomembnejši odnos je tisti s sabo. Začnite s tem, da se najprej spoznate. > BETI HLEBEC



Čuječnost

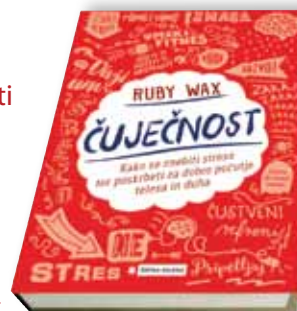
Kako se znebiti stresa ter poskrbeti za dobro počutje telesa in duha

Ruby Wax

prevod: Slavica Jesenovec Petrović, Borut Petrović Jesenovec

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 265 str., 10,90 €

»Pred 500 leti ni nihče umrl zaradi stresa; ta koncept smo iznašli mi, zdaj pa mu pustimo, da nam vlada. Evolucijsko smo seveda napredovali, a kar zadeva čustveni razvoj, še vedno plavamo z najnižjimi oblikami življenja v zasmrajeni mlakuži.« Nekaj takega se je med drugim zapisalo znani ameriški komičarki in scenaristki Ruby Wax, ki je (logično) tudi neverjetno duhovita kognitivna terapevtka in avtorica še enega priročnika Zdravi novi svet. Iskreno, s številnimi osebnimi primeri in brez statusa zvezdnice se je tokrat lotila čuječnosti in skrivnega delovanja naših možganov, ki nam preprečujejo doseči izmuzljivi koncept sreče. Podkovana z nevrološkimi dokazi nam na zelo zabaven (in razumljiv) način razloži delovanje adrenalina, dopamina, oksitocina, kortizola in vseh drugih mehanizmov, ki v naših možganih povzročajo stres in izgorelost. Avtentična knjiga, ki se napaja v njenih izkušnjah, ponuja tudi šesttedenski tečaj, kako s čuječnostjo in sočutjem izboljšati svoje življenje in odnose s prijatelji, družino, skupnostjo, državo in svetom. Priporočam! > RENATE RUGELJ



Tantra; Spolnost za dušo

Somananda Moses Maimon

prevod: Dora Debeljak

Debora, 2017, m. v., 214 str., 23 €

Odnos do spolnosti se razlikuje od kulture do kulture. Krščanstvo mnogokrat povezuje spolnost z (izvirnim) grehom, nekatere vzhodnjaške duhovne prakse, kjer na primer prednjačita taoizem in hindujska kamasutra, pa v spolnosti vidijo tudi pot do duhovnega razsvetljenja. Tantra ali »osnovna nit« je samostojen metafizični sistem, ki izvira iz Indije in Tibeta. Vsi napotki za duhovno rast (besedila agame) temeljijo na spoznanju, da so stvari med seboj povezane in da »je vse energija«, zato je ena od ključnih sil, ki se ji tantra posveča, tudi seksualna. Knjiga nam najprej predstavi tantricne ideje, nato pa sledi več kot sto strani napotkov za živahno in poduhovljeno spolnost žensk, moških ter parov. Vse razlage temeljijo na konceptu čakler – sedmih energijskih središč v človeku, poglavja pa so opremljena s številnimi praktičnimi napotki, vajami in tehnikami. Ljubljenje kot holistična izkušnja, kjer se, na primer, posvečamo tudi »umetnosti poljubljanja«. > ŽIGA VALETIČ

Sočutje; Popoln razcvet ljubezni

Radost; Sreča, ki izvira iz notranjosti

Osho; prevod: Jernej Zoran

Primus, zbirka Primula, 2017, m. v., 180 str., 19,90 €

Osho (1931–1990), čigar govore in razprave o vsem, od iskanja človekovega smisla do najbolj perečih družbenih in političnih vprašanj, lahko že dolgo beremo tudi v slovenščini, velja za enega največjih (tudi bolj provokativnih) duhovnih učiteljev 20. stoletja. Tokrat sta se seriji »Vpogledov v nov način življenja« pridružili dve pomembni temi: *sočutje*, kot popolni razplet ljubezni, in *radost*, kot sreča, ki izvira iz notranjosti. Takole je rekel, drugi pa so po njem zapisali (kot vemo, sam ni nikoli pisal knjig) in prevedli: »Sočutje vznikne samo,

ko dojamete, da so vsi povezani z vami. Sočutje vznikne samo, ko vidite, da ste del vsega in vse je del vas. Nihče ni ločen od drugih. Ko opustite iluzijo o ločenosti, vznikne sočutje.« Za radost pa med drugim pravi: »Kar izvira od zunaj, ni in ne more biti radost ... Radost je esenca tega, iz česar je narejeno veselje. Vendar morate gledati naravnost predse, zazreti se morate v to, kar je tik pred vami. Če gledate vstran, zgrešite bistvo.« > RENATE RUGELJ



Slovenija ima srce

urejanje: Anej Sam

Jasa, zbirka Onežimo svet,
2017, t. v., 233 str.



Prof. dr. Marjan Šimenc je kot izhodišče za predstavitev te knjige navedel pomembno vprašanje: »Zakaj se otroška vedrina na poti v odrasčanje prepogosto izgubi, otroci pa postanejo zagrenjeni in na svoj svet osredotočeni odrasli, ki se jim vprašanje smisla njihovega in našega skupnega obstoja nepovratno izmika.« Svoja razmišljanja na to temo so v osrednjem delu knjige strnili in zapisali zelo raznovrstni odrasli ljudje, medijsko znani in tudi popolnoma neznani, zreli razmišljujoči posamezniki, od upokojene učiteljice, policista, novinarja, več pisateljev prek tajnice, medicinskega tehnika, ekonomistke, kmetovalcev, podjetnikov in baletne plesalke do raziskovalcev, profesorov, fotografov, inženirjev in drugih, vsi v želji, da bi s svojimi besedami in zgledom prispevali k bolj ljubeči vzgoji otrok, njihovem razvoju v miru in harmoniji, v želji, da bi naši otroci odrasli v svobodne in dobre ljudi s pravnimi vrednotami. V začetnem delu knjige so poleg pozitivnih zgodb iz medijev zbrana tudi slikovna sporočila in razmišljanja otrok, ki so jih spodbudile knjige, njihovo branje in pogovarjanje o pomembnih temah, kot so varstvo okolja, ohranjanje narave, odnos do živali in ljudi, lepo vedenje, zdravje, ljubezen, človečnost in druge pozitivne vrednote. V zaključnem delu pa so predstavljene štiri poglobljene študije pronicljivih opazovalcev sveta in družbe. Sklepne misli pripadajo uredniku te knjige, vsestranskemu ustvarjalcu Aneju Samu, ki pravi, da bi v logično urejeni zdravi družbi vsi otroci morali imeti enako možnost, da najprej živijo primarno čisto otroštvo, potem bi se pripravili za neki poklic, pozneje pa bi vzeli usodo v svoje roke. Da bi le bilo tako, čim večkrat. > RENATE RUGELJ

Knjiga, ki ti bo končno ...

povedala vse o puncah in fantih;
razložila vse o tvojih starših

Françoise Boucher

prevod: Maja Bajželj

Mladinska knjiga,

2017, m. v., 120 str., 14,99 €/knjigo



Ob vstopu v najstništvo je popolnoma normalno, da se začnete zanimati za punce ali fante, in v humorno oblikovanem stripu lahko razkrijete mnogo skrivnosti o njih in drugih. V knjigi se skrivajo tudi zabavne skice o nastanku novega življenja, nekaj o anatomiji in evoluciji, o hormonskih zmešnjavah in telesnem razvoju, in če boste vse pridno prebrali, boste videli, čez nekaj let, najkasneje pa do 2025 se bo zgodil čudež ... Poleg prvih zaljubljenosti, pa so pogosta najstniška zagata tudi zateženi starši, ki imajo supermočne bionične senzorce in jim seveda ne morete prikriti nobene lumparije, ampak s pomočjo drugega stripa jih boste mogoče lažje razumeli, saj imajo tudi ogromno čarobno srce, ki vas ima rado 24 ur na dan, tudi takrat, ko ste zares nemogoči. Poleg vseh drugih lastnosti pa so (vsaj nekateri) tudi supersposobni pri reševanju težav, zato nikar ne odlašajte in jim zaupajte svoje težave. Obe knjižici lahko pripomoreta k boljši harmoniji v družini in medčloveških odnosih. > RENATE RUGELJ

... humorno oblikovana stripa ...

Hygge

Umetnost dobrega življenja po dansko

Meik Wiking; prevod: Neža Kralj

Učila International, 2017, t. v., 288 str., 16,99 €



V zadnjem času pogosto beremo o sreči in srečnem življenju Dancev, pa o vzgoji danskih otrok in kaj jih naredi tako srečne, pa vendar ... Ali ni tudi vam v hladnem jesenskem večeru prijetno posedati na kavču, ob prižgani svečki in dobri knjigi, s skodelico vročega kakava, ki ga je pripravil nekdo od vaših najbližjih? Ali se vam kdaj zgodi, da nepričakovano srečate staro prijateljico in ob čaju s slastnimi piškoti padeta v debato, ko izgine svet okoli vaju in se zdi, da se je čas ustavil? In ko vas starši povabijo na praznično kosilo in doma zadiši vse enako kot nekoč, vas pa preplavijo prijetni spomini na varno otroštvo? No, vse to je hygge ali umetnost dobrega življenja. Nežna svetloba sveč (ali drugih svetil), ki ustvarjajo domače vzdušje, prisotnost in pozorno poslušanje bližnjih, sladke pregrehe v dobri družbi, tiha hvaležnost, složnost in umirjenost, varno zavetje v vašem ple-

menu in uživanje v prijetnih stvareh. Vse to so hygge zapovedi, ki jih je v lično (in hygge!) oblikovanem priročniku zbral in razložil direktor inštituta za srečo iz Københavna. Po prebiranju boste lažje poiskali svoj ključ do sreče in sami brez težav ustvarili hygge vzdušje v vašem domu, tudi če ta ni na Danskem ©. > RENATE RUGELJ



Kako je EFT spremenil moje življenje

... in lahko tudi vaše

Resnične zgodbe resničnih ljudi iz Slovenije

Uredila: Pika Rajnar

Redna cena: 14,95 €

Cena v prednaročilu: 13,00 € Do izida 1. 12. 2017.



Dobre knjige za dobre ljudi – razveselite jih z lepim darilom.



Naročila

www.zalozba-chiara.si

E: peter@zalozba-chiara.si

T: 01/53 41 252

M: 040 614 095

Kjer so dobre knjige doma!

Ko odnosi postanejo družina

Oblikovanje edinstvenosti in povezanosti skozi razvojna obdobja družine

Saša Poljak Lukek

Celjska Mohorjeva družba,

2017, m. v., 200 str., 23 €



Specialistka zakonske in družinske terapije Saša Poljak Lukek, ki predava tudi na ljubljanski Teološki fakulteti, se v knjigi sprehodi skozi razvojna obdobja družine – od trenutka, ko se kot odrasli ljudje odcepimo od matičnega okolja, se nato spustimo v resnejši partnerski odnos, imamo svoje otroke, ki nekega dne odrastejo in odidejo, ostane pa nam pozni partnerski odnos in oblikovanje vloge starih staršev. Vsakega od teh korakov obravnava zelo natančno, z veznim primerom Jasne, Primoža in njunih otrok Pie in Jana, ki se rodita, odrasteta in si ustvarita svoji družini, medtem ko se v življenje upokojenih staršev že prikrade bolezen.

V času zelo raznolikih življenjskih slogov in oblik človeškega sobivanja je knjiga *Ko odnosi postanejo družina* izrazito klasična, kar pomeni, da njena zasnova preze vse nenadejane zasuke v življenjskih poteh posameznik in posameznikov, toda če njeno strukturo vzamemo samo kot nekakšno arhetipsko ogrodje, lahko tudi v parcialnem branju posameznih obdobij življenja najdemo točke, ki govorijo o tem, da moramo biti ljudje ne nujno navezani drug na drugega, pač pa konstruktivno povezani. > ŽIGA VALETIČ

Prebujena družina

Shefali Tsabary

prevod: Petra Anžlovar

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, 371 str., m. v., 12,90 €



O tem, da moramo biti v odnosih z otroki, partnerjem in družino pristni, resnični in ne taki, kot hočejo drugi, je bilo zapisanih in izrečenih že mnogo besed. Zakaj je torej še vedno tako težko vzgojiti otroke, ki so odporni in povezani s svojimi čustvi? Ali nas pri tem ovirajo kake notranje omejitve ali smo zaslepljeni z napačnimi predstavami o vzgoji? O tem razmišlja avtorica, priznana klinična psihologinja in terapevtka, dr. Shefali Tsabary, ki v tem obsežnem, a preglednem priročniku najprej podre nekaj vzgojnih in starševskih mitov, potem pa začne starše učiti razumevanja svojih odzivov na otroška dejanja in odkrivanja družinskih čustvenih vzorcev. Sledijo preobrazbene vzgojne veščine, kajti ni res, da se dobri starši že rodijo, vzgoje za prebujeno družino se je treba naučiti. Tsabaryjeva na podlagi resničnih primerov ponudi številne praktične nasvete, kako kaos spremeniti v umirjenost in sprejeti nesoglasja, kako od vmešavanja in čustvenih pasti preiti k samostojnosti, od obsojanja k empatiji in od discipline k jasnim in razsvetljenim mejam. S sklepnimi dnevnimi opomniki pa še enkrat na kratko povzame, kako pomembno je spoštovati bistvo, odpreti srce, ustvariti povezanost, biti prisoten, izražati svoja čustva, ne obsojati, sprejemati nepopolnost, odpustčati, ustvarjati spomine, aktivirati svoj notranji glas ... da bi postali mirnejši, sočutnejši in modrejši starši. > RENATE RUGELJ

Sožitje v družini

Jože Ramovš

Celjska Mohorjeva družba in Inštitut Antona Trstenjaka, zbirka Smisel,

2017, m. v., 536 str., 23,50 €

Ramovš (1947) je antropolog in socialni delavec, znanstveni svetnik in izredni profesor, pobudnik ustanovitve inštituta dr. Antona Trstenjaka, pri katerem je tudi doktoriral, ki je do sedaj napisal že približno dvajset samostojnih knjižnih del, večinoma s socialnega področja (pri Mohorjevi družbi sta mu denimo izšli knjigi v dveh delih *Sto domačih zdravil za telo in dušo*). Knjiga *Sožitje v družini*, ki izhaja ob avtorjevi sedemdesetletnici, je morda njegovo najbolj celovito delo do sedaj, saj v njej v treh logično zasnovanih delih, na svoj umirjeni, strokovni in večplastni način ter v lepem jeziku obdela vse tančice življenja družine v sedanjosti in – tudi iz perspektive izkušenj pri svojem vsakdanjem delu – predstavi čeri, na katere lahko te zadenejo. Pri tem za osnovo dolgoročnega družinskega bivanja, potem ko tega predstavi v zgodovinskem, antropološkem (družino sestavljajo trije, med seboj odvisni rodovi), postavlja sožitje, ki ga ima za večino, izjemno pomembno za nadaljnje življenje Slovencev. Sožitje, po

njegovem vključuje tako skladnost v spolni in erotični ljubezni med zakoncema, kot prijateljske odnose znotraj družine ter celostno gledanje na vsakega družinskega člana in upoštevanje njegovih potreb. Ramovš pri svojem pisanju izhaja tako iz naravnih (kot tudi bibličnih) osnov, po katerih človeku narava daje spol in starost, njegove pomembne vloge zahteva skupnost, žensko in moškega pa njuna razlika v spolu povezuje v istem človeškem dostojanstvu, s čimer vstopata v trikotni prostor družinskega sožitja (po Trobischu), ki ga varujejo tri enako pomembne stvari: poroka, osebna povezanost in spolna ljubezen. Ves sklepn del knjige Ramovš namenja dejstvu, da družinsko sožitje ni statična, temveč dinamična kategorija, ki se skozi čas, od rojstva otrok, do upokojevanja staršev in njihove postopne onemoglosti ves čas spreminja in zahteva nenehno prilagajanje, na koncu pa avtor bralca povabi v sodelovanje, naj sam napiše kako poglavje o (željah, dejstvih ter) sožitju njegove družine. Celosten priročnik za zdravo življenje in razvoj sodobne družine. > SAMO RUGELJ



Mitja Zupančič

Z morjem na Ti

30 izbranih krajev

Osminka&Co.

Na 33. Slovenskem knjižnem sejmu nas obiščite
v drugem predverju!

Mitja Zupančič

RIBA ŽOGA

Ilustrirala Andreja Gregorič



Med staršem in otrokom

Haim G. Ginott

prevod: Brank Gradišnik

UMco, zbirka Preobrazba,

2017, m. v., 247 str., 19,90 €



Pionirsko delo na na področju odkrivanja in uporabe t. i. čustvene inteligence je pisano »na kožo« laiku, ob tem pa premore diskretno strokovno globino.

Iz monografije, podkrepljene s strokovnim znanjem, se lahko starši (in pedagogi) učijo, kako naj bodo sočutnejši in uspešnejši kar se tiče vzgoje njihovih otrok, kako naj pridejo v stik z lastnimi čustvi in bolje razumejo otrokova čustva, kako naj uveljavijo disciplino, ne da bi pri tem poniževali otroke, kako naj bodo kritični, ne da bi otroka dajali v nič, kako naj hvalijo, ne da bi sodili, kako naj izražajo jezo, ne da bi prizadeli, in kako naj se odzivajo na takšne načine, da se bodo otroci naučili zaupati svoji notranji realnosti in si bodo razvili samozaupanje. Aktualna temeljna vzgojna literatura znova na voljo. > SAMO RUGELJ

Dolga pot odpuščanja

Psihološka, socialna

in terapevtska spoznanja

Tomaž Erzar

Družina, 2017, m. v., 231 str., 22,90 €



Krivica boli in tisti, komur je bila povzročena, se kasneje pogosto znajde v vrtincu jeze, žalosti, prizadetosti in zamer. Kaj storiti z vsemi temi negativnimi občutki, s katerimi pa se vedno ne spopade le žrtev, ampak tudi storilec? Vse to je dr. Tomaž Erzar postavil v ospredje svoje nove knjige, ki predstavlja plod poglobljenih večletnih raziskav, psihoterapevtskega dela in povezave z največjimi strokovnjaki za področje odpuščanja v času njegovega študijskega obiska v Ameriki. Kot nakazuje že sam naslov, je pot odpuščanja (lahko) dolga in zapletena. Žrtev krivice, kot pojasni dr. Erzar, gre v procesu očiščevanja in odpuščanja namreč skozi različne faze: začne se s fazo poglobljanja vase, temu pa sledi faza odpuščanja storilcu – povzročitelju krivice, ki pa je pogosto prav zaradi (žrtvenih) omejujočih prepričanj lahko zelo zamotana in dolgotrajna. Kako se izvleči iz vseh pasti, ki prežijo na poti do odpuščanja, in kako znova osvobodeno zaživeti? Odgovore prinaša ta izjemno dragocena knjiga, ki je podprta s številnimi strokovnimi dejstvi, a je vendarle napisana tako poljudno, da jo zlahka vzame v roke tudi vsak laik. Izjemno branje, ki bo sploh v našem okolju, pogosto polnem destruktivnih (samo)obtožb, marsikomu dragocena luč, ki usmerja, bodri in vodi na pot odpuščanja. > VESNA SIVEC POLJANŠEK



www.zalozba-skrivnost.si

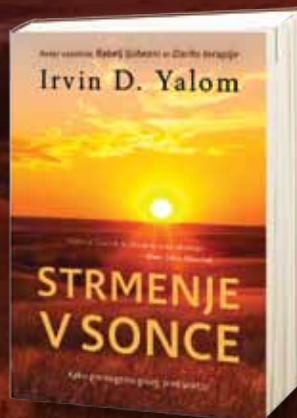


zbirka PREOBRAZBA

NOVA knjiga enega izmed največjih psihiatrov in mojstrov psihoterapije naše dobe:

Irvin D. Yalom: STRMENJE V SONCE

Kako premagamo grozo pred smrtjo



Avtor
knjižnih
uspešnic:



»Ko beremo Yaloma, on bere nas.« – dr. Manca Košir

»Yalom je čarovnik, ki ničesar ne pusti zakritega.«

– Metro Times

dr. Helen Fisher ANATOMIJA LJUBEZNI

Evolucija spolnosti,
zakonske zveze
in prešuštva

»Nihče drug ne pozna
človeškega srca tako
natančno in ga razlaga s tako
duhovitostjo in stilom.«

– John Tierney



dr. Carin Bondar SEKS V SVETU NARAVE

O spolnosti in parjenju
z vseh strani

Pridružite se Carin Bondar na presenetljivem potovanju od pubertete do starosti križem po vsem živalskem kraljestvu – to bo za vedno spremenilo vaše ohlapne predstave o seksu v svetu narave.



UMco

Naročila sprejemamo: • 01/520 18 39

• knjigarna@umco.si • na spletni strani www.bukla.si

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v boljše založenih knjigarnah!

Letos, ko Slovenska sekcija IBBY praznuje svojih 25 let, že osmič zapored podeljuje priznanja za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja. Sofinancira jih Javna agencija za knjigo RS.

Nagrado Slovenske sekcije IBBY 2017 prejme: Zdenka Gajser, višja knjižničarka v Mariborski knjižnici.

Priznanje Slovenske sekcije IBBY 2017 prejmejo: Tjaša Klemenčič, knjižničarka na OŠ Frana Erjavca Nova Gorica, Sabina Burkeljca, knjižničarka na OŠ Rodica in projekt Oživala knjiga Društva Škuc.

Podelitev bo na Slovenskem knjižnem sejmu, na odru DSP, v petek, 24. novembra 2017, ob 12. uri, na prireditvi z naslovom 25 let Slovenske sekcije IBBY, skupni prireditvi Slovenske sekcije IBBY, Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS ter revije Otrok in knjiga.

PRIZNANJA SLOVENSKE SEKCIJE IBBY PROMOTORJEM MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI IN BRANJA



NAGRADA SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2017:

ZDENKA GAJSER

višja knjižničarka v Mariborski knjižnici

Zdenka Gajser, višja knjižničarka v Mariborski knjižnici, kjer od vsega začetka leta 1991 izrazito deluje na polju mladinskega knjižničarstva, umetnosti pripovedovanja in bibliopedagoškega dela. Njeno delo je tesno povezano z mladim bralcem, saj je sodelovala pri ureditvi mladinskih oddelkov Mariborske knjižnice, soustvarja Študijsko zbirko in Arhivsko zbirko slikanic, bralcem predstavlja aktualna in klasična besedila, snuje sodobne pristope v bibliopedagoških dejavnostih, skrbi za razstavno dejavnost za mlade bralce, bogata pa je tudi njena publicistična dejavnost. Posebej se je posvetila raziskovanju ljudske pravljice, njene motivike, sporočilnosti in možnosti njenih povezav z delom z otroki, mladostniki in odraslimi. Svoje delo je posvetila tudi delu z uporabniki s posebnimi potrebami ter izobraževanjem in seminarjem, ki jih za pripovedovalce, vzgojitelje, učitelje ter študente in dijake pedagoških usmeritev izvaja v Mariborski



Foto: A. Lenka Spacal

Zdenka Gajser

knjižnici in po vsej Sloveniji v povezavi z Društvom Bralna značka Slovenije – ZPMS, s Pedagoško fakulteto Univerze v Mariboru, z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo ter s številnimi posamezniki in skupinami, ki so strokovno razvijali področje pravljice in pripovedovanja. V okviru Službe za mlade bralce je bila pobudnica Pravljičnih dnevo, od leta 2003 pa skupaj z Ljubo Jenče tudi organizatorica Pravljične šole in kasneje še simpozijev. Od leta 2009, ko je Mariborska knjižnica zasnovala projekt Pravljični večeri za odrasle, je Zdenka Gajser zaznamovala pripovedovalsko skupino in tudi celotno slovensko pripovedovalsko prizorišče. Zdenka Gajser je nedvomno pionirka na področju pripovedovanja in je zato »nič v povezavi s pravljicami ne more lepše opredeliti, kakor jo njena misel, da so pravljice kraji in letni časi človeškega srca«.

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2017:

SABINA BURKELJCA

knjižničarka na OŠ Rodica

prejme priznanje Slovenske sekcije IBBY za aktivno delovanje z mladimi bralci na Osnovni šoli Rodica ter za promocijo mladinske književnosti in branja v širšem okolju in v mednarodnem prostoru. Na Osnovni šoli Rodica je kot knjižničarka in učiteljica slovenščine zaposlena od leta 2001, ob tem je že vrsto let vodja skupine za kulturne dejavnosti (kulturna koordinatorica). Na šoli vpeljuje nacionalne projekte, povezane z branjem, npr. Branje ne pozna meja, Bralnica pod slamnikom, Naša mala knjižnica; sodeluje v mednarodnih projektih in se udeležuje izmenjav Erasmus+ (na Poljskem, v Turčiji, na Finskem ...) ter aktivno predstavlja spoznanja v šolah in drugih ustanovah po Evropi. Piše strokovne članke, ti so večinoma povezani z biblioterapijo, in kritike s področja sodobne mladinske književnosti; objavlja v revijah Slovenščina v šoli, Otrok in knjiga, Šolska knjižnica, Sodobnost.



Sabina Burkeljca

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2017:

TJAŠA KLEMENČIČ

knjižničarka na OŠ Frana Erjavca N. Gorica

prejme priznanje Slovenske sekcije IBBY, ker na Osnovni šoli Frana Erjavca že petintrideset let ob izposoji svetuje posameznim učencem ter celim razredom in jim nudi pomoč na pedagoških urah v okviru izvajanja knjižničnega informacijskega znanja. Vodi knjižni in knjižničarski krožek ter pripravlja vsakoletne razstave izvornih ilustracij priznanih slovenskih ilustratorjev. Prek ilustracije poskuša na prijeten, nazoren in igriv način učencem vzbuditi veselje do branja. Ob razstavi po navadi povabi tudi ilustratorja in pripravi srečanje z učenci, ki se tako поблиže spoznajo z delom ilustratorjev. Sodelovala je pri pripravi razstave o Franu Erjavcu, prek katere učence spodbuja k branju njegovih del. Deluje tudi kot članica programskega odbora Bralne značke Slovenije – ZPMS in organizira šolske aktivnosti v povezavi s projekti, kot so Rastem s knjigo, Mega kviz, festival Bralnice pod slamnikom itd.



Tjaša Klemenčič

PRIZNANJE SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2017:

PROJEKT OŽIVELA KNJIGA

Društvo Škuc

Projekt Oživala knjiga, ki ga že od leta 2008 izvaja Društvo Škuc, prejme priznanje Slovenske sekcije IBBY, ker otroke in mladino spodbuja k druženju, ustvarjanju, branju in kreativnemu preživljanju prostega časa, povezanega s knjigo in z literaturo. Vsakoletni enotedenski festival vključuje interaktivne predstave, povezane s knjigo, pogovore z avtorji in ilustratorji, ulično čitalnico, delavnice kreativnega pisanja, pa tudi ustvarjalne delavnice s poudarkom na

ekološki ozaveščenosti – organizatorji želijo opozoriti na problem kopičenja knjig, ki ne dosežejo bralca, in odpisane knjige ponovno uporabijo za ustvarjanje nove umetnosti. Obiskovalce spodbuja k aktivnemu preživljanju prostega časa, pridobivanju novih znanj, razvija njihovo domišljijo in ustvarjalnost, motiviranost za branje, pa tudi ekološko ozaveščenost. Festival je v letih obstoja pridobil zvesto stalno občinstvo, na njegovih prizoriščih pa so se zvrstili nastopi številnih priznanih slovenskih ustvarjalcev.



Oživala knjiga

Schönwerthove pravljice

Franz Xaver von Schönwerth
izbor in urejanje: Erika Eichenseer
ilustracije: Hana Stupica
prevod: Tina Štrancar
Miš, 2017, t. v., 288 str., 45,95 €



Šele nedavno se je izkazalo, da je poleg bratov Grimm na nemškem govornem področju pustil izrazito pravljичno sled tudi Franz Xaver von Schönwerth, ki je za razliko od njegovih velikih vzornikov, ki sta pravljice predelala in jih delno zasukala po svoje, zapisoval ljudske zgodbe v enem od narečij, surovo, tako kot jih je slišal. Iz arhivov mesta Regensburg so približno petsto pozabljenih Schönwerthovih pravljic izkopali šele pred nekaj leti, ko jih je na novo uredila raziskovalka kulturne dediščine Erika Eichenseer. Te sprva niti niso bile namenjene otrokom, saj so si jih med seboj pripovedovali odrasli, zaradi česar je morala tudi slovenska prevajalka Tina Štrancar ubrati samosvojo pot in upoštevati obe časovni obdobji ter obe ciljni skupini bralcev. Pri tem se ni mogla opreti na predhodne slovenske prevode in je bilo treba razrešiti številne razlike med nemškim in slovenskim jezikom, predvsem v spoliš posameznih akterjev (lisica, žaba, smrt, sonce, luna itn.) ter občasno za naš prostor prilagoditi tudi imena.

Nekatere pravljice, kot na primer Palček Nikec ali Pepelčica, so na daleč sicer podobne temu, kar najdemo pri bratih Grimm ali celo v slovenskih ljudskih pripovedih, toda skupno dvainosemdeset prevedenih besedil prinaša povsem sveže zaplete, ki so razvrščeni v šest sklopov: Pravljice o čarovnijah (teh je največ), Pravljice o živalih, Pravljice o nadnaravnih bitjih, Legende, Pravljice o norčijah in Pravljice o naravi. Zgodbe so drugačne v tem, da prinašajo menjava spolnih vlog, saj za razliko od pravljic bratov Grimm najdemo več zasanjanih fantovskih likov kot pa dekljskih (Kralj Zlatolas, Lepa sužnja, Železni čevlji itn.), raziskovalci pa povedo, da so v tem pogledu celo bolj pristne in pravzaprav »predgrimmovske«. Slovenski prevod je toliko bolj dragocen, ker gre za enega prvih v svetovnem merilu, Schönwerthova zapuščina pa se bo v prihodnjih desetletjih brez dvoma razširila v nove in nove slikanice ter animirane filme. Eno večjih pravljicnih presenečenj založniškega leta 2017 je likovno opremila izjemna Hana Stupica. > ŽIGA VALETIČ



Šest let imam

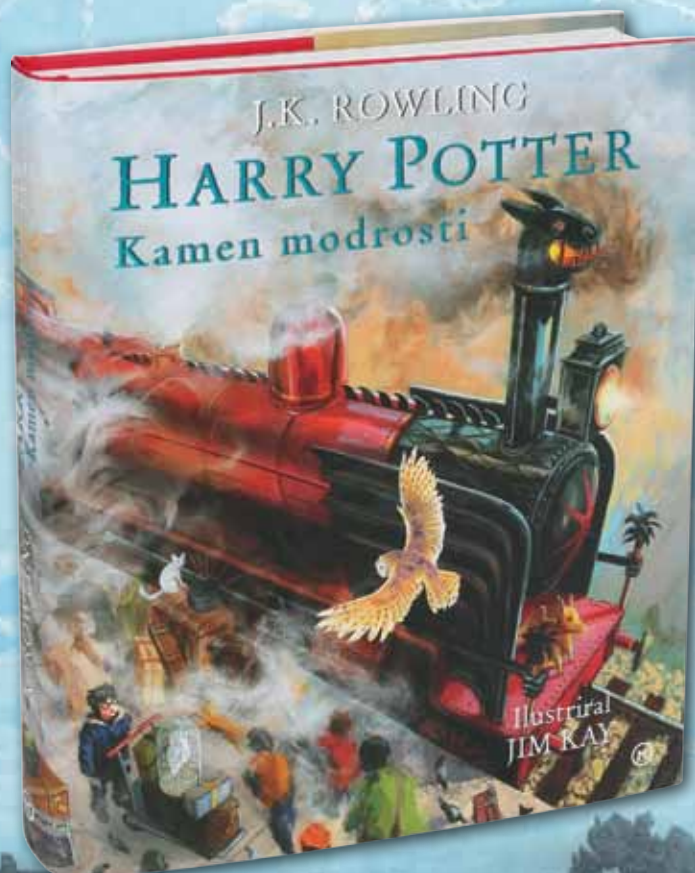
A. A. Milne
ilustracije: E. H. Shepard
prevod: Urša Vogrinc Javoršek
Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,
2017, t. v., 120 str., 19,99 €



Klasična zgodba, o ljubečem in zaščitniškem odnosu med dečkom Christopherjem Robinom in plišastim, filozofsko naravnanim sladkosnedim medvedkom Pujem, je prinesla svetovno slavo avtorju A. A. Milneju (1882–1956), ki je leto dni po izidu prvih zgodb napisal tudi pričujočo zbirko petintridesetih pesmi za otroke, ki so zdaj stare točno devetdeset let. Skozi pesmice se ob čudovitih ilustracijah občasno sprehodita tudi medvedek Pu in Christopher Robin, sicer pa beremo navihane rime o kraljih, pogumnih vitezi, mornarjih, prijateljstvu, naravi, živalih in vsakdanjih rečeh, ki burijo otroško domišljijo. > RENATE RUGELJ

ČAROVNIJA JE DOBILA PODOBO!

Prva ilustrirana izdaja fantastične
klasike. Preprosto osupljiva!



Izpod čarobnega peresa J. K. Rowling
in magičnih čopičev nagrajenega
ilustratorja Jima Kaya

Najhitreje do knjige:



v knjigarnah



www.emka.si



080 12 05



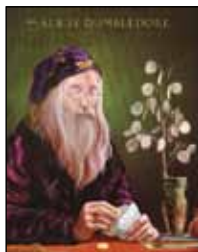
Harry Potter – Kamen modrosti

J. K. Rowling

ilustracije: Jim Kay

prevod: Jakob J. Kenda

Mladinska knjiga, zbirka Harry Potter, 2017, t. v., 248 str., 39,96 €



Danes o Harryju Potterju vsi vemo skoraj vse. Poleg serije megaluspešnih knjig, ki so bile prevedene v 78 jezikov – zgodbe o njegovem šolanju na Bradavičarki in bitki s temnimi silami si je kupilo več kot 500 milijonov bralcev –, smo si imeli možnost ogledati tudi osem filmskih uspešnic, pa gledališko predstavo in še mnogo drugega. Tokrat pa je pred nami prevod velike ilustrirane izdaje prve knjige *Kamen modrosti*. Slikovna interpretacija fantastijske klasi-ke je delo priznanega angleškega umetnika Jima Kaya, prejemnika nagrade Kate Greenaway Medal. Knjiga je primer- na tako za tiste, ki prvič vstopajo v Harryjev čarovniški svet, kot za oboževalce, ki junake in njihove sovražnike že zelo dobro poznajo. Vzemite si čas, presenečeni boste. Kay je čudovito upodobil vesele- ga Harryja, ki ga obišče razmršeni velikan Hagrid na motorju in sku- paj gresta nakupovat šolske potrebščine v Prečno ulico, pa prvi šol- ski dan s klobukom Izbiruhom in novimi prijatelji. Celostranske in dvostranske slike so dopolnjene z drobnimi detajli, ki celovito zao- krožajo ritem življenja in junake v vseh štirih domovih Bradavičarke. Morda se bo tudi vam zgodilo, da boste opazili detajle, ki ste jih med branjem knjige ali gledanjem filma spregledali, in pred vami bo zno- va oživela nepozabna dogodivščina. > RENATE RUGELJ

Magične živali

Izvirni scenarij

J. K. Rowling

prevod: Jakob J. Kenda

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 296 str., 24,94 €



Čarovniški svet, ki ga je priljubljena Rowlingova ustvarila za Harryja Pot- terja in njegove prijatelje, je neizčrpen vir njenega ustvarjanja za mlade, željne fantazijskih dogodivščin. (Seveda Rowlingova piše tudi za odrasle, kot vemo, je tri kriminalke napisala pod psevdonimom Robert Gal- braith.) *Magične živali* pa so njen scenariistični prvenec, ki je tako kot cela HP-serija doživel tudi uspešno filmsko uprizoritev. Zgodba se naslanja na enega od starih učbenikov iz čarovniške šole Brada- vičarke, ki ga je napisal magični zoolog Salamander Scamander več kot petdeset let prej, preden je to slavno šolo začel obiskovati Harry. Takrat zelo mladi profesor Salamander je ravno končeval svojo veli- ko naravoslovno ekskurzijo po svetu, kjer je iskal in popisal ogrom- no število magičnih živali. Nekaj čudovitih primerkov teh živalic je stlačil tudi v svoj kovček, ki se mu je na poti skozi New York čudež- no izmaknil, in če bi te živali prišle v napačne roke, bi lahko šlo mar- sikaj po zlu. Pri zelo pomembnem iskanju izgubljenega kovčka (in njegove vsebine) se čednemu profesorju tako pridružita tudi mla- da in brihtna čaravnica Tino, ki si obupno želi postati preiskovalka, pa njena sestra Queenie, nehoti pa se v zgodbi znajdejo še bunkelj Jakob Kovalski in drugi. Tako nemudoma dobimo pustolovščino, o kakršni lahko samo sanjamo. > RENATE RUGELJ

Doktor Proktor in veliki rop zlata

Jo Nesbø

ilustracije: Per Dybvig

prevod: Tanja Goršič

Didakta, 2017, m. v., 244 str., 14,99 €



V četrti knjigi za otroke je Nesbø (1960), priljubljen norveški pisatelj, glasbenik, bivši nogometaš in borzni posrednik, ki ga sicer poznamo po kriminalnih romanih za odrasle, pričaral še več- ji zaplet, še večjo zmedo in še bolj zapleten primer. Nekdo je v Oslu sredi noči ukradel čisto vse državno zlato, primera pa ne more rešiti nihče drug kot veličastni doktor Proktor s prijateljskima. V divjo in za- bavno pustolovščino reševanja norveškega zlata so vpleteni ruski mil- liarder, tolpa zlobnih butcev, zanič nogometaši, nori izumi in še kup presenečenj. Spet bo malo trepetanja in na tone smeha za vse ljubitel- je Nesbøjevega vznemirljivega in humornega pisanja. > BETI HLEBEC

Pod svobodnim soncem

Fran Saleški Finžgar

priredba: Igor Saksida

ilustracije: Igor Šinkovec

Miš, zbirka Prve prave, 2017, m. v., 160 str., 24,95 €



Finžgarjeva klasika iz začetka 20. sto- letja je v izvirniku zgodovinski roman, ki si zasluži vseh svojih preko 500 stra- ni. Ker pa je za nekatere osnovnošolce »Povest davnih dedov« vendarle prevelik podvig, je na voljo prirejena in skrajšana izdaja. V ča- su spletkarske cesarice Teodore se krščanski Bizantinci s poganskimi Slovenci bojujejo za ozemlje. Iztok, Svarunov sin, se zaveda, da so šib- kejši, zato se z godcem Radovanom odpravi v Bizanc, da se nauči voj- skovanja. Tam spozna Teodorino dvorjanko Ireno ... > KLARA JARC



Miška Mica in njeni egipčanski predniki z gradu Fužine je že tretja v seriji slikanic o radovedni miški Mici in učenem arhivskem duhcu Ferdiju, ki ga miška v prvi slikanici spozna ob naključnem obisku zgodovinskega arhiva.

Zgodba se tudi tokrat naslanja na konkretna zgodovinska dejstva in uspe preko privlačne pripovedi mlajšim bralcem približati »zaplete- ne« pojme, kot so arhivi, rodoslovje, gotica ipd., vsebinsko vrednost slikanice pa povečujejo barvite in estetsko dovršene ilustracije.

Cena:

- Miška Mica v arhivu 8 EUR
- Miška Mica najde Leopoldovo pismo Rozaliji 10 EUR
- Miška Mica in njeni egipčanski predniki z gradu Fužine 10 EUR
- Komplet vseh treh slikanic 20 EUR



ZAL

Zgodovinski arhiv Ljubljana

www.zal-lj.si/knjigarna
zal@zal-lj.si • 01 306 13 06

Pravljčno potepanje medveda Lovra po Sloveniji

Desa Muck; ilustracije: Marjan Manček
Kartografija, 2017, t. v., 46 str., 24,90 €



Lik medveda Lovra, ki je nastal pod spretnimi umetniškimi rokami legendarnega ustvarjalca Marjana Mančka, so si na založbi Kartografija zamislili že pred leti. Takrat so namreč izdelali zemljevid Slovenije za otroke, ki najmlajše ob spremstvu medveda Lovra vodi po naši deželi, jim ob tem odkriva največje znamenitosti ter jih obenem tako uči tudi branja zemljevida. Na omenjeni založbi so kasneje svoj projekt nadgradili še z didaktično igro pa s sestavljanjo in stenskim zemljevidom, vse skupaj pa so zdaj okronali s prikupno knjigo. V njej, kajpada, kraljuje medved Lovro, ki je prav poseben kosmatinec. Po naravi je zelo zvedav in tako se nekega poletnega dne odpravi na potep po naši deželi. Med potjo srečuje živali, ki mu pripovedujejo najzanimivejše zgodbe, povezane s tistimi deli Slovenije, kjer se ljubki kosmatinec med potjo pomudi za hipec ali dva. Za to, da je potepanje vedno zanimivo, je poskrbela edinstvena Desa Muck, ki je osnovno zgodbo prepredla s posameznimi pripovedkami ali pravljicami iz slovenskega ljudskega izročila. Medved Lovro se tako potepa od vnožja Vršiča, kjer spozna pripovedko o ajdovski deklici, prek Gorenjske odpotuje do Ljubljane, kjer očaran posluša o povodnem možu in Urški, zatem odpotuje čez Štajersko, kjer prvič sliši pripovedko o hudobnem graščaku in nastanku Hude luknje, na Koroško, kjer spozna legendo o kralju Matjažu, in se, preden odhlača po nove zgodbe še proti notranjskemu in primorskemu koncu, ustavi še kje vmes. Vse skupaj je zapisano v Desinem prikupnem slogu, ki na mah usvoji bralca oziroma poslušalca – odvisno od otrokove starosti in tega, kdo (mu) knjigo prebira. Medveda Lovra je tako kot na prvotnem zemljevidu tudi v knjigi prikupno upodobil Marjan Manček, obenj pa postavil še prepoznave junake ljudskih pripovedk ali pravljic in razne živali. Vsekakor gre za knjigo, ki bo bralcem vseh starosti prek zgodb še bolj približala našo deželo in jih ob tem nagradila z bralno-vizualnim užitek!

> **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

iRobot

Clive Gifford

prevod: Marko Bogataj

Učila International, 2017, t. v., 28 str., 14,99 €



Naj nam bo to všeč ali ne, dejstvo je, da roboti postajajo vse pogostejši del naše vsakdanjosti. Čeprav številni v njih vidijo le avtomatizirana in sprogramirana brezdušna bitja, pa so nam, kot izvemo v tej knjigi, lahko v silno pomoč. Predvsem pri dolgočasnih, zamudnih opravilih, kot so čiščenje, košnja, prenašanje prtljage in še kaj. Konec koncev njihovo poslanstvo razodeva že samo njihovo ime: beseda »robot« namreč izhaja iz češke besede »robot«, ki pomeni prisilno delo. Knjiga nas odlično vodi skozi pregled vseh robotskih sposobnosti, od pomoči pri katastrofah in nesrečah, do sodelovanja pri medicinskih raziskavah, projektih v vesolju ter celo pri vohunjenju, prisluškovanju in še kje. Bralce se podrobno seznanijo z robotskimi načini delovanja, ob tem pa spozna, da si prihodnosti brez njih res ne bo več moč predstavljati. Za povrh boste spoznali, da roboti niso le praktični, ampak se z njimi lahko tudi zabavamo: knjiga namreč poleg morja zanimivih informacij o robotih prinaša tudi navodila za prenos brezplačnih aplikacij za zagon animacij z razširjeno resničnostjo. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ripley – saj ni res, pa je!

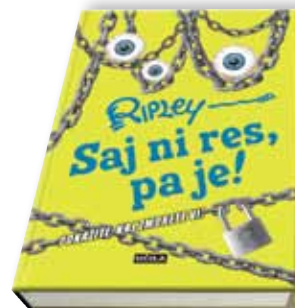
Pokažite, kaj zmorete vi!

Geoff Tibballs

prevod: Miro Mrak

Učila International,

2017, t. v., 253 str., 19,99 €



Robert L. Ripley, znameniti ameriški zbiratelj vsega nenavadnega, drugačnega in edinstvenega, je živel v prvi polovici 20. stoletja in bil med vsemi imenitnimi stvarmi najbolj ponosen na svojo džunko Mon Lei, predelano jadnico iz devdesetih let 19. stoletja. Med ljudmi je bil enako priljubljen kot njegova rubrika *Saj ni res, pa je!*, ki jo je ustvarjal za različne časopise. Danes, že skoraj sedemdeset let po Ripleyjevi smrti, njegov svetovni imperij obsega številne muzeje, akvarije, zaklete hiše Haunted Adventures, zabavišne parke, skladišča z zanimivimi predmeti, fotografijami in risbami ter še in še. A to še ni vse: neumorna Ripleyjeva ekipa v slogu svojega idejnega očeta ves čas po svetu išče najbolj nenavadne stvari, ki jih na koncu predstavi tudi v knjižni obliki. V najnovejši Ripleyjevi knjižni zbirki boste tako tokrat lahko občudovali dogodivščine, iznajdbe, pojave, predmete, podvige ter še ogromno drugega neverjetnega, ob čemer vam bo jemalo dihanje, vas spravljalo v smeh ali v vas morda zanetilo celo zgražanje. Kaj pravite na irsko tekmovanje v tem, kdo dlje pljune ovčji iztrebek? Vas zanima zbirka rastlin nekega Kitajca, ki jih je posadil v straniščne školjke, gnoji pa jih s človeškimi iztrebki? Bi za poročno pričo namesto domačih ali prijateljev izbrali kar alpako, bližnjo sorodnico lame? Da, saj ni res, pa je, boste ob vsem tem morda vzkliskali v Ripleyjevem znamenitem slogu in ugotavljali, da je človeška domišljija zares brezmejnja. (Bralna) zabava: zagotovljena! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

... da, saj ni res, pa je, boste ob vsem tem morda vzkliskali v Ripleyjevem znamenitem slogu ...

Pogled v človeško telo; Pogled v naš planet; Pogled v vesolje

prevod: Mojca Žnidaršič

Morfemplus,

2017, t. v., 64 str., 29,90 €/knjigo



Jesensko zimsko obdobje je čas, ko se zunaj hitreje stemni, in to lahko izkoristimo za branje in razmišljanje o prebranem. Če vas zanimajo vesolje, planeti, galaksije in odprave človeka na Luno, boste v prvi od treh knjižic iz nove zbirke našli veliko odgovorov na svoja vprašanja. Planet Zemljo, to je ta, na katerem bivamo, imenujemo kar naš planet, a je le eden od osmih planetov, ki krožijo okoli Sonca in naš sončni sistem je le eden od številnih milijonov sistemov v širnem vesolju, zato le pogledajte tudi v drugi bogato ilustriran priročnik in preučite *Naš planet*. O tem, kako deluje človeško telo, možgani in čutila, pa mišice in okostje, dihala, prebavila in živci, pa je z odličnimi shemami prikazano in zapisano v tretji knjižici iz te poučne serije. > **BETI HLEBEC**

KRIČ IZ KNJIG ZA OTROKE IN MLADINO

RUBRIKO PRIPRAVLJA:



Priznanja zlata hruška 2017

Kadar smo se otroci na jugu Slovenskih goric kdaj posebno glasno sprli, in se je moji babici zdelo, da gremo predaleč, je stopila med nas z značilnim vprašanjem: »Deca, kaj je to za en krič?«

Krič, ta malo zastarela beseda (a z zanimivim obsegom pomena, saj je npr. v časopisu prekmurskih Slovencev na začetku 20. stoletja pomenila tudi *medijsko odmevnost*, prim. *Zakaj nam treba novine*. Novine, 25. 1. 1914, str. 2), ob prebiranju mladinskih knjig iz leta 2016, na katere smo bili v uredniškem odboru še posebej pozorni, kar sili iz pozabe in želi stopiti ob bok kriku, ki smo ga izbrali za naslov *Priročnika*. Torej: ODKLENJENI KRIKI.

Tisti, ki *Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig* poznate že dalj časa (pripravljala ga MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo), veste, da uredniški odbor z naslovom »razglesi« osrednjo temo *Priročnika*. Ko rečemo *osrednja tema* ali *rdeča nit* ne pravimo, da tisto leto večina mladinskih knjig pripoveduje samo o izbrani temi, nikakor. Določene teme (tudi letošnja) so v mladinskih knjigah zdaj bolj zdaj manj očitno prisotne skoraj vsako leto in to v različnih oblikah in z različno intenzivnostjo. To potrjujejo tudi predmetna kazala in poudarki v posameznih anotacijah v preteklih *Priročnikih*. Zato t. i. *rdečo nit* (in naslov za *Priročnik*) v uredništvu iščemo z izmenjavo doživljanj ob prebiranju zgodb, ki so nas pretresle ali očarale. Te izmenjave navadno kmalu izluščijo določeno temo, in če so zgodbe, ki temo podpirajo hkrati tudi izvirni indikatorji trenutka, v katerem živimo, je naloga opravljena. Izbira *rdeče niti* je torej predvsem stvar občutljivosti in skupnega premisleka članov uredništva in ne zgolj stvar pregleda kvantitet posame-

znih tem v produkciji mladinskih knjig določenega leta.

Tokrat smo v naslov dali pojem, ki pomeni izgovarjati besede, izgovarjati jih na poseben način – s kričanjem. Dali smo jo v množinsko obliko, da bi z njo podčrtali poseben namen izgovarjanja. Hoteli smo izpostaviti sposobnost mislečega človeka, da lahko svojo misel izkriči, kadar jo vsakdanje življenje zaklepa v zatohle ječe, sposobnost, ki jo ima Homo sapiens sapiens, da njegov krič slej ko prej napolni zemljo ali nebo, današnji dan ali prihodnje čase. Tudi če je misel zaklenjena s predsodki, tabuji, moralo ali predpisi, jo bodo vedno znova odklepane zgodbe – pripovedovane z umetnostnim ali znanstvenim iskanjem resnice.

V ta premisele so nas še posebej vodila naslednja besedila mladinske produkcije 2016:

- *Deček, ki je plaval s piranhami* / David Almond. Ilustr. Oliver Jeffers. Prev. Tadeja Spruk. / Miš (Čiv),
- *Dnevnik iz bunkerja* / Kevin Brooks. Prev. Meta Osredkar. / Miš (Bisernice),
- *Evangelij za pitbule* / Jiří Bezlaj. / Mladinska knjiga (Nova slovenska knjiga),
- *Ilustrirano sveto pismo* / Frédéric Boyer. Ilustr. Serge Bloch. Prev. Aleš Berger, Jasmina Rihar. / Družina,
- *Kar ni pekel* / Alessandro D'Avenia. Prev. Ana Vogrinčič. / Družina,
- *Molitvice s stopnic* / Peter Svetina. Molitvice s stopnic. Ilustr. Ana Zavadlav. / Mladinska knjiga (Knjižnica Čebelica; 448),
- *Nikoli ne reci, da te je strah* / Giuseppe Catozzella. Prev. Eva Kobe Pavlovič. / Mladinska knjiga (Odisej),
- *Oblike duha* / Boris A. Novak. Oblike duha. Ilustr. Marjan Manček. / Mladinska knjiga (Sončnica),

- *Pesem o razbitem nosu* / Arne Svingen. Prev. Darko Čuden. / Zala,
- *Planet, ki ne raste* / Lučka Kajfež Bogataj. Ilustr. Izar T. Lunaček. / Cankarjeva založba,
- *Rdeča, ali zakaj zasmehovanje ni smešno* / Jan De Kinder. Ilustr. Jan De Kinder. Prev. Stana Anželj. / KUD Sodobnost International (Gugalnica),
- *Soči* / Simon Gregorčič. Ilustr. Damijan Stepančič. / Miš,
- *Ta svet je lahko boljši* / Yanis Varoufakis. Prev. Jelena Isak Kres. / Cankarjeva založba (Najst),
- *Vsi si želimo nebes* / Els Beerten. Prev. Stana Anželj. / Cankarjeva založba (Najst).

Izpostavljene knjige bralcu ne pripovedujejo »zgodbe za čehljanje ušes«, ampak odklepajo z molčanjem ali etiketiranjem zaklenjene prostore tega edinega sveta, ki ga imamo, pa naj ga razumemo kot planet ali kot duhovni svet. Niso ne didaktika in ne kateheza. So zgodbe za bogatenje duha. Za odklepanje.

Od 1.800 izdaj za otroke in mladino iz leta 2016 (katalog COBISS) smo za ocenjevanje izbrali 723 knjig. Znak za kakovost je prejelo 136 knjig, ki jih je izdalo 25 založnikov (72 novih in 64 ponatisnjenih ali prenovljenih), od tega 59 izvirno slovenskih (19 novih in 40 ponatisnjenih ali prenovljenih).

Podrobnosti o izbiri knjig za ocenjevanje in ostale zanimivosti o produkciji za mladino 2016 lahko preberete v priročniku *Odklenjeni kriki*, 2017, str. 7-14. Prav tako si lahko v omenjenem priročniku preberete vse o znaku za kakovost in priznanju zlata hruška (tudi na domači strani Mestne knjižnice Ljubljana: <https://www.mklj.si/zlata-hruska>).

Za izjemen založniški dosežek so PRIZNANJE ZLATA HRUŠKA 2017 prejele naslednje knjige:



- v kategoriji izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga:
- *Evangelij za pitbule* / Ljubljana: Mladinska knjiga, 2016. (Nova slovenska knjiga).

- v kategoriji prevedena mladinska leposlovna knjiga, podeljujejo skupaj s Slovensko sekcijo IBBY:
- *Vsi si želimo nebes* / Els Beerten, prevedla Stana Anželj. Cankarjeva založba, 2016. (Zbirka Najst).

- v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga:
- *Oblike duha: zakladnica pesniških oblik* / Boris A. Novak, ilustriral Marjan Manček. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2016. (Zbirka Sončnica).

- v kategoriji prevedena mladinska poučna knjiga:
- *Ta svet je lahko boljši: kako sem hčeri razložil gospodarstvo* / Yanis Varoufakis, prevedla Jelena Isak Kres. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2016. (Zbirka Najst).



IZDAJE (BREZ PONATISOV) IZ LETA 2016 Z ZNAKOM ZA KAKOVOST ZLATA HRUŠKA

IGROKNJIGE

Berner, Rotraut Susanne: *Jesenski živžav*. Mladinska knjiga | 2+
 Berner, Rotraut Susanne: *Zimski živžav*. Mladinska knjiga | 2+
 Kos, Gaja: *Grdaviši in dež*. Miš | 2+

SLIKANICE

Altés, Marta: *Moj dedek*. Mladinska knjiga | 2+
 Barrow, David: *Ste kje videli slona?* Zala | 2+
 Byrne, Richard: *Ta knjiga je čisto podivjala!* Založba KMŠ | 5+
 Byrne, Richard: *Ta knjiga je pojedla mojega psa!* Založba KMŠ | 5+
 Damm, Antje: *Goljata čakam*. Zala | 5+
 De Kinder, Jan: *Rdeča ali Zakaj zasmehovanje ni smešno*. KUD Sodobnost International | 5+
 Elliott, Rebecca: *Moj ljubi Mic*. Celjska Mohorjeva družba | 2+
 Gleeson, Libby: *Zaspi, Sanja!* Skrivnost | 2+
 Gregorčič, Simon: *Soči*. Miš | 9+
 Houghton, Chris: *Ššš! Imamo načrt*. Mladinska knjiga | 2+
 Havukainen, Aino: *Tine in Bine*. Superjunaka. KUD Sodobnost International | 5+
 Jakob, Jure: *Morje*. Mladinska knjiga | 5+
 Kang, Anna: *Ti si (nisi) majhen*. Epistola | 2+
 Kodrič Filipič, Neli: *Požar*. Mladinska knjiga | 5+
 Maclear, Kyo: *Virginija Volk*. Zala | 5+
 Makarovič, Svetlana: *Korenčkov palček*. Mladinska knjiga | 5+
 Malík, Jan: *Žogica Nogica*. Mladinska knjiga | 5+
 Milčinski, Fran: *Kako sta se skušala Butalec in Tepanjčan*. Sanje | 5+
 Oskarsson, Bárður: *Sploščeni zajec*. Zala | 5+
 Parker, Danny: *Popolno*. Skrivnost | 2+
 Peklar, Andreja: *Ferdo, veliki ptič*. KUD Sodobnost International | 5+
 Svetina, Peter: *Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom*. Miš | 5+
 Svetina, Peter: *Molitvice s stopnic*. Mladinska knjiga | 5+
 Štefan, Anja: *Iščemo hišico*. Mladinska knjiga | 5+
 Štefan, Anja: *Lešniki, lešniki*. Mladinska knjiga | 5+
 Štefan, Anja: *Sadje z naše ladje*. Mladinska knjiga | 5+
 Vidmar, Janja: *Dežela belega oblaka*. Miš | 5+

ZGODBICE

Berner, Rotraut Susanne: *Nove Karelčkove zgodbe*. Mladinska knjiga | 5+
 Dieltiens, Kristien: *Medved velikan*. Narava | 5+
 Jansson, Tove: *Muminočkov spomini*. Mladinska knjiga | 5+
 Kasparavičius, Kęstutis: *Izginula slika*. KUD Sodobnost International | 5+
 Kristín Steinsdóttir: *Angel v soseski*. Malinc | 5+
 Øvreås, Håkon: *Super Rjavko*. Zala | 5+
 Schmidt, Annie M. G.: *Vihec iz Vrhovišnika*. Sanje | 5+
 Svetina, Peter: *Sosed pod stropom*. KUD Sodobnost International | 5+
 Uspenskij, Eduard: *Stric Fjodor, pes in maček*. Mladinska knjiga | 5+

ZBIRKE PRAVLJIC

Čoharije. Mladinska knjiga | 5+
Zverinice, pozdravljene! Mladinska knjiga | 5+

STRIPI

Boutavant, Marc: *Ariol. 3, Svinjsko dobra prijatelja*. Zavod VigeVageKnjige | 5+
 Tabary, Jean: *Iznogud. Dan norcev*. Graffit | 9+
 Uderzo, Albert: *Asterixova odisejada*. Graffit | 9+
 Uderzo, Albert: *Razprtije*. Graffit | 9+

RESNIČNOST

Almond, David: *Deček, ki je plaval s piranhami*. Miš | 9+
 Beerten, Els: *Vsi si želimo nebes*. Cankarjeva založba | 14+
 Bezljaj, Jiři: *Evangelij za pitbule*. Mladinska knjiga | 14+
 Brooks, Kevin: *Dnevnik iz bunkerja*. Miš | 14+
 Catozzella, Giuseppe: *Nikoli ne reci, da te je strah*. Mladinska knjiga | 14+
 Dowd, Siobhan: *Uganka Londonskega očesa*. Zala | 9+
 Dvořáková, Petra: *Julija med besedami*. Miš | 9+
 Gardell, Jonas: *Kako je odraščal komik*. Miš | 14+
 Green, John: *Katherine, Katherine*. Mladinska knjiga | 14+
 Hanika, Beate Teresa: *Krik Rdeče kapice*. Miš | 14+
 Huizing, Annet: *Kako sem po nesreči napisala knjigo*. Zala | 14+
 Konc Lorenzutti, Nataša: *Avtobus ob treh*. Miš | 9+
 Kuyper, Sjoerd: *Hotel Veliki L*. Zala | 9+

Parr, Maria: *Vafleji srčki*. Mladinska knjiga | 9+
 Partljič, Tone: *Hotel sem prijeli sonce*. Karantanija | 9+
 Pregelj, Sebastijan: *Deček Brin na domačem kolišču*. Miš | 9+
 Pregelj, Sebastijan: *Do konca jezera in naprej*. Miš | 9+
 Svengen, Arne: *Pesem o razbitem nosu*. Zala | 14+
 Woltz, Anna: *Nenavaden teden s Tesso*. Miš | 9+

FANTASTIKA

Martin, George R. R.: *Ledeni zmaj*. Mladinska knjiga | 9+
 Menten, Tosca: *Mumija Dumi in zlati skarabej*. Mladinska knjiga | 9+
 Pilkey, Dav: *Kapitan Gatnik in senzacionalna saga silnega smrduha*. Mladinska knjiga | 9+
 Riggs, Ransom: *Otok nenavadnih otrok*. Sanje | 14+

POEZIJA

Pavček, Tone: *Vse to je tvoje*. Miš | 9+
Slepomišnice. KUD Sodobnost International | 9+
Sončnica na rami. Mladinska knjiga | 5+

DRAMATIKA

Thorne, Jack: *Harry Potter in otrok prekletstva*. Mladinska knjiga | 9+

POUČNE KNJIGE

Bajd, Barbara: *Gremo v Postojnsko jamo*. Hart | zemljepis | 9+
 Boyer, Frédéric: *Ilustrirano Sveto pismo*. Družina | krščanstvo | 14+
 Bučević, Petar; Kunc, Ninoslav: *100 slavnih rekov --- in vmes kak šaljiv*. Tehniška založba Slovenije | splošno | 9+
 Gifford, Clive: *Vesolje v 30 sekundah*. Družina | astronomija | 9+
 Green, Jen: *Vreme v 30 sekundah*. Družina | vremenoslovje | 9+
 Kajfež-Bogataj, Lučka: *Planet, ki ne raste*. Cankarjeva založba | ekologija | 14+
 Novak, Boris A.: *Oblike duha*. Mladinska knjiga | literarne vede | 14+
 Tuckermann, Anja: *Vsi tukaj, vsi skupaj!* Zala | družbene vede | 5+
 Varoufakis, Yanis: *Ta svet je lahko boljši*. Cankarjeva založba | družbene vede | 14+
 Zajc, Melita: *Medijski pojmovnik za mlade*. Aristej | družbene vede | 14+

Bralne stopnje: |2+ = predšolski |5+ = 1. triada OŠ |9+ = 2. triada OŠ |14+ = 3. triada OŠ in srednješolski

Zbirka Klavdij; knj. 1–4

Alex T. Smith

prevod: Branka Dobovšek Dekleva

Morfemplus, 2017, t. v., 96 str., 19,90 €/knjigo

Spoznajte Klavdija, majhnega debelušnega psička, ki nosi šik baretko in rdeč pulover. In ki mu vsepovsod sledi gospodična Noga-vička Scufanec. Neločljiva sta na prav vsaki dogodivščini, najsi bo to v mestu, kjer opazujeta golobe in si Klavdij nakupi kup baretk, mimogrede pa v muzeju preprečita rop, ali na deželi, kjer spoznavata in hranita domače živali. Tudi na počitnicah v družbi piratov jima ni dolgčas ali v cirkusu, kjer sta zvezdi predstave. Avtor humorja polne serije o radovednem Klavdiju je mlad britanski ilustrator, ki se je v hipu priljubil mladim bralcem, nato prejel številne nagrade, trenutno pa je že napovedal risanko o nenavadnem psičku Klavdiju. > VANJA JAZBEC



Joga malčki

Feeane Cotton

ilustracije: Sheena Dempsey

prevod: Andrea Potočnik

Skrivnost, 2017, t. v., 36 str., 18,90 €

Vsi poznamo koristi joge za zdravje, koordinacijo in boljše počutje, da pa sta umiritev in sprostitve pomembni tudi za malčke, je pričarana tudi priljubljena angleška televizijska in radijska voditeljica. V lični slikanici je pripravila nekaj zabavno rimanih pesmic o malčkih, ki se preizkušajo v osnovnih jogijskih položajih, od mačke, srečnega delfinčka, psa, ki gleda navzdol, metulja, drevesa in drugo ... V različnih situacijah čez dan se lahko joga malčki raztezajo in dihajo, dokler ne pride čas za počitek in jih kar odnese v sanje. > RENATE RUGELJ



Ponikalnice

Miroslav Košuta

ilustracije: Suzana Bricelj

Miš, 2017, t. v., 44 str., 24,95 €, JAK

Novo knjižico tržaškega pesnika in pisatelja Miroslava Košute so napolnile uganke, ki prihajajo tako iz živalskega in rastlinskega sveta (kraške jame, polja, reke) ter iz sveta ljudi (moda, tehnični izumi, gradbišče, srednjeveški vitezi ...). Zagonetni verzi se zibljejo v ritmu rime, odgovor pa po navadi najraje skoči iz asociacije, ki jo dajo ilustracije. Risbice niso vzvišene, temveč takšne, da si najmlajši ob njih že skoraj predstavljajo, kako bi jih znali narisati tudi sami, a na koncu le ni povsem tako, saj so nekatere figurice ilustratorke Suzi Bricelj prav umetelne. Ena boljših je tale: »Ki je, ki ni. Ker se ne da prijeti, če je v spominu, dela nam skrbi, če v zemlji je, se povečuje z leti ali napolni in se izgubi.« Luknja, seveda. > ŽIGA VALETIČ



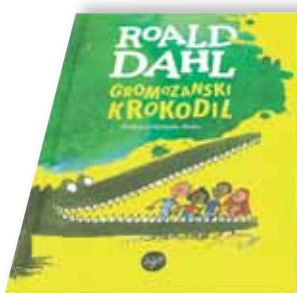
Gromozanski krokodil

Roald Dahl; ilustracije: Quentin Blake

prevod: Ana Barič Moder

Sanje, 2017, t. v., 59 str., 13,99 €

»Sredi največje, najbolj blatne afriške reke je ležalo dvoje krokodilov. Njuni glavi sta plavali tik nad vodo. Eden od njiju je bil gromozanski. Drugi je bil precej manjši.« Lačna sta bila. Gromozanski je razmišljal o slastnem mastnem otročaju, ki bi ga gotovo lahko pojedel v enem grizljaju, Precejmanjši pa se je pridušal, da ima raje ribe, saj so otroci precej žilavi in gumasti in gnusni in grenki ... Ste ju že prepoznali? Dahlova krokodila sta to, ki sta se odpravila v mesto, da bi si napolnila svoje želodčke. Ne bo se dobro končalo, vam povem ... > BETI HLEBEC



Najlepše antične zgodbe

Stefania Leonardi Hartley; prevod: Neža Vovk

Učila International, zbirka Zlati pravljicni trak, 2017, t. v., 122 str., 9,99 €

Najnovejša knjiga v zbirki *Zlati pravljicni trak*, ki bo otroke povedla v klasični svet grških božanstev in pogumnih herojev, je že četrta prevedena zbirka pravljic, ki jih je povzela Stefania Leonardi Hartley. Tokrat je izbrala štirinajst pravljic in smiselno seveda začela na začetku, z zgodbo o Kaosu, praznini, ki je brezmejno obstajala, preden je nastala Gaja, gostoljubna boginja zemlje. Nato so v vsej veličini in po-

manjkljivosti predstavljani temperamentni bogovi Olimpa. Tu je zgodba o Pandorini skrinjici, Perzefoni in rojstvu letnih časov, Dedalu in Ikarju ter seveda številne nepozabne Heraklejeve pustolovščine. Pa na Jazona in argonavte, ki naj bi pluli skozi Ljubljano, ne smemo pozabiti. Zagotovo nepogrešljiva zbirka pravljic za dolge zimske večere.

> VANJA JAZBEC



NOVO PRI
MLADIKI



MLADIKI

www.mladika.com

Ul. Donizetti 3 - Trst

tel. +39 0403480818

V Sloveniji distribuira

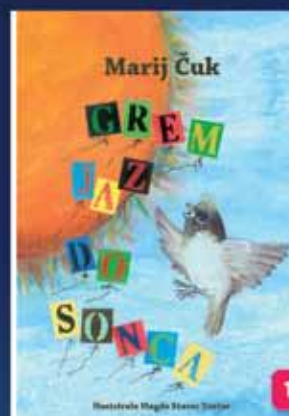
Založba Primus: info@primus.si

16 €



Brata Pirata in zaklad iz Cokolandije

Marij Čuk



Grem jaz do Sonca

16 €

15 €



Legenda o plavajočem drevesu

K morju

Zgodbe s konca
kamene dobe, knj. 3

Sebastijan Pregelj

ilustracije: Jure Engelsberger
Miš, 2017, t. v., 96 str., 25,95 €



Tretja knjiga v zbirki del o dečku Brinu, ki s svojo družino živi na kolišču, je znova napeta prazgodovinska dogodivščina, ki tokrat ponuja še več branja kot prvi dve, saj mladi bralci skupaj z glavnim junakom rastejo in si želijo daljših pripovedi. Zunaj že dolgo brije zima in na koliščih začne zmanjkovati hrane, zato se oče Medved s skupino hrabrih mož odpravi na nevarno pot in Brin seveda želi zraven. Na skupino prežita mrzav in nevarnost, lovci lahko hitro postanejo plen, a tokrat je sreča na njihovi strani in kmalu se vrnejo domov. Potem pa Brin in Črna obiščeta staro čarovnico Sončnico in se na skrivaj odpravita na pohod. Kdo ve, ali bosta uspela uresničiti svojo željo in priti do morja in kaj vse ju čaka na poti? > **RENATE RUGELJ**

Čudežna bolha Megi

in zlati ribici Darja in Ivo

Desa Muck

ilustracije: Maša Kozjek
Mladinska knjiga, 2017, t. v., 60 str., 17,95 €



Nova zgodba iz serije o čudežni bolhi Megi in domačih ljubljenskih v ospredje postavlja dve zlati ribici. Najbolj romantičen in ljubeč zakonski par med ribicami, Darja Srčica in Ivo Zlatko, dobita nov dom pri deklici Zarji. Ta kmalu opazi, da Srčica obožuje petje in glasbo ter prav virtuozno pleše. Njeni nastopi zanimajo vse več ljudi, nazadnje se pri Zarjini družini oglasi še TV-producent s ponudbo, da bi Zarja in Srčica nastopili v TV-oddaji. Srčica postane slavna, nastopov pa je vse več. Zlatko in bolha Megi se ustrašita za njeno zdravje, saj so nastopi zelo naporni, srček zlate ribice pa precej šibkejši od človeškega. Bo Srčici sploh uspelo izvesti finalni nastop v oddaji? Zgodba o pasteh slave in z dodanimi nasveti veterinarke o oskrbi zlatih ribic je namenjena otrokom od petega leta dalje. > **KRISTINA SLUGA**

zbirka Umazani Bert

knj. 11–14

Alan MacDonald; ilustracije: David Roberts
prevod: Maja Brodschneider Kotnik
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, t. v., 96 str., 11,90 €/knjigo

Umazanega Bertija otroci že dobro poznajo, saj je v zbirki izšlo več knjig. Bert je fant, ki se mu godijo take in drugačne težave, ima odvratne navade in nikoli ne naredi ničesar prav, a se zanj na koncu vedno vse nekako izteče. Knjige so natisnjene z večjo pisavo – tudi zaradi tega in napetih zgodb po knjigah radi posegajo oklevajoči bralci, ki se z Bertijem zagotovo lahko v marsičem poistovetijo in že z nestrpnostjo čakajo na naslednjo knjigo. To je dobra prognoza za

to, da bo rad bral tudi tisti otrok, ki mu branje še ne predstavlja potranjenega užitka. > **SABINA BURKELJCA**

Butalci

Fran Milčinski

ilustracije: Peter Škerl
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 168 str., 29,99 €



Saj veste, kje so Butalci? Hoditi je treba tri ure od pustne nedelje, da pride do vasi, ki ji Butalci, njeni prebivalci, pravijo mesto. *Butalci* so ena tistih slovenskih knjig, ki jo tako rekoč vsi poznamo, po sto letih od nastanka prvih zgodb in več kot dvajsetih knjižnih izdajah (prve zgodbe so izšle leta 1917 v knjigi *Tolovaj Mataj*) pa ta spomenik človeški neumnosti velja za eno največjih slovenskih knjižnih uspešnic vseh časov. Po tem, ko je v knjižni zbirki *Kondor* leta 2015 izšla integralna izdaja *Butalcev*, zdaj dobivamo še njeno novo ilustrirano izdajo. V njej so zgodbe, tudi zaradi izvrstnih, suverenih ilustracij Petra Škerlja, organsko povezanih z besedilom, malo preurejene, in kot v spremni besedi ugotavlja Pavle Učakar, je bilo ključno vprašanje, okoli katerega se je bilo treba odločiti pri novi podobi, v katero časovno obdobje umestiti *Butalce*, s tem pa seveda tudi to, kako jih obleči v kostumografskem smislu. *Butalci* so namreč knjiga, ki nam nevsiljivo, z inteligentnim humorjem in spretno sproženimi ostmi še vedno kaže lastno ogledalo in ves čas opozarja na posledice ozkoglednosti in zaplankanosti vse do današnjih dni. Na koncu je obveljala ideja, da to določenost čim bolj zrahljajo na stopnjo neprepoznavnosti časa in prostora. Rezultat je še en vizualni presežek iz likovnega oddelka Mladinske knjige! > **RENATE RUGELJ**



Španska vas

je projekt motiviranja za branje, ki igraje usmerja v poglobljeno razumevanje literarnega besedila.



Letos prebiramo:

Bernardo Atxaga: *Xola in teta iz Amerike*,
Bernardo Atxaga: *Xola med Levi*,
Bernardo Atxaga: *Xola in Angelito*,
Gábor Schein: *Irijam in Jonibe*,
Ana Saldanha: *Za starejše od šestnajst*



K sodelovanju vabimo vse, ki si prizadevajo za dvig bralne pismenosti.

V okviru projekta ponujamo:

- brezplačno izvedbo **bralnomotivacijskih delavnic**,
- v Sloveniji že preizkušene **strategije motiviranja za branje literarnih besedil**,
- že izdelana **didaktična gradiva** (priročnik, gradiva, spletna stran) ter **praktična usposabljanja** za mentorice in mentorje branja.

Medved,

ki ga prej še ni bilo,
in čarobni gozd

Oren Lavie

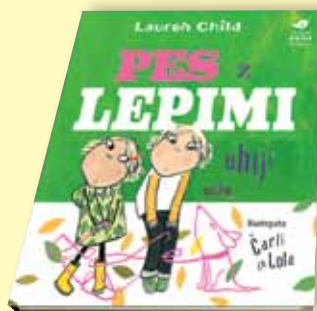
ilustracije: Wolf Erlbruch

prevod: Mateja Sužnik

Zala, 2017, t. v., 44 str., 23,99 €



V magičnem gozdu, kjer je želva taksi, kjer ima kompas osem smeri neba, kjer se sprehajata Učinkovita krava in Leni zelenec ter Predzadnji pingvin razmišlja o lastni senci, iz drobne Pršice zraste Medved. Medved, ki ga prej še ni bilo. In ta medved je sam in zmeden. Kdo je, se sprašuje. Nato pa odkrije, da ima žep, v katerem je listek, naslovljen z vprašanjem: »Si ti jaz?« Zdaj mora odkriti, kdo je, pri čemur mu z veseljem pomagajo prijazni prebivalci magičnega gozda. Je zelo prijazen, srečen ali zelo čeden medved? Čarobno napisano pravljico je ilustriral Wolf Erlbruch, v Nemčiji in po svetu uveljavljen ilustrator, ki je za svoje delo prejel vrsto nagrad, tudi najpomembnejšo, spominsko nagrado Astrid Lindgren. > VANJA JAZBEC



Pes z lepimi uhlji

Nastopata Čarli in Lola

Lauren Child

prevod: Helena Kraljič

Morfemplus, 2017, t. v., 36 str., 19,90 €

Čarli in Lola, navihana brat in sestra, ki ju dobro poznamo s televizijskih zaslonov, imata pred sabo nov izziv. Želita si psa, a kaj ko mami in oči vedno v isti sapi odgovorita: »Absolutno nobenih psov!« Zato jima ne preostane drugega,

kot da sanjarita, kakšnega psa bi imela, če bi ga lahko imela; bi bil rjav, bi imel puhast ali perjast rep, s katerim bi mahal ali ne? Bi lajal ali ne? Na koncu se starša le vdata in sprejmeta psa z lepimi uhlji, ki je sicer malo bolj puhast in poskočen kot navaden pes ... Hudo mušna slikanica izpod peresa Lauren Child, ki je za serijo slikanic o Čarliju in Loli prejela že vrsto priznanih nagrad za kakovostno otroško literaturo. > VANJA JAZBEC

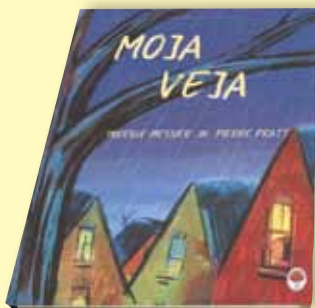
Moja veja

Mireille Messier

ilustracije: Pierre Pratt

prevod: Mateja Sužnik

Zala, 2017, t. v., 36 str., 21,95 €



Neke noči deželo zajame hudo neurje z ledenim dežjem in naslednje jutro, ko mala deklica pogleda skozi okno, je vse odeto v oklep ledu. Žled odlomi tudi njeno najljubšo vejo, na kateri se je rada igrala, se skrivala in z nje skakala. Čeprav se je ne da »popraviti«, je mala deklica noče zavreči. In tudi ni treba, pravi sosed Frenk, ki v veji vidi »velik potencial«. Kaj to sploh je, se sprašuje deklica ... Frenk ji razloži, da lahko z nekaj domišljije in malo dela iz vsakega polomljenega kosa nastane nekaj imenitnega, nekaj, kar bo spet uporabno in bo spominjalo na tisto, kar smo izgubili. Poučna slikanica priznane kanadske pisateljice del za otroke Mireille Messier je primerna za otroke, starejše od treh let, in uči, da domišljija in delo ustvarjata čudeže. Še ena odlična izdaja založbe Zala! > KRISTINA SLUGA

Za to si še premajhna

Stefan Lesjak

prevod: Marko Renko

Mohorjeva založba Celovec,

2017, t. v., 30 str., 18 €



Otroštvo je čas radoživega odkrivanja, spodbud, pa tudi omejitve in prepovedi. Kadar gre za varnost neugnanih najmlajših, so po navadi upravičene, kadar je v ospredju nezaupanje, da otroci tega in onega ne morejo razumeti in početi, pa so pogosto odrasli tisti, ki ne razumejo. Stefan Lesjak je znal ta krog imenitno prikazati v slikanici o mali Mileni, ki bi bila rada zraven pri prvih šolskih učenostih, doma pri likanju, pri dedejevih čebelah, sploh bi pomagala pri vsem zanimivem, kar počnejo večji otroci in odrasli, pa je odgovor vedno enak: »Ne, Milena, za to si še premajhna!« Deklica, žalostna, ker v očeh odraslih nič ne zna in ni za nič, se nazadnje potoži prababici, ki ji prav tako govorijo, da ni več za to in za ono, ker je prestara. Modra žena, ki ji ni ušlo, kako je Milena pomagala pikapolonici, pravnikinji razloži, da na svetu niso pomembne samo velike, ampak tudi majhne stvari. Največ pa šteje veliko srce! > IZTOK ILICH



Medena pravljica

Svetlana Makarovič

ilustracije: Suzi Bricelj

Mladinska knjiga, zbirka Svetlanovčki,

2017, t. v., 40 str. + CD, 22,95 €

Globoko v temnem gozdu je stalo prastaro votlo drevo, v katerem so si čebele uredile topel dom. Vanj so marljivo vsak dan prinašale cvetni prah, vse dokler jim medved ni sunil

velikega kosa satja. Ker ga je skril v votel štor, so na sladico slej ko prej naletele druge gozdne živali in imele z lepljivo medico takšne ali drugačne peripetije. Tako je pač življenje v gozdovih, eni med nabirajo, drugi se z njim sladkajo ... Svetlana Makarovič je vsestranska literarna mojstrica, ki približa pravljичni svet generaciji za generacijo, zato ni presenetljivo, da so njena dela vedno znova ponatisnjena, besedila pa prirejena za gledališke in radijske igre. Tudi *Medena pravljica* ima za sabo pestro zgodovino; prvič je izšla na zvočni kaseti leta 1991, tri leta kasneje je bila uprizorjena v ljubljanskem Lutkovnem gledališču, leta 1995 pa jo je z ilustracijami Lucijana Reščiča izdala založba DZS. Zdaj jo lahko prebiramo v sveži preobleki s čudovitimi ilustracijami Suzi Bricelj ali poslušamo na priloženi zgoščenki. > VANJA JAZBEC

Kroki praznuje

Meta Brulec

ilustracije: Silvan Omerzu

Mladinska knjiga, zbirka Čebelica,

2017, t. v., 24 str., 12,95 €



Kroki si že nestrpno želi bele zime, snega in norčij na njem. Ko sneg sredi noči končno pobeli hiše in naravo, se ga neznansko razveseli, saj ga čaka vesela snegozima z vsem, kar sodi poleg – kepanjem, izdelavo ptičje hišice, sankanjem, smučanjem, izdelovanjem snežaka, krašenjem novoletne smrečice skupaj s prijatelji, seveda. Manjkati ne smejo niti darila – vsak dobi točno to, kar si je zaželel. Prijatelji pa so tisti, s katerimi radi delimo lepe skupne trenutke – in prav to je najpomembnejše – biti skupaj in uživati v darovih snegozime. > SABINA BURKELJCA

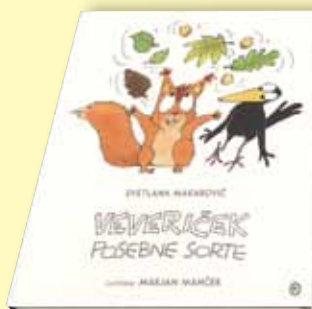
Veveriček posebne sorte

Svetlana Makarovič

ilustracije: Marjan Manček

Mladinska knjiga, zbirka Svetlanovčki, 2017, t. v., 32 str., 17,99 €

Na smrekovje Veveričjega gaja je rosil aprilski dež, ko je veverica Puhanka postala mama. Skotila je pet mladičkov, o katerih je takoj izvedel cel gozd! Vsi veverički so se kaj kmalu začeli poditi po vejevju, le eden ne. Čopko se je namreč rodil malce drugačen od sestric in bratcev in njegova drobcena skrivljena tačka ni bila taka kot tačke ostalih. Pa jih je teta Replja hitro napela Čopkovi obupavojoči tarnajoči mami: Čopko res ne bo toliko skakal po drevju, bo pa zato odkril druge talente. Pa je postal pevec, raziskovalec, poznavalec in sploh najpametnejši veveriček v gozdu! Svetlanina pravljica že več kot 20 let opozarja, da lahko kljub svoji »posebnosti« otroci živijo polno življenje in da biti malo drugačen, še ni konec sveta. Navdihuje, da lahko vsi z nekaj iznajdljivosti najdejo področja, na katerih zasijejo, in ovir ne nosijo s seboj. > **KLARA JARC**



Miška Mica

in njeni egipčanski predniki z gradu Fužine

Barbara Pešak Mikec, Nataša Budna Kodrič

ilustracije: Tina Brinovar

Zgodovinski arhiv Ljubljana, t. v., 28 str., 10 €

Že tretja slikanica o radovedni miški Mici in njenem dobrem prijatelju, prijaznem arhivskem duhcu Ferdiju, mlade bralce na zanimiv način seznanja s pomembnimi kulturnimi institucijami, kamor sodijo tudi včasih zapostavljeni zgodovinski arhivi, njihovim delovanjem, poklicem arhivista in našo preteklostjo.

Tokratno raziskovalno pustolovščino prijateljev spodbudi Micina babica, ki si želi izvedeti, od kod prihaja njen rod. Ker se je rodila na gradu Fužine, bo pravi naslov za raziskovanje Zgodovinski arhiv Ljubljana. Še k sreči, da ga Ferdi pozna kot lastni žep! Iz starih pisem hitro ugotovi, da so Micini predniki na grad pripotovali iz Trsta skupaj z graščakom, a od kod so prišli v Trst? Ferdi kmalu razreši tudi to uganko ... > **KRISTINA SLUGA**

Plah, plašen, najplašnejši Tapatapata

O zajcu, ki se je postavil zase

Tina Vrščaj; ilustracije: Ana Baraga

Mladinska knjiga, zbirka Čebelica, 2017, t. v., 20 str., 12,95 €

Prvo delo za otroke pisateljice Tine Vrščaj (romana *Zatak-njena v pomladi* in *Odradek*) je prikupna pravljica o ne le plahem, ampak kar najplašnejšem zajcu na svetu, iz katerega se norčujejo vse gozdne živali. Potem pa ga neke noči v sanjah obiščejo škratje, in ko se zjutraj zbudi, se počuti povsem drugače. Počuti se velikega, velikanskega, in ne le to, celo mogočnega in pogumnega, skratka: »Ne dovoli si več sračkati po glavi.« Zgodba o tem, kako lahko z močno voljo in zaupanjem vase premagamo vse strahove. Slikanico je s čudovitimi ilustracijami opremila Ana Baraga. > **KRISTINA SLUGA**



Drobtine iz mišje doline

Anja Štefan; ilustracije: Alenka Sottler

Mladinska knjiga, zbirka Velike slikanice, 2017, t. v., 32 str., 17,99 €

V antologiji *Svet je kakor ringaraja* je Anja Štefan zbrala pisan nabor pesmic, pravljič in ugank, nekatere izmed teh pa je posvetila miškam in njihovim dogodivščinam. Te male zgodbi-ce je mojstrsko upodobila Alenka Sottler, zdaj pa so vse zbrane na enem mestu, v ljubki slikanici *Drobtine iz mišje doline*. Sottlerjeva je za slikanico izbrala tehniko prstnih odtisov, s katero je ujela navihanost malih mišk, ki se bodo bralcem prikupile na prvi pogled. Alenki Sottler, sicer eni izmed naših najbolj priznanih slikark in ilustratork (prejela je mnogo mednarodnih nagrad, med drugimi zlato medaljo Združenja ilustratorjev v New Yorku in nagrado bienala evropske ilustracije na Japonskem), se lahko pridruži na letošnjem knjižnem sejmu, kjer bo skupaj z avtorico predstavila nagajiv mišji svet. > **VANJA JAZBEC**

ne na enem mestu, v ljubki slikanici *Drobtine iz mišje doline*. Sottlerjeva je za slikanico izbrala tehniko prstnih odtisov, s katero je ujela navihanost malih mišk, ki se bodo bralcem prikupile na prvi pogled. Alenki Sottler, sicer eni izmed naših najbolj priznanih slikark in ilustratork (prejela je mnogo mednarodnih nagrad, med drugimi zlato medaljo Združenja ilustratorjev v New Yorku in nagrado bienala evropske ilustracije na Japonskem), se lahko pridruži na letošnjem knjižnem sejmu, kjer bo skupaj z avtorico predstavila nagajiv mišji svet. > **VANJA JAZBEC**

Hiša knjig

POZOR:
Obetaja nevarnost,
da se bralce maleze
končno odvrtnih navadi!



Napisal:

Alan MacDonald

Ilustriral:

David Roberts

Umazani Bertij



Ob nakupu 2 novih Umazanih Bertijev, vam PODARIMO

še eno znižano knjigo iz zbirke.

Distribucija Avrora

e: info@galarna.si

t: 040 922 521

www.galarna.si

Kaj se skriva očku v bradi

Boštjan Gorenc-Pižama
ilustracije: Igor Šinkovec
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 20 str., 12,95 €



V klasični zbirki *Čebelica* prihaja povsem sveža pesnitev, ki jo je narisal Boštjan Gorenc-Pižama, naslikal pa Igor Šinkovec. Seveda, gošta dolga brada je lahko polna raznovrstnega prahu in ostankov, ki lahko vzbujajo tudi kanček odpora, toda avtorja pokažeta, da ima lahko vsaka drobtina svojo zgodbo in da mastni ostanki lahko predstavljajo vrata v prijazne svetove, enkrat namišljene, drugič resnične in zabavne. Medtem ko očka spi, sinček raziskuje ... Ali v bradi brundajo medvedki, se repenči troglavi zmaj, nekdo tam liže sladoleđ ali pa lovec nastavlja bolham past? Nič, v vrtec se mudi in očka bo končno treba zbuditi! > ŽIGA VALETIČ



Slon Stane

Manica K. Musil
Pivec, 2017, t. v., 24 str., 17,90 €

Založba Pivec je po *Pobalinskih pujsih*, *Čarobni školjki* in *Komarju Janezu* izdala novo prikupno šivanko izjemno ustvarjalne avtorice, ki niza nagrado za nagrado.

Prejela je že več mednarodnih in domačih odlik, hkrati pa je bila prevedena v več jezikov; berejo jo lahko tudi otroci v Turčiji in Švici ter na Kitajskem. Priljubljenost Mance K. Musil ni nič presenetljivega, saj njen ljubek slog v hipu očara staro in mlado. Vsak junak zgodbe, vsak še tako majhen element je narejen iz različnih tekstilij, najsi bodo to blago, filc, volna, vata, nitke ali žice različnih barv. Tako pisano sestavljen je tudi novi junak, slon Stane, ki strašno rad pripoveduje zgodbe, a ima to smolo, da ga nihče noče poslušati. Krokodil ga prepodi, zebra pobegne, še njegova čreda se noče družiti. Nato pa Stane zasliši droben glasek ... Slikanica, ob kateri je bralcu kar toplo pri srcu. > VANJA JAZBEC

Matej in računalniški vampirji;

Marko v težavah

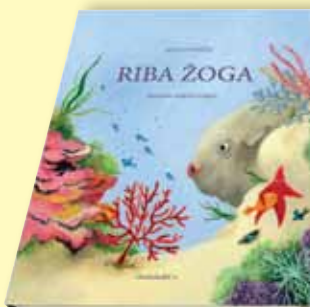
Jennifer Moore-Mallinos
ilustracije: Gustavo Mazali
prevod: Andraž Golc
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 32 str., 12,95 €/knjigo



Poučni slikanici odpirata pogovor o dveh težavah, s katerima se v današnjem času soočajo otroci. Prva pripoveduje o Mateju, prijetnem fantiču iz Sončnega Dola, ki ga popolnoma zasvoji računalniška igrice o vampirjih. Noč za nočjo preganja zlobneže, vse dokler vmes ne poseže mama. Uporabna slikanica z dodanim vodnikom za starše poda zelo dobrodošle smernice, kako otroka obvarovati pred čezmerno uporabo elektronskih naprav in predvsem, kako ga naučiti biti varen v virtualnem svetu. Prav tako priročne nasvete staršem nudi druga slikanica, ki vzame Marka in njegove nasilne izbruhe kot zgled, kako otroke naučiti soočati se z vsakodnevnimi frustracijami in mirno reševati konflikte. > VANJA JAZBEC

Riba Žoga

Mitja Zupančič
ilustracije: Andreja Gregorič
Osminka & Co., 2017, t. v., 32 str., 19,90 €



Mitja Zupančič

Riba Žoga je zgodba v šestnajstih verzih, napisana za otroke. V resnici gre za resnično ribo, ki živi tudi v Jadranskem morju. Poznamo jo pod imenom riba luna ali morski mesec, njeno latinsko ime je *Mola mola*.

Četudi ni najdaljša, je pa najtežja kostnica na svetu. Res je ogromna riba, ki ima dve veliki plavuti, hrbtno in podrepno, ter dve zelo majhni prsni plavuti, nima pa repne. Njeno telo je veliko, okroglo in ploščato. Včasih so z njo hranili domače živali, danes pa je zaščitena živalska vrsta Jadranskega morja. Ilustratorica, akademska slikarka Andreja Gregorič, se je spoprijela z izzivom zapisanih avtorskih verzov Mitje Zupančiča, se poglobila v študij morskih bitij, in nastale so vrhunske ilustracije, ki na samosvoj način dopolnjujejo zapisano pesniško zgodbo. Čudna riba v še bolj čudnem svetu pooseblja tudi človeka, ko ravno njena posebna pojava smiselno dopolnjuje in bogati pogosto čudaški svet. > RENATE RUGELJ

Malo letalo; Na kmetiji je lepo

Helen Graper; prevod: Katja Bizjak
Učila International,
2017, t. v., 8 str., 9,99 €/knjigo



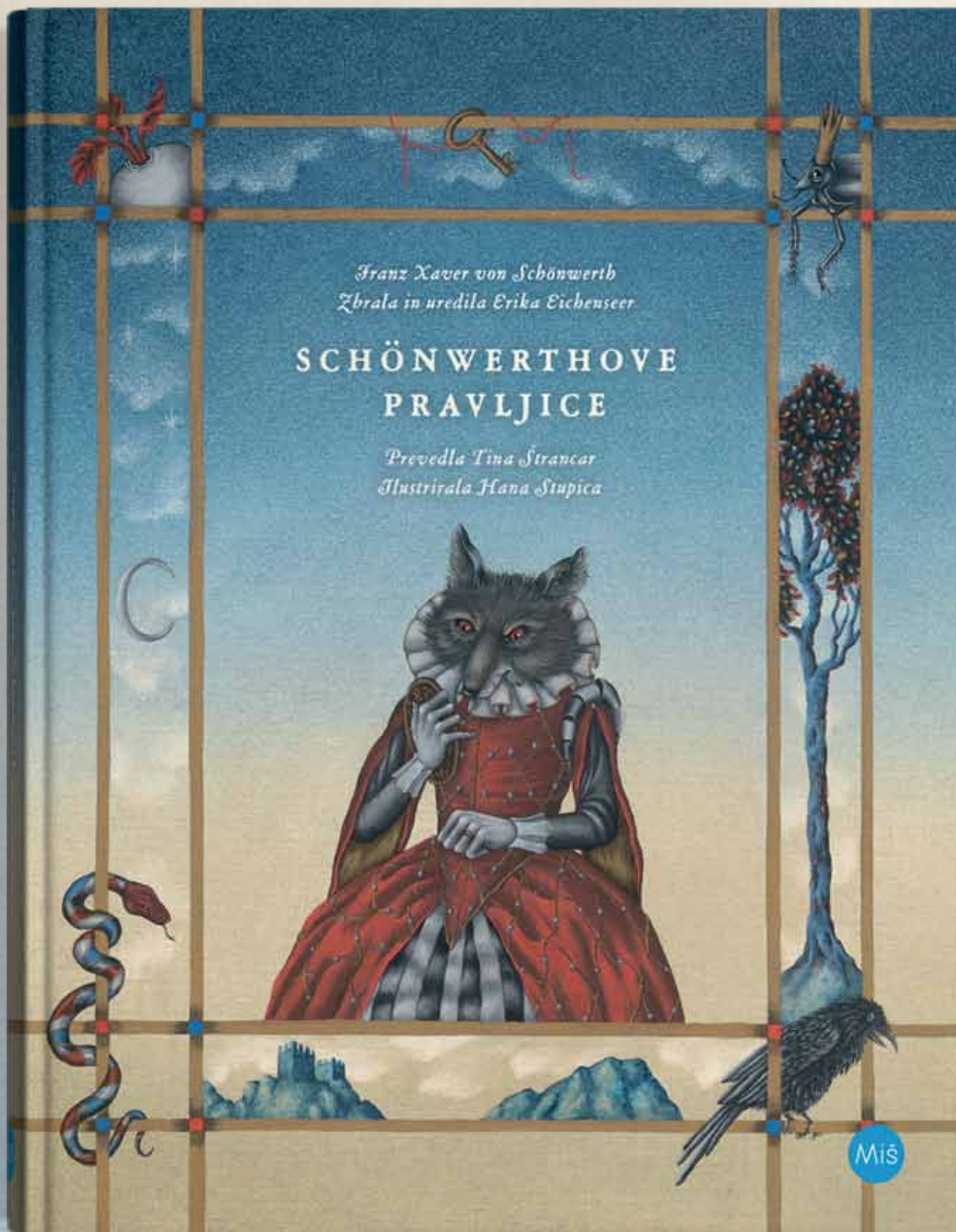
Vsakemu malemu nadobudnežu dobro znana pesmica *Na kmetiji je lepo*, ija, ija, o ... je rdeča nit prve kartonke, ki prikazuje idilično kmečko življenje z mukajočimi kravicami, puhastimi ovčicami in prijaznimi psički. Knjigi je priložena igralna podloga, ki se raztegne v stezo, po kateri se zapelje vesel kmet v rdečem traktorju. Druga knjiga z igračko in igralno podlogo ima drugačnega junaka, malo letalo, ki ima tako veliko dela, da se ne more ustaviti pri prijateljih. Najprej mora opraviti, kar mu je bilo naročeno. Tudi malo letalo lahko navijemo in ga spustimo po stezi v knjigi ter opazujemo, kako preleti svet. Ljubki kartonki, ki bosta zabavali radovedne kobacajčke. > VANJA JAZBEC

Medvedek za lahko noč

Gaby Murphy
prevod: Petra Berlot Kužner
Učila International, 2017, t. v., 10 str., 12,99 €



Mali Medi bi moral tako kot njegova sestra in drugi otroci zvečer v posteljo, a ni prav nič zaspan. Kako ga bosta mama in očka pospremila med sladke sanje? Morda z večernim prigrizkom, malce igranja, umivanjem zob in uspavanko? Večerne rutine se lahko lotimo kar v Medijevi družbi in z našimi najmlajšimi odkrijemo, kaj vse lahko mali medvedek počne s svojim plišastim gobčkom, dokler ves utrujen ne zazeha in zasmrči. Knjiga in igrača obenem, s katero bomo nikoli utrujene razgrajče popeljali v posteljo. Lahko noč! > KLARA JARC



»Schönwerthove pravljice imajo v sebi silovitost in energijo, redko videno v zgodbah, ki so jih zbirali brata Grimm ali Charles Perrault.«

*dr. Maria Tatar,
poznavača pravljic in profesorica na univerzi Harvard*



Pomembno je, kaj beremo
miszalozba.com

Beletrina na knjižnem sejmu:

Sami naši!

Beletrina se je v zadnjem letu veselila številnih pomembnih nagrad za svoje knjige. Veselje bi radi delili z vami in vam najbolj kakovostno domačo in tujo književno produkcijo ponudili po znižani ceni.

Goran Vojnovič:
Figa

Mojca Kumerdej:
Kronosova žetev

Suzana Tratnik:
Noben glas

Richard Flanagan:
Ozka pot globoko do severa

Marguerite Yourcenar:
Splet večnosti

Ana Schnabl:
Razvezani

kresnik

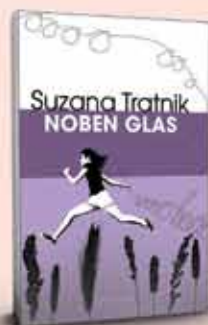
nagrada Prešernovega sklada, kritiško sito

nagrada za najboljšo zbirko kratkih zgodb – novo mesto

man Booker

Sovretova nagrada prevajalki Saši Jerele

Nagrada SKS za knjižni prvenec



Ob nakupu katerekoli od naših nagrajenih knjig prejmete Beletrino ali Kodino #klasiko BREZPLAČNO. Izbirate lahko med:



Franz Kafka:
Amerika
(Beletrina)

Robert Walser:
Jakob von Gunten
(Beletrina)

Virginia Woolf:
Znamenje na steni
(Beletrina)

George Orwell:
Na robu in na dnu v Parizu
in Londonu (Beletrina)

Agota Kristof:
Trilogija
(Beletrina)

Alain Robbe-Grillet:
Žaluzija
(Beletrina)

Giorgio Agamben:
Čas, ki ostaja
(Koda)

Gilles Deleuze:
Kritika in klinika
(Koda)

Peter Sloterdijk:
Kritika ciničnega uma
(Koda)

Roland Barthes:
Užitek v tekstu
(Koda)

In še to: #klasike bodo za 50% znižane za vse obiskovalce Beletrinine stojnice.
Z veseljem vas pričakujemo!

Beletrina*